

TORNION KAUPUNKI

Tilinpäätös vuodelta 2017

TORNION KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS

SISÄLLYSLUETTELO

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus.....	1
1.2. Tornion kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	2
1.2.1. Kaupunginvaltuusto	2
1.2.2. Kaupunginhallitus.....	4
1.2.3. Organisaatiokaavio	4
1.3. Yleinen taloudellinen kehitys	7
1.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys.....	7
1.3.2. Kuntatalouden kehitys Suomessa.....	8
1.4. Tornion kaupungin ja lähialueen toiminnan ja talouden kehitys	9
1.4.1. Yleiset kehityspiirteet	9
1.4.2. Kuntatalouden kehitys Torniossa.....	15
1.4.3. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunnan arviointimenettely, Kuntalaki 118 §	16
1.5. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa	17
1.5.1. Kaupungin toimintojen kehittäminen	17
1.5.2. Tornion kaupungin hyvinvointityö 2017	19
1.5.3. Alue-, seutu- ja kansainvälinen yhteistyö.....	24
1.5.4. Olennaiset muutokset kunnan taloudessa.....	26
1.6. Kunnan henkilöstö.....	27
1.6.1. Henkilöstömäärä	27
1.6.2. Henkilöstökulut.....	27
1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	28
1.7.1. Toiminnalliset riskit.....	28
1.7.2. Rahoitusriskit.....	28
1.7.3. Ympäristötekijät.....	29
1.7.4. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	29

2. Tilikauden tuloksen muodostuminen

2.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	31
2.2. Tunnuslukujen analysointi.....	32

3. Toiminnan rahoitus

3.1. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	33
3.2. Maksuvalmius	34
3.3. Tulorahoituksen riittävyys	34

3.4. Tasetarkastelu

3.4.1. Tase ja sen tunnusluvut	35
3.4.2. Taseen tunnuslukujen analysointi.....	36

3.5. Kokonaistulot ja -menot	36
------------------------------------	----

3.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.6.1. Konsernirakenne.....	37
3.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	37
3.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	37
3.6.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	38
3.6.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	56

3.7. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden 2017 tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä	59
---	-----------

4. Talousarvion toteutuminen

4.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	59
4.2. Tuloslaskelman toteutuminen	136
4.2.1. Verotulojen ja valtionosuuksien toteutumien erittelytiedot	138
4.3. Investointien toteutuminen	139
4.4. Rahoitusosan toteutuminen	148
4.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	149

5. Tilinpäätöslaskelmat

5.1. Tuloslaskelma	151
5.2. Rahoituslaskelma	152
5.3. Tase	153
5.4. Konsernitilinpäätös	155

6. Tilinpäätöksen liitetiedot

159

Luettelo käytetyistä kirjanpito kirjoista	176
---	-----

Tilinpäätöksen allekirjoitukset	178
---------------------------------------	-----

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä	178
--	-----

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Tornion kaupungin tilinpäätös vuodelta 2017 toteutui selvästi talousarviota paremmin ja toiminnallisen kehittämisen näkökulmasta vuosi oli jälleen työntäyteinen.

Elinkeinoelämän suurin investointihanke Tornion LNG-terminaalin rakentaminen jatkui vuonna 2017. Sen ohella on toteutettu kaupungin ja Team Botnian toimesta Arktio -puisto hanke, jonka yhteydessä selvitettiin LNG:n tuomia uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Koko kaupungin alueella oli muutenkin vireillä useita pienempiä investointihankkeita. Työllisyystilanne parantui edelliseen vuoteen verrattuna huomattavasti. Työttömyysaste laski vuoden 2017 aikana 3 %, ollen joulukuussa 12,8 % (koko maa: 11,8 %). Työllisyyden hoidon edistämiseksi Tornio on mukana Lapin alueellisessa työllisyyskokeilussa ajalla 1.8.2017- 31.12.2018, jossa pyritään rakentamaan toimintamalli tulevaa maakuntaa varten.

Tornion kaupungin väkiluku oli vuoden 2017 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 21 931 asukasta. Väkiluku väheni vuodesta 2016 yhteensä 186 asukkaalla. Tornion väkiluku on vähentynyt yhtäjaksoisesti kuusi vuotta peräkkäin 2012–2017.

Vuonna 2016 henkilötyövuosien määrä oli 1 301,2 Henkilötyövuosien määrä väheni vuonna 2016 yhteensä 16,4 henkilötyövuodella. Vuonna 2017 henkilötyövuosien määrä oli 1 281,4 eli vähennys edellisvuoteen oli 19,8. Vähennys on toteutunut sekä vakinaisten osalta että määräaikaisten osalta. Henkilöstömäärää on vähennetty valtuuston taloudentasapainottamisohjelman mukaisesti 20 htv vuodessa.

Käyttötalouden suurimpana haasteena vuonna 2017 olivat jälleen erikoissairaanhoidon menot, jotka ylittyivät talousarvioon nähden yli 3,43 miljoonalla eurolla tehostetusta konserniohjauksesta huolimatta. Palvelualueet (hyvinvointi, keskushallinto, tekniset palvelut, sivistyspalvelut) pysyivät talousarviossa. Koko kaupungin toimintatulot olivat vuonna 2017 ulkoisen tuloslaskelman osalta yhteensä 17,42 miljoonaa euroa eli lähes 280 000 euroa talousarviota suuremmat. Ulkoisia toimintamenoja kertyi vastaavasti 131,7 miljoonaa euroa eli 1,35 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Toimintakate oli ulkoisten kulujen osalta noin -114,4 miljoonaa euroa eli noin 1,1 miljoonaa euroa talousarviota suurempi.

Verotuloja kertyi vuonna 2017 kaikkiaan 83,2 miljoonaa euroa, mikä ylitti talousarvion noin 1,36 miljoonalla eurolla. Verotuloista kunnallisverot kasvoivat 0,86 miljoonaa ja yhteisöverotuotot kasvoivat 0,55 miljoonaa euroa. Valtionosuuksia kertyi vuonna 2017 yhteensä 38,66 miljoonaa euroa, mikä ylitti noin 0,2 miljoonaa euroa talousarvion.

Tornion kaupungin tilinpäätöksessä vuosikate oli noin 7,49 miljoonaa euroa positiivinen. Poistojen ja satunnaisten erien jälkeen tilikauden tulos oli 1,83 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tornion kaupungin lainakanta oli 50,4 miljoonaa euroa (2299 e/as) eli velkaa saatiin vähennettyä noin 2 milj.e. kuntakonsernin lainakanta oli vuoden 2017 lopussa 101,4 miljoonaa euroa (4 625 e/as.).

Tornion nettoinvestointimeno oli vuonna 2017 noin 6,7 miljoonaa euroa. Suurimpia investointikohteita vuonna 2017 oli uimahallin käynnistynyt korjausinvestointi.

Tornion kaupunginvaltuusto hyväksyi taloustyöryhmän laatimat linjaukset 2015, jotka sisältävät taloudelliset reunaehdot kaupungin talouden tasapainottamiseksi vuoteen 2018 mennessä. Syksyllä 2015 lähdettiin siitä, että tulosta pitäisi tehdä vähintään 1-2 miljoonaa, jotta voimme lyhentää velkojamme ja valmistautua SOTE ja maakunta uudistukseen. Kaupungin kestävyysvaje oli noin viisi miljoonaa euroa. Vuonna 2017 taloutta saatiin tasapainotettua odotettua enemmän ja tuloksen osalta päästiin jo asetettuun tasapainoon. Tulos sisältää kuitenkin satunnaisia tuloja ja talouden tasapainottamisessa riittää vielä tekemistä. Mahdollinen maakuntaa uudistus vaatii taloudentasapainon uudelleen määrittelyä.

Lähivuosien näkymät jatkuvat kuntakentällä edelleen haasteellisina. Tornion kaupungin osaavan, motivoituneen ja työhönsä sitoutuvan henkilöstön työpanoksella pystymme kuitenkin yhdessä kehittämään ja ylläpitämään kaupunkimme palveluita hyvällä tasolla myös tulevaisuudessa. Omasta puolestani haluan lämpimästi kiittää Tornion kaupungin koko henkilökuntaa kuluneesta vuodesta.

Timo Nousiainen kaupunginjohtaja

1.2. Tornion kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Tornion kaupungin aikaisempi organisaatorakenne otettiin käyttöön 1.1.2009. Rakenne perustuu ns. kolmen viraston malliin (hyvinvointi, sivistys, tekninen). Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.12.2012 kaupungin hallintosäännön, joka tuli voimaan 1.1.2013. Hallintosäännössä organisaatiota ei muutettu. Hallintosäännön uudistamistyö käynnistettiin vuoden 2016 aikana ja sitä on tehty yhteistyössä virkamiesten ja luottamushenkilöiden kanssa. Hallintosääntötyössä keskeisenä oli kuntalain muutoksiin vastaaminen sekä kaupungin organisaation uudistaminen vastaamaan tulevaisuuden muutoksiin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Tornion kaupungin uuden hallintosäännön 30.1.2017 § 4 ja hallintosäännön voimaantulopäivä oli 1.6.2017, jolloin myös uusi kuntalaki tuli kokonaisuudessaan voimaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 28.8.2017 § 78 hallintosäännön OSAN V Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 13.11.2017 § 49 muutamia pienempiä muutoksia hallintosääntöön. Hallintosäännön päivittämisen yhteydessä uudistettiin organisaatorakennetta 1.6.2017 lähtien.

Organisaation yksiköiden nimet muutettiin vastaamaan paremmin kunnan palvelutehtävää ja samalla palvelualueiden johtajien nimikkeet muutettiin toimialajohtajiksi. Palvelualue → Toimiala, Tulosalue → Palvelualue, Tulosityksikkö → Palveluyksikkö.

Organisaatiomuutoksessa lautakuntarakennetta uudistettiin siten, että sivistyspalveluiden koulutuslautakunta muutettiin sivistyslautakunnaksi. Lisäksi sivistyspalveluiden kulttuuri- ja nuorisolautakunta ja teknisten palveluiden liikuntalautakunta yhdistettiin yhdeksi elämänlaatulautakunnaksi. Sivistyspalveluiden lautakunniksi tuli organisaatiomuutoksen myötä sivistyslautakunta ja elämänlaatulautakunta (ks. organisaatiokaavio).

Keskushallinnon organisaatorakennetta uudistettiin siten, että keskushallinnon toimialueelle (kahden aikaisemman tulosalueen (hallinto- ja kehittämispalvelut sekä talouspalvelut)) tilalle muodostettiin neljä palveluyksikköä (hallinto- ja kehittämispalvelut, henkilöstö- ja työllisyyspalvelut, tietohallintopalvelut, talous- ja hankintapalvelut).

Organisaatiomuutoksen yhteydessä arvioitiin kaupunginhallituksen 3.10.2016 § 228 hyväksymien avustusten myöntämisperiaatteet uudelleen. Kaupunginhallitus hyväksyi 18.12.2017 § 402 uudet päivitettyjen avustuseriaa- ja terveisyhteisöjen ja kyläyhdistysten avustukset jakaa kaupunginhallitus ja kulttuuri- ja nuoriso- sekä liikuntayhteisöjen avustukset jakaa elämänlaatulautakunta. Jatkossa kaupunginhallitus ja elämänlaatulautakunta päättävät palvelualueiden pohjalta yhteisöjen avustuksista helmikuun 2018 loppuun mennessä.

1.2.1. Kaupunginvaltuusto

Syksyllä 2012 pidetyissä kunnallisvaaleissa Tornion kaupungin ylimpään päättävään toimielimeen eli kaupunginvaltuustoon valittiin 43 valtuutettua. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana vuonna 2017 vuoden 2012 kuntavaalien jälkeen toimi Katri Kulmuni (KESK), Varapuheenjohtajina toimivat Sauli Hyöppinen (VAS) I vpj., Mauri Lappalainen (SDP) II vpj. ja Kaarina Aho (KOK) III vpj.. Kaupunginvaltuuston toimikausi kesti 31.5.2017 loppuun, jolloin työskentelyn aloittivat kevään 2017 kuntavaaleilla valitut uudet valtuutetut.

Kaupunginvaltuustoon kuuluivat seuraavat valtuutetut:

Aalto Merja (VAS)	Kvist Pekka (PS)
Aho Kaarina (KOK)	Lankila Matti (KESK)
Aho Kirsti (KESK)	Lappalainen Mauri (SDP)
Aikio-Tallgren Paula (KOK)	Liikamaa Arto (Pro Tornio)
Auno Kimmo (KESK)	Lummi Raija (KOK)
Doktare Mari (VAS) (31.12.2016 asti*)	Meller Kaarina (VAS)
Hakomäki Jan-Mikael (VAS)	Ollila Kosti (SDP)
Heikkilä Tuomo (KOK)	Olsen Janne (SDP)
Huhta Osmo (KESK)	Parkkila Olavi (VAS)
Hyöppinen Sauli (VAS)	Pelttari Pekka (KESK)
Junes-Leinonen Marianne (KESK)	Pirttimaa Pertti (KESK)
Jutila Lasse (SDP)	Ponkala Arto (KESK)

Juuso Kaisa (PS)	Ponkala Markku (KESK)
Kalliokoski Teemu (KESK)	Rantamaa Kyösti (KESK)
Kanto Arto (Pro Tornio)	Taramaa Markku (KESK)
Kapraali Ilkka (VAS)	Timonen Mauri (KESK)
Keinänen Erkki (KESK)	Tuomaala Mari (SDP)
Keinänen Juhani (Tornion Kotikunta)	Törmä Markus (PS)
Keinänen Outi (KESK)	Virtanen Liisa (VIHR)
Keränen Toni (VAS)	Välimaa Risto (KESK)
Kristo Helena (KESK)	Ylikitti Reino (KESK)
Kulmuni Katri (KESK)	

*Mari Doktare jätti kirjeellä eroanomuksen kaupunginhallitukselle (21.11.2016 § 274) kaikista kaupungin luottamustoimista, joihin hänet oli valittu. Kaupunginvaltuusto (22.12.2016 § 69) myönsi eron pyynnön mukaisesti. Uudeksi kaupunginvaltuuston jäseneksi valittiin 1.1.2017 alkaen vasemmistoliitto r.p:n listalta 1. varavaltuutettu Olavi Stoor hoitamaan tehtävää kuluvan toimikauden loppuun (31.5.2017) asti.

Vanha Kaupunginvaltuusto kokoontui 5 kertaa ja teki päätöksen 41 asiasta.

Keväällä 2017 pidetyissä kunnallisvaaleissa Tornion kaupungin ylimpään päättävään toimielimeen eli kaupunginvaltuustoon valittiin 43 valtuutettua. Uuden kaupunginvaltuuston toimikausi käynnistyi kaupunginvaltuuston kokouksessa 12.6.2018, jossa § 44 kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi valittiin Katri Kulmuni (KESK), I varapuheenjohtajaksi Markku Ponkala (KESK), II varapuheenjohtajaksi Sauli Hyöppinen (VAS) ja III varapuheenjohtajaksi Janne Olsen (SDP)

Kaupunginvaltuustoon kuuluivat seuraavat valtuutetut:

Aalto Merja (VAS)	Lummi Raija (KOK)
Aho Kirsti (KESK)	Marin Satu (KOK)
Alatalo Hannu (KESK)	Muhonen Marjo (VAS)
Auniola Vilho (KESK)	Ollila Kosti (SDP)
Berg Juha (KESK)	Olsen Janne (SDP)
Hakomäki Jan-Mikael (VAS)	Parkkila Olavi (VAS)
Husa Marja-Liisa (KESK)	Pelttari Pekka (KESK)
Hyöppinen Sauli (VAS)	Petäjämäa Katariina (SDP)
Juntura Sari (KESK)	Pigg Pasi (KESK)
Jutila Lasse (SDP)	Pirttimaa Pertti (KESK)
Juuso Kaisa (PS)	Ponkala Markku (KESK)
Kaarlela Antti (KOK)	Pukero Päivi (KESK)
Kapraali Ilkka (VAS)	Rainio Olli (KESK)
Kari Jarmo (KESK)	Sadinmaa Markku (KESK)
Keinänen Outi (KESK)	Sainmaa Jari (Tornio meidän kunta)
Keränen Toni (VAS)	Svenn Jani (PS)
Kristo Helena (KESK)	Taramaa Markku (KESK)
Kulmuni Katri (KESK)	Tikkanen Vilho (PS)
Lampela Jenni (VIHR)	Tuomaala Mari (SDP)
Lankila Matti (KESK)	Urpilainen Ismo (KESK)
Lappalainen Mauri (SDP)	Välimaa Risto (KESK)
Liikamaa Arto (KESK)	

Uusi Kaupunginvaltuusto kokoontui 6 kertaa ja teki päätöksen 95 asiasta.

Vanha ja uusi kaupunginvaltuusto kokoontuivat vuonna 2017 yhteensä 11 kertaa ja ne tekivät päätöksen 136 asiassa.

1.2.2. Kaupunginhallitus

Tornion kaupunginhallitus johtaa kaupungin hallintoa ja toimintaa kaupunginvaltuuston hyväksymien palvelutavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2017 kaupunginhallitukseen kuului 11 jäsentä. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi Markku Ponkala (KESK) ja varapuheenjohtajina toimivat Ilkka Kapraali (VAS) I vpj. ja Markku Taramaa (KESK) II vpj.. Tornion kaupunginhallituksen toimikausi päättyi uuden kaupunginvaltuuston 12.6.2017 § 49 valitseman uuden kaupunginhallituksen valintaan.

Kaupunginhallitukseen kuuluivat seuraavat valtuutetut:

Aho Kirsti (KESK)	Keinänen Juhani (Tornion Kotikunta)
Doktare Mari (VAS) (31.12.2016 asti*)	Keinänen Outi (KESK)
Junes-Leinonen Marianne (KESK)	Lummi Raija (KOK), aloitti 12.1.2015
Kanto Arto (Pro Tornio)	Ollila Kosti (SDP)

*Mari Doktare jätti kirjeellä eroanomuksen kaupunginhallitukselle (21.11.2017 § 274) kaikista kaupungin luottamustoimista, joihin hänet oli valittu. Kaupunginvaltuusto (22.12.2016 § 69) myönsi eron pyynnön mukaisesti. Uudeksi kaupunginhallituksen jäseneksi valittiin 1.1.2017 alkaen Merja Aalto ja hänelle varajäseneksi Kaarina Meller hoitamaan tehtävää kuluvan toimikauden loppuun (31.5.2017) asti.

Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa on ollut kaupungin valtuuston puheenjohtaja Katri Kulmunilla (KESK), kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtajalla Sauli Hyöppisellä (VAS), kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtajalla Mauri Lappalaisella (SDP) sekä kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtajalla Kaarina Aholla (KOK).

Vanha kaupunginhallitus kokoontui 12 kertaa ja teki päätöksen 200 asiasta.

Tornion uusi kaupunginhallitus (kaupunginvaltuusto 12.6.2017 § 49) johtaa kaupungin hallintoa ja toimintaa kaupunginvaltuuston hyväksymien palvelutavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2017 kaupunginhallitukseen kuului 11 jäsentä. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi Pekka Pelttari (KESK) ja varapuheenjohtajina toimivat Ilkka Kapraali (VAS) I vpj. ja Markku Taramaa (KESK) II vpj..

Kaupunginhallitukseen kuuluivat seuraavat valtuutetut:

Aalto Merja (VAS)	Lankila Matti (KESK)
Juntura Sari (KESK)	Lummi Raija (KOK)
Juuso Kaisa (PS)	Ollila Kosti (SDP)
Keinänen Outi (KESK)	Rainio Olli (KESK)

Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa on ollut kaupungin valtuuston puheenjohtaja Katri Kulmunilla (KESK), kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtajalla Markku Ponkalalla (KESK), kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtajalla Sauli Hyöppisellä (VAS) sekä kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtajalla Janne Olsenilla (SDP).

Uusi kaupunginhallitus kokoontui 12 kertaa ja teki päätöksen 208 asiasta.

Vanha ja uusi kaupunginhallitus kokoontuivat vuonna 2017 yhteensä 24 kertaa ja ne tekivät päätöksen 408 asiassa.

Tilinpäätöksen laadinnasta ovat vastanneet kaupunginjohtaja Timo Nousiainen, kehitysjohtaja Sampo Kangastalo, talousjohtaja Anne Vuorjoki, pääkirjanpitäjä Tuula Saari sekä toimistos sihteeri Arja Sadinmaa.

1.2.3. Organisaatiokaavio

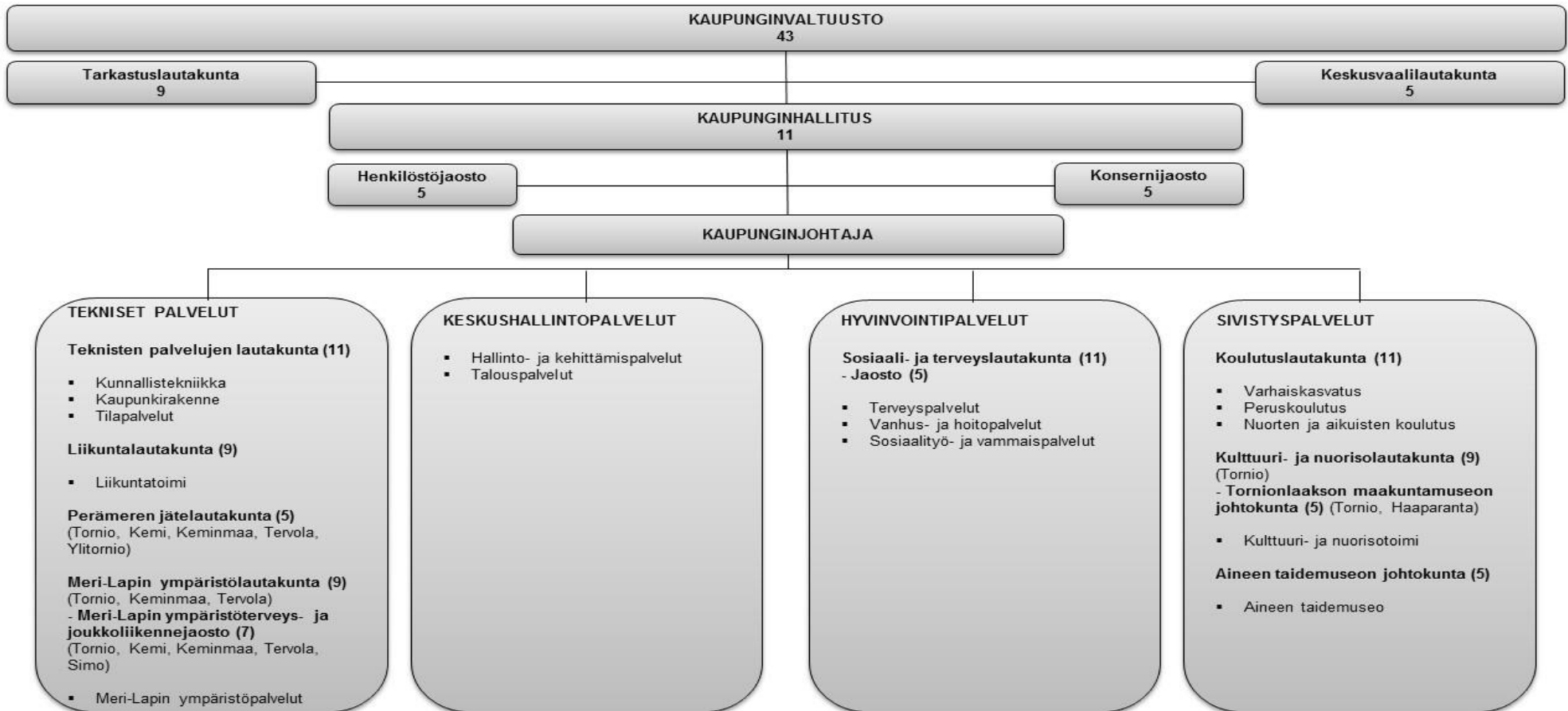
Tornion kaupungissa on yhteensä 7 lautakuntaa, joiden tehtävänä on vastata toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämistä, asettaa tavoitteita ja seurata toiminnan tuloksia sekä ohjata ja valvoa toimialan suunnittelua ja toteutusta. Lautakuntiin on rinnastettu myös Aineen taidemuseon johtokunta. Talousarvion toteutuminen on esitetty lautakunnittain ja sieltä ilmenee lautakuntien vastuuhenkilöt.

Tornion kaupungin vanha ja uusi organisaatio ilmenee seuraavista kaavioista:

Tornion kaupunki

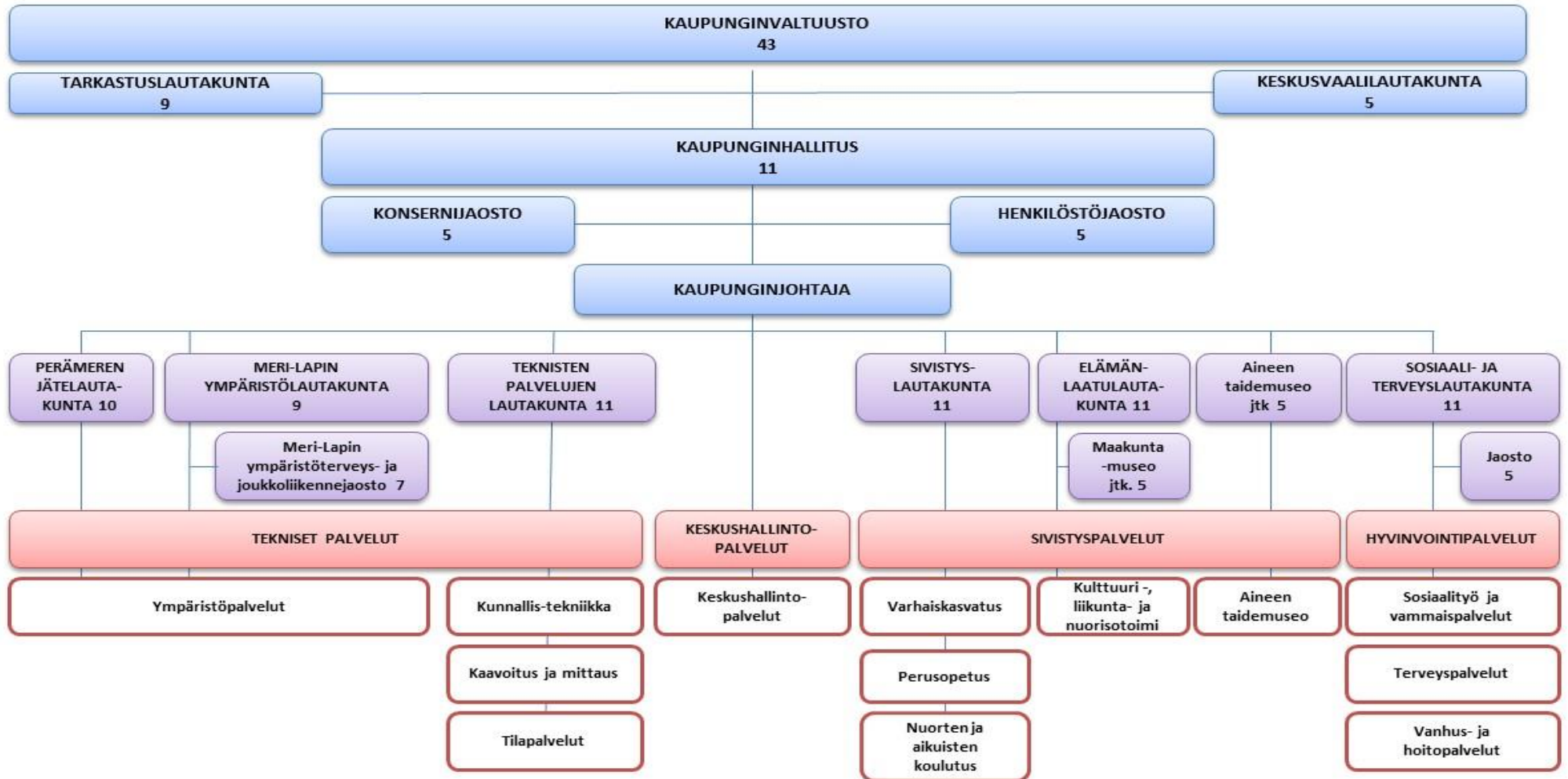
Luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio 1.1.-31.5.2017

Kuva 1 Tornion kaupungin organisaatio

Tornion kaupunki

- Luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio 1.6.2017-

Kuva 2 Tornion kaupungin organisaatio

1.3. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

1.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön mukaan maailman talouden myönteiset näkymä vahvistuivat vuonna 2017. Erityisesti Euroopassa talouskehitys oli ennakoitua parempaa. Yhdysvaltojen talous kasvu jatkui nopeana ja ennusteet viittaavat kasvun jatkumiseen. Erityisesti teollisuuden uudet tilaukset osoittavat vahvaa kasvua. Myös euroalueen vahva kasvu jatkui, luottamus on korkealla ja investoinnit ovat elpyneet. Työllisyystilanne on hyvä, mutta palkkakehitys on useissa maissa yhä maltillista, mikä heijastuu ostovoiman vaatimattomana kasvuna. Saksassa talouskasvu on potentiaalista kasvua nopeampi, mikä heijastuu työmarkkinoiden kireyden lisääntymisenä ja muita maita ripeämpänä palkkojen nousuna. Ranskankin talouskasvu on päässyt kasvu-uralle, mutta kuluttajien luottamus on kuitenkin vaatimattomampaa kuin muualla euroalueella. Iso-Britannian osalta Brexitin aiheuttama epävarmuus varjostaa yhä talousnäkyviä. Venäjän talous on yhä riippuvainen öljyn ja maakaasun tuotannosta ja hinnasta. Venäjän talouskasvu oli nopeaa vuonna 2017, mutta pidemmällä aikavälillä näkymiä varjostavat tuotantorakenteen yksipuolisuus ja mm. työmarkkinoiden rakenteelliset ongelmat.

Vuonna 2017 Suomen BKT kasvoi 3,1 %. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkui ja työllisyys koheni. Asuntorakentamista ja tuotannollisia investointeja tehtiin runsaasti. Vienti kasvoi ja siihen vaikutti ennen kaikkea maailman kaupan kasvu ja myönteinen talouskehitys useimmissa Suomen tärkeimmässä vientimaissa.

Työttömyysaste ei alentunut alkuvuonna 2017 juuri lainkaan, mutta syksyllä se kääntyi laskuun. Työllisyys parani selvästi talouskasvun kiihtyessä. Inflaatio jäi alhaiseksi, vaikka kiihtyi loppuvuotta kohden energian hintojen vetämänä. Avoimien työpaikkojen määrä kasvoi vuoden 2017 aikana. Työllisyyden kasvun jatkuminen vuosina 2018 ja 2019 on hyvät edellytykset. Avoimien työpaikkojen määrät ovat sekä TEM:in työnvälitystilaston että Tilastokeskuksen Avoimet työpaikat – tilaston mukaan hyvin korkealla tasolla. Yritysten työllisyysodotukset ovat Suomessa korkeimmillaan vuoden 2011 jälkeen.

Vuonna 2018 talouskasvun odotetaan hidastuvan 2,4 prosenttiin. Vuoden 2017 syksyllä myönteiset merkit suhdannenousun jatkumisesta ovat vahvistuneet. Näitä ovat mm. teollisuuden uusien tilausten kasvu sekä kasvukeskusten vahvana jatkuva rakennustoiminta. Tuotantomahdollisuuksia vuosia rajoittanut kysynnän vähyys näyttää vaivaavan yrityksiä aiempaa vähemmän. Elinkeinoelämän keskusliiton suhdannetiedustelut viittaavat myönteisen suhdannevaiheen jatkuvan.

Suomen viennin kasvu nopeutui vuoden 2017 aikaan. Sekä tavara- että palveluvienti kasvoivat. Kysyntä Suomen tärkeimmillä vientimarkkinoilla on elpynyt. Venäjän- kaupassa on tapahtunut elpymistä ja Kiinan osuus Suomen viennistä kasvaa tasaisesti. Vuonna 2017 kasvua on nähty kauttaaltaan kaikissa viennin kanalta perinteisesti merkittävässä tuotteissa, kuten paperi-, kone- ja metalli sekä kemianteollisuuden tuotteissa. Myös tuonti kasvoi vuonna 2017. Tullin tilastojen mukaan tavaratuonti kasvoi. Tavaratuontia vauhdittivat kasvavat investoinnit sekä vientiteollisuuden käyttämien väli tuotteiden tuonti.

Vuonna 2018 yksityisen kulutuksen kasvu tukee ansiotason nousun lisäksi työllisyyden koheneminen. Kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen kasvu hidastuu inflaation nopeutuessa, mikä hidastaa yksityisen kulutuksen kasvua.

Kaikki investointityypit kasvavat ml tutkimus- ja kehitystoiminta. Suomen talouskasvun nopeutuminen, viennin vilkastuminen, matalalla pysyneet korot sekä myönteinen kansainvälinen kehitys ovat merkittäviä taustatekijöitä yksityisten investointien kasvu jatkumiselle.

Työllisyyden kasvun jatkuminen vuonna 2018 on mahdollista. Avoimien työpaikkojen määrä on korkealla tasolla ja bruttokansantuotteen kohtuullisen nopeana jatkuva kasvu 2017-2019 ylläpitää työvoiman kysyntää.

Vuonna 2017 ansiotaso kehittyi pääosin työmarkkinaosapuolten neuvottelemalla kilpailukyky sopimuksen mukaisesti. Sopimuspalkkoja ei korotettu ja julkisen sektorin lomarahoja leikattiin 30 %. Vuosien 2018-2019 palkankorotuksista neuvotellaan sopimusaloittain. Vuonna 2018 ja 2019 ansiotaso nousee 2 %. Nousu on 2000- luvun keskimääräistä vauhtia hitaampaa.

Koko talouden palkkasumman ennustetaan kasvavan 3,0 % vuonna 2018 ja 2,6 % vuonna 2019. Työn tuottavuus kasvaa nopeammin kuin vuosiin. Suotuisa suhdanne lisää työllisyyttä ja työttömyys alenee.

Suotuisa suhdanne kohentaa julkista taloutta. Noususuhdanne lisää verotuloja, mikä vahvistaa sekä valtiontaloutta että kuntataloutta. Nousukausi ei kuitenkaan poista julkisen talouden rakenteellista epätasapainoa. Nopeasta talouskasvusta huolimatta julkisen talouden tulot eivät riitä kattamaan menoja. Väestön ikärakenteen muutos ja suurten ikäluokkien jääminen eläkkeelle on alkanut 2010-luvulla kasvattaa erityisesti eläkemenoja. Eläkemenojen kasvu supistaa työeläkelaitosten ylijäämää. Ensi vuosikymmenellä suurin menojen kasvupaine kohdistuu hoito- ja hoivamenoihin.

1.3.2. Kuntatalouden kehitys Suomessa

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2017 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden vahvistuneen viime vuonna, mutta ennakko-odotukset eivät täysin toteutuneet. Vuoden 2017 tilikauden tulos parani noin 200 miljoonaa euroa, mutta jäi kuitenkin 500 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin viime syksyn kuntatalousohjelmassa arvioitiin. Ennakoarvion mukaan vuoden 2017 tilikauden tulos oli negatiivinen 60 kunnassa.

Kuntasektorin menot laskivat keskimäärin 1,0 % mm. kilpailukyky sopimukseen liittyvien toimien, perustoimeentulotuen hallinnon ja maksatuksen siirto Kelan hoidettavaksi ja kuntien omien säästötoimien vuoksi. Valtiovarainministeriön mukaan Kiky- sopimus supisti kuntasektorin toimintakuluja noin 447 miljoonalla euroa. Työnantajamaksut alenivat 277 milj. euroa, lomarahojen leikkaus alensi menoja 77 milj. euroa ja työajan pidentäminen 93 milj. euroa. Toimintatuottoja alensi perustoimeentulotuen siirto Kelaan noin 330 milj. euroa.

Kuntatalouden rahoituksellista tasapainoa kuvaava toiminnan ja investoinnin rahavirta nousi plussalle 250 milj. euroon. Tämä merkitsee, että kuntatalouden rahoitusasema on ensimmäistä kertaa pitkään aikaan tasapainossa.

Kuntien yhteenlasketut verotulot kasvoivat vuonna 2017 2,0 % eli 450 miljoonaa euroa. Kunnallisverot kasvoivat 0,1 %. Veroperustemuutokset laskivat kunnallisveroja lähes 400 miljoonaa euroa, kilpailukyky sopimus laski kunnallisveron tuottoa noin 430 miljoonaa euroa, tuloveroprosenttiaan vuodelle 2017 korotti vain 47 kuntaa ja laski 14 kuntaa. Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 21,5 %. Kiinteistöverot kasvoivat 6,3 %. Kiinteistöveroprosenttien ylä- ja alarajoja korotettiin.

Valtionosuudet laskivat 3 %, lähes 300 miljoonaa euroa. Kilpailukyky sopimuksen voimaan tulo vähensi valtionosuuksia noin 350 miljoonaa euroa. Perustoimeentulotuen siirto Kelaan vähensi valtionosuuksia noin 330 miljoonaa euroa. Muita valtionosuusleikkauksia tehtiin 125 miljoonaa euroa. Veroprosenttien vaikutus kompensoitiin lisäämällä valtionosuuksia noin 400 miljoonalla eurolla.

Kuntien vuosikatteet olivat 3,20 miljardia euroa, mikä oli 8,6 % edellistä vuotta parempi. Vuoden 2017 tilinpäätösarvioiden mukaan vuosikate oli negatiivinen 7 kunnassa kun se vuonna 2016 oli negatiivinen 14 kunnassa.

Kuntien lainakanta laski noin 0,6 %. Lainakanta oli 15,99 mrd. euroa. Asukasta kohden keskimääräinen lainakanta oli 2 921 euroa kun se edellisenä vuonna oli 2 939 euroa asukasta kohden. Lainakanta laski yli 100 000 ja alle 2000 asukkaan kunnissa. Muissa kuntakokoluokissa velkaantuminen jatkuu.

Eniten lainaa asukasta kohden oli Keski-Pohjanmaan maakunnassa (noin 4 903 euroa) ja vähiten Satakunnan maakunnassa (noin 1 873 euroa). Lapin maakunnassa lainaa asukasta kohden oli 2 654 euroa.

Kuntien talousarviokyselyn mukaan verotulot ja valtionosuudet eivät juurikaan kasva vuonna 2018 samalla kun toimintakulut kasvavat noin 1 mrd. Vuosi 2019 näyttäytyy kuntien arvioissa yhtä vaikealta.

Kuntien korjausvelka kasvaa edelleen. Jotta investoinnit voidaan rahoittaa, on kuntien tulokehityksen oltava vahvaa ja menot pidettävä kurissa.

1.4. TORNION KAUPUNGIN JA LÄHIALUEEN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

1.4.1. Yleiset kehityspiirteet

Väestönkehitys

Tornion kaupungin väkiluku oli vuoden 2017 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 21 931 asukasta. Väkiluku väheni vuodesta 2016 yhteensä 186 asukkaalla. Tornion väkiluku on vähentynyt yhtäjaksoisesti kuusi vuotta peräkkäin 2012-2017.

Kuntien välisessä muuttoliikkeessä Tornion nettomuuttotappio oli vuonna 2017 yhteensä -232 asukasta, mutta nettomaahanmuutto oli 66 asukasta positiivinen. Kokonaisnettomuutto oli Tornion osalta vuonna 2017 yhteensä -166 asukasta.

Torniossa syntyi vuonna 2017 yhteensä 200 henkilöä ja kuoli 220 henkilöä. Näin ollen luonnollinen väestönkasvu oli -20 henkilöä negatiivinen. Kyseessä on merkittävä muutos, joka kuvaa Tornion kaupungin väestörakenteen muuttumista ja ennen kaikkea väestön ikääntymistä. Aikaisemmin luonnollinen väestönkasvu on kompensoinut Torniossa kuntien välisessä muuttoliikkeessä syntyntä nettomuuttotappiota.

Koko Kemi-Tornion alueen viidessä kunnassa (Tornio, Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola) oli vuoden 2017 lopussa yhteensä 57 662 asukasta. Väestö väheni edellisestä vuodesta 642 asukkaalla. Väestö väheni kaikissa seutukunnan kunnissa (Kemi -346, Tornio -186, Simo -60, Tervola -30, Keminmaa -20).

Lapin maakunnan 21 kunnasta väkiluku kasvoi seitsemässä kunnassa (Rovaniemi +216, Inari +49, Kittilä +42, Kolari +29, Enontekiö +23, Pelkosenniemi +7, Utsjoki +1). Hallintokeskus Rovaniemeä lukuun ottamatta väestönkasvukunnat ovat matkailu- ja/tai kaivospaikkakuntia. Erityisesti matkailutoimiala vahvistui vuonna 2017 Lapissa merkittävästi ja tämä näkyy myös väestönkehityksessä. Koko maakunnan ennakkoväkiluku oli vuoden 2017 lopussa 179 281 asukasta (-926 asukasta).

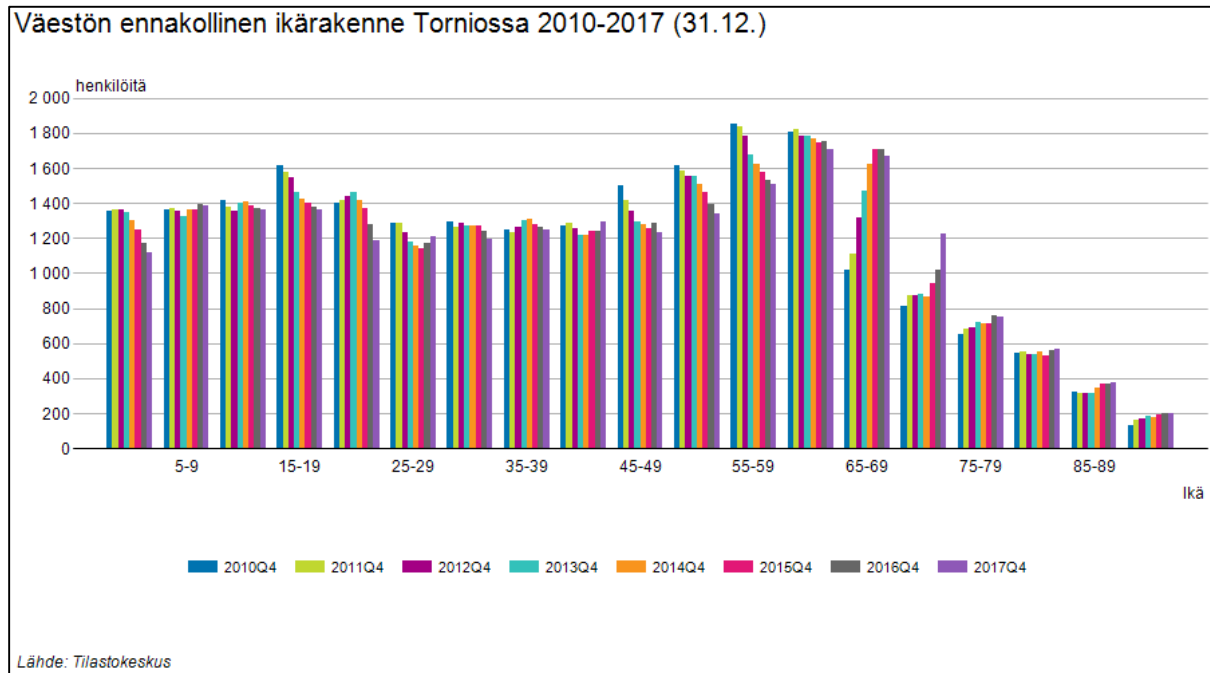
Haaparannan väkiluku oli vuoden 2017 lopussa 9 805 asukasta eli väestö väheni vuoden aikana 59 asukkaalla. Koko Norrbottenissa väestö kasvoi 725 asukkaalla ja läänin asukasluvu oli vuoden lopussa 251 295 asukasta.

Taulukko 1. Tornion väestönmuutokset 2010-2017e (Tilastokeskus).

TORNIO Väestönmuutos	Koko vuosi 12 kk							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Elävänä syntyneet	292	271	256	260	218	231	217	200
Kuolleet	207	194	202	188	203	190	190	220
Luonnollinen väestönlisäys	85	77	54	72	15	41	27	-20
Kuntien välinen tulomuutto	905	896	909	831	895	887	856	814
Kuntien välinen lähtömuutto	1 007	1 021	1 079	1 092	995	1 106	1 066	1 046
Kuntien välinen nettomuutto	-102	-125	-170	-261	-100	-219	-210	-232
Nettosiirotolaisuus	108	90	62	78	46	47	107	66
Kokonaisnettomuutto	6	-35	-108	-183	-54	-172	-103	-166
Kunnan sisäinen muutto	2 638	2 305	2 545	2 475	2 325	2 721	2 316	2 457
Kokonaismuutos	87	32	-56	-118	-49	-123	-82	-186
Kokonaismuutos %	0,4	0,1	-0,2	-0,5	-0,2	-0,6	-0,4	-0,8
Väkiluku	22 513	22 545	22 489	22 371	22 322	22 199	22 117	21 931
Väkilukutavoite, TA	22 500	22 550	22 600	22 500	22 500	22 400	22 330	22 203
Väestöennuste, TK -09, -12, -15	22 613	22 679	22 609	22 666	22 721	22 263	22 230	22 203

* = ennakkotieto

Kuvassa 3 on esitetty Tornion kaupungin väestön ikärakenne 5-vuotisikäryhmittäin vuosien 2010-2017 väestönlaskennan ennakkotietojen osalta. Kuvassa näkyy erityisesti 65-69 -vuotiaiden sekä 70-74-vuotiaiden osuuden voimakas kasvu. Nuoremmista ikäluokissa (esim. 0-4 -vuotiaat sekä 15-24 -vuotiaat) väestö pääsääntöisesti vähenee tai on pysynyt ennallaan.

Kuva 3. Väestön ennakkollinen ikärakenne Torniossa 2010-2017 (31.12.)

Elinkeinot

Tornion elinkeinopolitiikan ajankohtaisin vertailutieto on vuodelta 2016, jolloin Suomen Yrittäjät ry. julkaisi elinkeinopolitiittisen mittariston (ELPO). Tornio sai elinkeinopolitiikan kokonaisarvosanaksi 6,9 ja tämä ylitti Lapin kuntien keskimääräisen tuloksen (6,5) sekä koko maan keskiarvon (6,7). Seuraava ELPO-tutkimus tehdään vuonna 2018. Vuonna 2017 saatiin tietoa seutukunnittaisesta Kuntarankingista (EK). Kuntarankingissa Kemi-Tornio oli sijalla 21. yhteensä 25. seutukunnan joukossa.

Tornion elinkeinorakenne on palveluvaltainen (55,7 %), vaikkakin teollisuus- ja jalostustoiminta on erittäin merkittävässä roolissa (38,4 %). Alkutuotannon työpaikkojen osuus on 2,9 %. Luvut ovat vuodelta 2015. Palvelujen suhteellinen osuus työpaikoista on kasvanut jatkuvasti, sillä teollisuuden työpaikkamäärä on vähentynyt 2010-luvulla. Tornion selvästi suurin työnantaja on Outokumpu, jossa työskentelee Tornion tehtailla ja Kemin kaivoksella kaikkiaan noin 2150 työntekijää. Lisäksi välilliset työllisyysvaikutukset koko Kemi-Tornion alueelle ovat noin 8000 työpaikkaa. Suurin julkinen työnantaja Torniossa on Tornion kaupunki (noin 1400 työpaikkaa).

Työpaikkojen kokonaismäärä on laskenut Torniossa vuosina 2012-2015. Vuonna 2015 työpaikkamäärä väheni 56:lla työpaikalla ja vuosina 2008-2015 kaikkiaan 748 työpaikalla. Työpaikat ovat vähentyneet erityisesti yksityisillä sektorilla. Tilastoissa ei vielä näy Nanson Tornion sukka-housutehtaan lakkauttaminen vuonna 2016 (yli 100 työpaikkaa).

Toimialoittain tarkasteltuna Tornion työpaikkamäärä on vähentynyt viime vuosina (2008-2015) erityisesti teollisuudesta (-569), tukku- ja vähittäiskaupasta (-100) sekä kuljetuksesta ja varastoinnista (-140). Myös koulutusalan työpaikat ovat vähentyneet merkittävästi (-83).

Taulukossa 2 on esitetty Tornion työpaikkamäärän kehitys työnantajasektorin mukaan vuosina 2008-2015 ja taulukossa 3 on esitetty Tornion työpaikkamäärän kehitys toimialoittain vuosina 2008-2015 (toimialan huippuvuosi työpaikkamäärällä mitattuna tummennettu).

Taulukko 2. Tornion työpaikkamäärän kehitys työnantajasektorin mukaan vuosina 2008-2015.

TORNIO	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Muutos 14-15	Muutos 08-15
Yhteensä	9 351	9 061	9 202	9 327	9 000	8 717	8 659	8 603	-56	-748
Yksityinen sektori	6 048	5 743	5 899	5 995	5 693	5 414	5 365	5 382	17	-666
Valtio	249	235	251	201	210	225	211	178	-33	-71
Kunta	1 889	1 931	1 899	1 939	1 910	1 938	1 939	1 916	-23	27
Valtioenemmistöinen Oy	106	92	78	62	60	48	42	38	-4	-68
Yrittäjät	920	920	927	990	982	955	920	907	-13	-13
Tuntematon	139	140	148	140	145	137	182	182	0	43

Taulukko 3. Tornion työpaikkamäärän kehitys toimialan mukaan vuosina 2008-2015.

TORNIO	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Muutos 14-15	Muutos 08-15	
Yhteensä	9 351	9 061	9 202	9 327	9 000	8 717	8 659	8 603	-56	-748	
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous		250	238	256	267	260	255	246	252	6	2
B Kaivostoiminta ja louhinta		19	22	21	26	21	19	21	21	0	2
C Teollisuus		3 163	2 933	2 973	3 056	2 852	2 695	2 641	2 594	-47	-569
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys		34	37	38	58	58	44	55	62	7	28
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto		54	59	57	81	73	72	49	50	1	-4
F Rakentaminen		604	589	661	689	657	575	617	575	-42	-29
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvon kauppa		911	866	892	884	870	836	810	811	1	-100
H Kuljetus ja varastointi		549	504	502	451	447	426	407	409	2	-140
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta		209	193	179	203	176	202	191	232	41	23
J Informaatio ja viestintä		64	47	57	55	52	51	49	56	7	-8
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta		111	102	104	100	94	85	85	83	-2	-28
L Kiinteistöalan toiminta		76	77	63	65	58	59	62	60	-2	-16
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta		257	270	274	274	253	297	253	257	4	0
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta		380	398	400	434	445	437	445	513	68	133
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen koulutus		325	314	324	283	291	315	312	282	-30	-43
P Koulutus		721	760	733	743	727	696	706	638	-68	-83
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut		1 103	1 120	1 107	1 119	1 107	1 109	1 114	1 109	-5	6
R Taiteet, viihde ja virkistys		124	121	119	114	112	104	104	102	-2	-22
S Muu palvelutoiminta		205	196	193	172	192	182	188	167	-21	-38
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalous		0	0	0	0	0	42	55	69	14	69
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimintayksiköiden toiminta		0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
X Toimiala tuntematon		192	215	248	253	255	216	249	261	12	69

Tornioon perustettiin vuonna 2017 kaikkiaan 104 yritystä (2016: 82), yrityksiä lakkasi 40 (43) ja nettoyrityspuustantana oli +64 yritystä (39). Suurin osa eli vajaa 60 % vuonna 2017 Tornioon perustetuista yrityksistä oli toiminimiä. Tornion osuus Kemi-Tornion ja Ylitornion yritysten nettolisäyksestä oli 44 %.

Mittavien Torniossa rakenteilla oleva investointi oli vuonna 2017 Pohjoismaiden suurimman LNG-terminaalin rakentaminen Röyttään. Terminaalin täyttäminen aloitettiin marraskuussa 2017 ja alkuvuonna 2018 on määrä alkaa nesteytetyn maakaasun toimitukset asiakkaille. Terminaalin läheisyyteen on Tornion kaupungin puolelta valmisteltu uutta teollisuusaluetta (Arctio) jo usean vuoden ajan ja työ jatkui koko vuoden 2017 ajan.

Torniossa vahvasti toimivan Outokummun kannattavuus on viime vuosina parantunut ja tilikauden tulos vuodelta 2017 oli koko konsernissa 392 miljoonaa euroa voitollinen. Outokummun tavoitteena on olla vuoteen 2020 mennessä ruostumattoman teräksen johtaja. Marraskuussa 2017 Outokumpu ilmoitti laajentavansa Kemin kaivosta ja investoivansa alueelle 250 miljoonaa euroa vuosina 2017-2020.

Rajalla -kauppakeskuksen kävijämäärä oli vuonna 2016 2,5 miljoonaa kävijää (2015: 2,3 milj. asiakasta) ja myynti 51 miljoonaa euroa (50 milj. e). Kävijämäärät ja myynti ovat lisääntyneet, vaikka kauppakeskuksessa on ollut vaihtuvuutta liiketoissa. Kesällä 2016 avattu kolmen salin Biorex elokuvateatteri on piristänyt kauppakeskusta ja elokuvateatteri on tulossa neljäs sali. Kauppakeskuksen vuoden 2017 kävijä- ja myyntitietoja ei ole saatavilla.

Kaupunkikeskustan elinvoimaa lisääviä muita hankkeita tai toteutuneita investointeja olivat mm. Elämystehdas Lappariin tammikuussa 2017 avattu rock-klubi Teatria sekä uusi Mustaparta -hotelli. Lisäksi Tornion Etelätullin liepeillä käynnistyi Tapojärvi Oy:n pääkonttorin rakennustyömaa. Lisäksi Tornion kaupunki osallistui vuonna 2017 kansainväliseen Europan 14 -arkkitehtuurikilpailuun, jossa yhtenä keskeisenä näkökulmana oli ydinkeskustan elinvoimaisuuden ja liiketoimintamahdollisuuksien kehittäminen.

Tornion Torpissa ja Kromilaaksossa oli koko vuoden ajan vireillä useita investointi- ja laajennushankkeita. Kromitien kiertoliittymän ympäristöön on kehittymässä entistä vetovoimaisempi kaupan alue. Vuoden 2017 aikana merkittävä alueelle sijoittuva toimija on liiketoimintaansa ja -tilojaan voimakkaasti laajentanut Keinänen.

Myös Nanson tyhjilleen jäänyt tekstiilitehdas palautui uudelleen teollisuuskäyttöön, kun tiloissa aloitti tammikuussa 2017 Kiiruna Talot -talotehdas.

Tammi-joulukuussa 2017 Torniossa oli majoitustilastojen mukaan 45 346 yöpymistä (lkm.). Edellisenä vuonna yöpymisiä kirjattiin 43 296 kappaletta. eli yöpymiset kasvoivat Torniossa edellisestä vuodesta vajaa 5 %.

Haaparannan puolelle sijoittuva Rajalla -alueen suur-investointi (kauppakeskus, areena, hotelli, koulu) on ollut vireillä jo vuosien ajan. Barents Centerin tulevaisuus on epävarma, sillä varsinaiset rakentamistyöt eivät käynnistyneet vuonna 2017 ja Haaparannan kunnan tekemän vuokrasopimuksen mukaan kokonaisuuden tulisi olla valmis 1.1.2020. Haaparannalla merkittävin uutinen oli vuonna 2017 kylpylähotelli Cape Eastin siirtyminen Pite Havsbadin omistukseen. Cape East ei ole ollut matkailukäytössä vuoden 2012 jälkeen.

Kemi-Tornion lentoaseman lentoliikenne on ollut vuonna 2017 vahvassa kasvussa johtuen suurelta osin Oulun lentoaseman kunnostustöistä. Koko vuoden matkustajamääräksi kirjattiin vuonna 2017 104 462 matkustajaa (+70,4 %). Edellisen kerran lentoasemalla oli vastaava matkustajamäärä vuonna 2004.

Tornion sataman tavaraliikenne on pääasiassa ulkomaan tavaraliikennettä. Ulkomaan tavaraliikenteen määrä ylitti Tornion satamassa vuonna 2017 niukasti 3 miljoonan tonnin rajan ollen 3,07 miljoonaa tonnia (+1,2%). Tuonti väheni satamassa tonnimäärillä mitattuna 1,1 %, mutta vienti kasvoi 4,1 %.

Tornion maantieliikenteen rajanylityspaikkojen kautta saapui Suomeen vuonna 2017 2 436 712 ajoneuvoa (+2 %) ja maasta lähti 2 433 426 ajoneuvoa (+2 %). Torniossa oli vuonna 2017 kolme virallista maantieliikenteen rajanylityspaikkaa (Etelätulli, Krannikatu, Näränperä).

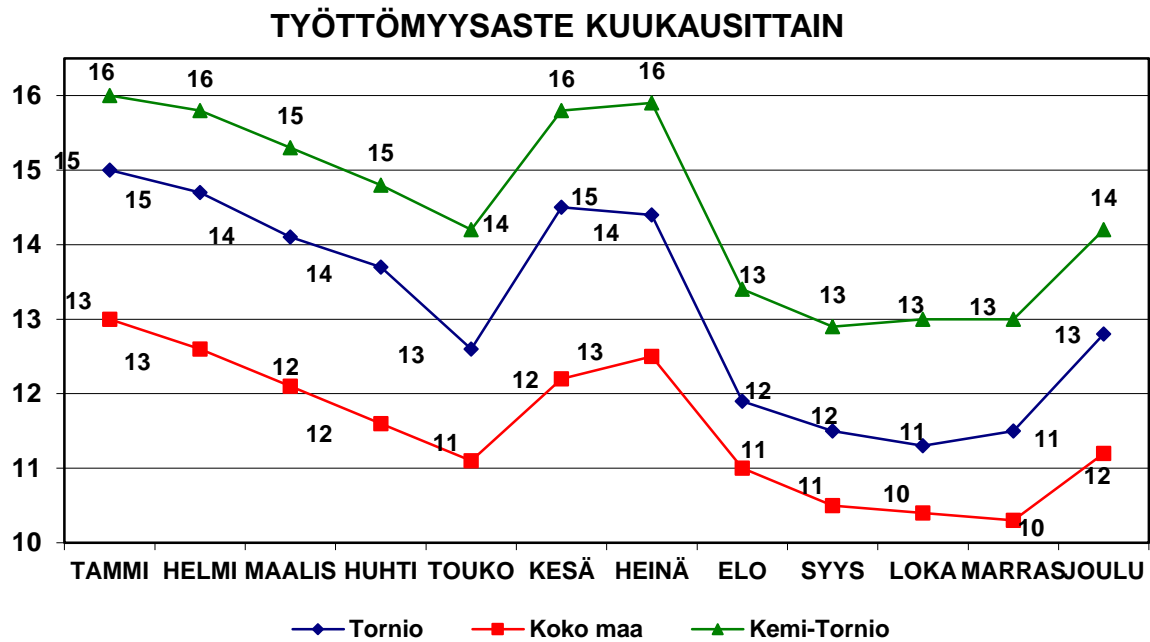
Työllisyys

Torniossa oli vuoden 2017 joulukuussa Lapin ELY- keskuksen tilastojen mukaan 1 304 työtöntä työnhakijaa ja työttömyysprosentti oli 12,8 %.Lapissa työttömyysprosentti oli vastaavana ajankohtana 13,4 % ja koko maassa 11,2 %. Joulukuussa 2016 Torniossa oli kaikkiaan 1 624 työtöntä työnhakijaa ja työttömyysaste oli 15,8 %. Työttömyys vähentyi 3 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Työttömyyden rakenne on pysynyt lähes samana laskusta huolimatta kuin vuosina 2015- 2016 2015. Pitkäaikaistyöttömiä oli 307. Työttömyyden lasku on tapahtunut yli 50-vuotiaita ja pitkäaikaistyöttömissä. Nuorten osuus on myös laskenut. Yli 50-vuotiaita oli työttömänä 461 ja alle 25 -vuotiaita 228. Suuri osa pitkäaikaistyöttömistä on ollut työttömänä yli 3 vuotta, työmarkkinatukea maksettiin vuonna 2017 keskimäärin 328 henkilöstä/kk. Heidän osuutensa ja maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus on vähentynyt edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2017 työmarkkinatukea maksettiin 1 429 397 euroa, jossa on vähennystä edellisvuoteen 189 254 euroa. Keskimääräinen tuensaajien/kk määrä laski 37 henkilöllä.

Nuorten yhteiskuntatakuu tuli voimaan 1.1.2013. Nuorisotyöttömyyden hoitoa varten valtuusto varasi 200 000 euron määrärahan. Kaupunki työllisti alle 30-vuotiaita nuoria vuonna 2014 yhteensä 62 nuorta. Vuonna 2015 TE-toimisto myönsi palkkatukea ainoastaan yli 3 vuotta työttömänä olleille nuorille. Kaupunki onnistui vuonna 2015 työllistämään 18 alle 30-vuotiasta nuorta ja vuosina 2016 ja 2017 työllistettiin yhteensä 20 nuorta.

Nuorten kesätyösetelillä työllistettiin yrityksiin ja yhdistyksiin yhteensä 268 nuorta 99 yritykseen tai yhdistykseen 2-4 viikon työjaksoihin. Koska kustannukset nousivat hieman edellisvuodesta niin yritykset työllistivät palkattavat nuoret aikaisempaa pitemmiksi jaksoiksi.

Työllisyyden hoidon edistämiseksi Tornio on mukana Lapin alueellisessa työllisyyskokeilussa ajalla 1.8.2017-31.12.2018, jossa pyritään rakentamaan toimintamalli tulevaa maakuntaa varten.

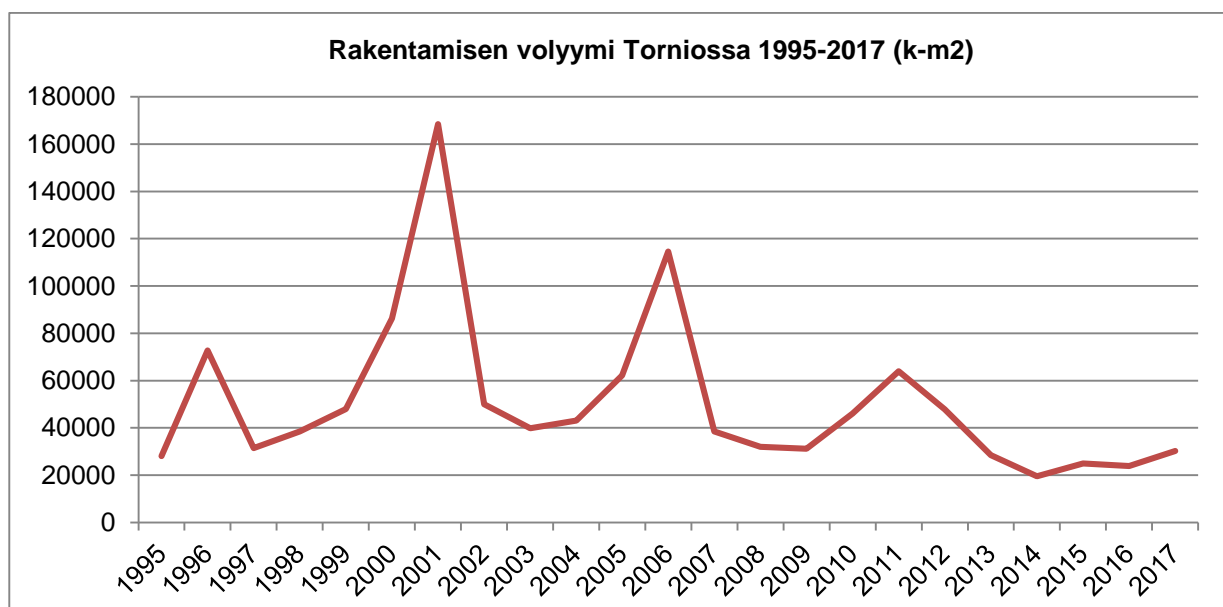
Kuva 4. Tornion työttömyyden kehitys 1.1.-31.12.2017

Asuminen ja rakentaminen

Uusia asemakaavoja valmistui vuoden 2017 aikana kaksi kappaletta. Kivirannalle tehtiin asemakaavamuutos Länsi-Pohjan Sairaanhoidopiiriin (LPSHP) omistamalle nk. Keroputaan sairaala-alueen eteläosaan, jossa julkisten palvelujen korttelialuetta (Y) muutettiin asuinpientalojen korttelialueeksi (AP). Asemakaavamuutoksessa laadittiin maankäytösopimus LPSHP:n kanssa, joista kaupunki sai kehittämiskorvaukset käyttötarkoituksen muutoksista ja rakennusoikeuksien lisäyksistä.

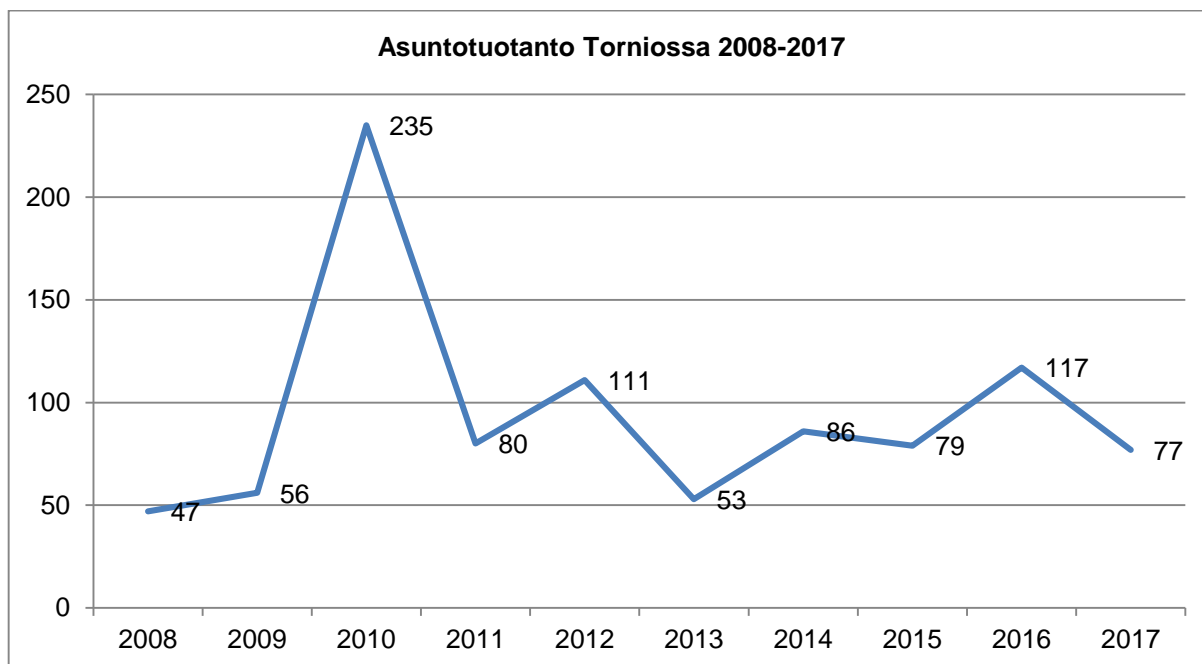
Kromitien risteysalueen asemakaavamuutoksessa mahdollistettiin Kromitien ja Thurevikinkadun risteysalueen liikenneturvallisuutta parantava liittymä- ja kevyen liikenteen alikulkujärjestelyjen toteuttaminen yhteistyössä Lapin ELY-keskuksen kanssa.

Rakentamisen volyymin osalta vuosi 2017 oli nousujohteinen: Rakennuslupia myönnettiin 30 217 k-m², mikä on 6367 k-m² enemmän kuin edellisenä vuotena ja korkein määrä viiteen vuoteen.

Kuva 5. Rakentamisen volyyymi Torniossa 1995-2017 (k-m²).

Vuotuinen asuntotuotanto Torniossa sen sijaan laski kolmanneksella v.2017 (77 kpl) edellisvuoteen verrattuna (117 kpl). Käytännössä viime vuoden asuntotuotanto tarkoittaa, että 33 uuden yksittäisomakotitalon lisäksi rakennusluvan sai yksi rivitalo ja yksi asuinkerrostalo.

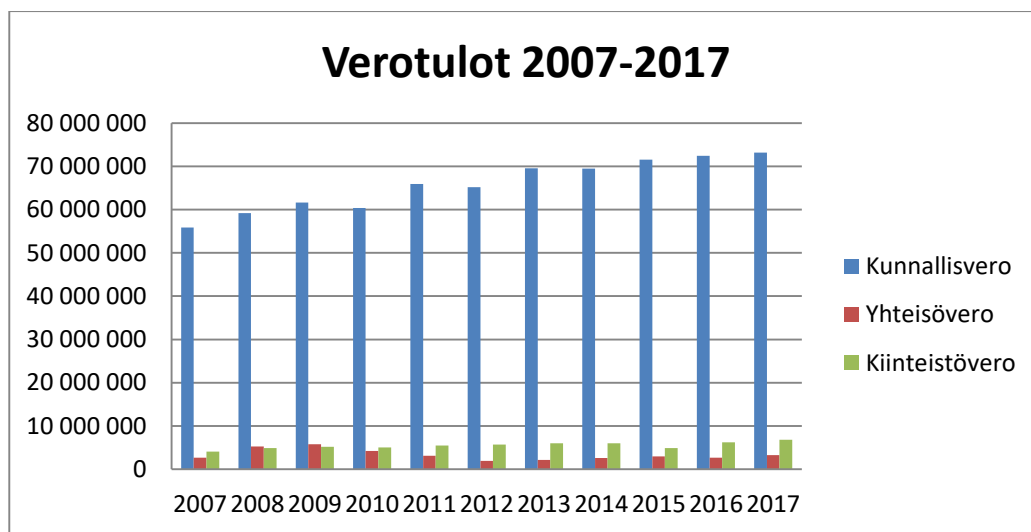
Kuva 6. Asuntotuotanto Torniossa 2008-2017

1.4.2. Kuntatalouden kehitys Torniossa

Tornion kaupungin vuoden 2017 tilinpäätös on 1 846 132,83 euroa ylijäämäinen. Talousarviossa tilikauden tulokseksi arvioitiin 941 772 euroa ylijäämäiseksi. Toimialojen toimintamenot ylittyivät 1 346 891 eurolla. Suurimpana eränä oli erikoissairaanhoidon menojen ylitys 3 431 825 eurolla. Toimintatuotot ylittyivät 279 900 eurolla. Maksutuottoja kertyi 505 562 euroa talousarviota enemmän ja tuet ja avustukset ylittyivät 337 859 euroa. Kunnallisveroa kertyi 73 199 774 euroa, joka oli 817 774 euroa talousarviossa arvioitua suurempi. Kiinteistövero kertyi 6 779 685 euroa ja se ylittyi noin 9 000 euroa. Yhteisövero kertyi 3 221 184 euroa, mikä ylitti talousarvion 538 158 eurolla.

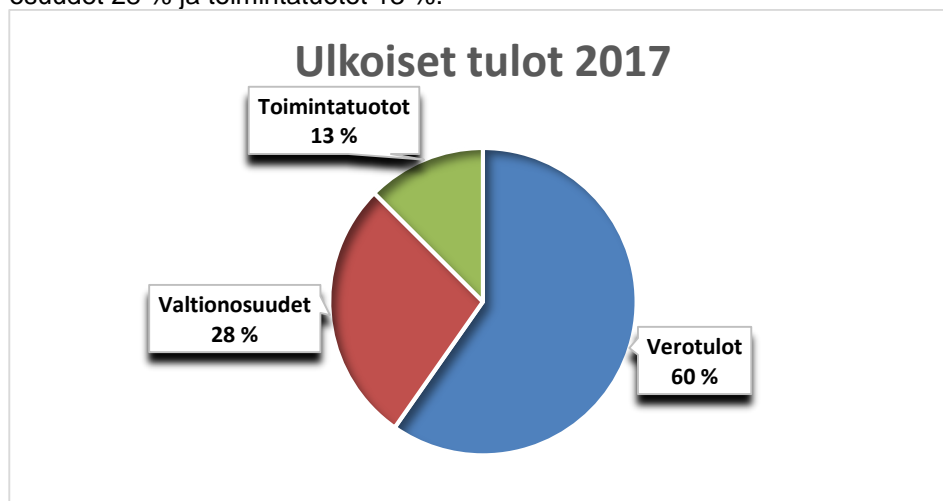
Vuoden 2016 verotietojen mukaan ansiotulot kasvoivat Torniossa 1,1 % kun ne koko maassa kasvoivat keskimäärin 1,8 %, Verotettavat tulot nousivat Torniossa 0,3 % ja koko maassa keskimäärin 0,4 %. Torniossa kunnallisvero ei noussut juurikaan ja koko maassa nousu oli keskimäärin 0,8 %.

Valtionosuuksia saatiin 38 663 380 euroa, mikä ylitti talousarvion 187 483 eurolla. Harkinnanvaraista rahoitusosuutta ei haettu vuonna 2017. Verotulotasasta saatiin 8 343 000 euroa. Verotulotasaus aleni edellisestä vuodesta 154 000 eurolla.

Taulukko 4

Taulukosta näkee, että Tornion kaupungin tuloista verotulot muodostavat suurimman osan 60 %, valtionosuudet 28 % ja toimintatuotot 13 %.

Taulukko 5

Valtionsuudet	2013	2014	2015	2016	2017	Muutos	Muutos
	e	e	e	e	e	17-16 e	17-16 %
Peruspalvelujen valtionosuus	38 096 076	37 045 486	30 983 124	32 736 744	31 111 469	1 625 275	83,61 %
Verotulojen tasaus	4 466 688	3 946 212	8 751 600	8 497 063	8 328 228	168 835	307,59 %
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-3 655 324	-3 228 623	-2 023 088	-1 423 850	-776 316	-647 534	20,22 %
VO:n järjestelmän muutoksen tasaus	-580 764	-580 764	0	0	0	0	0,00 %
Valtionsuudet yhteensä	38 326 676	37 182 311	37 711 636	39 809 957	38 663 380	1 146 577	108,93 %

Taulukko 6

1.4.3. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunnan arviointimenettely, Kuntalaki 118 §

Arviointimenettely käynnistyy, jos

1. kunta ei ole kattanut alijäämää (peruskunnan taseessa) säädetyssä määräajassa tai
2. kriisikuntakriteerien perusteella (konsernitiedot vuodesta 2017 lukien)
 - asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä on vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa tai
 - Kaikki seuraavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet säädetyt raja-arvot:
 - kuntakonsernin vuosikate ilman harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta on negatiivinen
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien keskimääräinen
 - asukasta kohti laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla
 - kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia

Taulukko 7. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan raja-arvot, Tornion kaupunki

Kriisikuntakriteerit	Raja-arvo	2013	2014	2015	2016	2017	TA2018
Vuosikate e/as	negat.	302	76	76	283	341	276
Tulovero-%	ka+1 % *)	20,00 %	20,50 %	20,50 %	20,50 %	21,00 %	21,00 %
Lainakanta e/as	ka+50 % **)	2 483	2 217	2 538	2 367	2 299	2 070
Kert. yli/alijäämä e/as	alij.	816	658	460	581	670	645
Omavar. aste	alle 50 %	44,6 %	45,2 %	40,5 %	43,6 %	44,7 %	43,0 %
Suht. velkaant.	väh. 50 %	50,2 %	45,5 %	48,6 %	48,2 %	48,6%	50,0 %

Tulovero-%:n raja-arvo 19,88 % 20,24 % 20,32 % 20,35 % 20,90 % 20,85 %

Kuntien keskimääräinen lainakanta vuonna 2017 oli 2939 e. Vuoden 2013-2017 tilinpäätösten mukaan raja-arvoista täyttyivät tuloveroprosentti ja omavaraisuusaste ja vuonna 2013 suhteellisen velkaantumisen raja-arvo ylittyi. Vuoden 2018 talousarvio on laadittu siten, että tuloveroprosentti ja suhteellisen velkaantumisen raja-arvot täyttyvät.

Taulukko 8 Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kuntakonsernin raja-arvot, Tornion kaupunkikonserni

Kriisikuntakriteerit	Raja-arvo	2013	2014	2015	2016	2017	TA2018
Vuosikate e/as	negat.	755	643	578	823	655	654
Tulovero-%	ka+1 % *)	20,00 %	20,50 %	20,50 %	20,50 %	21,00 %	21,00 %
Lainakanta e/as	ka+50 % **)	5 196	4 739	4 245	4 777	4 625	4 926
Kert. yli/alijäämä e/as	alij.	1 072	1 118	1 531	1 781	1 931	2 028
Omavar. aste	alle 50 %	32,3 %	34,7 %	33,5 %	36,1 %	37,0 %	37,1 %
Suht. velkaant.	väh. 50 %	70,8 %	69,5 %	73,6 %	68,2 %	69,6 %	69,9 %

Tulovero-%:n raja-arvo 19,88 % 20,24 % 20,32 % 20,35 % 20,90 % 20,85 %

Tornion kaupunkikonsernin vuoden 2017 tilinpäätöksen mukaan raja-arvoista täyttyivät tuloveroprosentti, omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaisuus.

1.5. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA

1.5.1. Kaupungin toimintojen kehittäminen

Kaupungin toimintojen keskeiset muutokset liittyivät vuonna 2017 hallinnon rakenteisiin sekä viranhaltijaorganisaatiossa sekä luottamushenkilöorganisaatiossa. Molemmat astuivat voimaan 1.6.2017, kun uusi valtuusto aloitti toimintansa. Hallinnon muutokset on kuvattu edellä kappaleessa 1.2.

Tornion kaupungin uudet konserniohjeet hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa lokakuussa 2017. Vuonna 2017 aloitettiin myös omistajapolitiikan uudistaminen. Omistajapolitiikka valmistuu aikataulun mukaisesti vuonna 2018. Tornion kaupungin hankintaohje uudistettiin huhtikuussa 2017 ja Tornion kaupungin vieraanvaraisuus ja edustuskäytännöt marraskuussa 2017.

Tornion kaupungin taloustyöryhmä kokoontui vuoden 2017 aikana kerran ja kartoitti talouden tasapainottamisen tilannetta vuoden 2017 osalta sekä tarpeita vuodelle 2018. Työ todettiin tarpeelliseksi, sillä osa suunnitelluista toimenpiteistä oli edelleen kesken.

Tornion kaupungin uuden kaupunkistrategian valmistelu aloitettiin tammikuussa 2017 ja kevään aikana toteutettiin mm. selvitys nykyisen kaupunkistrategian toteutumisesta, toimintaympäristöanalyysi sekä kysely valtuustokauden 2013-2017 tuloksista. Syyskaudella 2017 työtä jatkettiin useilla seminaareilla, työpajoilla, kuntalaiskyselyillä sekä muilla strategisen suunnittelun menetelmillä. Tornion uuden kaupunkistrategian luonnos valmistui vuodenvaihteessa 2017-2018, mutta uuden strategian hyväksyminen siirtyi aikataulun mukaisesti alkuvuoteen 2018.

Kaupungin viestintää resursoitiin mm. rekrytoimalla kaupungille viestintäsuunnittelija. Keskeisenä tehtävänä viestinnän suhteen oli vuonna 2017 Tornion kaupungin uusien internet-sivujen uudistaminen. Uusia internet-sivuja valmisteltiin koko vuoden ajan laajalti kaikilla kaupungin toimialoilla, mutta sivujen julkaisu siirrettiin aikataulusyistä tammikuulle 2018. Kaupungin uudet internet-sivut mahdollistavat jatkossa paremmin mm. sähköisten palvelujen kehittämisen ja käyttöönoton. Tornion kaupungin palvelut kuvattiin vuoden 2017 aikana keskitettyyn kansalliseen Suomi.fi-palvelutietovarantoon (PTV), jonne organisaatiot tuottavat tiedot tarjoamistaan palveluista ja asiointikanavista. Uusien internet – sivujen ja PTV:n välille rakennetaan vielä yhteys palvelutietojen päivittämiseksi internet-sivustolta PTV-sivustolle.

Tornion kaupungille nimettiin vuoden 2017 aikana tietosuojavastaava. Tietosuojavastaavan nimeämisellä vastataan Euroopan Unionin uudistetun tietosuoja-asetuksen (2016/679) voimaan tuloon (25.5.2018). Uudistukseen vastataan myös vuoden 2017 lopussa perustetulla tietoturva- ja tietosuojatyöryhmällä. Työryhmän työ sisältää tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä valmistelu-, kehittämis-, seuranta- ja toimeenpanotehtäviä. Tornion kaupungille hankittiin vuoden 2017 lopussa asianhallintajärjestelmä Dynastyyyn lisäosina tiedonohjausjärjestelmä (TOJ) ja tiedonohjaussuunnitelma (TOS). Tiedonohjausjärjestelmän ja tiedonohjaussuunnitelman käyttöönoton myötä valmistaudutaan sähköiseen asiakirjojen arkistointiin.

Koko henkilöstölle on suunnattu videokoulutuksena tietosuojakoulutusta digitaalisen turvallisuuden teemavii-kolla. Koulutusvideo oli jokaisella katsottavissa oman aikataulun tai työyhteisössä sovitun mukaisesti. Henkilöstön ja johdon VAHTI -tietoturvaraportti 2017-kysely on lähetetty henkilöstölle. Kyselyllä kartoitettiin henkilöstön näkemyksiä organisaation tietoturvasuunnitelman ja tietosuojan tilasta sekä kehittämistarpeista. Sisäisissä koulutuksissa arkistonmuodostussuunnitelmien laatimisen koulutusten yhteydessä on käyty myös läpi tietosuoja-asioita. Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen tutkinnon suoritti vuonna 2017 seitsemän henkilöä. Koulutuksen myötä tietosuoja-asioiden osaaminen on lisääntynyt. Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen ohjeistuksen kehittämisellä on pyritty lisäämään hallintokuntien ja henkilöstön tietosuoja-asioiden tuntemusta (esim. toimintaohjeen päivittäminen, julkaistavien asiakirjojen sisällöt

Tornion kaupungintalolla avattiin elokuussa 2017 VIRTU-piste, joka toimii asiakaspalvelupiste Kompassin yhteydessä. VIRTU-pisteen avulla vastataan mm. tulevaisuudessa lisääntyvään sähköiseen asiointitarpeeseen eri viranomaisten kanssa, kun palveluverkko harvenee ja palvelut tietoverkoissa lisääntyvät.

Tornion kaupunki osallistui vuoden 2017 aikana lukuisiin kehittämishankkeisiin ja ohjelmiin (mm. LEADER-ohjelmat). Kuntaliiton hallinnoimista hankkeista mm. ARTTU2 ja USO4 olivat merkittävimpiä.

Sivistyspalveluissa uusittiin lautakuntien nimiä ja työnjakoa 1.6.2017 alkaen. Sivistyslautakunta keskittyy varhaiskasvatus- koulu- ja opiskeluasioihin ja elämänlaulutakunta kulttuuri-, nuoriso-, liikunta- ja vapaaseen sivistystyöhön. Tässä samassa yhteydessä erillinen liikuntalautakunta teknisissä palveluissa lakkasi ja liikuntapaikkojen kunnossapitotehtävät liitettiin kunnallistekniikan kunnossapitoyksikköön.

Henkilöstöpuolella perustettiin uusi toimi, tapahtumatuottaja, joka omalta osaltaan täydentää panoksellaan kulttuuri- ja vapaa-ajan tapahtumien järjestämistä ja kehittämistä kaupungissamme. Perheille parasta – työniloa työntekijöille – hanke vakiinnutti käytäntöjä sekä varhaiskasvatuksen ja neuvolatoiminnan osalta että koulunuorisotyön osalta. Neuvolatarkastuksessa on mukana myös varhaiskasvatuksen työntekijä tuomalla tätäkin palvelua tutuksi jo riittävän varhaisessa vaiheessa. Koulunuorisotyö on vakiintunut osaksi yläkoulujen arkea. Nuorisotyöntekijä tuo oman panoksensa yläkoululaisten tukemiseen ja on yksi aikuinen lisää luomaan turvallisuutta nuorten elämään. Näkökulma koulunuorisotyöntekijällä on erilainen kuin koulun opettajilla, mutta hän tukee omalta osaltaan oppilashuoltoa. Uutena työntekijäryhmänä yläkouluihin on saatu myös etsivät nuorisotyöntekijät, joiden panos vaikeissa oppilashuollollisissa tapauksissa on merkittävä.

Varhaiskasvatuksessa siirryttiin palvelusetelin myötä Torniossa yksityiseen varhaiskasvatuspalveluun. Kaupungissa aloitti 1.8.2017 yksityinen päiväkotitoiminta, Touhula. Tällä uudistuksella pystyttiin vastaamaan kasvaneeseen varhaiskasvatuspalveluiden kysyntään.

Suurena linjana perus- ja lukiokoulutuksessa oli edelleen uuden opetussuunnitelman käytänteiden käyttöön ottaminen koulujen arjessa. Uusi oppimiskäsitys ja uusi arviointi vaativat aikaa, koulutusta ja määrätietoista otetta tullakseen vahvasti esiin kouluissa. Näiden lisäksi tietotekniikan hyödyntäminen opetuksessa oli esillä vuonna 2017. Valmiuksia asian suhteen saatiin edelleen parannettua ja langattomat verkot ovat lähivuotina käytössä kaikissa Tornion kouluissa. Lisäksi kaupunki sai hankerahaa digitutoreiden palkkaamiseen ja tämän avulla jokaisessa koulussa opettajia auttoi ”digiloikan” tekemiseen asiaan vihkiytynyt kollega.

Kalotti jazz ja blues -festivaali toteutettiin uudella konseptilla onnistuneesti. Tapahtuma tiivistettiin kahteen päivään ja festivaalialueeksi valittiin Aineen taidemuseon ympäristö. Kokemus oli myönteinen ja kävijöitä oli edellisvuoteen verrattuna enemmän. Kulttuuripuolen yhteistyö kaupungin omien toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa edelleen tiivistyi ja tapahtumia saatiin lisättyä erityisesti ns. kulttuurikartano alueelle.

Sivistyspalvelut olivat merkittävästi mukana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden tapahtumissa (Suomi 100). Juhlavuosi näkyi sille kuuluvalla arvolla kaupungin järjestämissä tapahtumissa ja naapurimme Haaparanta osallistui myös merkittävällä panoksella suureen koko vuoden kestäneeseen juhlintaan.

Hyvinvointipalvelujen toimialueella valmistauduttiin sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistukseen osallistumalla Länsi-Pohjan sote projektiin ja Länsi-Pohjan yhteisyrityksen valmisteluun erikoissairaanhoidon säilyttämiseksi alueella ja erikoissairaanhoidon kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Toimiala osallistui myös Lapin sote valmisteluun. Toimintaa kehitettiin STM:n kärkihankkeissa (toimiva kotihoito ja omaishoitajien palvelut, lapsiperheiden muutosohjelma). Paikallisesti yhteistyötä kehitettiin järjestöjen mm. Hopeakirstu hankkeen kanssa. Perheille parasta – työniloa työntekijöille hankkeessa yhteistyö lisääntyi varhaiskasvatuksen (yhteiset 2 -vuotistarkastukset) ja koulutoimen kanssa.

Terveyspalvelujen vastaanotto toiminta ja suun terveydenhuolto ruuhkautuivat johtuen lisääntyneestä asiakkaiden määrästä. Yhden lääkärin viran täyttämättä jättäminen säästösyistä vaikeutti tilannetta ja se aiheutti ruuhkaa vastaanotto toimintaan. Molempiin yksikköihin jouduttiin ostamaan lääkäripalveluja hoitotakuun toteuttamiseksi. Terveyspalvelut kehitti edelleen pikapoliklinikka (nykyisin päiväpoliklinikka) toimintaa. Asiakkaat pääsivät saman päivän aikana sairaanhoitajan vastaanotolle. Asiakkaista ohjautui edelleen 30% lääkärin vastaanotolle sairaanhoitajan hoidon tarpeen määrittelyn jälkeen. Sairaanhoitajan vastaanotolla kävi päivittäin noin 100 potilasta. Suun terveydenhuolto sai jonot haltuun ostamalla tarkoin harkittuja, yksittäisiä toimenpiteitä yksityisiltä hammaslääkäriasemilta. Erikoissairaanhoidon menot ylittivät runsaasti suunnitellun budjetin.

Vanhus- ja hoitopalveluihin avattiin uusi 10 paikkainen pienkoti Rauhala, Arpelaan ja se helpotti hieman ruuhkaa ikäihmisten asumispalveluihin. Palvelusetelitoiminta laajeni ympärivuorokautiseen asumispalveluihin. Seudullisessa yhteistyössä tehostettiin ikäihmisten palveluneuvontaa. Siirtoviivepäivien välttämiseksi ostettiin vuodeosasto- ja kuntoutuspalveluja Saarenvireestä ja Simon terveyskeskuksesta. Toimenpiteistä huolimatta siirtoviivepäiviä syntyi 126 kpl.

Sosiaalityön ja vammaispalvelujen alueella perustoimeentulon siirto Kelalle on sujunut lähes ongelmitta. Kehitysvammaisten asumispalveluihin avattiin Etappitie 1:n asumisyksikkö ja se on helpottanut kehitysvamma-

huollon asumistilannetta. Uudessa asumisyksikössä on vakituisten asuntojen lisäksi tukiasuntoja ja intervallipaikkoja. Kaupungilla oli valmius vastaanottaa 70 uutta pakolaista mutta vuoden aikana Tornion muuttaneiden pakolaisten määrä oli 23 henkilöä. Lapin työllisyyskokeilu aloitti toimintansa elokuussa ja työllisyyskokeilun työntekijät työskentelevät sosiaalitoimistossa. Neuvolan, kotipalvelun ja lastensuojelun perhetyö yhdistettiin samaan tiimiin ja samalla kaikki perhetyö muuttui maksuttomaksi lapsiperheille. Päihdeongelmat ovat kasvaneet ja asiakaskunnasta huumeiden käyttäjien määrä on lisääntynyt huomattavasti.

1.5.2 Tornion kaupungin hyvinvointityö 2017

Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus (HYTETU)

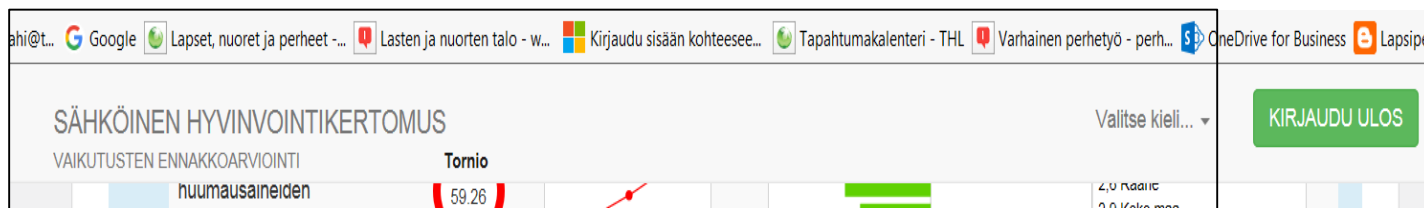
Paikallinen hyvinvointi, terveys ja turvallisuussuunnittelu kuuluu Torniossa Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden johtoryhmän toimintaan. Hyvinvointitiedon tietopohja on kerätty pääosin sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoritiedoista 2013- 2017 ja kouluterveyskyselytutkimuksesta, johon osallistuivat 2017 ensimmäistä kertaa myös alakoulujen 4. ja 5. lk:n oppilaat. Kaupungin hyvinvointityön painopistealueena ovat olleet lapset, nuoret ja lapsiperheet. ”Perheille parasta – työniloa työntekijöille ” –sektorirajat ylittävällä kehittämistyöllä on lähdetty vastaamaan lapsiperheiden hyvinvointihaasteeseen ja muuttuneisiin palvelutarpeisiin.

Koko väestö

Torniolaiset voivat edelleen suhteellisen hyvin verrattuna koko maan ja verrokkikuntien ja -alueiden (Raahe, Iisalmi, Kemi, Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kunnat) väestöön. Erityisenä piirteenä Torniossa on vahvistunut ja lisääntynyt verkostoyhteistyö kaupungin, seurakunnan, yhdistysten ja Pohjoisen yhteisöjen tuki - Majakka ry:n kesken. Kylien kanssa käytävää vuoropuhelua ja tiedon vaihtoa on kehitetty mm. kyliäneuvoston kokouksissa.

Useat yhdistykset tekevät merkittävää toimintakykyä edistävää toimintaa eri ikäryhmissä niin kylillä kuin keskustassa. Kaupungin yhdistyksille myönnettävien avustusten avulla voidaan entistä paremmin edistää kuntalaisiin kohdistuvaa tavoitteellista hyvinvointityötä.

Tornion kaupungin väestön hyvinvointia haastaa päihteisiin, etenkin huumausaineisiin (kuva 7), henkeen ja terveyteen liittyvä sekä omaisuusrikollisuus. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot ovat torniolaisilla myös lisääntyneet. Vuosi 2017 oli liikenneturmien osalta positiivinen. Liikenteessä ei kuollut ketään vuoden 2017 aikana. Liikenteessä loukkaantuneita oli 16.

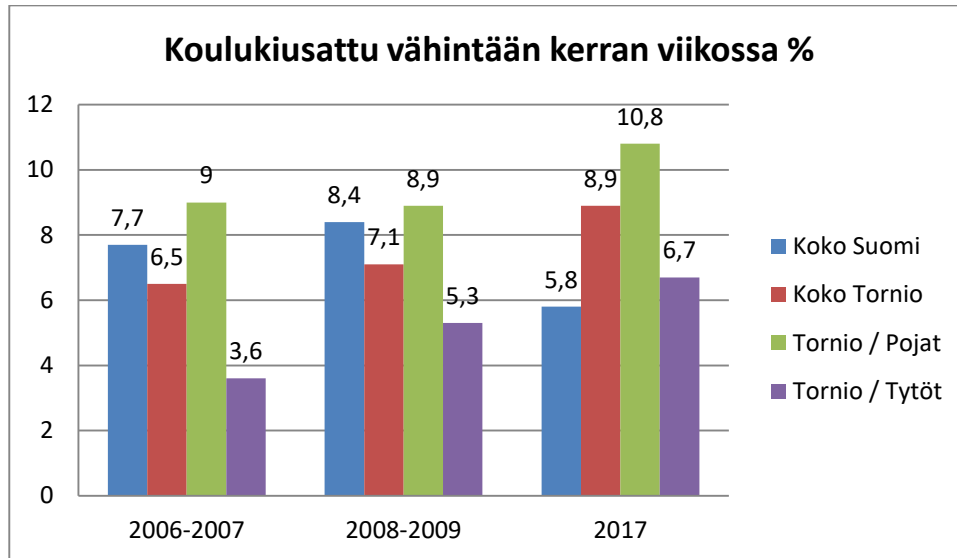

Kuva 7.

Koko väestöä koskeva panostus on elokuussa 2017 käynnistetty uimahalliin peruskorjaushanke, joka on kulan vuosikymmenen merkittävin kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen tähtäävä investointi. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 7,6 milj. euroa, josta valtion rahoituksen osuus on 1,0 milj. euroa. Ennestään suositun uimahallin toiminnallisuus paranee uuden opetusaltaan myötä. Muutoin perusparannustoi- met kohdistuvat pääasiassa uimahallin teknisiin ratkaisuihin sekä pintoihin. Uusittu uimahalli otetaan käyttöön syyskuussa 2018.

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Keskeisenä tietolähteenä lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointitilanteesta Torniossa on kouluterveyskysely. Vuoden 2017 kouluterveyskyselyn tuloksissa on sekä ilon että huolen aiheita. Peruskouluikäisten osalta huolta aiheuttaa kiusaamisen yleisyys verrattuna maan tai maakunnan keskiarvoon. Kuten alla olevasta taulukosta (taulukko 4) käy ilmi, tilanne ei ole viimeisen kymmenen vuoden aikana parantunut.

Taulukko 9. Koulukiusattu vähintään kerran viikossa % 8-9lk

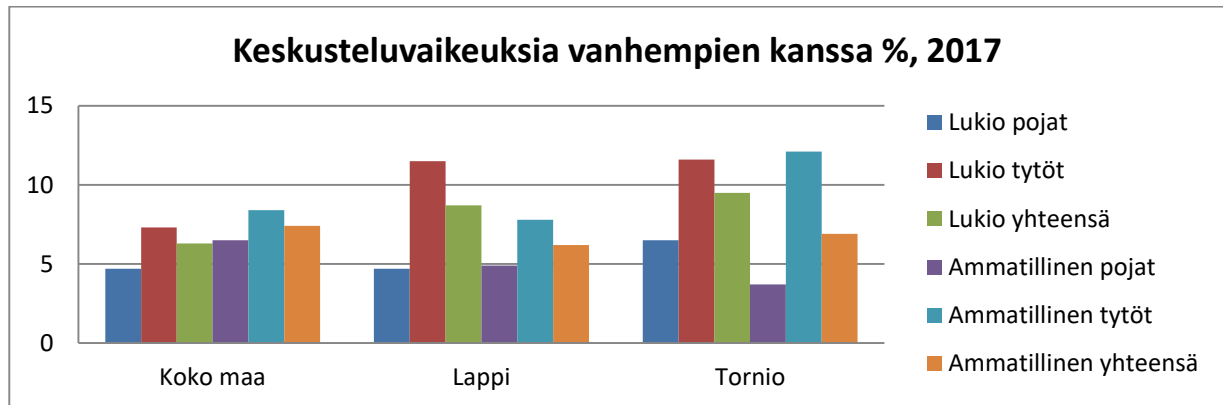
Asia on otettu vakavaan keskusteluun koulujen rehtoreiden ja opettajien kanssa ja tavoitteena on nollatoleranssi kiusaamisen suhteen. Toimenpiteitä pohditaan ja vuoden 2018 koulutukset rakennetaan asian ympärille. Kiusaamiseen tarttuminen heti on tärkeää, mutta myös ns. ”juurisyyhin” pureutuminen on välttämätöntä tilanteen parantamiseksi. Koulut tekevät jo nyt ansiokasta työtä kiusaamisen ehkäisemiseksi, mutta asian luonne on sellainen, että siitä ei koskaan puhuta liikaa.

Tupakoinnin ja kouluruokailun suhteen muutos on ollut myönteinen. Yläkoululaisten tupakointi on vähentynyt selvästi ja tässä asiassa kehitys myötäilee valtakunnan tilannetta. Kouluruokailuun osallistuminen on merkittävästi parantunut viimeisten vuosien aikana ja olemme valtakunnan kanssa samassa tasossa. Koulussa myös viihdytään aiempaa paremmin.

Oppimista ja osaamista mittaavissa PISA 2015, ICCS 2016 -tutkimuksissa Tornion Raumon ja Putaan yläkoulut ovat menestyneet hienosti. PISA -tutkimuksessa mitattiin osaamista luonnontieteissä, lukutaidossa, matematiikassa ja yhteistoiminnallisessa ongelmanratkaisussa. Tornion yläkoulujen tulokset kaikilla tutkittavilla osa-alueilla ovat OECD -maiden keskiarvon paremmalla puolella. Erityisen hyviä tutkimustuloksia Torniossa saatiin yhteistoiminnallisen ongelmanratkaisun osa-alueella. Tutkimuksessa nousi kuitenkin entistä voimakkaammin esille tyttöjen ja poikien väliset erot. Yhteistoiminnallista ongelmanratkaisua tutkittaessa erot tyttöjen hyväksi olivat hämmästyttävän suuria.

Kansainvälisessä ICCS2016 -tutkimuksessa tutkittiin suomalaisnuorten yhteiskunnallista osallistumista ja yhteiskunnallisia asenteita sekä käsitystä koulusta oppimisympäristönä. Torniolaisnuoret sijoituivat yhteiskunnallisia tietoja mittaavassa tutkimuksen osassa parhaaseen kolmannekseen. Erityisen hyviä tuloksia saatiin myös mitattaessa opettajien ja oppilaiden välisiä suhteita sekä oppituntikeskustelujen avoimuutta. Tyttöjen ja poikien väliset erot olivat tässäkin tutkimuksessa huomattavia. Tytöt saavuttivat tutkimuksessa erittäin hyviä tuloksia. Molempien yläkoulujen tytöt saivat tutkimuksessa Suomen tyttöjen keskiarvon ylittävän tuloksen. Poikien tulokset olivat heikkoja verrattuna muiden suomalaispoikien tuloksiin, ollen kuitenkin parempia verrattuna kaikkien tutkittujen maiden poikien keskiarvoon.

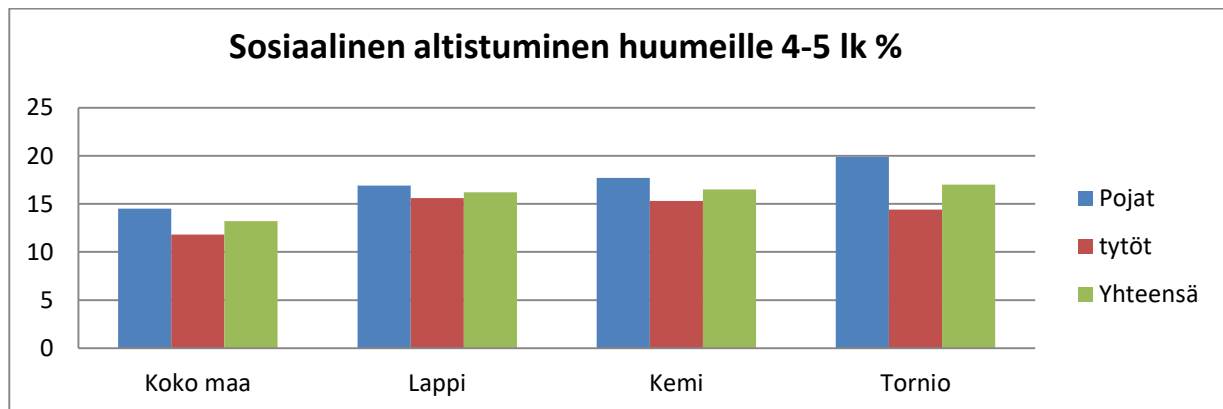
Peruskouluikäisten torniolaisten tyttöjen osaaminen ja oppiminen ovat siis keskimäärin erittäin hyvällä tasolla, mutta kouluterveyskyselyn (2017) tulosten mukaan toisen asteen koulutuksessa olevat tytöt kokevat keskusteluvaikeuksia vanhempiensa kanssa selvästi koko maata enemmän (taulukko 5). Lukiokoulutuksessa olevien nuorten kokemus terveydentilastaan on myös seitsemän vuoden seurantajaksossa koko ajan heikentynyt.

Taulukko 10. Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa % 2017

Toisen asteen koulutuksessa mielenterveyspalveluihin on panostettu nk. koulupsykykaripalvelulla; oppilaille on tarjottu psykiatrisen erikoissairaanhoidajan vastaanottopalvelua matalalla kynnyksellä, osana normaaleja opiskelijaterveydenhuollon palveluja. Lisäksi nuorille on järjestetty nukkumiseen ja sosiaalisten tilanteiden jännittämiseen liittyvää ryhmätoimintaa, uni- ja jännittäjäryhmiä.

Erityisen huolestuttava tieto vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä on alakouluikäisten sosiaalinen altistuminen huumeille (taulukko 6).

Taulukko 11. Sosiaalinen altistuminen huumeille 4-5lk

Kyseinen indikaattori perustuu seuraaviin kysymyksiin:

- Tunnetko lapsia tai nuoria, jotka ovat kokeilleet tai käyttävät huumeita? (En=0, Kyllä =1)
- Onko sinulle tarjottu jotain huumeita? (Ei=0, Kyllä =1)

Tarkastelussa ovat mukana 1-2 pistettä saaneet vastaajat.

Tieto edellyttää kohdennettua ennaltaehkäisevää päihdetyötä ja alustavaa keskustelua on käyty esim. erilaisen ryhmäytymiseen ja tunnetaitojen kehittämiseen suuntautuvien menetelmien käyttöönotosta jo alaluokilla sekä ala- ja yläluokkien nivelvaiheissa.

Torniossa lapsiperheiden palveluiden kehittämiseen on panostettu kokonaisvaltaisesti jo vuodesta 2014 alkaen Perheille parasta - työniloa työntekijöille kehittämistyöllä, jonka tavoitteena on luoda tuottavuutta ja henkilöstön työhyvinvointia tukeva verkostomainen työskentelymalli lasten, nuorten ja perheiden palveluihin. Kehittämistyö on ESR -hankkeistettu syksystä 2015 ja hankerahoitus kestää vuoden 2018 loppuun.

Sisällöllisinä painopistealueina kehittämisessä on ennaltaehkäisyn vahvistaminen, oikea-aikainen vaikuttaminen, asiakasosallisuuden lisääminen ja yhdessä tekeminen yli sektorirajojen sekä seurakunnan ja järjestö- ja yhdistystoimijoiden kanssa.

Vuoden 2017 aikana Perheille parasta -kehittämissuunnitelma on konkretisoitunut neljässä palvelukokeilussa. Koulunuriosuuden kokeilussa on kerätty asiakas-, toimija- ja yhteistyökumppaneiden palautteita toiminnasta ja edelleen kehitetty toiminnan sisältöjä ja yhteistyötä palautteen perusteella. Neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteinen, perheiden kotona toteutettu 2-vuotistapaamiskokeilu on laajentunut syksystä 2017 kaikille varhaiskasvatusalueille. Kokeilussa kerättyä tietoa on käytetty palveluprosessin hiomiseen asiakastarpeita ja työhyvinvointia vielä paremmin palvelevaksi.

Lapsiperheiden kotiin annettavat palvelut on vuoden 2017 alusta keskitetty sosiaali- ja vammaispalvelujen palvelualueelle. Perhetyön kokonaisuuden kehittämisessä on vuoden aikana kerätty tietoa ja järjestetty henkilöstölle työpajoja palveluprosessin kuvaamiseen ja palvelujen sisältöjen kehittämiseen. Tietoa työn perustaksi on kerätty myös asiakkailta ja sidosryhmiltä. Työn painopisteenä on varhaisempi tuki, verkostona tehtävä työ, osaaminen ja vaikuttavat työmenetelmät.

Verkostotyön kehittämissuunnitelmassa on laadittu kaupungin, seurakunnan ja järjestöjen/yhdistysten yhteistoiminnan toimintatarjotin sekä esitys yhteistoiminnan toiminnanohjausrakenteeksi. Samanaikaisesti on suunniteltu ja aloitettu uutta, lapsiperheille suunnattua voimavaroja tukevaa toimintaa ja tapahtumia Tornion Perheidentalo-konseptin puitteissa.

Viidentenä suunniteltuna kehittämissuunnitelmana oli moniammatillinen asiantuntijaryhmä, jonka tavoitteena oli tarjota konsultatiivista tukea peruspalveluille tilanteissa, joissa lapsen tai perheen tarpeisiin vastaaminen vaatii monialaista asiantuntijuutta. Kokeilusuunnitelma keskeytettiin 2017 kun seudullisena käynnistyi nk. keskittymistyöryhmä, lääkärivetoinen asiantuntijaryhmä keskittymisen ongelmista kärsivien lasten tilanteisiin. Seudullisen ryhmän arvioitiin palvelevan paljolti samaa kohderyhmää kuin suunniteltu kehittämissuunnitelma.

Kaikessa kehittämissuunnitelmassa on pyritty yhteiseen linjaan valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman (LAPE) tavoitteiden ja sisältöjen kanssa.

3. Työikäiset

Työikäisten hyvinvoinnista on hyvin vähän kuntakohtaista tietoa saatavissa, joskin tilanne kohentunee jatkossa, kun alueellisesta terveys- ja hyvinvointitutkimuksesta (ATH) voidaan saada lisätietoa aikuisväestön hyvinvoinnista. Työttömien osuus työikäisestä väestöstä oli 12/2017 12,8 %. Koko maassa osuus oli 2017 11,5 % ja Lapissa 13,4 %. Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus työikäisistä on Torniossa ollut laskusuunnassa ja alhaisempi kuin vertailukunnissa.

Työttömien terveystarkastuksissa on kehitetty yhdessä Tornion työvoimalasäätiön kanssa uutta työttömän työkykykartoituksen polkua. Tämä yhteistyömalli on osoittautunut erittäin hyväksi ja siitä on saatu hyvää palautetta niin työttömiltä kuin yhteistyökumppaneilta. Lääkäreiden osuus tarkastuksissa on resurssien osalta puutteellinen. Ikihyvä -painonhallintaryhmät 18 - 30 -vuotiaille ovat kokoontuneet koko valtuustokauden. Ryhmätoiminnan vaikuttavuus yksilötasolla vaihtelee mutta kaikkien ryhmiin osallistuvien tietoisuuden elämänhallinnan menetelmistä voidaan arvioida parantuneen. Vuonna 2017 alettiin viritellä ja tehtiin hankehakemusta Tornion työllisyyden hoitoon mallia. Hanke alkaa helmikuussa 2018.

Ikäihmiset

Vanhusten laitoshoidosta on siirrytty kodinomaiseen tehostettuun palveluasumiseen ja tuettuun pienkotiasumiseen. Vanhuspalveluiden asiakkaan valinnanvapautta on parannettu ottamalla käyttöön palveluseteli tehostetussa palveluasumisessa ja lisäämällä kotihoidon palveluseteliosuutta. Kotihoidossa on otettu käyttöön mobiilisovellus, jonka avulla on saatu lisää aikaa asiakastyöhön. Tornio on mukana Länsi-Pohjan seniorineuvontapalvelussa, minkä avulla palveluneuvonnan sisältöä ja saatavuutta parannetaan. Palveluneuvontaa ja etsivää vanhustyötä kehitetään myös yhteistyössä Karungin Palvelukoti ry:n Hopea-kirstu -hankkeessa, jossa on mukana myös seurakunta. Vanhuspalveluihin on lisätty uutena palvelumuotona perhehoito, joskaan yhtään perhehoitajaa ei ole vielä saatu rekrytoitua tehtävään. Omaishoitajien vapaan järjestämistä on parannettu mahdollistamalla sijaishoitaja hoidettavan kotiin. Vanhusten päiväkeskustoiminnan sisältöä on myös vuoden aikana kehitetty. Kansalaisopisto on kurssitarjonnassaan kiinnittänyt erityistä huomiota ikäihmisille suunnattuihin kursseihin.

Torniossa toimii aktiivisia yhdistyksiä tuottamassa ikäihmisille monipuolisia palveluja eri puolilla kaupunkia. Näistä mainittakoon mm. Alatornion Vanhainkoti ry:n Senioripiste -toiminta ja Järjestöyhdistys ry:n ikäihmisille suunnattu virkistys, ohjaus- ja neuvontatoiminta. Ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvointia on valtuustokaudella edistetty osallistamalla kolmannen sektorin ikäihmisten voimavaroja tukevaa ja osallisuutta vahvistavaan hanketoimintaan. Vanhuspalvelut on kumppanina Karungin Palvelukoti ry:n Hopea-kirstu – hankkeessa 2016 -2018, missä kehitetään Osaajakirstu ja Kylärinki nimistä vapaaehtoistoimintaa senioreille sekä annetaan ohjaus- ja neuvontapalveluja. Lapin liiton – hallinnoimassa Maaseudun arjen palveluverkosto - hankkeessa verkostoidutaan ikäihmisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on luoda vanhustoimijoiden verkostomalli Arjen turvaa mallin mukaisesti. Verkostotoiminnan pilotiksi 2017 varmistui Kantojärven kylä, missä ikäihmisten verkostomainen toiminta aloitetaan 2018 aikana. Kantojärven kylä on yksi Pohjoisen Yhteisöjen tuki- Majakka ry:n Yhtä köyttä – hankkeen pilotti-kylistä.

Indikaattoritietojen mukaan kotona asuvien yli 75 -vuotiaiden osuus on Torniossa vertailukuntiin nähden suurin, samoin ikääntyneiden osallistumisaktiivisuus on meillä hyvä.

Liikenneturvallisuustyöryhmän kokoama turvallisuustyö Torniossa

Liikenneturvallisuustyöryhmään kuuluvat edustajat kaupungin palvelualueilta ja työsuojelusta, Outokumpu Oy:stä, Lapin poliisista, Ely -keskuksesta, Lapin pelastuslaitoksesta, Liikenneturvasta ja Liikenneturvallisuustoimija Ramboll:sta. Liikenneturvallisuustyöryhmän tehtävänä on aktivoita eri hallintokuntia systemaattiseen liikenneturvallisuustyöhön ja seurata liikenneturvallisuuden tilaa kunnan alueella. Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontui vuoden 2017 aikana kolme kertaa.

Eri toimijoiden yhteistyönä järjestämiä liikenneturvallisuustapahtumia oli vuoden 2017 aikana runsaasti. Näistä mainittakoon muun muassa:

- Kivirannan koululla järjestetty Traffic snake -kampanja. Kampanjan tavoitteena on tukea lapsia liikumaan koulumatkat itsenäisesti liikkuen.
- Lappian oppilaille suunnattu Punainen liitu - liikennekasvatustapahtuma. Se tavoitti n. 600 opiskelijaa. Tilaisuudella pyritään vaikuttamaan nuorten liikennekäyttäytymiseen.
- Mopovalistustapahtuma. Mukana tapahtumassa olivat nuorisotoimi, autokoulu, Liikenneturva ja moottoripyöräkerhot. Paikalla oli noin 100 nuorta.
- Iäkkäille suunnattu liikenneturvallisuus webinaari. Webinaarien aineistot ovat netissä ja niitä on mahdollista hyödyntää esimerkiksi eläkeläisjärjestöjen koulutuksissa
- Päihde- ja sydänterveysteemainen Oletko Rajalla -tapahtuma järjestettiin kauppakeskuksessa yhdessä Tornion kaupungin, Tornion sydänyhdistyksen, info ryhmän, liikenneturvan, seurakunnan ja Lapin amk:n kanssa

Liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksissa on myös käsitelty Ely- keskuksen Torniota koskevia toimintasuunnitelmia mm. katujen päällysteohjelmaa ja nopeusrajoitusaloitteita. Pimeässä liikkumisen vaaroista on torniolaisia muistutettu jakamalla heijastimia mm. työsuojelun toimesta aamuliikenteessä kulkeville. Nuorisotoimi on toteuttanut oman heijastinkampanjansa nuorille ja Pelastuslaitos on jakanut vuoden aikana n. 500 heijastinta. Liikenneturvallisuustiedotteita on jaettu kerran kuussa työsuojelutoimijoiden toimesta koko kaupungin henkilöstölle. 112 viikko toteutui aiemman mallin mukaisesti erillisinä tapahtumina kaupungin toimintayksiköissä.

Hyvinvointityö kaupungin työpaikoilla

Vuoden 2017 aikana jatkettiin työsuojelun kehittämistä yhteistyössä vakuutusyhtiö LähiTapiolan kanssa. Esi- miesten työsuojelutoimintaa kirkastettiin avaamalla työturvallisuuden kehityspolkua tavoitteeseen - kaikki tapaturmat voidaan torjua. Vakuutusyhtiön antamien tietojen mukaan työtapaturmien/vahinkojen määrä näyttäisi laskevan, ollen nyt 57 kappaletta, mistä se tulee vielä todennäköisesti jonkin verran kasvamaan. Aiempina vuosina lopullinen luku on ollut noin 70. Eniten vahinkoja sattuu edelleen työssä/työmatkoilla ja yleisimpinä syinä ovat henkilön kaatuminen (liukastuminen) tai putoaminen sekä fyysinen kuormittuminen.

Kaupungin työntekijöiden työhyvinvointia edistettiin E-passi -toiminnalla, Levin majojen remontilla ja varhaisen tuen mallin kehittämisellä.

1.5.3. Alue-, seutu- ja kansainvälinen yhteistyö

Alue- ja seutuyhteistyö

Tornion kaupunki on osallistunut aktiivisesti Sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun väliaikaisessa toimielimessä ja lukuisissa muissa työryhmissä kuten ICT-, kiinteistö- ja kuntataloustyöryhmä. Valmistelu on ollut luonteeltaan valmistelun valmistelua varsinaista lainsäädäntöä odotellessa. Valmistelu on vienyt kuitenkin paljon työaikaa toimintojen kehittämistyöstä. Joitakin valmistelussa tehtyjä selvityksiä esim. kiinteistöt ja sopimuslistaukset on voitu hyödyntää omassa toiminnassa.

Länsi-Pohjan sote-projektissa päädyttiin valmistelemaan valinnanvapauslaki -luonnosten pohjalta yhteisyhtiömalliin. Yhteisyhtiömalli kilpailutettiin neuvottelumenetelmällä ja yhteistyökumppaniksi valikoitui Mehiläinen yhtiö, jonka kanssa päätettiin perustaa seutukuntien valtuustojen päätöksellä Mehiläinen Länsi-Pohja Oy. Yhteisyhtiön perustamisen rinnalla käytiin vuoden 2017 aikana kolmeen otteeseen Lapin sisällä neuvotteluja ns. Lapin mallista, mikä mahdollistaisi kaksi päivystävää erikoissairaalaa. Viimeisessä neuvotteluvaiheessa mukana olivat ministerin nimeämät selvitysmiehet Hannes Manninen ja Maija Rask. Valtioneuvostolta ei saatu kuitenkaan lupaus erillisestä ”Lapin mallista” ja yhteisyhtiö päätettiin perustaa ennen kuin tiukennettu rajoituslaki astui voimaan 1.1.2018.

Lapissa jatkettiin alueen kaupunkien (Tornio, Kemi, Rovaniemi), Lapin ammattikorkeakoulun ja Lapin yliopiston välisiä omistusjärjestelyjä. Tammikuussa 2017 Tornion kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen, jonka mukaan ammattikorkeakoulun osake-enemmistö siirtyi Lapin yliopistolle.

Lappian uusi perussopimus hyväksyttiin Tornion osalta kaupunginvaltuustossa elokuussa 2017. Sopimuksen uudistamisen lähtökohtana oli vuonna 2015 voimaan astunut uusi kuntalaki.

Tornion kaupungin, Lappian ja Lapin ammattikorkeakoulu Oy:n välinen kolmikantaan perustuva kumppanuussopimus hyväksyttiin ja allekirjoitettiin joulukuussa 2017. Sopimuksen tavoitteena on tiivistää toimijoiden välistä yhteistyötä. Sopimus on voimassa kolme vuotta.

Teknisellä toimialalla käynnistettiin vuonna 2017 seudullisen liikennemallin päivitystyö. Tarkoituksena on päivittää olemassa oleva malli vastaamaan nykytilannetta. Siinä esitetään ajoneuvoliikenteen lisäksi myös kävely ja pyöräliikenne. Mallin avulla laaditaan ennuste vuoden 2030 tilanteesta. Ennustetta voidaan käyttää mm. maankäytön suunnittelussa. Lisäksi sitä voidaan hyödyntää mahdollisten vaihtoehtoisten liikenteenohjaustojen toimivuustarkasteluissa.

Teknisellä toimialalla on osallistuttu aktiivisesti sote- ja maakuntauudistuksen valmistelutyöhön. Kaupungin edustaja on ollut mukana maakunnallisessa työryhmässä, jonka tehtävänä on selvittää kuntien kiinteistöt niiden palvelujen osalta, jotka siirtyvät maakunnan järjestettäväksi vuoden 2020 alussa. Kunnan sote-kiinteistöjen tiedot on syötetty Maakuntien Tilakeskus Oy:n hallinnoimaan järjestelmään.

Sivistyspalveluissa seutuyhteistyön merkittävin saavutus uusi seutukunnallinen opetussuunnitelma otettiin käyttöön myös yläkoulujen 7. luokkalaisten osalta syksyllä 2017. Alaluokat olivat siirtyneet uuteen opetussuunnitelmaan jo vuotta aiemmin.

Yhteisiä koulutuksia alueen opettajille järjestettiin alueen eri kunnissa. Jo vuonna 2016 aloitettua tutoropettaja toimintaa tietoteknisten valmiuksien lisäämiseksi alueen kouluissa jatkettiin myös vuonna 2017. Yhteiset koulutukset ovat tässä hankkeessa merkittävässä roolissa.

Kansalaisopistojen yhteistyön tiivistäminen on alueella nähty tärkeänä asiana ja neuvottelut asian suhteen jatkuivat vuonna 2017. Vuoden 2018 aikana on tarkoitus tuoda keskusteluun mahdollinen yhden opiston malli. Seutukirjasto neuvottelut jatkuivat myös tiiviinä vuonna 2017. Tilanne asian edistymisen suhteen on sama kuin opistoyhteistyössä. Malli tulee tarkasteluun tämän vuoden aikana.

Hyvinvointipalvelut on tiivistänyt alueellista ja seudullista yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen toteuttamiseksi. Alueellinen yhteistyö on tiivistynyt, jotta laadukkaat ja monipuoliset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut turvataan Länsi-Pohjan asukkaille. Perusterveydenhuollon vahvistaminen, erikoissairaanhoidon kustannusten kasvun hillintä ja terveydenhuollon ja sosiaalitoimen aito integraation etenee Länsi-Pohjan alueella perustettavan yhteisyhtiön myötä.

Kansainvälinen yhteistyö

Tornion kaupungin merkittävin kansainvälisen yhteistyön painopiste on ollut viime vuosina pohjoismaisessa yhteistyössä erityisesti olemassa olevien yhteistyöorganisaatioiden ja -rakenteiden kautta. Torniolle on myös kattava ystävyyskaupunkiverkosto.

Tornion ja Haaparannan välinen rajayhteistyö perustuu pääsopimukseen (uudistettu 2015), jossa on sovittu yhteistyön toimintamalli Provincia Bothniensis -rajayhteistyöorganisaation sateenvarjon alla. Rajayhteistyöorganisaatiossa tapahtui henkilöstömuutoksia syksyllä 2017, jonka johdosta puolet vuodesta jouduttiin toimimaan käytännössä tilapäisjärjestelyin ja toteuttamaan samanaikaisesti rajayhteistyön kehittäjän rekrytointiprosessi. Provinssi-yhteistyö täytti vuonna 2017 30-vuotta.

Tornion ja Haaparannan kaupunginvaltuustot ja –hallituksen kokoontuivat yhteisiin kokouksiinsa entiseen tapansa. Myös Provinssin hallitus ja viranhaltijajohtoryhmä pitivät säännölliset kokoukset. Yhteistyökeskusteluissa olivat esillä paljolti Tornion ja Haaparannan yhteisen kielikoulun ratkaisut, mahdollinen uudelleen viriävä uimahalliyhteistyö, Europan 14 -arkkitehtuurikiilpailu sekä perinteiset tapahtumat. TornioHaaparanda uusivuosi –tapahtumaan päätettiin panostaa aiempaa enemmän ja vuodenvaihteen 2017-2018 tapahtuma oli kansainvälisempi kuin koskaan aiemmin. Barents Reunion tapahtumaa ei järjestetty vuonna 2017. Rajayhteistyön alaisista työryhmistä mm. tekninen työryhmä ja elinkeinoryhmä kokoontuivat aktiivisesti koko vuoden ajan. Uusina avauksina keskusteluun nousivat mm. mahdollinen Kiina-yhteistyö, Silkkitien kehittäminen sekä yhteistyö eurooppalaisten rajakaupunkien kanssa Saksassa ja Puolassa. Jälkimmäiseen liittyen TornioHaaparanda kaksoiskaupunkiyhteistyötä esiteltiin mm. Open Days -tapahtumassa Brysselissä syksyllä 2017.

Arctic Europe -yhteistyö käynnistyi vuonna 2016, kun Euroopan pohjoisimman alueen keskeiset kaupungit (mm. Tornio, Oulu, Rovaniemi, Kemi, Luulaja, Tromssa) valmistelivat pohjoisen alueen kehittämiseen liittyviä yhteisiä tavoitteita. Tavoitteena on mm. saada Euroopan arktiselle alueelle nykyistä laajempaa näkyvyyttä ja edunvalvontaa Euroopassa, uusia investointeja alueelle sekä tiivistää kaupunkien välistä verkostoyhteistyötä. Vuonna 2017 yhteistyömallit eivät kuitenkaan konkretisoituneet käytännön toiminnaksi. Tornioista oli kuitenkin edustus Arctic Frontiers -tapahtumassa Tromssassa.

Tornionlaakson neuvoston kehittämistyö käynnistettiin syksyllä 2016 ja uusi strategia hyväksyttiin vuoden 2017 vuosikokouksessa. Provinssin tapaan Tornionlaakson neuvosto on perustettu 1987 ja vuosi 2017 oli 30-vuotisjuhlavuosi. Kolarissa pidetyn vuosikokouksen yhteydessä järjestettiin juhlaseminaari. Strategiatyön ja juhlavuoden ohella Tornionlaakson neuvoston hallinnon kehittämistä jatkettiin sekä mm. Läntisen Jäämerenradan edunvalvontatyötä jatkettiin tiiviisti.

Perämerenkaaren yhdistys jatkoi toimintaansa osallistumalla useisiin hankkeisiin sekä järjestämällä seminaareja ja tilaisuuksia jäsenkuntiansa alueella. Eräs merkittävä tapahtuma oli Drömtåget 2017 -edunvalvontatapahtuma yhteistyössä ruotsalaisten kanssa.

Ystävyyskaupunkitoimikunnalla on ollut viime vuosina aktiivista yhteistyötä Kirovskin, Devizesin ja Szekszardin kaupunkien kanssa. Ystävyyskaupunkitoimikunta kokoontui kerran vuonna 2017. Vuonna 2017 Torniossa vieraili virallinen delegaatio Devizesta.

Pohjoiskalotin rajaneuvonta on toiminut vuoden 2015 alusta lähtien Team Botnia Oy:n yhteydessä osana Bothnian Business House -yritystalon palveluja.

Sivistyspalveluissa Tornion ja Haaparannan yhteistyössä järjestämä yli 30-vuoden perinteen omaava Kalotti jazz ja blues festivaalin konsepti uudistettiin varsin onnistuneesti. Festivaali tiivistettiin kaksi päiväiseksi ja tapahtuma siirrettiin Aineen taidemuseon läheisyyteen. Näillä muutoksilla tapahtumaan saatiin ”festari henkeä”. Kävijämäärä kertoi sen, että uudistus oli myös yleisön mieleen.

Hankerahoituksia yhdessä Haaparannan toimijoiden kanssa haettiin erityisesti nuorisotoimessa. Syrjäytymisen ehkäisy oli yksi keskeinen hankerahoituksen kohde.

Keskustelu yhteisen kielikoulun tulevaisuudesta nousi esiin tilakysymyksen, koulun suosion laantumisen erityisesti Torniossa ja kustannusrakenteen takia. Näiden lisäksi taustalla on aleneva oppilasmäärä molemmissa kaupungeissa. Tilanne aiheutti hämmennystä, johtuen osittain siitä, että oikeastaan ensimmäisen kerran rajayhteistyöhön luoduista rakenteista keskusteltiin ja ne jopa kyseenalaistettiin. Päätöksiä asian suhteen tehdään vuonna 2018. Keskustelu nosti omalta osaltaan esiin sen, että koulun konseptia on päivitettävä.

Teknisissä palveluissa valmisteltiin yhteistyössä Haaparannan kanssa Näränperän padon korottamisen suunnitteluhanketta. Suomen puolelta hankkeelle on mahdollista saada valtion tukea, mutta Ruotsin valtion tuki on vielä epäselvä.

Haaparannan kaupunki ja Norrbottenin lääninhallitus lahjoittivat Tornion kaupungille Suomen 100-vuotislahjana Susanna Sivosen taideteoksen. Teknisen työryhmän tehtäväksi jäi suunnitella teoksen asennus yhteistyössä taiteilijan kanssa. Teos asennetaan kesällä 2018.

Tornion kaupunki osallistui yhdessä Haaparannan kanssa Europan 14 arkkitehtikilpailuun. Kilpailualueena oli Suensaaren eteläkärki Laivurinkadulta Ruotsin puolelle asti. Ehdotuksia saatiin yhteensä 19, joista voittajaksi valittiin Two Cities, One Heart -ehdotus. Sama ehdotus oli myös yleisön suosikki. Voittajaehdotusta tullaan käyttämään alueen asemakaavoituksen pohjatyönä, joka on tarkoitus käynnistää vuonna 2018.

1.5.4. Olennaiset muutokset kunnan taloudessa

Tornion kaupungin tilinpäätös vuodelta 2017 osoittaa 1 846 132 euroa ylijäämää. Käyttötalouden Toimintakulut toteutuivat 131 748 245 euroa mikä ylitti talousarvion 1 346 891 eurolla. Erikoissairaanhoidon ylityksiä 3 431 825 euroa. Toimintakulujen alitusta tapahtui henkilöstökuluissa talousarvioon nähden yhteensä 1 584 539 euroa. Suurimmat yksittäiset alitukset johtuivat Kiky sopimuksesta (lomarahat) sekä vakinaisten kuukausipalkoissa. Myös toimeentulotuki alittui talousarvioon nähden. Toimintatuottoja kertyi 17 428 560 euroa. Ylitystä talousarvioon nähden 279 900 euroa. Tulojen ylitystä tapahtui maksutuotoissa, mm. asiakaspalvelumaksuissa, tuet ja avustukset jossa tulojen ylitystä tapahtui työllistämistuessa sekä joukkoliikenteen valtionavuuissa.

Verotuloja kertyi 83 200 643 euroa ja ne ylittyivät 1 365 214 euroa talousarvioon nähden. Kunnallisverot ylittivät 817 774 eurolla ja yhteisöverot 538 185 eurolla. Valtionosuuksia kertyi 38 663 380 euroa, ylitystä 187 483 euroa.

Rahoitus tulot ja -menot olivat 55 047 euroa, alitusta talousarvioon nähden 442 953 euroa. Korot pysyivät alhaisina koko vuoden. Pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2017.

Vuosikate oli 7 489 291 euroa ja se ylitti talousarvion 928 659 eurolla. Poistot olivat 5 656 056 euroa.

Vuoden 2017 tilikauden tulos oli 1 833 235 ja 12 897 euron varausten jälkeen vuoden 2017 tulos oli 1 846 132 euroa ylijäämäinen.

Verotulojen erittely	Talousarvio-17 e	Toteutuma-17 e	TA-poikkeama -17	
			e	%
Kunnallisvero	72 382 000	73 199 774	817 774	1,13 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 683 000	3 221 185	538 185	20,06 %
Kiinteistövero	6 770 430	6 779 685	9 255	0,14 %
Verotulot yhteensä	81 835 430	83 200 644	1 365 214	1,67 %
Kunnan tulovero euroa/asukas	3 260	3 338	78	
Verotulot yht. euroa/asukas	3 686	3 794	108	
Asukasmäärä	22 203	21 931	-272	

Taulukko 12

Valtionosuuksien erittely	Talousarvio-17 e	Toteutuma-17 e	TA-poikkeama -17	
			e	%
Peruspalvelujen valtionosuus	31 055 601	31 111 469	55 868	0,18 %
Verotulojen tasaus	8 328 228	8 328 228	0	0,00 %
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-907 932	-776 316	131 616	-14,50 %
VO:n järjestelmän muutoksen tasaus			0	
Valtionosuudet yhteensä	38 475 897	38 663 380	187 483	0,49 %

Taulukko 13

1.6. Kunnan henkilöstö

1.6.1. Henkilöstömäärä

Henkilöstön määrä on arvioitu vuosittain 31.12. tilanteen mukaan. Kokonaishenkilöstömäärä 31.12.2017 oli 1 376, josta vakinaisia oli 979. Vakinaisten määrä oli vähentynyt 18 henkilöllä, kokonaismäärän vähentyessä 27 henkilöllä. Työllisyysvaroin palkatun henkilöstön osuus lisääntyi vuoden aikana, koska TE-toimisto panosti pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen. Työllistettyjä oli vuoden vaihteessa 51, jossa lisäystä edellisvuoden tilanteeseen oli 15. Lähes kaikki työllisyysmäärärahat kohdennettiin yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneisiin pitkäaikaistyöttömiin. Heidän työttömyytensä on kestänyt yli 3 vuotta ja kunta maksaa 50-70 % Kelan työmarkkinatukimaksuista.

Henkilötyövuosien laskentatapa on muuttunut vuoden 2013 alusta lukien. Vuonna 2014 henkilötyövuosien määrä oli 1 296,5 vuotta ja vuonna 2015 henkilötyövuodet olivat 1 317,6 työvuotta. Vuonna 2016 henkilötyövuosien määrä oli 1 301,2. Henkilötyövuosien määrä väheni vuonna 2016 yhteensä 16,4 henkilötyövuodella. Vuonna 2017 henkilötyövuosien määrä oli 1 281,4 eli vähennys edellisvuoteen oli 19,8. Vähennys tapahtui sekä vakinaisten osalta että määräaikaisten osalta. Työllistettyjen henkilötyövuosien määrä kasvoi.

Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä oli 49,9, vuotta. Henkilöstön keski-ikä on laski 0,2 vuotta edellisvuoteen verrattuna. Koko henkilökunnan keski-ikä oli 47,5 vuotta.

Henkilöstöjärjestelyjen keskeinen tavoite on ollut henkilöstön vakinaistaminen ja siten varautuminen eläköitymiseen. Tavoitteena on ollut myös määräaikaisten työsuhteiden vähentäminen. Määräaikaisten määrä on koko kaupungissa laski 24 henkilöllä. Pitkään sijaisuuksia hoitaneita määräaikaista työntekijöitä on vakinaistettu hyvinvointipalveluissa ja sivistyspalveluissa avoimiin toimiin.

Taloustyöryhmä asetti vuosien 2016 -2018 tavoitteeksi 60 henkilötyövuoden vähentäminen vakituisista ja määräaikaista työntekijöistä. Vuoden 2016 tavoite oli 20 henkilötyövuoden vähentäminen. Vakituisten ja määräaikaisten henkilötyövuosien määrä väheni 15 henkilötyövuotta. Vuonna 2017 vastaava vähennys oli 24,4 eli yhteensä 39,4 henkilötyövuotta

Vuonna 2016 sairauspoissaolojen kokonaismäärä oli 18 450, jossa sairauspoissaolojen määrä kasvoi 633 päivällä. Sairauspoissaolojen määrä / henkilötyövuosi oli 14,4 kalenteripäivää eli nousua oli 0,7 kalenteripäivää/ henkilötyövuosi. Sairauspoissaolot olivat kasvaneet erityisesti vanhus- ja hoitopalveluissa ja sosiaali- ja vammaispalvelujen tulosalueilla. Sairauspoissaolojen määrä on ollut laskusuunnassa useita vuosia. Muutos sairauspoissaolojen määrässä on merkki toiminnan uudistamisen ja tehostamisen tarpeesta, johon reagoidaan lisäämällä yhteistyötä Kevan ja työterveyshuollon kanssa. Varhemaksujen menot kohosivat myös 80 110 euroa ollen vuonna 2018 yhteensä 252 611 euroa.

1.6.2. Henkilöstökulut

Vuoden 2017 henkilöstökulut olivat 56 046 921 euroa (sisältää käyttöomaisuuteen aktivoidut henkilöstömenot), jossa vähennystä edellisvuoteen oli 3 180 689 euroa eli 5,37 %. Vuoden 2016 henkilöstökulut olivat 59 227 611 euroa. Henkilöstökuluista palkat ja palkkiot olivat 43 845 839 euroa, joissa vähennystä edellisvuoteen oli 1 226 193 eli 2,48 %. Vuonna 2016 palkat ja palkkiot olivat 45 072 032 euroa. Henkilösivukulut olivat 12 044 207 euroa, jossa oli alentumista edelliseen vuoteen 14,03 %. Vuonna 2016 vastaava luku oli 14 010 346 euroa. Henkilösivukuluista eläkekulut olivat 10 174 376 euroa, jossa vähennystä edelliseen vuoteen on 8,09 %. Vuonna 2016 vastaava luku oli 11 070 436 euroa.

Henkilöstökorvauksissa tulot olivat -681 616 euroa, jossa kasvua edellisvuoteen oli 15,82 %. Vuonna 2016 vastaava luku oli 588 520 euroa.

Henkilöstömenoja on aktivoitu vuonna 2017 käyttöomaisuuteen 156 875 euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen on 8,02 %. Vuonna 2016 vastaava luku oli 145 233 e.

1.7. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

1.7.1. Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit voivat toteutua henkilöstön osaamisessa, saatavuudessa, suhdannevaihteluissa ja lain-säädännön muutoksissa. Henkilöstön saatavuuden ongelmat näkyvät erityisesti lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnissa hyvinvointipalveluissa. Lisäksi erityisasiantuntijoiden saatavuudessa tulee lähivuosina olemaan ongelmia esim. psykologit ja sosiaalityöntekijät. Suurten ikäluokkien eläköityminen saattaa aiheuttaa lisääntyviä ongelmia kunnallisten palvelujen tehokkaaseen tuottamiseen.

1.7.2. Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, valuutta-, likviditeetti- sekä luottoriskiä.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2017 lopussa 50 422 000 euroa. Lainakanta aleni edellisestä vuodesta 1 896 374 euroa. Pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2017. Pitkäaikaisia lainoja on 31.12.2017 tilanteessa 37 421 725 euroa, jonka lisäksi tilinpäätöshetkellä oli lyhytaikaisia kassalainoja oli 13 000 000 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on 2 299 euroa eli viime vuoteen nähden vähennystä on 69 euroa / asukas.

Lainasalkun korkojakauma ja keskkorot ovat tilinpäätöstilanteessa seuraavat:

Pitkäaikaisten lainojen keskkorko sisältää korkosuojaukset.

Lainasalkku 31.12.2017				
Pitkät korot	Pääoma	Keskkorko	Osuus Korkoryh:stä	Osuus koko lainak:sta
10 v 6 kpl	33 000 000	1,680 %	97 %	65 %
5 v 1 kpl	551 725	0,486 %	2 %	1 %
6 kk 1 kpl	600 000	0,810 %	2 %	1 %
Yhteensä	34 151 725	1,645 %	91 %	68 %
Lyhyet viitekorot				
12 kk 1 kpl	150 000	0,264 %	0 %	0 %
6 kk 1 kpl	720 000	0,827 %	2 %	1 %
1 kk 1 kpl	2 400 000	0,611 %	6 %	5 %
Korkotuki 1 kpl	0	0,000 %	0 %	0 %
Yhteensä	3 270 000	0,643 %	9 %	6 %
Pitkät lainat yht.	37 421 725	1,558 %	100 %	74 %
Kassalainat	13 000 000	-2,338 %		26 %
Korkosuojaus	600 000	3,469 %		1 %
kassalainan keskkorko		-2,178 %		0 %
Lainkanta yht.	50 421 725	0,569 %		100 %

Taulukko 14

Korkotaso on edelleenkin pysynyt alhaisena koko vuoden 2017 ajan. 3 kuukauden euribor on vaihdellut tammi-kuun -0,318 ja joulukuun -0,329 välillä. 6 kuukauden euribor -0,220- -0,271 ja 12 kuukauden euribor on vaihdellut -0,083- -0,186 välillä.

Lainat ovat euromääräisiä, joten niihin ei liity valuuttariskiä. Toimintamenoihin sisältyy avoin SEK-kurssiriski kielikoulun maksujen osalta. Kielikoulu laskuttaa kaupunkia Ruotsin kruunuissa.

Kaupungin likviditeettiä hoidetaan kuntatodistusohjelmien avulla, joilla nostetaan kilpailukykyiseen päivän hintaan lyhytaikaista rahoitusta. Kaupunginvaltuusto vahvistaa vuosittain kassalainojen enimmäismäärät. Vuonna 2017 kassalainoja on saanut olla samanaikaisesti nostettuna enintään 23 milj. euroa.

Periaatteellista luottoriskiä sisältyy tytäryhtiöille annettuihin pääomalainoihin, Tornion Energia Oy:lle 3,00 milj. euroa ja Tornion Vesi Oy:lle 5,00 milj. euroa. Pääomalainoille ei voi saada vakuutta eli ne ovat rinnastettavissa pääomasijoituksiin, jotka huonoimmassa tapauksessa voidaan kokonaan menettää. Tytäryhtiöiden luottoriskin toteutuminen ei tällä hetkellä ole todennäköistä. Kaupunginvaltuusto 25.11.2013 § 98 on alentanut Tornion Vesi Oy:n 5 milj. euron pääomalainan korkoa 2,5 % 1.1.2014 alkaen.

Kaupungin myöntämät takaukset 31.12.2017 tilanteessa ovat yhteensä 38 milj. euroa jakaantuen seuraavasti: tytäryhteisöjen veloista yhteensä 31,9 milj. euroa, osakkuusyhtiöiden veloista 2,9 milj. euroa ja muiden puolesta 3,1 milj. euroa. Takauksiin liittyy aina riskiä. Takauksille on pyritty saamaan vastavakuuksia omistajapolitiikan mukaisesti. Takauksien käsittely tapahtuu kvn 26.11.2012 § 76 hyväksymän omistajapolitiikan mukaan.

1.7.3. Ympäristötekijät

Tornion kaupungilla ei tällä hetkellä ole sellaisia avoimia ympäristökysymyksiä, joilla olisi olennaista vaikutusta kaupungin taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen. Tilinpäätöksessä taseeseen sisältyy tulevia ympäristövelvoitteita varten varattu pakollinen varaus noin 1,144 milj. euroa, jolla katetaan mm. Miukin alueen puhdistusvelvoitteet. Alueella on vielä teollisuuskaava, mutta tulevaisuudessa se on tarkoitus muuttaa asuinalueeksi. Kaavamuutoksen ja alueen käyttöönoton yhteydessä tulee myös alueen maaperän puhdistaminen ajankohtaiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö on 20.12.2011 nimennyt alueet, joilla tulvimisesta aiheutuvia riskejä pidetään merkittävänä. Tornio on yksi 21:stä riskialueesta ja mahdollisen tulvan vaikutusalueella on 3000 asukasta. Tornionjoen vesistöalueelle on laadittu tulvariskien hallintasuunnitelma vuosiksi 2016-2021. Suunnitelmassa on esitetty toimenpiteitä tulvariskien vähentämiseksi, tulvansuojelun toimenpiteitä, valmiustoimia, toimintaa tulvatilanteessa sekä jälkitoimenpiteitä. Ensisijaiseksi toimenpiteeksi esitetään Tornion Kaupunginlahden tulvapenkereen korottamista siten, että se suojaa kerran 250 vuodessa toistuvalla tulvalta. Käytännössä tämä tarkoittaisi padon korottamista keskimäärin 0,6 m.

1.7.4. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus. Sisäisen valvonnan toteuttamisesta vastaavat ne kaikki toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina.

Sisäistä valvontaa on toteutettu vuonna 2017 kaupunginhallituksen valtuuston 17.12.2012 hyväksymän hallintosäännön mukaisesti. Uusi hallintosääntö otettiin käyttöön 30.6.2017. Vuoden 2017 sisäisen valvonnan suunnitelman laatiminen on ohjeistettu kaupunginhallituksen 19.12.2016 antaman käyttösuunnitelman laadintaohjeen yhteydessä. Valtuusto on 28.4.2014 § 30 hyväksynyt Tornion kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kuntakonsernin toimintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista.

Tornion kaupungissa toteutettiin riskienarviointikierron kevään 2016 aikana. Riskien arviointi perustui Kuntaliiton riskienarviointilomakkeeseen, jota muokattiin kunkin palvelualueen tarpeita vastaavaksi. Riskien arvioinnissa riskit tunnistettiin ja kuvattiin palvelualueittain. Niiden toteutumisen vaikutuksia (merkittävyttä) sekä toteutumisen todennäköisyyttä arvioitiin. Riskien vaikutuksia arvioitiin asteikolla 1-6: Mitä suurempi vaikutus tavoitteisiin tai toimintoihin taikka taloudellisesti, sitä suurempi arvo annettiin. Riskien todennäköisyyttä arvioitiin asteikolla 1-6: Mitä suurempi toteutumisen todennäköisyys, sitä suurempi arvo annettiin. Riskin kokonaisarviointi vaikutuksen ja todennäköisyyden perusteella (kerrottiin annetut luvut keskenään): Mitä suurempi toteutumisen todennäköisyys ja vaikutus, sitä vakavampi ja merkityksellisempi riski oli. Esimerkki kokonaisarviosta: 1-2 mitätön riski, 3-4 pieni riski, 5-8 kohtalainen riski, 9-16 tuntuva riski, 18–25 merkittävä riski, 26–36 sietämätön riski.

Riskien arvioinnissa sovittiin, että riskit, jotka saavat numeerisen arvon 18–26 nostetaan avainriskeiksi. Avainriskeille nimettiin vastuuhenkilöt, jotka laativat riskeille toimenpidesuunnitelmat. Riskit jaoteltiin sisäisiin ja ulkoisiin riskeihin sekä strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja omaisuus riskeihin. Riskien arviointi / raportointi tapahtuu tammikuussa ja kesäkuussa toimenpidesuunnitelmien pohjalta osana palvelualueiden sekä kaupungin johtoryhmää. Riskeistä raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle maaliskuussa tilinpäätöksen sekä elokuussa osavuosikatsauksen yhteydessä. Toimialueet ovat kertoneet avainriskeistä ja toimenpiteistä omalta osaltaan kesäkuun 2017 osavuosikatsauksen yhteydessä sekä tilinpäätös 2017 yhteydessä. Vuoden 2018 kevään aikana riskien arviointi suoritetaan uudestaan eri toimialoilla.

Vuoden 2018 suunnitelmien osalta on painotettu ohjeistuksessa toimialojen käyttötalouden seurannan toteutumisen ja järjestämisen sekä toimialan tiedonkulun varmistamisen lisäksi myös johtoryhmätyöskentelyn tärkeyttä. Kaupunginjohtajan johtoryhmä kokoontuu säännönmukaisesti maanantaisin ja käsiteltäväksi otetaan kaupunginhallituksen- ja valtuuston lista-asioiden lisäksi kaikki jäsenten esiin tuomat ao. toimialan ja/tai yhteiset asiat. Kaupunginjohtajan johtoryhmä muodostaa sisäisen valvonnan ja ohjauksen kannalta ensiarvoisen tärkeän foorumin, koska sen kautta välittyy tieto kaupungin toimintojen kehityksestä, ongelmista ja toimintojen tai tavoitteiden toteutumista mahdollisesti uhkaavista riskeistä.

Keskitetty talouden seuranta toteutettiin valtuustolle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa huhti-, kesä- ja syyskuun tilanteista. Operatiivinen johto ja kaupunginhallitus seuraavat talouden kehittymistä kuukausiraporttien muodossa. Jokaisella toimialalla on lisäksi omat sisäisen valvonnan suunnitelmassa ilmoitetut talouden seurantatavat ja -ajat.

Valtuusto on hyväksynyt konserniyhtiöille talousarvotavoitteet ja talouden seuranta toteutettiin osavuosikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä. Vuoden aikana konsernijaostossa on käynyt kuultavana eri konserniyhtiöiden edustajia kertomassa yhtiöiden toiminnasta ja talouden toteutumisesta.

Laskujen hyväksyntätavat on järjestetty ja dokumentoitu asianmukaisesti käyttösuunnitelmien yhteydessä. Toimialat ovat käyttösuunnitelmien yhteydessä määritelleet hankintarajat ja hyväksyjät asianmukaisesti.

Kaupunginhallitus on nimennyt erillisiä työryhmiä ja toimikuntia palvelutoimintojen seurantaan ja kehittämistä varten. Kaupunginjohtajan nimeämässä atk- toimintojen kehittämistyöryhmässä käydään läpi atk- toimintoihin liittyvien riskien hallintaa. Viikoittain kokoontuvassa elinkeinotyöryhmässä käydään läpi kaupungin kehittämiseen liittyviä elinkeinotoiminnan asioita. Kaupunginhallituksen perustamassa taloustyöryhmässä on käyty läpi kaupungin toimintaan ja talouteen liittyviä asioita.

2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

2.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	v.2017	v.2016
	e	e
Toimintatuotot	17 428 560	20 205 759
Toimintakulut	-131 748 246	-134 925 440
Toimintakate	-114 319 686	-114 719 682
Verotulot	83 200 644	81 334 739
Valtionosuudet	38 663 380	39 809 957
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	360 887	386 613
Muut rahoitustuotot	115 066	109 569
Korkokulut	-530 702	-652 712
Muut rahoituskulut	-298	-4 131
Vuosikate	7 489 291	6 264 354
Poistot ja arvonalennukset	-5 656 056	-5 524 321
Satunnaiset tuotot	0	0
Tilikauden tulos	1 833 235	740 033
Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)	12 898	66 951
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä	1 846 133	806 984
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	13,2	15,0
Vuosikate/Poistot, %	132,4	113,4
Vuosikate/e/asukas	341,5	283,4
Asukasmäärä	21931	22107

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle kuuluvien tulojen riittävyyttä tilikaudella aiheutuneisiin menoihin. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Toimintakate osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tornion kaupungin -114 319 686 euron toimintakate on edellisvuoden toimintakatetta 399 996 euroa parempi. Talousarvioon nähden toimintakate oli 1 066 991 euroa heikompi. Yhteenlaskettuna 121 864 024 euron verotulot ja valtionosuudet riittävät kattamaan toimintakatteen. Jäljelle jäävä 7 544 338 euroa riittää kattamaan nettoinvestoinnit.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuoden 2017 vuosikate on 7 489 291 euroa positiivinen ja riittää kattamaan 5 656 056 euron poistot.

Tilikauden tulos 1 833 235 euroa, on tilikaudelle kuuluvien jaksotettujen tulojen ja menojen erotus. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenjärjestelyeriä. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikaudelta 2017 ylijäämäksi muodostuu 1 846 133 euroa.

2.2. Tunnuslukujen analysointi

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Tornion kaupungin vuoden 2017 tunnusluku on 13,2 % ja vuonna 2016 se oli myös 15,0 %.

Vuosikatteen oikeamääräisyyttä voidaan yksinkertaisesti arvioida vertaamalla vuosikateprosenttia poistoprosenttiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tornion kaupungin vuoden 2017 vuosikate/poistot -prosentti, on 132,4 %. Edellisvuonna tunnusluku oli 113,4 %.

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Asukaskohtaisen vuosikatteen tulisi olla muutaman vuoden tarkastelujaksolla keskimäärin samansuuruinen kuin keskimääräinen investointitaso asukasta kohden. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa. Asukaskohtainen vuosikate vuonna 2016 283,4 ja 2017 341,5 on euroa/asukas.

3. TOIMINNAN RAHOITUS

3.1. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2017	2016
	e	e
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 489 291	6 264 354
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-643 045	-1 757 647
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 591 253	-3 681 661
Rahoitusosuuden investointimenoihin	356 000	14 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 975 529	1 503 662
 Toiminnan ja investointien rahavirta	 586 522	 2 342 708
 Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 896 374	-7 018 031
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000 000	-7 000 000
Oman pääoman muutokset		1 838 601
Muut maksuvalmiuden muutokset	-869 452	625 406
Rahoitustoiminnan rahavirta	-2 765 826	-1 554 024
 Rahavarojen muutos	 -2 179 303	 788 857
 Rahavarat 31.12.	 1 066 699	 3 246 002
Rahavarat 1.1.	-3 246 002	-2 457 145
 RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta e	-13 133 971	-18 694 700
Investointien tulorahoitus, %	90,9	170,8
Lainanhoitokate	1,08	0,86
Kassan riittävyys, pv	3	8
Asukasmäärä	21 931	22 107

Rahoituslaskelma osoittaa, miten kunnan menot on rahoitettu. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Varsinaisen toiminnan ja investointien positiivinen kassavirta osoittaa kuinka paljon on käytettävissä lainojen lyhennyksiin ja rahoitus- ja vaihto-omaisuuden lisäyksiin. Vuonna 2017 varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta on 13 133 971 euroa negatiivinen. Negatiivinen rahavirta tai erittäin niukka positiivinen rahavirta on osoitus rahoitustarpeesta, joka on katettava joko lainojen lisäyksellä tai vapauttamalla rahoitus- ja vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

Investointien tulo-rahoitus-tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Vuonna 2017 tunnusluvun arvo on 90,9 %.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten mak-suun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jaa alle yhden.

Tornion kaupungin tunnusluku oli 1,08 vuonna 2017, 0,86 vuonna 2016, vuonna 2015 0,36, 2014 0,39, vuonna 2013 1,17, vuonna 2012 0,54, vuonna 2011 1,05, vuonna 2010 0,90, vuonna 2009 2,14 ja vuonna 2008 tunnusluku oli 1,74.

3.2. Maksuvalmius

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kas-sasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Vuonna 2017 tunnusluku oli 3 päivää ja vuonna 2016 se oli 8 päivää.

Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Tornion kaupungilla oli 31.12.2017 varoja maksuliikennetileillä yhteensä 1 066 699 euroa. Vuoden 2017 vaihteessa oli lyhytaikaisia kassalainoja yhteensä 13 000 000 euroa, kun edellisvuoden lopussa kassalainoja oli 8 000 000 euroa

3.3. Tulo-rahoituksen riittävyys

Tuloslaskennan näkökulmasta kunnan tavoitteena ei ole tuloksen maksimointi vaan palvelutuotannon meno-rakenteen optimointi. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelmaan merkittyjen tulojen tulisi kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot.

Tulojen riittävyyttä tulee arvioida myös rahoitusnäkökulmasta. Vuosikatetta eli rahoitustulosta suhteutetaan investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Vuoden 2009 tunnusluvut ovat olleet positiivisesta vuosikatteesta ja tehdyistä toimenpiteistä johtuen hyviä. Vuoden 2010 tulos ja tunnusluvut ovat talouden taantumasta huoli-matta positiivisia. Vuoden 2011 tulos on 1 643 915 euroa positiivinen ja vuoden 2012 tilikauden tulos on -484 191 euroa negatiivinen. Vuoden 2013 tulos on 7 080 573 euroa positiivinen. Näin hyvään ylijäämään vaikutti Lapin ammattikorkeakoulu Oy:n perustaminen ja siihen liittyvät omaisuuden siirrot kaupungin kautta Lapin ammattikorkeakoulu Oy:lle. Järjestelystä kirjattiin satunnaisia tuloja 5 250 363,33 euroa. Vuoden 2014 tulos on -3 553 123 negatiivinen ja vuoden 2015 tulos oli -3 685 936 euroa negatiivinen, vuoden 2016 tulos oli 806 984 euroa positiivinen. Tilinpäätöksessä 2017 muodostuu taseen omaan pääomaan yhteensä 14 701 848 euron kertynyt ylijäämä.

euroa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vuosikate	3 951 125	5 612 935	2 665 186	6 758 876	1 704 540	1 690 644	6 264 354	7 489 291
Vuosikate e/as	176	249	119	302	76	76	282	342
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	5 250 363	0	0	0	0
Tilikauden yli/alijäämä	34 244	1 643 915	-484 191	7 080 573	-3 553 123	-3 685 936	806 984	1 846 133
Liittymismaksujen purku v.2016							1 838 600	
Taseen kert. yli/alijäämä	10 027 214	11 671 129	11 186 938	18 267 511	13 896 067	10 210 131	12 855 715	14 701 848

Taulukko 15

3.4. TASETARKASTELU

3.4.1. Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2 017 e	2 016 e	VASTATTAVAA	2 017 e	2 016 e
PYSYVÄT VASTAAVAT	118 234 151	117 260 198	OMA PÄÄOMA	55 735 728	53 889 596
Aineettomat hyödykkeet	730 304	801 935	Peruspääoma	40 133 880	40 133 880
Aineettomat oikeudet	37 009	30 323	Muut omat rahastot	900 000	900 000
Muut pitkäv.menot	693 295	771 613	Edell.tilik.yli-/alijäämä	12 855 715	12 048 732
			Tilik.yli-/alijäämä	1 846 133	806 984
Aineelliset hyödykkeet	85 286 908	84 834 780	POISTOERO JA VAPAAEH-		
Maa-ja vesialueet	14 570 782	14 689 713	TOISET VARAUKSET	220 870	233 767
Rakennukset ja rakennelmat	47 594 624	50 171 595	Työyhteisöjen kehittämisvaraus	220 870	233 767
Kiinteät rak.ja laitteet	17 461 063	17 964 546			
Koneet ja kalusto	1 304 395	1 300 476	PAKOLLISET VARAUKSET	1 197 604	1 470 363
Muut aineell.hyödykkeet	281 254	263 299	Muut pakolliset varaukset	1 197 604	1 470 363
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	4 074 790	445 152			
Sijoitukset	32 216 939	31 623 482	TOIM.ANT.PÄÄOMAT	416 696	436 509
Osakkeet ja osuudet	22 785 283	22 191 826	Valtion toim.annot	2 663	2 849
Muut lainasaamiset	9 289 437	9 289 437	Lahjoitusrahastojen pääomat	231 135	246 121
Muut saamiset	142 219	142 219	Muut toimeksiantojen pääomat	182 898	187 539
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	97 430	94 526	VIERAS PÄÄOMA	67 646 073	69 504 983
Valtion toimeksiannot	2 663	2 849	Pitkäaikainen	30 435 863	37 371 725
Lahjoitusrahast.en erityiskatteet	94 767	91 676	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30 435 863	37 371 725
			Lainat julk.yhteisöiltä	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 885 389	8 180 495	Muut velat	0	0
Vaihto-omaisuus	79 475	91 802	Lyhytaikainen	37 210 210	32 133 258
Aineet ja tarvikkeet	79 245	84 157	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 985 862	14 935 862
Ennakkomaksut	230	7 645	Lainat julk.yhteisöiltä	0	10 512
Saamiset	5 739 202	4 842 690	Saadut ennakot	7 218	1 363 353
Pitkäaikaiset saamiset	65 451	40	Ostovelat	8 297 160	5 741 093
Myyntisaamiset	0	0	Muut velat	1 621 329	1 883 563
Lainasaamiset	65 451	40	Siirtovelat	7 298 641	8 198 875
Muut saamiset					
Siirtosaamiset	0	0	Yhteensä	125 216 972	125 535 218
Lyhyaikaiset saamiset	5 673 751	4 842 650	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Myyntisaamiset	2 427 957	2 016 838	Omavaraisuus %	44,7	43,6
Lainasaamiset	0	16 184	Velat ja vastuut %	49,3	48,8
Muut saamiset	709 908	723 363	Suhteellinen velkaant. %	48,6	48,2
Siirtosaamiset	2 535 886	2 086 265	kertynyt ylijäämä, 1000 e	14 702	12 856
Rahat ja pankkisaamiset	1 066 712	3 246 002	kertynyt ylijäämä e/as	670	582
			Lainat, e/asukas	2 299	2 367
Yhteensä	125 216 972	125 535 218	Lainakanta 31.12., 1000 e	50 422	52 318
			Lainasaam. 31.12., 1000 e	9 289	9 289
			Asukasmäärä	21 931	22 107

3.4.2. Taseen tunnuslukujen analysointi

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alhaisempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tornion kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2017 on 44,70 %. Vuonna 2016 se oli 43,6 %.

Rahoitusvarallisuus euroa/asukas osoittaa, kattavatko rahoitusomaisuus ja pitkäaikaiset sijoitukset vieraan pääoman. Tornion kaupungin tunnusluku on -2 774 euroa/asukas. Negatiivinen tunnusluku osoittaa määrää, joka vieraasta pääomasta jää rahoitusomaisuudella kattamatta.

Suhteellinen velkaisuus tunnusluku osoittaa kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Vuonna 2017 suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku oli 48,6 %. Vuonna 2016 se oli 48,2 %.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa, johon lasketaan sekä pitkäaikainen että lyhytaikainen korollinen vieras pääoma. Tornion kaupungin lainakanta vuoden 2017 vaihteessa on 50 421 725 euroa. Vuoden 2017 lopussa oli lyhytaikaisia kassalainoja 13 000 000 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on laskenut 68 euroa edellisvuoden 2 367 eurosta 2 299 euroon asukasta kohden. Kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä on vuonna 2017 ennakkotietojen mukaan 2 921 e/as. Tornion kaupungin velkamäärä alittaa 622 euroa /asukas kuntien keskimääräisen velkamäärän.

3.5. KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelmaan yhdistetään kunnan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Laskelma osoittaa, että toimintakulujen osuus kokonaismenoista oli 89 % ja vastaavasti toimintatuottojen osuus on 11,9 % kokonaistuotoista

Kunnan kokonaistulot ja -menot

TULOT		%		MENOT		%	
TOIMINTA				TOIMINTA			
TOIMINTATUOTOT	17 428 560	11,9		TOIMINTAKULUT	131 748 246	89,0	
VEROTULOT	83 200 644	56,7		KORKOKULUT	530 702	0,4	
VALTIONOSUUEDET	38 663 380	26,4		MUUT RAHOITUSKULUT	298	0,0	
KORKOTUOTOT	360 887	0,2		TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT			
MUUT RAHOITUSTUOTOT	115 066	0,1		+/- PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS	272 759	0,2	
				- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-13 893	0,0	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT							
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-384 180	-0,3		INVESTOINNIT			
INVESTOINNIT				INVESTOINTIMENOT	8 591 253	5,8	
RAHOITUSOSUUEDET							
INVESTOINTIMENOIHIN	356 000	0,2		RAHOITUSTOIMINTA			
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	1 975 529	1,3		PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	6 896 374	4,7	
RAHOITUSTOIMINTA				KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	148 025 738	100,0	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	5 000 000	3,4					
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	146 715 887	100,0					

3.6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

3.6.1. Konsernirakenne

Tornion kaupungin kuntakonsernin rakenne on seuraava:

	Yhdistelty lkm	Ei yhdistelty lkm
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	5	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	4	
Muut yhtiöt	3	
Säätiöt	1	
Tytäryhteisöt yhteensä	13	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	5	2
Yhteensä	22	2

3.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on Tornio-konsernin toiminnan ylin ohjaaja, joka kuntalain 14 §:n mukaan päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Tornion kaupungin konserniohjaus perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään ohjeistukseen. Konserniohje on päivitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 30.10.2017. Omistajapolitiikka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 26.11.2012. Omistajapolitiikan päivitys aloitettiin vuoden 2017 aikana.

Vuoden 2017 aikana konserniohjauksesta on vastannut hallintosäännön 24 §:n perusteella kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto. Konsernijaosto kokoontui vuoden 2017 aikana yhdeksän kertaa. Kokouksissa on kuultu merkittävimpien tytäryhteisöjen tilannekatsauksia sekä talousarvio- ja toteutumaennusteita.

Virallista raportointia on toteutettu seuraavasti: Valtuuston 11.12.2017 § 133 hyväksymässä vuoden 2017 talousarviossa on merkittävimpien tytäryhteisöjen talousarviotavoitteet vuodelle 2018. Tytäryhteisöistä merkittävimpien kanssa konsernijaosto on käynyt useita keskusteluja mm. yhteisöjen talouteen, vuosittain toteutumiseen, investointeihin ja talousarvioon liittyen. Vuoden 2017 tilinpäätöksen toimintakertomukseen on liitetty tytäryhteisöistä yhtiökohtaiset selvitykset vuodelta 2017. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuoden 2017 talousarviossa tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuodelle 2017, minkä lisäksi talousarviot keskeisine tavoitteineen on liitetty kaupungin talousarviokirjaan.

3.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laativa kunta on emoyhteisö. Emoyhteisöäsema perustuu määräysvaltaan toisessa kirjanpitovelvollisessa. Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudella pyritään saamaan kunnan toiminnasta ja taloudesta riittävä ja oikea kokonaiskuva myös tilanteessa, jossa kunnan palvelutuotantoa ja vastuita on merkittävässä määrin siirretty tytäryhteisöihin ja kuntayhtymiin. Lisäksi sillä pyritään parantamaan kuntakonsernien ja kuntakonsernin eri tilikausien välistä vertailtavuutta. Vertailukelpoisuutta edellyttää myös se, että kuntalain 118 §:n 3 momentin mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää muun muassa konsernitaseeseen kertyneen alijäämän perusteella.

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot (KuntaL 114 § 2 mom).

Vuoden 2017 aikana on kaupunginvaltuusto myöntänyt seuraavat omavelkaiset takaukset: tytäryhteisöille: Tornion Vesi Oy:n 800 000 euron lainalle 11.12.2017 § 121 ja Tornion vuokra-asunnot Oy:n 3 400 000 euron lainalle 30.1.2017 § 3.

3.6.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan konsernijaoston yleisohjeen mukaan konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimivallan ja -vastuunjako konsernivalvonnassa on kirjattu kaupunginvaltuuston 31.8.2009 hyväksymään konserniohjeeseen. Tiedonkulku tytäryhteisöjen ja kaupungin välillä on pääsääntöisesti toiminut tarkoitukseenmukaisella tavalla, samoin ohjeiden antaminen yhteisöille.

Konsernitavoitteiden toteutumista koskevaa arviointia on valvottu mm. konsernin osavuositarkastuksen yhteydessä sekä vuoden 2017 tavoitteiden toteutumisen ja vuoden 2018 tavoitteiden asettamisen yhteydessä

Tytäryhteisöt ovat laatineet yhteenvedot tilinpäätöksistä sekä konsernitavoitteiden toteutumisesta kaupungin toimintakertomusta varten seuraavassa esitettävillä lomakkeilla. Lomakkeissa on käytettyjen tunnuslukujen kaavat ja Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeelliset luokitusarvot ovat seuraavat:

Liiketulos-%

$$= (\text{Liiketulos/Liikevaihto}) * 100$$

Liiketulos mittaa yrityksen varsinaisen toiminnan tulosta ennen rahoituskuluja ja eroja.

YTN luokitusasteikko	Arvo
Hyvä	yli 10 %
Tyydyttävä	5-10 %
Heikko	alle 5 %

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Vastattavaa yhteensä} - \text{Saadut ennakot})$$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäätään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollista tappiota varten.

YTN luokitusasteikko	Arvo
Hyvä	yli 40 %
Tyydyttävä	20-40 %
Heikko	alle 20 %

Kuntataloudessa luokitusasteikko: yli 70 % hyvä, alle 50 % merkittävän suuri velkarasite

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Liikevaihto}$$

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa velkaantuneisuuden suhdetta toiminnan laajuuteen. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken.

YTN luokitusasteikko	Arvo
Hyvä	alle 40 %
Tyydyttävä	40-80 %
Heikko	yli 80 %

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Liikevaihto}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikevaihdosta tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

YHTEISÖN NIMI:	TORNION ENERGIA OY		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Markku Taramaa Helena Kristo, Marja-Liisa Husa, Lauri Nykänen, Kari Hietala, Pekka Isomäki Timo Koskinen		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:	20.2.2018		
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
1. Kaupungin pääomallainalle maksetaan korko	Toteutui		
2. Sähkönsiirtotoiminnan siirtohinnot sijoittuvat EMV:n valtakunnallisessa tilastossa alimpaan neljännekseen.	Toteutui		
3. Kaukolämmön hinnat sijoittuvat Energiategollisuus Oy:n valtakunnallisessa tilastossa alimpaan viidennekseen.	Toteutui		
4. Verkostojen laajennus- ja peruskorjausinvestoinnit toteutetaan hallitusti talous huomioon ottaen.	Toteutui		
5. Minimoidaan käyttökatkokset alle 1 tunti.	Toteutui, alle 0,5 tuntia		
6. Sähkön siirtotoiminnan kohtuullinen tuotto.	Toteutui		
TULOSLASKELMA			
	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	11 868 908	12 315 961	11 507 243
Toimintakulut	-6 843 252	-8 112 758	-7 933 190
Toimintakate	5 025 656	4 203 203	3 574 053
Rahoituserät	-152 780	-59 484	-294 503
Poistot	-2 114 335	-2 192 839	-2 168 854
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	2 325 192	1 950 880	1 110 696
Tilinpäätössiirrot	-497 892	-392 333	-500 000
Verot	-368 470	-270 883	-122 139
Tilikauden tulos	1 458 829	1 287 664	488 557
TASE			
	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	1 208 000	1 208 000	
Ed. tilikauden tulos	1 841 839	3 300 669	
Tilikauden tulos	1 458 830	1 287 664	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	10 681 741	9 635 933	
TUNNUSLUKUJA			
	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%	20,9 %	16,3%	
Omavaraisuusaste, %	42,9 %	48,4%	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	153 %	144%	
Henkilöstömäärä keskimäärin	24	24	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Yleistä

Kulunut vuosi oli yhtiömme viidestoista toimintavuosi ja koko sähkölaitoshistorian 106.

Tornion Energia Oy:n talous on pysynyt vakaalla pohjalla myös kuluneen vuoden aikana. Sähkön siirtomaksut sekä kaukolämmön energiamaksut on voitu pitää samalla tasolla jo viidettä vuotta peräkkäin.

Tornion Energian sähkön siirtohinnat sijoittuvat Energiategollisuus ry:n valtakunnallisessa tilastossa halvimmän kahdenkymmenen prosentin joukkoon ja kaukolämmön hinta on Suomen halvimpia.

Investoinnit keskittyivät pääasiassa sähköverkon toimitusvarmuuden lisäämiseen, sekä kaukolämmön uusien asiakkaiden hankkimiseen.

Kaukolämpö

Kaukolämmön myynti omille asiakkaille kasvoi edelliseen vuoteen nähden n. 7 %.

Kaukolämmön kokonaismyynti (Haaparanta mukaan lukien) oli vuoden lopussa n. 174 Gigawattituntia (165), jossa on kasvua noin 5,5 %. Kaukolämpöverkkoa rakennettiin n. 2235 kanavametriä.

Sähkönsiirto

Sähkönsiirto jakelualueelle pieneni edelliseen vuoteen nähden noin 1,1 %.

Jakelualueelle siirretty sähköenergian määrä oli vuoden lopussa n. 172 gigawattituntia (vuonna 2016 n. 174 gigawattituntia).

Sähkönsiirrossa investoinnit kohdistuivat sähköverkon käyttövarmuutta parantaviin perusparannuskohteisiin.

Taloudellinen tilanne

Yhtiömme liikevaihdoksi muodostui n. 12,3 miljoonaa euroa (11,8 milj. e), kasvua n. 4 %. Sähkön siirtotoiminnan liikevaihto oli n. 4,3 miljoonaa euroa ja kaukolämmön liikevaihto n. 7,4 miljoonaa euroa.

Vuoden 2017 aikana sähkö- ja kaukolämpöinvestointeja suoritettiin yhteensä n. 2,5 miljoonan euron arvosta.

Tornion Energia Oy:n viidestoista toimintavuosi toteutui toimintasuunnitelman mukaisesti. Omistajan asettamat tavoitteet toteutuivat kaikkien mittareiden osalta.

Taloudellinen tulos muodostui talousarvioennustetta paremmaksi toisaalta kasvaneesta liikevaihdosta ja tehostuneesta kulurakenteen hallinnasta.

YHTEISÖN NIMI:	TORNION VESI OY		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Arto Liikamaa Anne Kulju, Teemu Kalliokoski, Anne-Mari Korhola, Markku Salmi, Timo Keinänen Juha Ylioinas		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:	01.03.2018		
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
1. Kaupungin pääomallainalle maksetaan korko	Toteutunut		
2. Vesi- ja jätevesikuution kokonaishinta on kohtuullinen asiakkaalle.	Toteutunut, VVY:n tilaston vertailuhinta 1,23% valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella		
3. Verkostohäiriöiden ja vuotovesien määrä vähenee ja käyttökatkosten määrä minimoidaan.	Toteutunut, Vesijohtovuotoja 39 kpl (2016 53 kpl) Laskuttamattoman veden osuus pumpatusta vesimäärästä 18,5% (2016 19,8%) Laskuttamattoman jäteveden määrä käsitellystä jätevedestä 50% (2016 55%)		
TULOSLASKELMA			
	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	4 708 568	4 604 939	4 598 250
Toimintakulut	-3 088 775	-3 168 727	-3 261 351
Toimintakate	1 619 793	1 436 212	1 336 699
Rahoituserät	-305 207	-276 297	-317 100
Poistot	-1 028 370	-1 053 764	-999 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	286 216	106 150	20 799
Tilinpäätössiirrot	32 031	41 280	
Verot	-50 137	-29 540	
Tilikauden tulos	268 110	117 890	20 799
TASE			
	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	1 008 000	1 008 000	
Ed. tilikauden tulos	1 118 355	1 386 465	
Tilikauden tulos	268 110	117 890	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	14 174 849	13 126 771	
TUNNUSLUKUJA			
	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%	12,56 %	8,3 %	
Omavaraisuusaste, %	14,24 %	15,0 %	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	yli 80 %	yli 80 %	
Henkilöstömäärä keskimäärin	12,0 htv	13,5 htv	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Jokivarren viemärin toiminta-alueella kiinteistöjen liittyminen viemäriverkostoon oli toimintavuonna vähäistä. Liittymäsopimuksia tehtiin 8 kpl, ja kaikki sopimuksen tehneet kiinteistöt liitettiin verkostoon. Lisäksi verkostoon liitettiin 2 kpl aikaisempina vuosina sopimuksen tehneitä kiinteistöjä. Viemärlaitoksen toiminta-alueen päivitys ei edennyt toimintavuoden aikana valtuustokäsittelyyn, mikä vaikuttaa liittyjien vähäisyyteen.

Toimintavuonna 2016 päätetty jätevesimaksun korotus 1 %, eli 0,02 e/m³ otettiin käyttöön 1.1.2017 alkaen. Muita korotuksia ei toimintavuonna tehty.

Talousarviossa oli määritelty otettavaksi investointien rahoittamiseen lainaa 800 000 e. Tornion kaupungin omavelkaisen takauksen suhteen ilmeni ongelmia, joten lainan nosto siirtyi vuodelle 2018. Lainan noston siirtymisestä ei kuitenkaan aiheutunut ongelmia yhtiön kohtuullisen kassatilanteen vuoksi. Toimintavuonna investointitaso oli yhteensä noin 742 000 euroa, joka oli suunniteltua n. 258 000 e alhaisempi. Investointitaso jäi suunniteltua alhaisemmaksi pääosin kolmen urakkakohteen aikataulun vuodelle 2018 jatkumisesta johtuen. Merkittävimmät saneerauskohteet vuonna 2017 olivat Lappalaisentien saneeraus, Korpikylän ja Virkakummun vesijohtosaneeraukset, sekä Suensaaren viemärisaneeraus lukiokadun ja puutarhakadun välillä. Vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin käytettiin toimintavuonna yhteensä noin 462 000 euroa, joka oli samaa tasoa kuin edellisvuonna.

Yhtiön toiminnan kannalta merkittävin muutos toimintavuonna oli hallituksen vaihtuminen 29.08.2017. Pitkäaikaisen vesihuoltopäällikön Heimo Heikkisen eläköityminen aiheutti myös muutoksia yhtiön organisaatioon.

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

- Uusien kaava-alueiden investointitarpeet, n. 150 000 e/a
- Vesihuoltoverkoston saneerauksien investointitarpeet tulevaisuudessa on n. 1 000 000 e/a

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Tulevaisuuden investointitarpeet ovat suuret haja-asutusalueelle laajennettavan viemäröinnin (Kaakamo) sekä verkoston ikääntymisen myötä.

Viemäröintiin ei tällä hetkellä saatavissa avustuksia, mistä johtuen haja-asutusalueiden viemäröintihankkeet eivät etene.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat: -

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Valvontatutkimussuunnitelman, sekä valmiussuunnitelman ja riskienarvioinnin päivitys tehtiin vuoden 2017 aikana.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Hallitus 14.12.2017

Konsernipalvelujen käyttö:

Talouspalvelut
Henkilöstöpalvelut
Tietohallintopalvelut
Rakennuttamispalvelut
Varastopalvelut

YHTEISÖN NIMI:	TORNION VUOKRA-ASUNNOT OY		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Ismo Urpilainen Arja Karhu, Arto Kanto, Eija Sunnari, Lasse Jutila, Sanna Lehtinen, Riikka Heikkuri Ulla Juntunen		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:	08.12.2018		
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
1. Vuokrataso pysyy kilpailukyisellä tasolla.	ARA-vuokrat 20 000 – 59 999 asukkaan kunnissa keskimäärin 11,26 e/m ² /kk, TVA Oy:llä 8,58 e/m ² /kk		
2. Vuokra-asuntojen laatu säilyy kohtuullisena.	Vuosikorjauksiin käytetty 0,91 e/m ² /kk , lisäksi mittavia peruskorjauksia vuosittain		
TULOSLASKELMA			
	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	6 897 177	6 860 086	6 902 400
Toimintakulut	-4 557 211	-4 637 411	-4 929 160
Toimintakate	2 339 966	2 222 675	1 973 240
Rahoituserät	-424 055	-359 655	-397 065
Poistot	-1 409 600	-1 551 629	-1 558 240
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	506 311	311 391	17 935
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden tulos	506 311	311 391	17 935
TASE			
	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	2 462 608	2 462 608	
Ed. tilikauden tulos	2 343 831	2 850 142	
Tilikauden tulos	506 311	311 391	
Muut oman pääoman erät	1 163 055	1 163 055	
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	25 480 334	26 888 880	
TUNNUSLUKUJA			
	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%	13,55 %	9,92 %	
Omavaraisuusaste, %	19,92 %	19,80 %	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	380,57 %	407,82 %	
Henkilöstömäärä keskimäärin	9,5	9,5	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Asuntojen vuokraaminen ja korjausrakennuttaminen

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

V. 2017 Röyttäntie 6:n peruskorjaus, loppuhinta 3 320 133 e

V. 2018 Länsipohjankatu 16 A:n käyttötarkoituksen muutos vanhusten palveluasunnoiksi

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Vuokra-asuntojen ylitarjonta paikkakunnalla

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:**Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:**

Vahinkoriskit; vakuutukset ajan tasalla, avainhallinta, liukkaudentorjunta, pelastussuunnitelmat

Käyttöasteen pieneneminen; talojen myynti ja purku

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa: 02.11.2017 ja 08.12.2017

Konsernipalvelujen käyttö: Lainojen omavelkaisia takauksia.

YHTEISÖN NIMI:	TORNION OPPILASASUNTOLA OY		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Ismo Urpilainen Aleksi Lalli, Virve Södervall, Virpi Lilja Ulla Juntunen		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:	08.02.2018		
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
1. Yhtiön talous saadaan tervehdyttämishjelmalla tasapainoon	Talous edelleen heikko johtuen huonosta käyttöasteesta		
2. Vuokra-asuntojen vuokrausaste on yli 92 %.	Käyttöaste ollut 74,98 %		
TULOSLASKELMA	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	690 717	731 333	847 390
Toimintakulut	-377 023	-472 207	-502 080
Toimintakate	313 694	259 126	345 310
Rahoituserät	-104 206	-118 006	-88 900
Poistot	-209 457	-141 082	-255 950
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	32	38	460
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden tulos	32	38	460
TASE	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	25 228	25 228	
Ed. tilikauden tulos	-1 563	-1 532	
Tilikauden tulos	32	38	
Muut oman pääoman erät	43 443	43 443	
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	6 601 155	5 597 756	
TUNNUSLUKUJA	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%	15,09 %	16,81 %	
Omavaraisuusaste, %	0,98 %	1,15 %	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	980,53 %	823,98 %	
Henkilöstömäärä keskimäärin	1	1	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Asuntojen vuokraus pääasiassa opiskelijoille

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Soluasuntojen heikko kysyntä

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Etappitie 1 myyty Tornion Palveluasunnot Oy:lle

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

- vahinkoriskit; vakuutukset ajan tasalla, avainhallinta, pelastussuunnitelmat
- taloudelliset riskit alhaisesta käyttöasteesta johtuen; käyttötarkoituksen muutokset sekä soluasuntojen muutostyöt

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa: 08.11.2017 ja 08.12.2017

Konsernipalvelujen käyttö: Lainan omavelkainen takaus.

YHTEISÖN NIMI:	TORNION KRUNNI OY		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Ismo Urpilainen Eija Sunnari, Lasse Jutila, Juhani Jaako, Minna Tarkka Ulla Juntunen		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:	08.02.2018		
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
TULOSLASKELMA	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	597 387	577 393	638 170
Toimintakulut	-584 141	-564 121	-615 980
Toimintakate	13 246	13 272	22 190
Rahoituserät	-1 523	-1 500	-1 550
Poistot	-5 649	-5 568	-5 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	6 074	6 204	15 640
Tilinpäätössiirrot			
Verot	-1 215	-1 299	-3 200
Tilikauden tulos	4 859	5 198	12 440
TASE	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	50 456	50 456	
Ed. tilikauden tulos	54 201	59 060	
Tilikauden tulos	4 859	5 198	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	110 670	105 674	
TUNNUSLUKUJA	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%	1,27 %	1,33 %	
Omavaraisuusaste, %	33,48 %	34,07 %	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	36,42 %	49,81 %	
Henkilöstömäärä keskimäärin	11	10	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Isännöinti- ja kunnossapitopalvelujen myynti konsernin vuokratyöyhtiöille

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Vahinkoriski; ajantasaiset vakuutukset, henkilöstön koulutukset (työturva-, ensiapu- yms. koulutus) Tietoturvariskit; aineiston tallennus pilvipalveluun

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa: 08.11.2017

YHTEISÖN NIMI:	TORNION PALVELUASUNNOT OY		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Pekka Tallgren Arja Karhu, Lasse Jutila, Pauli Pyykkö, Marja-Liisa Hentilä Ulla Juntunen		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:	13.02.2018		
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
TULOSLASKELMA	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	181 519	176 258	186 360
Toimintakulut	-114 320	-125 501	-133 800
Toimintakate	67 199	50 757	52 560
Rahoituserät	-2 848	-2 842	-12 450
Poistot	-64 158	-47 668	-40 100
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	193	247	10
Tilinpäätössiirrot			
Verot		-30	
Tilikauden tulos	193	217	10
TASE	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	8 000	8 000	
Ed. tilikauden tulos	647	840	
Tilikauden tulos	193	217	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	1 901 721	1 888 600	
TUNNUSLUKUJA	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%	1,67 %	1,75 %	
Omavaraisuusaste, %	0,46 %	0,47 %	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	1 061,90 %	1 087,11 %	
Henkilöstömäärä keskimäärin	0	0	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Asuntojen vuokraaminen

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Etappitie 1 ostettu Tornion Oppilasasuntola Oy:ltä

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Vahinkoriskit; ajantasaiset vakuutukset, liukkaudentorjunta, pelastussuunnitelmat

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa: 07.11.2018 ja 08.12.2017

YHTEISÖN NIMI:	KIINTEISTÖ OY TORNION VELJESKOTI		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Ismo Urpilainen Lasse Jutila, Saara Mantere, Erkki Kangas Ulla Juntunen		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:	08.02.2018		
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
TULOSLASKELMA	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	141 686	142 984	141 000
Toimintakulut	-105 885	--101 617	-123 450
Toimintakate	35 801	41 367	17 550
Rahoituserät	-482	-286	-800
Poistot	-15 694	-15 511	-16 700
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	19 625	25 570	50
Tilinpäätössiirrot	-19 600	-25 550	-50
Verot		0	
Tilikauden tulos	25	20	0
TASE	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	25 228	25 228	
Ed. tilikauden tulos	12 887	12 913	
Tilikauden tulos	25	20	
Muut oman pääoman erät		26 629	
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	50 000	38 333	
TUNNUSLUKUJA	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%	14,56 %	18,08 %	
Omavaraisuusaste, %	18,92 %	17,32 %	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	55,07 %	45,77 %	
Henkilöstömäärä keskimäärin	0	0	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Asumisten vuokraaminen pääasiassa vanhuksille

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Lukituksen uusiminen tehty v. 2017

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Vahinkoriskit; ajantasaiset vakuutukset, pelastussuunnitelmat; liukkaudentorjunta

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa: 08.12.2017 ja 08.12.2017

YHTEISÖN NIMI:	LÄNSIPOHJAN HEVOSURHEILUKESKUS OY		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Matti Lankila Riitta Ahtiainen, Teemu Alatalo, Markus Kannala, Matti Vaajonsuu Marja-Riitta Tervahauta		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:			
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
TULOSLASKELMA	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	18 571	26 616	22 400
Toimintakulut	-8 570	-6 401	-22 400
Toimintakate	10 001	20 215	0
Rahoituserät	-3 342	3 305	-3 490
Poistot	-30 937	30 936	-27 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-24 277	-14 027	-30 490
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden tulos	-24 277	-14 027	-30 490
TASE	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	374 294	374 294	
Ed. tilikauden tulos	-117 272	-141 549	
Tilikauden tulos	-24 277	-14 027	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	143 773	143 633	
TUNNUSLUKUJA	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%			
Omavaraisuusaste, %			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %			
Henkilöstömäärä keskimäärin			

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Katsomorakennuksen, radan kaviouran ja hevostallien sekä kahvion vuokraustoiminta.

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Radalle johtavan sisääntuloportin ja katsomorakennuksen tiloihin johtavan sisäänkäynnin parantaminen.

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Rahoituksen puuttuminen. Yhtiön rahoituslähteinä ovat maa-alueen vuokratulot 7.116 euroa, jotka koostuvat Länsi-Lapin Hevosystävät ry:ltä, alueella toimivalta kahdelta ravitallilta ja kahviolta. YIT Infra Oy:n kanssa on tehty uusi sopimus asfalttiaseman käytöstä raviradan läheisyydessä. Vuokratulo on 2.000 euroa/vuosi. Torniota ja Tervolaa lukuun ottamatta Keminmaalta, Kemiltä ja Simolta ei ole saatu avustusta. Tilinpäätöksessä on tehty poistot. Lainan hoitokuluihin menee noin 20.500 euroa, jossa on mukana katonosan peruskorjaukseen otetun lainan vuosittaiset lyhennykset ja korkokulut.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Tärkeä tapahtuma on valtakunnalliset Toto76 ravikilpailut, normaalit ravikilpailut ja muut tapahtumat, joista toivotaan välillistä vaikutusta yhtiön talouteen.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa: 28.10.2010

Konsernipalvelujen käyttö: Tekniset palvelut.

YHTEISÖN NIMI:	TEAM BOTNIA OY		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen varapuheenjohtaja Hallituksen jäsenet Hallituksen varajäsenet Toimitusjohtaja	Auno Kimmo Ylitalo Mikko Herajärvi Tapio, Luokkanen Terhi, Nousiainen Timo, Pohjanen Raimo Juntti Kimmo, Kaarlela Antti, Rantamaa Kari, Taramaa Markku, Välimaa Risto Kujala Jukka		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:	28.2.2018		
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
1. Yhtiö toteuttaa kaupungin kanssa tehtyä kehittämissopimusta.	Kaupungin kanssa tehdyn kehittämissopimuksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin vuoden 2017 osalta.		
2. Yhtiö toteuttaa hanketoimintaa talousarvion mukaisesti.	Hanketoimintaa on toteutettu talousarvion mukaisesti.		
3. Yritystoiminnan toimintaedellytysten kehittäminen (uudet ja kasvuhakuiset yritykset).	Tornioon perustettiin vuoden 2017 aikana uusia yrityksiä 104 kpl. Toimivien yritysten osalta Team Botnian palveli 78:ää yritystä. Näistä: <ul style="list-style-type: none"> - 17 asiakkaalla oli tarvetta sijoittumispalveluille (laajentaminen, tontti, tilavaihtoehdot) - kuudella kansainvälistymispalveluille - 12 asiakkaalla omistajanvaihdospalveluille - 20 asiakkaalla investointi- ja kehittämisavustukselle, rahoitukselle - 17 yrityksellä oli erityyppisiä yrityksen kehittämiseen, markkinointiin, tilustilanteen tarkasteluun ja ohjaukseen liittyviä tarpeita 		
TULOSLASKELMA			
	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	646 115	655 330	696 700
Toimintakulut	-620 902	637 709	-696 520
Toimintakate	25 213	17 621	180
Rahoituserät	-56	-30	
Poistot	-1 662	-1 247	
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	23 495	16 344	180
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden tulos	23 495	16 344	180
TASE			
	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	181 643	181 643	
Ed. tilikauden tulos	-90 371	-66 876	
Tilikauden tulos	23 495	16 344	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)			
TUNNUSLUKUJA			
	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%	3,6 %	2,5 %	
Omavaraisuusaste, %	64 %	66 %	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	10,5 %	10,2 %	
Henkilöstömäärä keskimäärin	5	6	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Vuosi 2017 sujui laaditun toimintasuunnitelman ja talousarvion puitteissa, eikä vuoden aikana sattunut suunnitelmista poikkeavia yhtiön toimintaan haitallisesti vaikuttavia tapahtumia. Yrityspalveluiden osalta asemamme vahvistui edelleen, sillä vuoden alussa rekrytoimme taloon yritysten perustamisneuvontaan erikoistuneen pitkäaikaisen osaajan. Olemme saaneet uudelle tasolle nostetuista yrityspalveluista hyvää palautetta. Yhteistyö yritysrahoitusta myöntävien tahojen kanssa on sujunut hyvin ja olemme onnistuneet ennakoivalla yritysrahoitusvalmistelulla varmistamaan Torniolaisille yritykselle myönteisiä yritystukipäätöksiä.

Team Botnian avustamana saatiin neljälle yritykselle vuoden 2017 aikana myönteinen rahoituspäätös ELY -keskuksen ja Leaderin kehittämispalvelujen suhteen. Nämä yritykset saivat yhteensä 751 300 euroa yrityksen kehittämisavustusta. Kaikkiaan Torniolaisille yrityksille myönnettiin julkisia yrityskohtaisia kehittämisavustuksia 1 200 800 e vuoden 2017 aikana. Team Botnia avulla hankittu yritystukimäärä oli siis 63 % kaikista Tornioon kohdentuneista yritystuista. Tornioon kohdentuneet yritysten kehittämisavustukset ovat kohdistuneet muusta maakunnasta poiketen pääosin teollisuuden eri toimialoille. Vuosia 2014-2020 koskevan ohjelmakauden yritystukien kumulatiivinen summa oli vuoden 2017 loppuun mennessä Tornion osalta 5 025 083 e. Tästä summasta Team Botnia on ollut mukana edistämässä Torniolaisille yrityksille saatavaa yritystukea 2 549 553 e euron edestä (51 %).

Suomalais-ruotsalaisen kauppakamarin tuottamilla yrityspalvelujen lähipäivillä kävi yritystalossa 11 asiakasta. Asiakkaiden palvelutarpeet liittyivät lähinnä tuotteiden ja palveluiden markkinakartoitukseen, sekä yleensä yritystoiminnan käytäntöjen ja kulttuurin selvittämiseen Ruotsissa.

Yritystalossa aamukahvitilaisuuksia yrittäjille oli vuoden 2017 aikana noin joka toinen kuukausi. Tilaisuuksia ovat järjestäneet yhdessä Team Botnian kanssa Tornion Yrittäjät, Lapin ammattikorkeakoulu, sekä Pohjoiskalotin Rajaneuvonta. Aiheina ovat olleet mm. Teknisen alan täydennyskoulutus Ruotsin ja Norjan työmarkkinoille, Hallituksen merkitys pk-yrityksessä, Nordjobb, sekä Att göra affärer med Sverige. Muita yrittäjiä kiinnostaneita tilaisuuksia olivat mm. Omistajavaihdosseminaari, sekä Maatila ja lähiruoka yritysteema. Lisäksi yritystalossa on ollut Pohjola-Nordenin, Tornionlaakson Neuvoston ja eri hankkeiden infotilaisuuksia, sekä opiskelijaryhmävierailuja, joissa on kerrottu Tornion elinkeinoelämästä, sekä yrittäjyydestä.

Vuoden 2017 aikana matkailutoimistossa kävi 4 457 asiakasta. Matkailutoimistolla oli pidennetyt aukioloajat kesällä 6 viikon ajan ja toimisto oli avoinna myös viikonloppuisin. Asiakkaat hakivat eniten tietoa aktiviteeteista ja monet halusivat kaupunkiesitteen ja kartan. Myös Suomen ja Ruotsin joukkoliikenteen aikatauluja, bussilippujen ostopaikkaa ja Gränsresor-matkatoimistoa kysytään paljon. Haparandatornio.com www –sivujen kävijämäärät kasvoivat (vuosi 2017: 147 037 kpl, vuosi 2016: 124 495 kpl). Matkailun kotisivujen ruotsinkielinen Ostokset-osio oli kaikista suosituin. Seuraavaksi suosituin oli ruotsinkielinen Näe ja koe –osio.

Team Botnialla ja Meri-Lapin Matkailu Oy:llä on ostopalvelusopimus vuosille 2017–2019. Yhtiön 62 osakkaasta 21 on Torniolaisia yrityksiä. Vuoden 2017 aikana yhtiö on konsultoinut 29:ta yritystä tuotesuunnittelussa, paketoinnissa ja markkinoinnissa, myyntikanavien ja verkostojen luomisessa, lainsäädännössä, sekä tuotteistanut yritysten matkailupalveluita myyntikuntoiseksi. Internet -alustaan ja verkkokauppaan on rakennettu mallit, jotka mahdollistavat yritysten ja palvelujen markkinoinnin ja myynnin yhdessä internet -osoitteessa. Majoittajille ja ohjelmalveluille, joilla ei ole omaa järjestelmää on rakennettu internet -pohjainen hallintamalli, joka hyödyntää tehtyjä ratkaisuja. Yhtiön verkkokauppaa käyttää omana järjestelmänään 11 yritystä, joista 4 on Torniolaisia. Kaikkiaan matkailutuotteita on ollut verkkokaupassa myynnissä talvisin 20 - 30 kpl/päivä. Haaparannan kunta ja Meri-Lapin Matkailu Oy solmivat vuoden 2017 lopussa ostopalvelusopimuksen, jonka puitteissa Haaparanta ostaa yhtiöltä henkilöresurssia TornioHaaparanda matkailutoimistoon.

Vuoden 2017 aikana jatkettiin Pohjoiskalotin rajaneuvonnan toimintasopimusta Team Botnian ja Lapin liiton välillä. Rajaneuvonnan yhteydenottojen kokonaismäärä oli 3 807 vuonna 2017. Henkilökohtaista asiakaspalvelua sain 518 kansalaista ja 207 yritystä. Rajaneuvonnan järjestämiin informaatiotilaisuuksiin osallistui 1 854 asiakasta. Yksityishenkilöiltä tulevista yhteydenotoista 60 % tuli Suomesta ja yrityksiltä jopa 80 % yhteydenotoista tuli suomalaisilta yrityksiltä. Rajaneuvonta toimii aktiivisesti rajaesteiden ratkaisuprosesseissa ja vuoden 2017 aikana dokumentoitiin 152 rajaestetapausta. Näistä 42 kappaletta tuli yrityksiltä. Suurin osa esteistä saatiin ratkaistua, kun Rajaneuvonta oli yhteydessä asianosaiseen viranomaiseen.

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet: Ei ollut.

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Pieni organisaatio, missä ei sårkymåvaraa ja olemme monessa mukana (elinkeinojen kehittäminen, matkailu, kaupungin toiminnot) vrt. Kemi, misså kaupungin elinkeinoyksikkö, Digipolis, Kemin Matkailu. Henkilöstön työtaakka vs. mahdollisuus palkitsemiseen, pysyvyys.

Tilinpåätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Barents LOGHUB TornioHaparanda logistiikkahankkeen käynnistäminen. Tornion Matkailun Masterplan hankemuksen jättäminen Lapin liittoon.

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta: Toiminnanohjaus- ja asiakashallintajärjestelmä hankittu.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

16.2.2017

Konsernipalvelujen käyttö:

Tietoliikenne- ja tukipalvelut, työterveydenhuolto, tilapalvelut.

YHTEISÖN NIMI:	TORNION KEILAHALLI OY		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Riitta Kasala Markus Kannala, Heikki Keinänen, Pauli Ojanperä, Markku Taramaa		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:			
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
TULOSLASKELMA	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	16 527	19200	16 200
Toimintakulut	-7 477	-6522	-5 500
Toimintakate	9 050	12678	10 700
Rahoituserät	-1 940	-1452	-2 500
Poistot	-7 033	-11222	-8 200
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	77	4	0
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden tulos	77	4	0
TASE	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	108 901	108901	
Ed. tilikauden tulos	34 862	34939	
Tilikauden tulos	77	4	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh. erät)	143 600	133309	
TUNNUSLUKUJA	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%			
Omavaraisuusaste, %	49 %		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	Yli 80 %		
Henkilöstömäärä keskimäärin			

YHTEISÖN NIMI:	KIINTEISTÖ OY KISAKOTI TORNIO		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Isännöitsijä	Anja Huhtanen Ulla Juntunen, Matti Puumala, Maritta Rytisalo-Aarnio Mari Aula		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:			
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
TULOSLASKELMA	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	37 911	39 970	46 259
Toimintakulut	-33 633	-28 717	-27 760
Toimintakate	4 278	11 253	18 499
Rahoituserät	-4 558	-4320	-4 296
Poistot	0	-6930	0
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-280	3,00	
Tilinpäätössiirrot	280	0,00	
Verot		0,00	
Tilikauden tulos	0	3,00	
TASE	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	21 023	21023	
Ed. tilikauden tulos	243	243	
Tilikauden tulos	0	3	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	211 168	181 312	
TUNNUSLUKUJA	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%			
Omavaraisuusaste, %			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %			
Henkilöstömäärä keskimäärin	0	0	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:**Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:**

- ei merkittäviä investointeja, taloudellisen tilanteen vuoksi.
- Investointitarpeet; Kiinteistö Oy:n kuntoarvion teettäminen ja sen suunnitelmallinen noudattaminen kiinteistö oy:n elinkaaren jatkamiseksi.

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

- Kiinteistö Oy:n huono kunto ja korkea vuokrataso rajoittaa asukasehdokkaita.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

- ei tapahtumia, uusi jääkaappipakastin hankitaan asukkaalle.

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

- hallinnollinen isännöinti hoidetaan niin hyvin kuin se on mahdollista. Taloudellinen tilanne on huono ja lainaa maksamatta yksi erä. Hallitus on hakenut tervehdyttämisavustusta valtionkonttorilta tuloksetta.

YHTEISÖN NIMI:	BOTTENVIKENS RENINGSVERK AB		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Markus Kannala Markku Ponkala, Bengt Westman Allan Fjellvind		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:			
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
Ei asetettuja tavoitteita			
TULOSLASKELMA	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	1 403 684	1 371 547	1 299 022
Toimintakulut	-1 130 737	-1 167 398	-885 931
Toimintakate	272 947	204 149	413 091
Rahoituserät	-60 000	-62 272	-61 809
Poistot	-324 421	-253 863	-341 599
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-111 474	-111 986	9 683
Tilinpäätössiirrot			
Verot			
Tilikauden tulos	-111 474	-111 986	9 683
	Kurssi 9,50	Kurssi 9,8438	Kurssi 9,7073
TASE	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	126 316	126 316	
Ed. tilikauden tulos	1 303 474	1 192 000	
Tilikauden tulos	-11 474	-111 986	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)	1 369 158	1 290 863	
TUNNUSLUKUJA	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%			
Omavaraisuusaste, %	46,8 %		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %			
Henkilöstömäärä keskimäärin	4	3,2	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Huhtikuussa 2017 uusi käyttöpäällikkö aloitti laitoksella. Laitoksen henkilöstön kokonaisvahvuus on 3.2 ht. Lisäksi sähkö- ja LVI osaamista ostetaan Caverion Oy:ltä. Viides ja viimeinen laskeutusallas kunnostettiin toimintavuoden aikana. Elo-syyskuussa pääpumppaamon ja laitoksen välinen paineviemäri rikkoutui aiheuttaen käyttöhäiriöitä ja ylimääräisiä kustannuksia.

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Lähtöleveysuuden investointitarpeet liittyvät laitoksen automaation uusimiseen sekä laitokselle johtavan noin 3 km pitkän runkojohdon peruskorjaukseen.

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Uusi ympäristölupa asui voimaan 1.1.2017. Vuoden 2017 osalta ei kaikkia uuden luvan mukaisia vaatimuksia saavutettu fosforin reduktion osalta. BRAB on hakenut luvan mukaisiin raja-arvoihin lievennystä, koska katsoo, että uuden luvan mukaiset puhdistetun jäteveden pitoisuusarvot eivät ole linjassa samoista aineista esitettyihin reduktiovaatimuksiin. Asia on käsitellyssä.

Laitokselle tulee Tornion ja Haaparannan alueelta paljon vuotovesiä jätevesien mukana, mikä haittaa jätevesien käsittelyprosessia. Omistajien tulisi huolehtia, että kaupunkien viemäriverkostojen saneerauksiin kiinnitetään erityistä huomiota vuotovesien vähentämiseksi.

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Laitos suorittaa tarkkailua erillisen ohjelman mukaisesti, jonka viranomaiset ovat hyväksyneet.

YHTEISÖN NIMI:	TORNION TYÖVOIMALASÄÄTIÖ SR		
VASTUUHEKILÖT: Hallituksen puheenjohtaja Hallituksen jäsenet Toimitusjohtaja	Päivi Pukero Eija Kanto, Marja-Liisa Hentilä, Jouni Kurttio, Tenho Vaarala Samuel Juntunen		
HALLITUKSEN KÄSITTELY PVM:			
VALTUUSTON ASETTAMIEN TYTÄRYHTIÖTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017			
TAVOITE:	TOTEUTUMINEN:		
1. Säätiön toiminta perustuu tulo- rakenteeseen.	Toteutui.		
2. Säätiön toiminta kehittyi sosiaalisen työllistämisen yksikkönä.	Toteutui.		
3. Nuorten ohjaaminen koulutukseen ja työelämään.	Toteutui.		
TULOSLASKELMA	TP 2016	TP 2017	TA 2017
Toimintatuotot	1 992 222	1 931 255	2 098 970
Toimintakulut	-1 980 934	-1 887 402	-2 081 400
Toimintakate	11 288	43 853	17 570
Rahoituserät	703	672	
Poistot	-10 718	-12 241	-17 090
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 272	32 284	
Tilinpäätössiirrot			
Verot	-511	511	
Tilikauden tulos	761	32 795	480
TASE	TP 2016	TP 2017	
Osakepääoma	25 000	25 000	
Ed. tilikauden tulos	26 333	27 095	
Tilikauden tulos	761	32 796	
Muut oman pääoman erät			
Pitkäaikainen vieras pääoma (sis. lyh.erät)			
TUNNUSLUKUJA	TP 2016	TP 2017	
Liiketulos -%	0,03 %	1,64 %	
Omavaraisuusaste, %	14,56 %	23,00 %	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	20,38 %	19,13 %	
Henkilöstömäärä keskimäärin	43,5	42,7	

Yhteisön toiminta vuonna 2017:

Tulos oli hyvä ja tase vahvistui. Asiakkaita ennätysmäärä, 479 eri henkilöä.

Merkittävät investoinnit ja investointitarpeet:

Ei suuria investointeja vuonna 2017. Tulevaisuudessa ajoneuvokalustoa pitää uusia ja pesulaan hankkia uusi mankeli.

Toiminta liittyvät olennaiset riskit ja epävarmuustekijät:

Säätiön toimintaan liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat ostopalveluiden toteutuminen ja toimintaympäristön muutokset tulevaisuudessa (Sote- ja maakuntauudistus). Talouden toteutumassa on vuosittaista vaihtelua ja tasetta pitäisi edelleen vahvistaa, jotta alijäämäiset vuodet eivät aiheuttaisi häiriötä toiminnassa.

Tilinpäätöksen jälkeen tapahtuneet tärkeät tapahtumat:

Ei ole.

Riskienhallinnan toteuttaminen ja seuranta:

Säätiö seuraa aktiivisesti miten sote- ja maakuntauudistus etenee, arvioi mitä vaikutuksia sillä on säätiön toimintaan ja pohtii valmiiksi miten niihin tulee varautua, yhdessä konsernijohtajan kanssa.

Konserniohjeen käsittely hallituksessa ja yhtiökokouksessa:

Päivitetty konserniohje on käsitelty säätiön hallituksen kokouksessa 9.11.2017 § 4.

Konsernipalvelujen käyttö:

Säätiö ostaa kirjanpitoon, maksuliikenteeseen ja tietoliikenteeseen liittyvät palvelut kaupungilta.

3.6.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
Toimintatuotot	66 494 719	72 471 246
Toimintakulut	-185 321 597	-188 558 505
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta	117 432	607 914
Toimintakate	-118 709 446	-115 479 344
Verotulot	82 928 472	81 334 739
Valtionosuudet	51 271 338	53 590 195
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	257 508	41 947
Muut rahoitustuotot	159 225	304 970
Korkokulut	-1 236 495	-1 571 188
Muut rahoituskulut	-297 147	-13 631
Vuosikate	14 373 454	18 207 687
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 405 582	-12 281 347
Satunnaiset erät	-203 334	0
Tilikauden tulos	1 764 538	5 926 340
Tilinpäätössiirrot	465	
Tilikauden verot	-301 406	-420 277
Laskennalliset verot	-78 220	-111 924
Vähemmistöosuus	-8 598	-3 552
Tilikauden yli/-alijäämä	1 376 779	5 390 587

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,9	38,4
Vuosikate/Poistot, %	116	148
Vuosikate/e/asukas	655	824
Asukasmäärä	21931	22107

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2017		31.12.2016	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	14 373 454,15		18 207 687,42	
Satunnaiset erät	-203 334,32			
Tilikauden verot	-301 405,63		-420 277,10	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-172 110,25</u>	13 696 603,95	<u>-1 811 409,73</u>	15 976 000,59
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-14 903 185,95		-12 092 982,88	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	607 820,66		223 144,85	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>2 447 674,62</u>	-11 847 690,67	<u>2 202 889,14</u>	-9 666 948,89
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 848 913,28		6 309 051,70
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-4 633,97			
Antolainasaamisten vähennys	<u></u>	-4 633,97	<u>398 140,91</u>	398 140,91
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 199 085,68		13 830 890,32	
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-9 075 531,34		-13 889 334,76	
Lyhytaikaisten lainojen muutos netto	<u>4 114 872,51</u>	-3 761 573,15	<u>-5 301 817,44</u>	-5 360 261,88
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	12 571,53		37 918,19	
Vaihto-omaisuuden muutos	69 502,22		-45 002,54	
Saamisten muutos	-2 339 011,49		-1 760 332,31	
Korottomien velkojen muutos	<u>1 176 009,80</u>	-1 080 927,94	<u>506 339,94</u>	-1 261 076,72
Rahoituksen rahavirta		-4 847 135,06		-6 223 197,69
Rahavarojen muutos		-2 998 221,78		85 854,01
Rahavarat 31.12.	13 886 996,55		16 885 218,33	
Rahavarat 1.1.	<u>-16 885 218,33</u>	-2 998 221,78	<u>-16 799 364,32</u>	85 854,01
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Investointientulorahoitus, %		100,5		153,4
Lainanhoitokate		1,5		1,0
Kassanriittävyys, pv		24		30
Asukasmäärä		21 931		22 107

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
	e	e		e	e
PYSYVÄT VASTAAVAT	199 250 858	198 515 035	OMA PÄÄOMA	84 839 810	81 927 382
Aineettomat hyödykkeet	1 754 709	1 968 384	Peruspääoma	40 133 880	40 133 930
Aineettomat oikeudet	647 966	646 499	Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	25 000	25 000
Muut pitkäv.menot	1 075 851	1 321 885	Muut omat rahastot	2 334 011	2 389 438
Ennakkomaksut	30 892		Edell.tilik.yli-/alijäämä	40 970 140	33 988 428
Aineelliset hyödykkeet	186 061 956	183 230 452	Tilik.yli-/alijäämä	1 376 779	5 390 587
Maa-ja vesialueet	15 609 574	15 736 670	VÄHEMMISTÖOSUUDET	731 176	718 376
Rakennukset	123 706 890	124 041 549	PAKOLLISET VARAUKSET	3 021 588	2 823 412
Kiinteät rak.ja laitteet	33 109 309	32 417 038	Eläkevaraukset	5 174	6 252
Koneet ja kalusto	7 841 916	8 051 307	Muut pakolliset varaukset	3 016 414	2 817 160
Muut aineell.hyödykkeet	813 636	717 232	TOIM.ANT.PÄÄOMAT	2 847 633	2 149 331
Enn.maksut ja kesk.er.hank.	4 980 631	2 266 655	Valtion toim.annot	2 392 290	1 673 834
			Lahjoitusrahastojen pääomat	270 453	278 422
Sijoitukset	11 434 193	13 316 199	Muut toimeksiantojen pääomat	184 890	197 076
Muut osakkeet ja osuudet	11 324 144	13 213 258	VIERAS PÄÄOMA	140 118 391	143 243 077
Muut lainasaamiset	200		Pitkäaikainen	85 890 656	93 532 368
Muut saamiset	109 849	102 941	Lainat rahoitus- ja		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 465 146	1 779 416	vakuutuslaitoksilta	66 593 450	74 172 950
Valtion toimeksiannot	2 369 676	1 672 624	Lainat julk.yhteisöiltä	417	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	94 767	106 106	Lainat muilta luotonantajilta	9 738 247	10 511 913
Muut toimeksiantojen varat	703	686	Saadut ennakot	318 328	309 806
			Muut velat	7 396 977	6 678 164
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 842 594	30 567 127	Laskennalliset verovelat	1 843 237	1 859 534
Vaihto-omaisuus	750 353	819 855	Lyhytaikainen	54 227 735	49 710 709
Aineet ja tarvikkeet	750 123	812 210	Lainat rahoitus- ja		
Ennakkomaksut	231	7 645	vakuutuslaitoksilta	24 321 154	19 572 445
			Lainat julk.yhteisöiltä		135 480
Saamiset	15 205 244	12 862 054	Lainat muilta luotonantajilta	773 326	1 215 783
Pitkäaikaiset saamiset	4 317 001	39 046	Saadut ennakot	162 999	1 660 634
Myyntisaamiset	4 204 017	146	Ostovelat	12 935 031	8 781 434
Lainasaamiset	111 050	38 895	Muut velat	3 656 695	3 880 435
Muut saamiset			Siirtovelat	12 321 056	14 400 211
Siirtosaamiset	1 934	5	Laskennalliset verovelat	57 475	64 287
Lyhyaikaiset saamiset	10 888 243	12 823 008	Yhteensä	231 558 599	230 861 578
Myyntisaamiset	5 564 222	8 856 545			
Lainasaamiset	-16 184		TASEEN TUNNUSLUVUT		
Muut saamiset	1 723 633	1 303 349	Omavaraisuus %	37,0	36,1
Siirtosaamiset	3 616 573	2 663 114	Suht.velkaantuneisuus %	69,6	68,9
			Velat ja vastuut käyttötuloista, %	72,5	70,6
Rahat ja pankkisaamiset	13 886 997	16 885 218	Kertynyt ylijäämä e	42 346 920	39 379 014
			Kertynyt ylijäämä/as	1 931	1 781
Yhteensä	231 558 599	230 861 578	Konsernin lainat, e/asukas	4 625	4 777
			Kons.lainakanta 31.12.	101 426 594	104 392 788
			Asukasmäärä	21 931	22 107

3.7. KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN 2017 TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ

Kaupunginhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelmanriittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tornion kaupunginhallitus on kokouksessaan 19.3.2018 § 108 päättänyt esittää vuoden 2017 tilinpäätöksen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Länsipohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän vuoden 2014 kattamattoman alijäämän Tornion kaupungin osuuden 818 320,65 euroa kirjattu pakolliseksi varaukseksi edellisten tilikausien yli- ja alijäämän tililtä. Varaus puretaan 3 vuoden aikana kuntayhtymän esityksen mukaisesti erikoissairaanhoidon kustannusten ja pakollisen varauksen vähennykseksi. Vuosittainen varaus on 272 758,68 euroa..

2. Tilikauden 2017 ylijäämä 1 846 132,83 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämäksi.

Talouden tasapainottamisen osalta taseen 14 701 848 euron kertynyt ylijäämä toimii puskurina, mikäli taloudessa tapahtuu nopeita talousarviossa ennakoimattomia muutoksia. Vuoden 2017 talousarviossa vuosikate on 6 560 632 euroa ja ylijäämä 941 772 euroa.

4. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

4.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion rakenteesta säädetään kuntalaissa siten, että talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelma-osa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Hyväksyessään talousarvion kaupunginvaltuusto on määritellyt toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toimielinten ja vastuuhenkilöiden sitovasti noudatettaviksi. Kaupunginhallitus antaa selvityksen tavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2017 esitetään palvelualueittain yhtenä kokonaisuutena.

TORNION KAUPUNKISTRATEGIA 2014-2017 – TOTEUTUMINEN TP 2017

Tornion kaupungin arvot

- 1) Asiakaslähtöisyys
Julkisten palveluiden järjestämisen ja tuotannon lähtökohtana tulee huomioida kaupungin eri asiakas- ja ikäryhmien tarpeet (palvelukysyntä ja -tarjonta, palveluallttius, oikeudenmukaisuus, luottamusellisuus, tasa-arvoisuus, muut hyvän hallintotavan periaatteet).
- 2) Luovuus
Osallistava henkilöstöpolitiikka ja aktiivinen vuoropuhelu (kuntalaiset, viranhaltijat, luottamushenkilöt) edesauttavat ja kannustavat uusien toimintatapojen synnyttämistä
- 3) Kestävä kehitys
Tornion kaupungin toiminta perustuu ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestäväälle pohjalle.
- 4) Yhteistyökykyisyys
Tornion kaupunki on avoin, joustava, vastuullinen, luotettava ja haluttu työnantaja sekä yhteistyökumppani. Tornio on aktiivinen toimija kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa. Kaksoiskaupunki TornioHaparanda on rajayhteistyön suunnannäyttäjä maailmalla.

Tornion kaupungin toiminta-ajatus

Tornion kaupunki edistää kuntalaistensa hyvinvointia

- 1) kehittämällä asuin- ja elinympäristön hyvää laatua kestäväällä tavalla
- 2) järjestämällä asiakaslähtöisesti tarvittavat ja riittävät peruspalvelut sekä
- 3) luomalla edellytykset kansainvälisesti kilpailukykyiselle osaamis- ja elinkeinoympäristölle

Tornion kaupungin visio 2021

Tornio 2021

Tornio on lähialueensa vetovoimaisin asuin-, palvelu- ja työssäkäyntikeskus, joka muodostaa yhdessä Ruotsin Haaparannan kanssa rajattomien palveluiden kansainvälisen kaksoiskaupungin keskellä Perämerenkaarta ja Barentsin aluetta.

- Vuonna 2021 tulee kuluneeksi 400 vuotta Tornion kaupungin perustamisesta (1621)
- Tornio sijaitsee maantieteellisesti keskeisellä paikalla suhteessa Perämerenkaaren ja Barentsin toiminnallis-taloudellisiin kasvualueisiin.
- TornioHaparanda on kansainvälinen kaksoiskaupunki, jonka palvelu- ja yhdyskuntarakennetta tiivistetään ja kehitetään yhteisesti hyväksytyyn kaksoiskaupunkivision ja strategian pohjalta.
- Tornio harjoittaa tiivistä maantieteelliset ja hallinnolliset rajat ylittävää yhteistyötä tavoitteenaan ”kahden maan edut – yhden maan velvoitteet”. Keskeisiä yhteistyösuuntia ovat Lappi, Perämerenkaari sekä Tornionlaakso.

KAUPUNKITASON TAVOITTEET 2014-2017

1. Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Strateginen päämäärä 1: Hyvinvoivien kuntalaisten ja asiakaslähtöisten kuntapalveluiden Tornio.

Strategiset tavoitteet 2014-2017

- Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut
 - *koko väestö/työikäiset, lapset ja lapsiperheet, nuoret, ikäihmiset.*
- Kuntalaisen hyvinvointia edistävät ja vetovoimaiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa
- Monikanavainen ja kattava palveluverkko
- Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen

2. Asuminen ja ympäristö

Strateginen päämäärä 2: Viihtyisän ja vetovoimaisen asuin- ja elinympäristön Tornio.

Strategiset tavoitteet 2014-2017

- Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö
- Onnistunut maankäyttöpolitiikka (maapolitiikka + kaavoitus)
- Elävä, yhteinen ja esteetön kaupunkikeskusta
- Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut

3. Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Strateginen päämäärä 3: Kilpailukykyisen elinkeino- ja osaamisympäristön ja toimivien liikenneyhteyksien Tornio.

Strategiset tavoitteet 2014-2017

- Yrittäjämynönteinen elinkeinopolitiikka - kasvun mahdollistavat elinkeinopalvelut
- Työllisyyden edistäminen
- Kohtaava koulutus ja osaaminen
- Tuloksellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö
- Logistisen aseman vahvistaminen

4. Resurssit ja johtaminen

Strateginen päämäärä 4: Kestävän kuntatalouden sekä hyvinvoivan ja osaavan henkilöstön Tornio.

Strategiset tavoitteet 2014-2017

- Talouden hallinta
- Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit
- Toimiva kuntakonserni ja omistajapolitiikka
- Kannustava johtaminen ja päätöksenteko
- Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö

1. Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Strateginen päämäärä 1: Hyvinvoivien kuntalaisten ja asiakaslähtöisten kuntapalveluiden Tornio.	
Strategiset tavoitteet 2014-2017	Toimenpiteet
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut <i>Koko väestö/ työikäiset</i>	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Laadukkaiden ja riittävien peruspalveluiden järjestäminen kuntalaisille. Erityis- palveluiden turvaaminen alueellisella ja seudullisella yhteistyöllä. • Hyvinvoinnin, terveyden edistämisen ja paikallisen turvallisuussuunnittelun yht. työmallin rakentaminen hallintorajat ylittäen/sähköisen hyvinvointikertomuksen käyttöönotto • Erityisryhmien tarpeiden huomioiminen (mm. vammaiset, maahanmuuttajat)
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Tornion kaupungin hyvinvointitilinpäätöksen laatiminen 2017. • Maaseudun arjen palveluverkosto –hanke käynnissä koko vuoden ajan. • Yksi maahanmuuttaja ryhmä toiminnassa Hannulan koulussa. Yläkoululaiset integroitu yleisopetuksen ryhmiin. • Hyvinvointipalvelut on tuottanut palveluja määrääjassa ja asetusten mukaisesti, päiväpoliklinikka toiminta on ollut tehokasta ja asiakkaat ovat päässeet samana päivänä sairaanhoitajan/lääkärin vastaanotolle. Palvelukylien neuvoloissa on aloitettu INR pikatutkimukset.
<i>Lapset ja lapsiperheet</i>	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyön vahvistaminen lapsille ja lapsiperheille suunnatuissa palveluissa • Alueellisen palvelutarjonnan (neuvola, varhaiskasvatus, koulu) turvaaminen keskeisen kaupunkialueen lisäksi merkittävimmässä palvelukylissä (Arpela, Karunki, Kaakamo)
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Kasvaneeseen varhaiskasvatustarpeeseen vastattiin palvelusetelitoiminnalla. Yksityinen päiväkotitoiminta aloitti toiminnan 1.8.2017. • Perhetyö on keskitetty sosiaalitoimeen ja se on maksutonta torniolaisille perheille. • Hyvinvointipalveluissa on moniammatillista yhteistyötä hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa kehitetty Perheille parasta - työniloa työntekijöille hankkeessa ja lapsiperheiden muutosohjelmassa. • Alueellinen neuvoloiden palvelutarjonta on toteutunut ja neuvola ja varhaiskasvatus ovat aloittaneet 2- vuotistapaamiset yhteistyönä.
<i>Nuoret</i>	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen • Nuorten harrastustoiminnan aktivoiminen (kolmas sektori, nuorisotoimi, koulun kerhotoiminta) • Nuorten 16-20 v. yhteisöllisyyden lisääminen
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Etsivän nuorisotyön ulottaminen myös yläkouluihin • Erityisopetusresurssin suuntaaminen yläkouluun (panostus koulupudokas uhan alla oleville oppilaille) • Henkilökohtaisen oppimissuunnitelman laatiminen syrjäytymisvaarassa oleville 9 luokkalaisille. Peruskoulun päättötodistuksen saannin turvaaminen. Yhteistyö sosiaalitoimen, koulun ja työvoimalasäätiön kanssa.
<i>Ikäihmiset</i>	Tornion kaupunkistrategian kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Ikäänntyvän väestön määrän kasvun huomioiminen kunnan palveluiden kysynnässä ja tarjonnassa • Omaehtoisen yhteisöllisyyden lisääminen • Kodinomaisten asumispalveluiden lisääminen omana toimintana
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Ikäihmisille tarkoitettu Arpelan pienkoti on aloittanut toiminnan. Tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon palvelusetelitoimintaa on lisätty. Yli 75 täyttäneistä asuu 90,8 % omassa kodissaan ja 21,4 % sai kotihoidon palveluja.

<p>Kuntalaisen hyvinvointia edistävät ja veto-voimaiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut</p>	<p>Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden saavutettavuuden, tarjonnan ja tiedottamisen / markkinoinnin lisääminen eri ikäryhmille. • Kulttuuri- ja liikuntapaikkojen peruskorjaus- ja kehittämisinvestoinnit (mm. uimahalli, maakuntamuseon perusnäyttelyn uudistaminen) • Yhteistyön lisääminen kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden järjestämisessä (kaupunki, elinkeinoelämä, kolmas sektori). <p>Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalotti jazz- ja blues –festivaalin uudistaminen. • Uimahallin peruskorjaus käynnistyi elokuussa 2017. • Liikuntaryhmien yhteenlaskettu osallistumiskertoja oli yhteensä 15 051. Liikuntaryhmiin on osallistunut yhteensä 548 eri henkilöä. • Hyvinvointipalvelut järjestivät Seniori messut • Ikäihmisten hoitoyksiköihin järjestettiin tanssiesityksiä Lapin taiteilijayhdistykseltä.
<p>Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa</p>	<p>Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Kemi-Tornion seutu / Lappi:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Sote-palveluiden uusi järjestämismalli viim. 1.1.2017- - Lapin AMK Oy:n / Lappian uusi toimintamalli 1.1.2014- - Ymp. terveydenhuollon laajeneva yhteistyö 1.1.2014- • <u>Rajayhteistyö:</u> <ul style="list-style-type: none"> - PK Rajaneuvonnan toiminnan turvaaminen 2015- - TornioHaparanda yhteistyön kehittäminen (mm. museoyhteistyö, Matkakeskus, Provinssi) <p>Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Kemi-Tornion seutu / Lappi:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu - Lapin AMK:n osakasjärjestelyt, Lappian uusi perussopimus - Kumppanuussopimus kaupunki, AMK, Lappia • <u>Rajayhteistyö:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Rajayhteistyön kehittäjän rekrytointi - Näränperän korottamisen suunnitteluhanketta on valmisteltu. Rahoitus Ruotsin puolelta on vielä avoin. - Hyvinvointipalvelut on osallistunut Länsi-Pohjan yhteisyrityksen valmisteluun ja Lapin maakunnan sotevalmisteluun.
<p>Monikanavainen ja kattava palveluverkko</p>	<p>Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014–2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajantasainen ja kattava palveluviestintä (mm. internetsivut) • Kompassin toimintojen kehittäminen ja palveluiden laajentaminen vaiheittain (aspa, puhelin, sähköinen) • Merkittävimpien palvelukyltien (Arpela, Karunki, Kaakamo) kehittäminen maaseudun lähipalvelukeskuksina. • Sähköisten palveluiden edistäminen (tietohallintostrategia, nopeat laajakais-tyhteydet 100MB/s-) <p>Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tornion kaupungin internet-sivujen uudistaminen + Digiagenda • Kompassin toimintojen laajentaminen (mm. VIRTU-piste) • Paikallisten valokuituhankkeiden edistäminen • Neuvolapalvelut ovat palvelukylissä ja kotihoito tarjoaa palveluja koko kaupungin alueelle. Arpelassa sijaitseva ikäihmisille suunnattu pienkoti on aloittanut toimintansa
<p>Kuntalaisten vuorovai- kutus- ja osallistumis- mahdollisuuksien vah- vistaminen</p>	<p>Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olemassa olevien yhteistoimintamallien vahvistaminen (mm. Tornion kylien, nuoris-, ikäihmisten ja vammaisneuvostot, asukas- ja kyläyhdistykset) • Uusien toimintamallien aktiivinen kokeileminen (esim. sähköinen kuuleminen, kokoukset, kuntalaistilaisuudet) <p>Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikäihmisten ja vammaisten neuvosto on toiminut aktiivisesti • Nuorisoneuvoston toiminta aktivoitunut

2. Asuminen ja ympäristö

Strateginen päämäärä 2: Viihtyisän ja vetovoimaisen asuin- ja elinympäristön Tornio.	
Strategiset tavoitteet 2014-2017	Toimenpiteet
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Liikenneturvallisuuden suunnitelmallinen kehittäminen (mm. liikenneturvallisuuksuunnitelman päivittäminen) • Rakennetun ympäristön ylläpidon kehittäminen (mm. käyttöluokitusten määrittely, yhteistyö ELY-keskuksen ja tiehoitokuntien kanssa) • Kevyen liikenteen olosuhteiden parantaminen ja niistä tiedottaminen (esim. karttapalvelu) • Lähiliikuntapaikat ja lasten leikkipuistot, esteettömyys (mm. leikkikenttien yleissuunnitelman toteutus) • Elintarvikkeiden, talous- ja uimaveden laadun seuranta sekä asuntojen ja jätteiden terveydellisten haittavaikutusten ehkäisy ja valvonta.
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Liikenneturvallisuuskohteita toteutettiin Isopalonttiellä, Kirovskinkadulla, Länsipohjantiellä ja Palosaarentiellä) • Leikkipuistojen kunnostustöitä suoritettiin yleissuunnitelman mukaisesti (Aarrintie, Kaakamo, Saumaaja ja Arboretum) • Kromitien ja Thurevikinkadun liittymän parantamiseen tähtäävä tiesuunnitelma valmistui ja urakka kilpailutettiin ELY-keskuksen toimesta. • Senioripuutarha on ideoitu yhdessä asukkaiden ja omaisten kanssa Suensaaressen palvelukeskukseen.
Onnistunut maankäyttöpolitiikka (maapolitiikka + kaavoitus)	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Tornion yleiskaavaan ja kasvualueiden yhdyskuntatalousselvitykseen perustuva aikataulutettu maapoliittinen ohjelma • Monipuolinen tonttipolitiikka koko kaupungin alueella
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Holmankosken alueelle toteutettiin 18 uutta pientalonttia. • Hyvinvointipalvelut on yhteistyössä Tornion vuokra-asuntojen ja yksityisten palvelutuottajien kanssa on suunniteltu ikäihmisille uusia asumismuotoja.
Elävä, yhteinen ja esteetön kaupunkikeskusta	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Ydinkeskustan asuin- ja elinympäristön viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta lisäävät hankkeet (Rajalla-alue, Kaupunginlahti) • Vajaakäyttöisten alueiden kehittäminen (mm. vanha linja-autoasema, Tori- ja Aittakentät, Lapin Kullan alue) • Historiallisen asuin- ja elinympäristön kunnioittaminen (mm. kulttuurihistoriallisten rakennusten kunnostaminen kuten Raatihuone, Porthan) • Yhteistyö kiinteistöyhtiöiden kanssa (esim. julkisivut) • Markkina- ja toripaikan siirtäminen • Asuinalueilla ihmislähtöinen ja yhteisöllinen pienimuotoinen ympäristörakentaminen
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Europan 14 arkkitehtikilpailu ratkesi. Voittajaksi valitsi sekä jury että yleisö ehdotuksen Two Cities One Heart. • Markkinat järjestettiin edellisvuoden tapaan Länsirannalla ja Hallituskadulla. Samalla alueella järjestettiin myös kansainväliset suurmarkkinat. • Pikisaaren kunnostustyö aloitettiin.

Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Uusiutuvan energian kuten tuulivoimapuistohankkeiden edistäminen Länsi-Lapin maakuntakaavan mukaisesti. • Viemärintihankkeet/viemäriverkon kehittäminen • Kaukolämpöverkon suunnitelmallinen laajentaminen • Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuuden kehittäminen • Kaupungin kiinteistöjen energian kulutuksen seurannan tehostaminen • Kaupungin vajaakäyttöisten kiinteistöjen myynti ja uusiokäyttö • Kaupungin metsien suunnitelmallinen hoito • Luontoarvoista huolehtiminen
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Viemäriverkkoa on laajennettu uusien kaava-alueiden rakentamisen yhteydessä ja olevaa verkostoa saneerattu katujen peruskorjausten yhteydessä. • Vuoden 2017 aikana myytiin Nymanin rakennus. • Metsien hoitoa suoritettiin metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

3. Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Strateginen päämäärä 3: Kilpailukykyisen elinkeino- ja osaamisympäristön ja toimivien liikenneyhteyksien Tornio.	
Strategiset tavoitteet 2014-2017	Toimenpiteet
Yrittäjämönteinen elinkeinopolitiikka - kasvun mahdollistavat elinkeinopalvelut	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Yrittäjämönteinen päätösten valmistelu ja päätöksenteko / yrittäjien tarpeiden selvittäminen (mm. yrityskyselyt) • Elinkeinopalveluiden vaikuttavuuden lisääminen (mm. Tornion elinkeinostrategian toimeenpano, seutu- ja rajayhteistyön tiivistäminen (rajakuntastatus) • Kunnan/yrityspuistojen/yritystonttien markkinointi (mm. Torppi, Pirkkiö, Kromilaakso, keskusta-alue) • Selkeä ja läpinäkyvä hankintapolitiikka • Matkailuelinkeinon toimintaedellytysten kehittäminen (kulttuuri ja historia, luonto, koordinaatio ja organisointi mm. Meri-Lapin Matkailu Oy:n perustaminen)
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Elinkeinopalveluiden vaikuttavuus kasvanut Team Botnian toiminnan tehostamisen myötä • Tornion elinkeinon kehittämistä koordinoitu ja hoidettu mm. elinkeinoryhmän ja Team Botnian kesken (kehittämissopimuksen toteuttaminen). • Tornion kaupungin hankintaohje uudistettu • Hyvinvointipalvelujen palvelusetelitoiminnan lisääminen on mahdollistanut uutta yrittäjyyttä ja tukenut paikallisia yrittäjiä.
Työllisyyden edistäminen	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Tornion kaupungin työllisyysohjelman laatiminen ja toteuttaminen vuosittain, painopisteenä ovat nuoret ja pitkäaikaistyöttömät • Yhteistyön lisääminen työllisyyden hoidossa: TE-toimisto, työvoimalasäätiö, oppilaitokset, kunta, yritykset, kolmas sektori) • Nuorten työllisyyden edistäminen (yhteiskuntatakuu, kesätyöpaikat, työ- ja opiskeluharjoittelupaikat)
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Lapin alueelliseen työllisyyskokeiluun osallistuminen • Työllisyyden hoito on vähentänyt Kelalle maksettavan työmarkkinatuen määrää 11,7% (190 000e). • Osallistuminen Lapin alueelliseen työllisyyskokeiluun, jossa yli vuoden työttömän olleiden, jotka eivät ole osallistuneet työllisyyttä edistäviin toimenpiteisiin. Kokeilussa te-toimiston viranomaistehtävät siirrettiin kunnille. Kokeilun aikana kehitetään kaupungin omia työllisyyspalveluja osana koko konsernin toimintaa.
Kohtaava koulutus ja osaaminen	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Lapin ammattikorkeakoulu Oy 1.1.2014- - Tornion kampuksen toimintojen turvaaminen • Hanke-, ohjelma- ja koulutusyhteistyö: Jaloterässtudio, Pohjoisen Kulttuuri-instituutti, Team Botnia Oy, Tornion kaupunki, Lappia • Toisen asteen ja vapaan sivistystyön koulutusyhteistyön tiivistäminen ja koulutuksen saatavuuden turvaaminen (Tornion kaupunki, Lappia, PPO) • Yhteistyösopimus 2013-2015: Oulun yliopisto, Team Botnia Oy, Tornion kaupunki ym.
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Hyväksytty Lapin Amk Oy:n osakasjärjestelyt • Kumppanuussopimus kaupunki, AMK, Lappia • Aikuisten perusopetuksen järjestäminen maahanmuuttajille yhteistyössä Peräpohjolan opiston kanssa.

<p>Tuloksellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö</p>	<p>Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kansainvälisten ja kansallisten yhteistyöverkostojen ja rahoitusohjelmien hyödyntäminen elinkeinojen, osaamisen ja kilpailukyyn kehittämisessä sekä edunvalvonnassa (mm. Perämerenkaari, Tornionlaakso, Barents-yhteistyö, INTERREG, EAKR/ESR, LEADER) <p>Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osallistuttu edunvalvontaan, hankkeisiin ja aluekehitystyöhön eri organisaatioiden kautta. • Aktiivinen osallistuminen ARTTU2 ja USO4 verkostoihin (Kuntaliitto) • Osallistuttu Tornionlaakson neuvoston strategian uudistamiseen • Hyvinvointipalvelut on osallistunut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen jatkokokeuttamiseen hallituksen kärkihankkeiden: lapsiperheiden muutosohjelman ja toimiva kotihoidon hankkeissa.
<p>Logistisen aseman vahvistaminen</p>	<p>Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joukkoliikenneyhteyksien ja olosuhteiden kehittäminen (mm. ToHa matkakeskus, Kemi-Tornion lentoasema, raideliikenne/Tornio itäinen/raja) • Joukkoliikenteen toimivaltaisesta viranomaisesta päättäminen (seutu/ELY) 2014- • Kyläjoen maalogistiikkakeskus -hanke • Röyttän sataman toimintaedellytysten kehittäminen yhteistyössä Outokumpu / Tornion kaupunki • Edunvalvontayhteistyö aluevaikuttavuudeltaan merkittävässä hankkeissa: mm. Bothnian Corridor, Jäämeren yhteydet, Laurila-Tornio-Kolari radan sähköistäminen, Kemi-Tornion lentoasema, vt. 4 Kemi-Oulu. <p>Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • TVV Oy:n lippu- ja maksujärjestelmän osakkeiden osto Tornion kaupungille • Tornio-Laurila edunvalvontatyö (mm. Unelmajuna -tapahtuma + muita) • Arction osayleiskaavan laadinta käynnistettiin. • Tornion logistista asemaa vahvistavan hankerahoituksen varmistuminen • Tornio-Laurila edunvalvontatyö (mm. Unelmajuna -tapahtuma + muita)

4. Resurssit ja johtaminen

Strateginen päämäärä 4: Kestävän kuntatalouden sekä hyvinvoivan ja osaavan henkilöstön Tornio.	
Strategiset tavoitteet 2014-2017	Toimenpiteet
Talouden hallinta	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Talousarvioon sitoutuminen palvelualueilla (suunnittelu, toteutus, seuranta ja raportointi) • Kustannustietoisuuden parantaminen • Talouden tasapainottaminen (rakennemuutokset, palvelutasotarkastelut, veroprosentin korotus, maksutuottojen ja palvelumaksujen tarkastelut). Tavoitteena on, että ns. kriisikuntatunnusluvuista täyttyy enintään yksi.
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Talousarvion toteutumista seurattu säännöllisesti osavuosikatsausten ja kuukausiraporttien yhteydessä • Taloustyöryhmä kokoontui vuonna 2017 kerran. • Kriisikuntatunnusluvuista täyttyivät vuonna 2017 tuloveroprosentti ja omavaraisuusaste • Tornion kuntakonsernin kriisikuntaluvuista täyttyivät vuonna 2017 tuloveroprosentti, omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaisuus
Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Monivuotisen ja tarkennetun investointiohjelman laatiminen (esim. valtuustokausi, 5-10 v.) • Aktiivinen ulkopuolisen investointirahoituksen hakeminen (valtio, EU)
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Ikäihmisille tarkoitettu Rauhalan pienkoti Arpelassa ja kehitysvammaisille tarkoitettu Etappitie 1 aloittivat toimintansa. • Uimahallin peruskorjaukseen saatiin valtion avustusta 750 000 euroa ja varaus avustusmäärärahasta 250 000 euroa vuodelle 2018.
Toimiva kuntakonserni ja omistajapolitiikka	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamien tytäryhteisötavoitteiden seuranta ja toteutus • Konserniohjeen ajantasaistaminen • Konsernijaoston ja -yhteisöjen tiivis vuorovaikutus • Omistajapolitiikan linjausten toteuttaminen (2012)
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Kv:n vuosittain asettamien tytäryhteisötavoitteiden seuranta ja toteutus • Kv. hyväksyi konserniohjeen 29.10.2017 • Konsernijaosto kokoontui vuonna 2017 9 kertaa. Kuullut tytäryhteisöjä vähintään 2 kertaa vuoden aikana. • Uusi konsernijaosto aloitti toimintansa 1.6.2017. Vuorovaikutus konserniyhteisöjen kanssa tiivistynyt. • Omistajapolitiikan uudistaminen käynnistyi, valmistuu 2018. Noudatettu voimassa olevaa omistajapolitiikkaa. • Laadittu konsernitilinpäätös vuodelta 2017.
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Strategisen johtamisen kehittäminen, mm. kaupunkistrategian jalkauttaminen • Ennakoivan henkilöstösuunnitelman laatiminen • Henkilöstöpoliittisen ohjelman päivittäminen
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Alustava henkilöstöstrategia laadittu yhteen sovitettavaksi kaupunkistrategian kanssa. • Henkilöstötyövuosien vähentäminen taloustyöryhmän asettamien tavoitteiden mukaisesti

Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Tornion kaupunkistrategian mukaiset kärkitoimenpiteet 2014-2017: <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen suunnitelmallinen kehittäminen henkilöstöltä kerättyyn palautteeseen perustuen • Henkilöstökyselyn toteuttaminen kerran valtuustokaudessa • Henkilöstötarpeen, tehtävänkuvien/tehtävien arviointi mm. eläköitymisten yhteydessä • Vahvistamalla palvelualueiden yhteistyötä ja asiakaslähtöistä palvelua parannetaan kokonaisvaltaista tuloksellisuutta
	Merkittävimmät kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet TP 2017: <ul style="list-style-type: none"> • Perheille parasta – työhyvinvointia työntekijöille hanke jatkuu vuoden 2018 loppuun. • työhyvinvointijohtamisen kehittäminen yhteistyössä Kevan ja vakuutusyhtiö Tapiolan kanssa varhaista havainnointia hyödyntäen

TORNION KAUPUNGIN KÄRKIHANKKEET 2014-2017

Tornion kaupunkistrategiassa 2014-2017 on määritelty viisi kaupungin kehittämisen kannalta keskeistä kärkihanketta, joilla on erityistä merkitystä Tornion kaupungin vetovoimaisuuden, kilpailukyvyn, osaamisen ja innovaatiotoiminnan sekä elinkeinoelämän ja työllisyyden näkökulmista. Kärkihankkeita ei ole priorisoitu.

Kärkihanke / toimenpidekokonaisuus	Kuvaus ja raportointi TP2017
Tornion ja Haaparannan yhteisen kaupunkikeskustan rakentaminen ”Rajalla – På Gränsen”	Kuvaus Tornion ja Haaparannan yhteinen kaupunki-keskusta Rajalla-alueelle. Tavoitteena on alueen loppuun rakentaminen: Matkakeskuksen käyttöönotto 2013-2014, PGR toimintapuisto 2014+, ”hotellitontti”, Haaparannan Barents Center 2014+.
Liikenteen edunvalvontahankkeet	Tilannekatsaus 31.12.2017 <ul style="list-style-type: none"> • Barents Centerin rakennustyöt eivät ole käynnistyneet. • Tapojärvi Oy toteuttaa kerrostalohanketta korttelin 19 tontilla 1 (As. Oy Jopparinkulma).
Lapin Ammattikorkeakoulu Oy:n Tornion kampusalueen toimintojen turvaaminen ja kehittäminen	Kuvaus Liikenteen edunvalvontahankkeita ovat: <ul style="list-style-type: none"> - HaparandaTornio Matkakeskus (<i>rajaesteiden purkaminen</i>) - Kemi-Tornion lentoasema (<i>lentokentän status, lento-operaattori</i>) - Bothnian Corridorin kehittäminen (<i>radan sähköistäminen Laurila-Tornio / raja/Röyttä, Vt. 4 Oulu-Kemi</i>), <i>henkilöjunaliikenne</i> - Röyttän satamaolosuhteiden kehittäminen tarvittaessa Tilannekatsaus 31.12.2017 <ul style="list-style-type: none"> - Kemi-Tornion lentoaseman edunvalvontatyö jatkunut - Tornio-Laurila rataosuuden sillat (3 kpl) hyväksytty osaksi LiVi:n korjausvelkaohjelmaan 2016-2018. Nopeuttanee radan sähköistämistä. - Vt4 Oulu-Kemi saanut rahoituspäätöksen vuosille 2017-2020 (155 ME) - Oulu-Tornio-Luulaja henkilöliikennettä edistetty mm. Drömtåg –tahtuman kautta Perämerenkaari –yhteistyöllä. Kuvaus Lapin AMK Oy aloittaa varsinaisen toimintansa 1.1.2014 (uusi toimilupa). AMK:n alueellisen vaikuttavuuden ja opetuksen tasapuolisen saatavuuden näkökulmasta tavoitteena on turvata ja kehittää AMK:n Tornion kampusalueen toimintoja ja palveluja myös tulevaisuudessa (ml. Pohjoisen Kulttuuri-instituutti, JaloteräsStudio).
	Tilannekatsaus 31.12.2017 <ul style="list-style-type: none"> • Lapin AMK Oy aloittanut toimintansa 1.1.2014. Torniossa paikka Lapin AMK:n hallituksessa. Torniossa toimii AMK:n kampus. Vuonna 2016 päätetty uusista omistusjärjestelyistä (kv. 20.6.2016 § 39) • Tornion kaupunki osallistunut aktiivisesti AMK Oy:n hallitustyöskentelyyn ja tehty aktiivista hankeyhteistyötä. • Solmittu kumppanuussopimus vuonna 2017 Tornion kaupungin, Lapin amk:n ja Lappian kesken. Tavoitteena kolmikantayhteistyön tiivistäminen vuosina 2018-2020.

<p>Kyläjoen kansainvälinen maalogistiikkakeskus</p>	<p>Kuvaus Hankkeen tavoitteena on kansainvälisen maalogistiikkakeskuksen toteuttaminen Tornion Kyläjoelle yleiskaava 2021:n mukaisesti. Hanke on tällä hetkellä maanhankintavaiheessa. Hanketta edistäisivät Bothnian Corridorin investoinnit kuten Tornio raja-Röyttä-Keminmaa/Laurila radan sähköistäminen, vt. 4 Kemi-Oulu palvelutason parantaminen sekä pohjoisen kaivoskuljetukset Perämeren satamiin. Kyläjoen logistiikkakeskuksen rakentamisvaihe vaatii toteutuakseen yksityisen veturi-toimijan.</p> <p>Tilannekatsaus 31.12.2017 Hankkeessa suoritettu maanhankintaa, joka on saatu pääosin loppusuoralle vuoden 2014 aikana (P-1 alueista kaupungin omistuksessa tällä hetkellä 96,3 % eli 140 ha). Vuonna 2017 maanhankinta ei edennyt.</p>
<p>Röyttän LNG-terminaali "Tornio ManGa LNG"</p>	<p>Kuvaus LNG-terminaalin toteuttaminen Röyttän satama- ja teollisuusalueelle (LNG-laivojen vastaanotto-, purku- ja täyttöasemat, nestemäisen maakaasun höyrytyslaitteistot ja varastointisäiliöt, putkiston ja autolastaus-terminaalin rakentaminen sekä Tornion Voima Oy:n kaasua käyttävän voimalaitoksen rakentaminen). Hankkeelle haetaan tukea Suomen ja Ruotsin valtioilta sekä EU:lta.</p> <p>Tilannekatsaus 31.12.2017 TEM myöntänyt 18.9.2014 Tornion Manga LNG Oy:lle energiatukea 33 155 400 euroa Tornion Röyttän satamaan rakennettavaan terminaaliin. Terminaalin LNG-säiliön tilavuus on 50 000 m³. MangaLNG teki lopullisen investointipäätöksen terminaalin toteuttamisesta 19.12.2014. Tällöin terminaalin valmistumisajankohdaksi kaavailtiin alkuvuotta 2018. Rakennushankkeen arvioitu työllistämisaikutus on 260 ht. ja valmistuttuaan terminaali työllistää suoraan 7 henkeä ja välillisesti noin 30 henkeä. Manga LNG Oy on yhteisyritys, jonka omistavat Outokumpu Oyj, SSAB, Skangass Oy ja EPV Energia Oy.</p> <p>LNG-terminaalin peruskivi muurattiin Röyttässä 26.8.2015. Röyttän LNG-terminaalin vaatima asemakaavamuutos käsitelty kh:ssa 23.11.2015 § 299 ja kv:ssa 21.3.2016 § 13).</p> <p>LNG-terminaaliin liittyen on suoritettu selvitystyö uuden elinkeinoalueen perustamiseksi Koivuluodon alueelle, ns. Arctio. Alueen osayleiskaavan laadinta on käynnistetty syksyllä 2017.</p>

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

LAUTAKUNTA:	Tarkastuslautakunta
Toimiala	
Lautakunnan palvelualueet	
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Tarkastuslautakunta on seurannut valtuuston tilikaudelle asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumista erityisesti koko kaupungin johtamisen ja hallinnon, keskushallintopalvelujen sekä konserniyhteisöjen ja omistajaohjauksen osalta. Toiminnassa on pyritty laadukkaaseen, kustannustehokkaaseen ja vaikuttavaan arviointikulttuuriin, jossa huomioidaan kuntalaisten näkökulma.
Asuminen ja ympäristö	Tarkastuslautakunta on seurannut ja arvioinut asumisessa ja ympäristössä tapahtuneita muutoksia vastuullisilta viranhaltijoilta saamiensa informaatioiden perusteella, tekemällä käyntejä toimintapisteisiin ja seuraamalla toimielinten päätöksentekoa. Kuntalaisten reaktioita on seurattu saatujen palautteiden ja mm. tiedotusvälineiden kautta.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	-
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät on sisällytetty arkistosihteerin tehtäväkuvaan.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Tarkastuslautakunta on alittanut talousarvion.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	-

Tarkastustoimi

10 TARKASTUSTOIMI	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
1 ULKOINEN LASKENTA						
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-31 179,00		-31 179,00	-29 406,92	-1 772,08	94,32%
HENKILÖSIVUKULUT	-2 141,00		-2 141,00	-3 054,01	913,01	142,64%
PALVELUJEN OSTOT	-39 960,00		-39 960,00	-30 505,05	-9 454,95	76,34%
AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-350,00		-350,00	-83,40	-266,60	23,83%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 630,00		-73 630,00	-63 049,38	-10 580,62	85,63%
TOIMINTAKATE	-73 630,00		-73 630,00	-63 049,38	-10 580,62	85,63%
10 TARKASTUSTOIMI						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-3 710,00		-3 710,00	-4 372,35	662,35	117,85%
AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	0,00	0,00	
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 010,00		-3 010,00	-3 009,96	-0,04	100,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 720,00		-6 720,00	-7 382,31	662,31	109,86%
TOIMINTAKATE	-6 720,00		-6 720,00	-7 382,31	662,31	109,86%
10 TARKASTUSTOIMI						
YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-80 350,00		-80 350,00	-70 431,69	-9 918,31	87,66%
TOIMINTAKATE	-80 350,00		-80 350,00	-70 431,69	-9 918,31	87,66%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelty liitetiedossa kohdassa 43.

Keskushallintopalvelut
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työkäiset	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyön selkeyttäminen Torniossa.	Maaseudun arjen palveluverkosto -hanke	1) Hankkeen toteutuminen (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset) 2) HYTETU -toimintamalli on käytössä	1) Hankkeessa edetty hankesuunnitelman mukaisesti. 2) HYTETU johtoryhmän kokoukset. Malli pysynyt pääosin ennallaan. Sähköinen hyvinvointikertomus tehty tilinpäätöksen yhteydessä.
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet	Ennalta ehkäisevän lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelumallin luominen Tornioon	Hallinnollinen tuki ja tarvittavien resurssien takaaminen Perheille parasta - työiloa työntekijöille - hankesuunnitelman mukaiselle etenemiselle. Hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden yhteensovittamisen tuki	Tarvittava tuki ja resurssit ovat taanneet hankkeen etenemisen hankesuunnitelman mukaisesti	Jatkettu ja tehty palvelukokeiluja 2017 sekä jatkettu Perheiden talo -yhteistyötä. Moniammatillisen asiantuntijatiimin kokoonpano määritelty ja toimintaa suunniteltu.
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Ajankohtaisten alue-, seutu- ja rajayhteistyökysymysten eteenpäin vieminen	1) Alueuudistuksen (sote- ja maakuntauudistus) valmistelu Lappi ja Meri-Lappi -tasolla 2) TornioHaparanda yhteistyön tavoitteiden määrittäminen	Toteutuneet yhteistyömallit ja rakenteet (mm. sopimukset, selvitykset, hankkeet)	1) Kaupunki osallistunut alueuudistustyöhön Lappi ja Meri-Lappi tasoilla koko vuoden ajan. Työ jatkuu syksyllä. 2) TornioHaparanda keskeisiä yhteistyökysymyksiä valmisteltu päätöksentekoa varten (mm. kielikoulu, uimahalli, tapahtumat). Päätöksenteko siirtynyt uudelle kaupunginvaltuustolle. Rekrytoitu uusi rajayhteistyön kehittäjä syksyllä 2017.

<p>Monikanavainen ja kattava palveluverkko</p>	<p>1) Kompassin toimintojen kehittäminen</p> <p>2) Tornion kaupungin sähköisen palvelualustan uudistaminen</p>	<p>1) VIRTU -palvelupisteen perustaminen asiakaspalvelukeskus Kompassin yhteyteen</p> <p>2) Tornion kaupungin www-sivujen uudistaminen</p> <p>3) Tornio ottaa käyttöön sähköisen asiointin tukipalvelut (KaPA, 571/2016)</p>	<p>1) VIRTU-piste on toiminnassa</p> <p>2) Internet-sivut on uudistettu</p> <p>3) Tornion keskeiset palvelut viety PTV:oon ja Suomi.fi -tunnistautuminen otettu käyttöön</p>	<p>1) VIRTU-pisteen sopimukset tehty ja tila remontoitu. Avajaiset pidetty 8.9.2017.</p> <p>2) Internet-sivujen uudistamisprojekti edennyt projektisuunnitelman mukaisesti. Sivut avattu tammikuussa 2018.</p> <p>3) Palvelukuvauksia tehty vuoden 2017 aikana. Työ käynnissä.</p>
<p>Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen</p>	<p>1) Uusien vuorovaikutusta lisäävien toimintamallien kokeilu ja käyttöönotto</p> <p>2) Kuntavaalien järjestäminen 9.4.2017</p>	<p>1) Tornion kaupungin uusien avustusperiaatteiden käyttöönotto 2017 alkaen</p> <p>2) Kuntavaalit</p>	<p>1) Avustusperiaatteiden vaikuttavuus</p> <p>2) Äänestysprosentti</p>	<p>1) Vuoden 2017 yhteisöavustukset on jaettu uusien avustusperiaatteiden mukaisesti (kh 20.2.2017 § 56)</p> <p>2) Kuntavaalit pidetty 9.4.2017. Tornion äänestysprosentti 58 % (koko maa: 58,9 %)</p>

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Yrittäjämönteinen elinkeinopolitiikka - kasvun mahdollistavat elinkeinopalvelut	Tornion kaupungin elinkeinostrategian ja elinkeinopolitiikan toteuttaminen (kaupunki, Team Botnia Oy)	1) Tornion kaupungin elinvoimaisuuden vahvistaminen 2) Myönteisen kaupunkikuvan vahvistaminen 3) Tornion kaupungin elinkeinostrategian uudistaminen 4) Tornion kaupungin ja Team Botnia Oy:n ostopalvelusopimus 2017 (yksityiskohtaiset toimenpiteet)	1) Tornion elinkeinoilmasto / asiakastytyväisyys 2) Yrityskanta lkm 3) Uusien yritysten lkm (netto) 4) Elinkeinostrategian ja ostopalvelusopimuksen toteuma 5) Elinkeinostrategia on uudistettu	1) Tornion elinkeinoilmasto kehittynyt suotuisasti viime vuosina (ELPO2016, YLE Kuntatutka 2016-2017, SK Kuntakone 2017, EPSI Rating 2016). Kaupungin elinvoimaisuutta vahvistettu usein eri keinoin (talouden tasapainottaminen, elinkeinopolitiikka, työllisyyspolitiikka ym.). 2) Yrityskanta 3/2017: 1420 3) Yrityspereustanta, kaupparekisteri, 1-12/2017: (+104, -40 = +64) 4) Toteutettu kehittämissopimusta. Team Botnia palvelut 201 asiakasta 2017. 5) Elinkeinostrategian päivitystä valmisteltu osana kaupunkistrategian päivitysprosessia.

Työllisyyden edistäminen	Uusien toimintamallien kehittäminen ja kokeilu työllisyyden edistämässä	<p>1) "Kolmatta linjaa työelämään" -työllisyyden kuntakokeilu</p> <p>2) Tornion kaupungin työllisyysohjelman toteuttaminen</p>	<p>1) Työttömyysaste (%)</p> <p>2) Työmarkkinatukimaksu</p> <p>3) Kuntakokeilun toteuma</p> <p>4) Työllisyysohjelman toteuma</p>	<p>1) Työttömyysaste 12,8 % 12/2017 (15,8 % 12/2016)</p> <p>2) Työmarkkinatukimaksu 1 429 397 e, vähennys 189 253 e edellisvuoteen nähden.</p> <p>3) Lapin alueellisesta työllisyyskokeilusta päätös. Kokeilu alkanut 1.8.2017</p> <p>4) Työllisyysmäärärahoista käytetty 104,6 %. Nettoylitys 51 987 euroa. Pitkäaikais-työttömien työllistämisyksöt 2 kk aikaisempaa pidempiä ja työllistämistä lisätty kelan työmarkkinatukimaksujen pienentämiseksi.</p>
Kohtaava koulutus ja osaaminen	Tiivis hanke- ja muu oppilaitosyhteistyö mm. Lapin Amk:n ja Lappian kanssa	<p>1) Tornion koulutusmahdollisuuksien turvaaminen ja kehittäminen</p> <p>2) Tornionlaakson Kesäsiika -hanke (Interreg)</p>	<p>1) Edunvalvonta- ja kehittämistoimenpiteet</p> <p>2) Hankesuunnitelman toteuttaminen</p>	<p>1) Tornion kaupunki, Lapin ammattikorkeakoulu Oy ja Ammatitopisto Lappia solmineet kumppanuussopimuksen (kh 18.12.2017 § 401). Sopimuksen avulla yhteistyötä tiivistetään tulevan kolmen vuoden aikana.</p> <p>2) Kesäsiika -hanke toteutunut hankesuunnitelman mukaisesti.</p>

Tuloksellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö	Kansainvälisten ja kansallisten yhteistyöverkostojen ja rahoitusohjelmien hyödyntäminen elinkeinojen, osaamisen ja kilpailukyvyyn kehittämisessä sekä edunvalvonnassa	Osallistuminen mm. Perämerenkaaren, Tornionlaakson neuvoston ja Arctic Europe -yhteistyöhön sekä Kuntaliiton ARTTU2 -tutkimusohjelmaan. Tornionlaakson neuvostossa keskeinen tavoite uudistaa organisaation tavoitteita ja strategia. Arctic Europe -yhteistyössä käynnistysvaihe. Maaseutuverkostoista keskeisimmät LEADER -toimintaryhmät (Outokaira, Perämeren rannikko).	Hankkeiden, ohjelmien ja verkostojen vaikuttavuus, toteutuneet toimenpiteet	Tornio osallistunut suunnitelman mukaisesti kv-yhteistyöhön ja Kuntaliiton kärkihankkeisiin (ARTTU2, USO4). Yksi USO4 -työpaja pidetty Torniossa. Tornionlaakson neuvoston uusi strategia hyväksytty vuosikokouksessa 13.6. ja 30-v juhlaseminaari pidetty 14.6. Oltu mukana LEADER-toiminnassa ja edistetty maaseutuhankkeita. Arctic Europe -yhteistyön puitteissa osallistuttu Tromssan Arctic Frontiers -tapahtumaan.
Logistisen aseman vahvistaminen	Aluerajat ylittävä edunvalvontayhteistyö aluevaikuttavuudeltaan merkittävässä liikennehankkeissa	Keskeiset edunvalvontahankkeet: Bothnian käytävä (vt. 4 Oulu-Kemi, Tornio-Laurila radan sähköistys), Kemi-Tornion lentoasema	Toteutuneet investoinnit / päätökset	Bothnian Corridorin edunvalvontatyötä jatkettu. Tornionlaakson neuvoston puitteissa hoidettu Läntisen jäämerenradan edunvalvontatyötä.

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Talouden hallinta	Kaupungin talouden tasapainottaminen TA2017 tavoitteen mukaisesti	1) Talouden tasapainottaminen / taloustyöryhmä 2) Talouden seuranta ja säännöllinen raportointi (kv., kh., jory:t) 3) Raportoinnin kehittäminen	1) TA2017 yhteydessä hyväksyttävä TA-kehikko 2017-2019 2) Kuukausiraportit (talous, henkilöstö, toiminta), osavuosisikatsaukset, tilinpäätös (käytötalous) 3) Kuukausiraportit, osavuosisikatsaukset ym.	1) Taloustyöryhmä kokoontunut 1.6.2017 ja arvioinut talouden tasapainottamistarvetta ja sovittuja toimenpiteitä. Uuden valtuustokauden osalta jatkotoimenpiteet selviävät myöhemmin. 2) Taloutta käsitelty säännöllisesti kaupungin johtoryhmässä, toimialan johtoryhmässä ja strategiapäivillä. Tilinpäätös tehty. Huhti-, elojä ja lokakuun kuukausiraportit tehty. Maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun osavuosisikatsaukset tehty.
Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit	Tornion kaupungin investointien yhteensovittaminen ottaen huomioon taloudelliset reunaehdot.	Investointiosan toteuttaminen TA2017 raa-meissa	1) TA2017 yhteydessä hyväksyttävä TA-kehikko 2017-2019 2) Kuukausiraportit, osavuosisikatsaukset, tilinpäätös (investointiosa)	Toteutuu TA2017 investointiosan puitteissa pl. ai-neettomaan käyttöomaisuuteen tehdyt ylitykset (kv. 11.12.2017 §118)
Toimiva kuntakonserni ja omistajapolitiikka	Tornion kaupungin omistajapoliittisten linjausten määrittely osana kaupunkistrategian päivitystä	1) Omistajapoliittisten linjausten määrittäminen osaksi Tornion uutta kaupunkistrategiaa 2) Omistajapolitiikan päivitys strategisten linjausten mukaiseksi	Omistajapolitiittiset tavoitteet on määritelty	Pidetty USO4 -verkoston työpaja Torniossa 9.6.2017 (konsernijohtaminen ja omistajapolitiikka). Konserniohje päivitetty (kv. 30.10.2017 §99). Omistajapolitiikka uudistetaan ke-vään 2018 aikana.
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	1) Uuden kaupunkistrategian laatiminen osallistavalla prosessilla 2) Esimiestyön vahvistaminen 3) Kehityskeskustelujen toteuttaminen	1) Kaupunkistrategian laatiminen 2) Esimieskoulutukset (mm. JET), esimiestyötä helpottavien ohjeistusten päivittäminen, esimiespäivät 3) Kehityskeskustelut käydään suunnitellusti	1) Uusi kaupunkistrategia laadittu 2) Koulutusten toteuttaminen 3) Pidetyt esimiespäivät	1) Kaupunkistrategian uudistamistyö käynnissä. Uusi kaupunkistrategia viedään kaupunginvaltuustoon helmikuussa 2018.

	<p>jokaisessa tulosityksikössä</p> <p>4) Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen tehtävään</p> <p>5) Tornion kaupungin uusi organisaatio on toiminnassa valtuustokauden alusta alkaen</p>	<p>koko henkilöstön kanssa kerran vuodessa</p> <p>4) Luottamushenkilökoulutukset</p> <p>5) Hallintosäännön toimeenpano</p>	<p>4) Kehityskeskustelujen toteutuminen 100 %</p> <p>5) Luottamushenkilökoulutusten toteutuminen</p> <p>6) Hallintosäännön toimeenpano</p>	<p>2) Keskushallinnon toimialalla 93 koulutuspäivää 2017</p> <p>3) Esimiespäivät: 23.2. / 6.4. / 8.6. / 8.9. / 12.10. / 14.11.</p> <p>4) Kehityskeskustelut pidetty. Raportoidaan henkilöstöraportin yhteydessä.</p> <p>5) Luottamushenkilökoulutukset pidetty.</p> <p>6) Uusi hallintosääntö astunut voimaan 1.6.2017. Toimeenpano ja vaadittavat muutokset toteutettu syksyn 2017 aikana.</p>
<p>Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>1) Valmistautuminen uuteen kuntaan</p> <p>2) Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintatapojen uudistaminen ja kehittäminen; organisointi, vastuuttaminen ja käytännön hoidon järjestäminen</p>	<p>1) Henkilöstön osallistuminen muutosprosessihallintaan yksilö, yksikkö ja työjohtotasolla, käsitellyt työyksikköpalavereissa</p> <p>2) Henkilöstön aseman selkeyttäminen tulevaisuuden kuntaa, maakuntaa ja sotea varten</p> <p>3) Arkistovastuuhenkilöiden nimeäminen, arkistonmuodostussuunnitelman laatiminen sekä tietojärjestelmäselosteiden ja rekisteriselosteiden / tietosuojaselosteiden päivittäminen</p>	<p>1) Henkilöstölle järjestetyt tilaisuudet</p> <p>2) Tehdyt toimenpiteet</p> <p>3) Arkistovastuuhenkilöt nimetty, arkistonmuodostamissuunnitelma laadittu ja käytössä palvelualueella, tietojärjestelmäselosteet ja rekisteriselosteet/tietosuojaselosteet päivitetty</p>	<p>1). Työpaikkakokouksessa esitelty sote- ja maakuntauudistusten etenevistä</p> <p>2) Tulevista muutoksista tiedotettu henkilöstöä sähköpostilla ja työyksikköpalavereissa. Työsuojelun ja työterveyshuollon kehittäminen muutoksen hallintaa varten. Kevan työpaja työhyvinvoinnin johtamisesta 31.5.2017.</p> <p>3) Arkistovastuuhenkilöt nimetty osittain, arkistonmuodostussuunnitelman laatiminen käynnissä, tietojärjestelmä- ja rekisteriselosteiden päivittäminen käynnissä. Työ jatkuu 2018.</p>

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

LAUTAKUNTA:	Kaupunginhallitus
Toimiala	Keskushallintopalvelut
Lautakunnan palvelualueet	Keskushallintopalvelut
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Maaseudun arjen palveluverkosto ja Perheille parasta – hankkeet toteutuneet hankesuunnitelmien mukaisesti. Tehty Tornion kaupungin hyvinvointitilinpäätös. Jatkettu maakunta- ja soteuudistuksen valmistelua Meri-Lapissa ja Lapissa. Rekrytoitu uusi rajayhteistyön kehittäjä TornioHaparanda rajayhteistyöhön. Kaupungintalon ala-aulaan avattu VIRTU-piste. Tornion kaupungin internet-sivut uudistettu. Yhteisöavustukset jaettu uusien avustusperiaatteiden mukaisesti. Kuntavaalit järjestetty.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Tornion elinkeinoelämä kehittynyt suotuisasti (netto +64 yritystä). Toteutettu kaupungin ja Team Botnia Oy:n välistä kehittämissopimusta. Tornion työttömyysaste laskenut 12,8 %:iin (12/2017). Työllisyysmäärärahat ylittyneet hieman, koska työllistämiskaksot pidempiä ja työllistämistä lisätty. Käynnistetty Lapin alueellinen työllisyyskokeilu 8/2017. Tornion kaupunki, Lapin amk ja Lappia solmineet kolmikantakumppanuussopimuksen. Hankkeisiin ja verkostoihin osallistuttu aktiivisesti (mm. Kesäsiika, ARTTU2, USO4, Tornionlaakson neuvoston strategian päivitys, Perämerenkaari, LEADER-ohjelmat). Jatkettu Bothnian Corridorin edunvalvontatyötä.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Laadittu Tornion uusi kaupunkistrategia laajasti osallistavalla tavalla. Esimiespäiviä pidetty 6 kpl. Keskushallinnon toimialalla 93 koulutuspäivää 2017. Luottamushenkilökoulutukset pidetty suunnitellusti. Hyväksytty ja toimeenpantu uusi hallintosääntö. Valmisteltu maakunta- ja soteuudistusta. Arkistotoimen uudistamistyö käynnissä.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Osavuosikatsaukset ja kuukausiraportit raportoitu vuosikellon mukaisesti. Taloustyöryhmä kokoontui kerran vuonna 2017. Konserniohje päivitetty 2017. Käynnistetty omistajapolitiikan uudistaminen. Konsernijaosto kokoontui 9 kertaa. <u>Toteuma 1-12/2017 (ulkoiset)</u> - Toimintatuotot 2 516 799 e (117 %) - Toimintamenot 8 184 577 e (104 %) - Toimintakate -5 667 778 e (98,96 %)
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Toteutunut TA2017 investointiosan puitteissa pl. aineet-tomaan käyttöomaisuuteen tehdyt ylitykset (kv. 11.12.2017 § 118). <u>Investointien toteuma 1-12/2017</u> - Tulot 1 565 719 e - Menot 2 168 360 e - Netto -602 641 e

RISKIN TOIMENPIDESUUNNITELMA

Toimiala / palvelualue: Keskushallintopalvelut		
Riskin nimi: Elinkeinoelämän rakennemuutos, työttömyys kasvaa (strateginen ja ulkoinen riski)		
Riskin kuvaus: Suomen teollisuuden kilpailukykyongelmat, teollisuuden työpaikat Torniossa vähenevät, verotulot vähenevät, työttömyys lisääntyy / sosiaaliset ongelmat, syrjäytyneisyys julkisten palveluntarve kasvaa (sote, työllisyyden hoito).		
Riskin omistaja: Kaupunginjohtaja		
Vaikutus: 5	Todennäköisyys: 3	Riskiluku: 15
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Tornion kaupungin työllisyysohjelma - Työllisyysohjelma - Sopimus Työvoimalasäätiön kanssa	2.3.2017 toteutus siirtynyt 28.2.2018. Valmisteltu 31.12.2017 mennessä, toteutus lukien 28.2.2018	Henkilöstöpäällikkö (+ Työvoimalasäätiö)
Työllisyyden kuntakokeilu - Kumppanuussopimus	1.8.2017 - 31.12.2018 valmistellaan osana kuntakokeilua	Henkilöstöpäällikkö (+ Työvoimalasäätiö)
Elinkeinopolitiikka - Elinkeinostrategian toimeenpano - Kehittämissopimus kaupunki / TB	2014-2017 2017 tehty, uusitaan vuosittain kh 16.1.2017	Kaupunginjohtaja (+ Tornion kaupungin elinkeinoryhmä (ekr), Team Botnia)
Elinvoima - Kaupungin maineen vahvistaminen	Jatkuva	Kaupunginjohtaja (+ jory, ekr)
Raportointi, lisätiedot: Torniossa työttömyys kääntynyt laskuun vuoden 2017 aikana. Työttömyysluvut ovat olleet 12/2015 17,5 %, 12/2016 15,8 % ja 12/2017 12,8 %. Verotulot ylittivät talousarviossa arvioidusta.		

Riskin nimi: Kuntatalous ei ole tasapainossa (strateginen ja ulkoinen riski)		
Riskin kuvaus: Menojen ja investointien taso on liian korkea tulorahoitukseen nähden, valtion säästötoimenpiteiden kohdentuvat kuntiin negatiivisesti Sote-uudistus muuttaa kuntien budjettirakennetta, kuntien sopeutumien uuteen tilanteeseen, heikko verotulokehitys.		
Riskin omistaja: Kaupunginjohtaja		
Vaikutus: 6	Todennäköisyys: 3	Riskiluku: 18
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Toteutetaan talouden tasapainottamisohjelmaa 1. Tornion kuntatalouden reunaehdot 2. Talousarvioraami 3. Verotulokertymä 4. Kiinteistöt 5. Toimintojen kehittäminen palvelualueilla 6. Henkilöstösäästöt 7. Erikoissairaanhoidon kustannusten hillitseminen 8. Muut taloustyöryhmän jatkotoimenpide-esitykset	TA2017 + TS2018-2019 1. Reunaehdot täyttyivät suunnitellusti 2. Talousarvio toteutui arvioitua paremmin 3. TA 2017 toteutui arvioitua paremmin 4. Kiinteistö- ja toimittelasalkun toteuttaminen, jatkuva 5. Toteutuksessa 6. -39,4 htv. (2015-2017) 7. Kustannuskehitys edelleen huolestuttava 8. Toteutuksessa	Kehitysjohtaja 1. Talousjohtaja 2. Talousjohtaja 3. Talousjohtaja 4. Tekninen johtaja 5. Toimialajohtajat (4) 6. Henkilöstöpäällikkö 7. Perusturvajohtaja 8. Toimialajohtajat (4)
Raportointi, lisätiedot: Taloustyöryhmä kokoontunut 1.6.2017. Kokouksessa käyty läpi talouden tasapainottamistoimenpiteitä 2017. Talousarvio toteutui arvioitua paremmin, tulos 1,8 milj. euroa positiivinen. Verotulot ylittyivät noin 1,4 milj. euroa.		

Toimiala / palvelualue: Keskushallintopalvelut		
Riskin nimi: Käyttötalous ei ole tasapainossa (sisäinen ja ulkoinen talousriski)		
Riskin kuvaus: Talousarvio ei toteudu suunnitellusti, erikoissairaanhoidon kustannukset ovat kasvaneet huomattavasti.		
Riskin omistaja: Kaupunginjohtaja		
Vaikutus: 6	Todennäköisyys: 3	Riskiluku: 18
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Talousarvion toteuttaminen, seuranta ja raportointi (kuukausiraportit, osa-vuosikat-saukset)	Koko vuosi	Talousjohtaja
Raportointi, lisätiedot: Talousarvio toteutui 1,8 milj. euroa positiivisena. Erikoissairaanhoidon menojen ylitys on arvioitu olevan 3,5 milj. euroa.		

Keskushallintopalvelut

11 KESKUSHALL.PALVELUT	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
1 ULKOINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	1 081 150,00		1 081 150,00	1 107 253,27	-26 103,27	102,41%
MAKSUTUOTOT	45 000,00		45 000,00	56 946,86	-11 946,86	126,55%
TUET JA AVUSTUKSET	715 890,00	100 000,00	815 890,00	959 881,23	-143 991,23	117,65%
MUUT TOIMINTATUOTOT	309 000,00		309 000,00	392 717,87	-83 717,87	127,09%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 151 040,00	100 000,00	2 251 040,00	2 516 799,23	-265 759,23	111,81%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-1 911 616,00		-1 911 616,00	-1 930 915,01	19 299,01	101,01%
TYÖLLISYYSPALKAT	-741 662,00	-200 000,00	-941 662,00	-971 079,10	29 417,10	103,12%
HENKILÖSMUKULUT	-771 369,00		-771 369,00	-830 948,18	59 579,18	107,72%
PALVELUJEN OSTOT	-3 593 190,00		-3 593 190,00	-3 576 699,56	-16 490,44	99,54%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-333 740,00		-333 740,00	-377 683,98	43 943,98	113,17%
AVUSTUKSET	-488 380,00		-488 380,00	-470 214,45	-18 165,55	96,28%
MUUT TOIMINTAKULUT	-38 630,00		-38 630,00	-27 037,15	-11 592,85	69,99%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 878 587,00	-200 000,00	-8 078 587,00	-8 184 577,43	305 990,43	101,31%
TOIMINTAKATE	-5 727 547,00	-100 000,00	-5 827 547,00	-5 667 778,20	-59 768,80	97,26%
11 KESKUSHALL.PALVELUT						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	2 580 760,00		2 580 760,00	2 620 856,08	-40 096,08	101,55%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 580 760,00		2 580 760,00	2 620 856,08	-40 096,08	101,55%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-498 210,00		-498 210,00	-523 397,08	25 187,08	105,06%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-4 049,03	4 049,03	
AVUSTUKSET	0,00		0,00	-3 327,00	3 327,00	
MUUT TOIMINTAKULUT	-291 490,00		-291 490,00	-291 760,20	270,20	100,09%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-789 700,00		-789 700,00	-822 533,31	32 833,31	104,16%
TOIMINTAKATE	1 791 060,00		1 791 060,00	1 798 322,77	-7 262,77	100,41%
11 KESKUSHALL.PALVELUT						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 731 800,00	100 000,00	4 831 800,00	5 137 655,31	-305 855,31	106,33%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 668 287,00	-200 000,00	-8 868 287,00	-9 007 110,74	138 823,74	101,57%
TOIMINTAKATE	-3 936 487,00	-100 000,00	-4 036 487,00	-3 869 455,43	-167 031,57	95,86%

Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedossa kohdassa 43.

Hyvinvointipalvelut
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
<p>Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset</p>	<p>Resurssien mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Kuntalaisten oman vastuun, itsestä huolehtimisen korostaminen hyvinvoinnin edistämiseksi. Maa-seudun Arjen Turva -hanke toteutetaan poikkihallinnollisesti.</p>	<p>Palvelujen laadun arviointi ja palvelujen kehittäminen SHQS laatuohjelman mukaisesti. Sähköinen hyvinvointikertomus on käytössä. Sähköisen hyvinvointikertomuksen tietojen hyödyntäminen. Osallistuminen HyTeTu (hyvinvointi, terveys ja turvallisuus) työryhmään.</p>	<p>Asiakastyytyväisyysmittarin seuranta ja raportointi. Hyvinvointikertomuksen mittareiden seuranta ja raportointi.</p>	<p>Itsearviointi suoritettu, ja toimintaa kehitetty yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.</p> <p>Asiakastyytyväisyys keskiarvo 2,55. N=60.</p> <p>HaiProilmoituksia yht. 201 kpl, joista läheltä piti tilanteita 37 kpl (18,4 %) ja varsinaisia tapahtumia 164 kpl (81,6 %).</p> <p>Palvelukylien neuvoloissa aloitettu INR-pikamittaukset.</p>
<p>Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet</p>	<p>Toteutetaan lain edellyttämät ennaltaehkäisevät palvelut. Ennaltaehkäisevän lasten ja lapsiperheiden toimintamallin luominen etenee Perheille parasta - Työniloa työntekijöille hankkeessa. Palvelualue osallistuu terveyden edistämiseen yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Perhetyön keskittäminen samalla esimiehelle.</p>	<p>Sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja saatavilla, mm. kotipalvelua, perhetyötä ja perheiden jaksamista tukevaa palvelua. Palvelut annetaan määräajassa. Palvelualue osallistuu Perheille parasta -Työniloa työntekijöille hankkeen ja HyTeTy työryhmän toimintaan aktiivisesti.</p>	<p>Ohjelmista saatavien tilastotietojen seuranta, terveyspalvelujen hoitotakuu mittarit ja lastensuojeluilmoitusten määrääjien seuranta. Sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattorien seuranta.</p>	<p>Kaksivuotiaiden terveystarkastukset aloitettu neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä. Tornion perhetyö on keskitetty sosiaalitoimeen 1.1.2017, samalla tehty päätös perhetyön maksuttomuudesta torniolaisille. Moniammatillista yhteistyötä kehitetty Perheille parasta -työniloa työntekijöille hankkeen avulla. LAPE työryhmiin on osallistuttu seudullisesti.</p> <p>Lakisääteiset neuvolapalvelut ovat toteutuneet. Koulujen lääkäritarkastukset ovat osittain toteutuneet. Lastensuojeluilmoitusten määrääjät ovat toteutuneet. Perheiden talon, sydänyhdistyksen ja Lapin ensi- ja turvakodin kanssa tiivis yhteistyö. Mallin kehittämisen yhteistoiminnan johtamiseen ja koordinoimiseen tehty. Osallistuttu Rajalla tapahtuman järjestämiseen</p>

<p>Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - nuoret</p>	<p>Painopisteenä mahdollisimman varhainen puuttuminen.</p>	<p>Poikkihallinnollinen yhteistyö erityisesti sivistyspalvelujen kanssa</p>	<p>Asetusten mukaiset palvelut toteutuvat. Sähköisen hyvinvointimittarin indikaattorien seuranta.</p>	<p>Kouluterveyskyselyn pohjalta on lisätty nuorisotyötä. Myös yksilöllistä tukea tarvittaessa mahdollista saada.</p> <p>Ilman peruskoulun päättötodistusta jääneet/0 kpl.</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, 7,1 % (v. 2016) vastaavan ikäisestä väestöstä. Vuonna 2015 8,2 %.</p> <p>Vertaistukiryhmät ovat kokoontuneet suunnitellusti.</p>
<p>Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - ikäihmiset</p>	<p>Vanhuspalvelulain edellyttämien palvelujen toteutuminen. Yhteistyö kolmannen sektorin, yksityisten palvelutuottajien ja seurakunnan kanssa.</p> <p>Oma 21 hankkeen käytännön toteuttaminen.</p>	<p>Palvelurakenteen muuttaminen avohoitopainotteiseksi, kotona ja pienkohteissa asumista tukeväksi. Kuntalaisen valinnanvapautta tuetaan palvelusetelillä. Kotikuntoutuksen kehittäminen osana kotihoitoa.</p> <p>Toteutetaan oma 21 hankkeen toimintatapoja</p>	<p>Vanhuspalvelulain määräajat toteutuvat. Yli 75 v kuntalaisista vähintään 90% asuu kotona, enintään 1% on laitoshoidossa ja 7% on tehostetussa palveluasumisessa ja palveluasumisessa asuu 2%:a.</p> <p>Yli 75 vuotiaiden hoito- ja palvelusuunnitelmien määrä Oma 21 hankkeessa</p>	<p>Palveluntarpeen arviointi toteutui määräajassa.</p> <p>Ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen odotti ikäihmisiä kotona ja os. 1:llä.</p> <p>75 v. täyttäneistä:</p> <p>90,8 % asui omassa kodissaan (v.2016 89,6 %)</p> <p>21,4 % sai kotihoidon palveluja (v. 2016 16,5 %)</p> <p>4,4 % sai omaishoidon tukea (v. 2016 4,5 %)</p> <p>7 % asui ympärivuorokautisessa palveluasumisessa (v.2016 7,4 %)</p> <p>1,9 % asui tuetussa palveluasumisessa</p> <p>2,2 % oli pitkäaikaisessa laitoshoidossa. (v. 2016 3 %)</p> <p>Siirtoviiveiden määrä 126 pv. (v. 2016 87 pv.)</p>

Kuntalaisen hyvinvointia edistävät ja vetovoimaiset kulttuuri- ja vapaa-ai- kapalvelut	Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut sekä järjestöjen ja vapaaehtoisten toiminta tukee kunta- laisten hyvinvoin- tia.	Yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kesken, avustusten jakaminen kriteereiden mukaan. Palveluja järjestetään myös seudullisesti.	Yhteisten tapahtumien määrä/osallistujat.	Taiteilijapari hoitolaitosresidenssistä on sovittu. Seniorimessut on järjestetty Torniossa.
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Palvelujen kriteerien ja toimintakäytäntöiden yhdistäminen alueellisesti ja seudullisesti	Työtapojen ja kriteereiden yhtenäistäminen seudullisesti. Osallistuminen Länsi-Pohjan tuotantoalueen valmisteluun ja Lapin Sote Savotan yhteistyökokouksiin.	Yhteisten kriteereiden määrä ja hankkeiden tulokset.	Palvelujen myöntämisen yhteisiä kriteerejä on työstetty kärkihankkeissa (5 kpl).
Monikanavainen ja kattava palveluverkko	Internet sivuilla on ajankohtaista tietoa palveluista.	Hyvinvointipalvelujen Internet sivujen päivittäminen.	Hyvinvointipalvelujen Internet sivut on päivitetty.	Toteutunut
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Palveluja arvioivia ja kehittäviä asiakastyöryhmiä on eri palvelualueilla.	Ikäihmisten neuvosto, vammaisneuvosto ja palvelujen käyttäjäryhmät toimivat aktiivisesti.	Lausunnot/aloitteiden määrä.	Neuvostot ovat antaneet 2 lausuntoa.

Asuminen ja ympäristö

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Kuntalaiset voivat vaikuttaa asuinalueensa suunnitteluun ja viihtyisyyteen, tarpeet huomioidaan.	Huomioidaan ikäryhmien mukaiset tarpeet.	Annetut lausunnot, saadut palautteet.	Senioripuutarhan ideoinnin yhteydessä asiakkaat ja omaiset ovat olleet mukana suunnittelussa.
Onnistunut maankäyttöpolitiikka (maapolitiikka + kaavoitus)				Tornion vuokra-asuntojen kanssa yhteistyössä on mietitty tilatarpeita. Palvelutalojen ja palvelukortteleiden kasvava tarve on suunniteltu yhdessä yksityisten palvelutuottajien kanssa.
Elävä, yhteinen ja esteetön kaupunkikeskusta				Vammaisneuvosto ja ikäihmisten neuvosto ovat antaneet 2 lausuntoa.
Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut		Jätteen lajittelu ja tilojen ja irtaimistojen uudelleen hyödyntäminen		Toteutunut

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Yrittäjämöniteinen elinkeinopolitiikka - kasvun mahdollistavat elinkeinopalvelut	Ostopalvelut toteutuvat suunnitellusti. Palvelusetelillä tuotettavaa palveluvalikoimaa laajennetaan.	Palvelusetelillä tuotetaan 98 tehostetun palveluasumisen paikkaa. Käytettävien palvelusetelien markkinointi ja ostopalvelutoiminnan seuranta.	Seurantakäynnit/poikkeamat ostopalvelusopimuksissa. Palvelusetelillä tuotettavien palvelujen määrän sähköinen seuranta.	Yksityisten palvelutuottajien seurantakäynnit toteutuvat ja palvelupoikkeamia ei todettu. Käytössä on 98 tehostetun palveluasumisen seteliä, 31 kotihoidon seteliä. Smartum ohjelma on otettu käyttöön.
Työllisyyden edistäminen	Huomioidaan pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistäminen palvelualueella.	Työllistetään resurssien mukaan pitkäaikaistyöttömiä ja erityisesti nuoria palvelualueelle.	Työllistyneiden määrä	Työllistettyjä yhteensä 22 henkilöä. Oppisopimuskoulutettavia on 4 toimialueella. Kelan vastuutyöntekijä käynyt listaa järjestelmällisesti lävitse. Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki vuonna 2017 oli 1 429 397 e. Kun se vuonna 2016 oli 1 618 652 e. Muutos vuoteen 2016 oli - 11.7 % (189 255 e).
Kohtaava koulutus ja osaaminen	Koulutetut ammatillaiset hakeutuvat palvelualueelle töihin. Palvelualueen positiivinen imago työnantajana.	Yhteistyö Lapin ja Oulun yliopistojen ja oppilaitosten kanssa.	Hakijoiden määrä/avoin työpaikka	Kaikkiin avoimiin toimiin on pätevät hakijat, lukuunottamatta työterveyshuollon lääkärivakansseja. Johdettavan lääkärin paikka ei ole täytetty eläköitymisen jälkeen, 1 lääkärin virka ja 1 psykologin virka on täyttämättä säästöistä.
Tuloksellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö	Palvelujen kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, osallistuminen seudulliseen yhteistyöhön. Aktiivinen rooli sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamistyössä.	Aktiivinen osallistuminen seudulliseen yhteistyöhön ja hankkeisiin.	Yhteistyön raportointi ja toimenpiteiden toteuttaminen.	Aktiivinen osallistuminen sote tuotannon jatkokehittämiseen. Kärkihankkeisiin osallistuminen: kotihoidon ja omaishoidon kehittäminen ja lapsiperheiden muutosohjelma. Yhteistyöpalaaverit toteutuneet : Hopeakirstu, Omaishoitajat ry. ja Perheille parasta hanke.
Logistisen aseman vahvistaminen				Internetsivut on päivitetty ja palveluneuvonnan pilotti on aloittanut toimintansa.

Resurssit ja johtaminen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Talouden hallinta	Kaupungin talouden tasapainottaminen TA2017 tavoitteen mukaisesti	Talouden seuranta ja säännöllinen raportointi	Osavuosit-saukset vuosikellon mukaan. Säännöllinen raportointi lautakunnalle kuukausittain.	Menojen ylitys 2 206 654 euroa ja tulojen ylitys 447 919 euroa (netto 2 654 574 e). Tulot alittuvat 430 000 e, johtuen perustoi-meentulon väärin arvioidusta menoerästä alkuvuonna. Sosiaali-työ- ja vammaispalve-lun tulos on alijäämäi-nen johtuen perustoi-meentulon käytöstä alkuvuonna ja osto-palveluista. Vanhus- ja hoitopalvelujen tu-los on ylijäämäinen johtuen mm. tehoste-tun palveluasumisen käyttämättömistä pal-veluseleleistä.
Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit	Suun terveydenhuollon toimintojen yhdistäminen, ja kehitysvammaisten asu-mispalvelujen li-sääminen omassa kun-nassa.	Toteutetaan hyvinvointipalvelujen tila-työryhmän johtopää-tökset investointiohjel-massa.	Toteutuneet in-vestoinnit	Suun terveydenhuol-lon remontti valmistuu keväällä 2018. Etap-pitie 1 on otettu kehi-tysvammahuollon käyttöön. Arpelan pienkoti otettiin käyt-töön toukokuussa. Hoitajakutsujärjes-telmä uusittiin vuode-osastolle 1.
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Kehitetään sisäistä johtamista ja oikea-aikaista viestintää. Henkilöstö on tie-toinen palvelu-alueen ohjeista ja strategioista. Työhyvinvointi-keskustelut to-teutuvat tulosityk-siköissä. Henkilöstö osal-listuu oman tuo-tantoalueen suunnitteluun.	Tiedotetaan riittävästi ja säännöllisesti pal-velualueen ajankoh-taisista asioista. Perheille parasta - Työniloa työntekijöille hankkeen toimenpi-teet suunnitellaan yh-dessä henkilöstön kanssa. Tiedotetaan riittävästi ja säännöllis-esti palvelualueen ajankohtaisista asi-oista. Henkilöstö osallistuu oman tuotantoalueen suunnitteluun.	Hankkeiden ja yhteistyön ra-portointi ja seu-ranta.	Henkilöstölle on pi-detty infoja Länsi-Pohjan sote projek-tista ja yhteisyrityk-sestä. Henkilöstö on ollut mukana kärki-hankkeiden kehittä-mistyössä. Viestintää on lisätty. Osallistuttu kaupunkistrategian laatimiseen.

<p>Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Henkilöstön ammattitaito ja työkyky on hyvällä tasolla. Mahdollistetaan osallistuminen täydennyskoulutukseen.</p> <p>Henkilöstö tiedostaa ja ymmärtää työhyvinvoinnin merkityksen itselle ja työyhteisölle ja henkilöstö huolehtii myös omasta hyvinvoinnistaan, Työpaikkakiusaamista ei hyväksytä = nollatoleranssi.</p> <p>Asiakirjahallinnon ja arkistotoimien toimintatapojen uudistaminen ja kehittäminen, organisointi, vastuuttaminen ja käytännön hoidon järjestäminen</p>	<p>Koulutussuunnitelman pohjana on toimintaympäristön tarpeet. Läheltä piti tapaukset käydään läpi yhdessä työsuojelun kanssa. Käydään läpi savuton kunta materiaalia työpaikkakokouksissa.</p> <p>Arkistovastuuhenkilöiden nimeäminen, arkistonmuodostussuunnitelman laatiminen sekä tietojärjestelmäselosteiden ja rekisteriselosteiden/tietosuojaselosteiden päivittäminen.</p>	<p>Täydennyskoulutus toteutuu säädetyllä tavalla tehtäväaloittain: hoitohenkilökunta 3pv/v, muu henkilökunta 2 pvä/v, sosiaalityöntekijät 5pvä/v, lääkärit 5 pvä/v. Sairauslomien määrä ei lisääntynyt.</p> <p>Arkistovastuuhenkilöt nimetty, arkistonmuodostussuunnitelma laadittu ja käytössä palvelualueella, tietojärjestelmäselosteet ja rekisteriselosteet/tietosuojaselosteet päivitetty.</p>	<p>Suunnitellut koulutuspäivät on toteutuneet, koulutuspäiviä oli yhteensä 954 kpl. Sairauslomia oli yhteensä 7520 päivää.</p> <p>Arkistovastuuhenkilöt on nimetty.</p>
--	---	--	--	---

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

TOIMIELIN:	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Toimiala	Hyvinvointipalvelut
Toimialan palvelualueet	Terveyspalvelut, Vanhus- ja hoitopalvelut, Sosiaali-työ- ja vammaispalvelut
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Ennaltaehkäiseviä palveluja on otettu käyttöön ja toimintaa on kehitetty yhteistyössä muiden hallintokuntien, yksityisten palvelutuottajien ja asiakaspalautteen kautta. Aukkaat ovat päässeet hoitotakuun ja asetusten rajoissa palvelujen piiriin. Pääsy lääkärin vastaanotolle on hoitotakuun rajoissa johtuen kasvavasta tarpeesta ja yhden lääkäri viran täyttämättä jättämisestä säästöyistä. Perhetyö on maksutonta torniolaisille perheille.
Asuminen ja ympäristö	Tornion vuokra-asuntojen ja yritysten kanssa on suunniteltu yhteistyössä uusia ratkaisuja ikäihmisten asumisen palvelutarpeen haasteisin.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Palveluseleillä hankittavat palvelut ovat toimineet hyvin. Haasteita on ollut tehostetun palveluasumisen paikkojen puutteesta Torniossa, kuntalaiset eivät ole olleet halukkaita siirtymään muualla oleviin asumispalveluihin. Kelalle maksettava työmarkkinatuki väheni 189 300e edelliseen vuoteen verrattuna. Vakituisiin tehtäviin on ollut hakijoita lukuun ottamatta työterveyshuollon lääkäri-vakansseja. Toimiala on osallistunut aktiivisesti Länsi-Pohjan yhteisyritys kilpailutuksen valmisteluun. Palvelu-alueet ovat osallistuneet toimiva kotihoito ja lapsiperheiden muutosohjelman kärkihanke valmisteluun maakunnan ohjauksessa.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Koulutuspäivät ovat toteutuneet suunnitellusti. Sairausloimat ovat pysyneet ennallaan. Henkilöstöä on vakinaistettu sisäisesti henkilöstöjoaston ohjeistuksen mukaan. Henkilöstö on kokenut sen oikeudenmukaiseksi ja toimivaksi tavaksi vakinaistaa pitkään olleita sijaisia. Viestintää on pyritty lisäämään henkilöstölle ja kuntalaisille. Osallistuttu kaupunkistrategian laatimiseen.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Talousarvio toteutuu alijäämäisesti. Hyvinvointipalvelujen käyttötalousmenojen/- tulojen määräraha ylitykset/-alitukset menot 80 701 834e ja tulot ovat 9 156 950 e, ylitys menoissa on 2 206 654e ja tulojen alitus on 447 919e, nettoylitys on 2 654 574e. Suunniteltu talousarvio ylittyy erikoissairaanhoidon osalta 3,431 824e.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Investoinnit eivät toteutuneet suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmän osalta.

RISKIEN TOIMENPIDESUUNNITELMA

Toimiala/palvelualue: Hyvinvointipalvelut		
Riskin nimi: Ammattitaitoista henkilöstöä ei ole saatavilla		
Riskin kuvaus: Lakien ja asetusten asettamia vaatimuksia ja velvoitteita tulee lisää, joihin olemassa olevalla resurssilla on vaikea vastata (Sosiaalihuoltolaki, Vanhuspalvelulaki, Toimeentulotukilaki) Henkilökuntarakenteen vaatimus muuttuu asetusten myötä, määräaikaisten toteutus esim. lastensuojelu Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus esim. psykologi, lääkäri, esimiehet, riskinä hoitotakuun vaarantuminen, uhkasakot, erikoissairaanhoidon menot kasvavat		
Riskin omistaja: <i>ptj</i>		
Vaikutus:5	Todennäköisyys:4	Riskiluku:20
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Resurssien siirtäminen ennaltaehkäisevään työhön Lähiesimiesten palkkausta tarkistettava/työnjakoa tarkistettava		ptj/palvelualueen päälliköt/henkilöstöpäällikkö
Raportointi, lisätiedot: Osavuosisikatsaus ja tilinpäätöksen yhteydessä. Työterveyshuollon lääkäreiden saatavuudessa on ollut ongelmia, palvelut on jouduttu hankkimaan ostopalveluina. Lääkärin ja psykologin virkojen jäädytys säästösyistä on vaikuttanut hoitotakuun ja koululaisten terveystarkastuksen toteutumiseen ja erikoissairaanhoidon kustannusten kasvuun.		

Toimiala/palvelualue: Hyvinvointipalvelut		
Riskin nimi: Talousarvion toteutuminen suunnitelman mukaisesti		
Riskin kuvaus: Julkisen talouden säästöpainheet ja tulorahoituksen vähenemisen seurauksena on kasvavien palvelutarpeiden ja velvoitteiden välinen erotus, haaste talousarvion toteutumisessa		
Riskin omistaja: <i>ptj</i>		
Vaikutus: 5	Todennäköisyys: 4	Riskiluku: 20
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Talousarvion raamineuvottelut palvelualueen keskeisten henkilöiden ja keskuhallinnon kanssa		ptj/palvelualueiden päälliköt/taluspäällikkö/ talousjohtaja/ kaupunginjohtaja
Raportointi, lisätiedot: Osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Palvelualueen tulos on alijäämäinen, oma toiminta talousarviossa, jopa alijäämäinen, sen sijaan erikoissairaanhoidon kulut eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisesti. Erikoissairaanhoidon ylitys suunnitellusta talousarviosta on 3,4 milj.e, vuoteen 2016 verrattuna menot ovat kasvaneet 1,5 milj.e. Palvelualueen toimintakate on 2,6 milj.e alijäämäinen.		

Toimiala/palvelualue: Hyvinvointipalvelut		
Riskin nimi: Tietojärjestelmien häiriötilanteet		
Riskin kuvaus: Käyttöhäiriöt vaarantavat potilasturvallisuutta, ja ylläpitävät rinnalla paperiseurantaa "varmuuden vuoksi" Yhteyksissä katkoksia, yhteyksien kapasiteetti rajallinen ja "määrää" esim. mitä ohjelmistoja ja kuinka paljon voi ottaa käyttöön. Potilastietojärjestelmän haavoittuvuus ja osin toimimattomuus, toiminta lamaantuu Ajantasaisuus näyttää tuovan aina uusia ongelmia toimivuuden suhteen.		
Riskin omistaja: <i>ptj/tietohallinto</i>		
Vaikutus: 5	Todennäköisyys:4	Riskiluku:20
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Tilanteiden kirjaaminen ja raportointi tietohallinnolle	osavuosikatsauksen yhteydessä	palvelualueen päälliköt ja tietohallintopäällikkö
Raportointi, lisätiedot: Osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tietojärjestelmät ovat toimineet lähes moitteettomasti, pieniä ongelmia ollut, jotka eivät ole vaarantaneet potilasturvallisuutta.		

Toimiala/palvelualue: Hyvinvointipalvelut		
Riskin nimi: Kiinteistöissä on sisäilma- ja kosteusongelmia		
Riskin kuvaus: Henkilöstön sairauslomat ovat lisääntyneet, potilasturvallisuus kärsii, tiloja joudutaan sulkemaan ja		
Riskin omistaja: <i>ptj</i>		
Vaikutus:4	Todennäköisyys:5	Riskiluku:20
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Palaverit tilahallinnan kanssa: tilojen kunnossapito myös vuokratilat		ptj/tekninen johtaja/palvelualueiden päälliköt
Raportointi, lisätiedot: Osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Sosiaalitoimiston alakerrassa sisäilmaongelmaa, osa työntekijöistä ei pysty työskentelemään siellä. Vuokranantaja on aktiivisesti pyrkinyt korjaamaan ongelmaa. Perheneuvolalle etsitään uutta tilaratkaisua.		

Hyvinvointipalvelut

20 HYVINVOINTIPALVELUT						
1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	2 474 730,00	-498 000,00	1 976 730,00	1 906 046,88	70 683,12	96,42%
MAKSUTUOTOT	3 612 740,00		3 612 740,00	3 897 547,86	-284 807,86	107,88%
TUET JA AVUSTUKSET	362 950,00		362 950,00	191 447,88	171 502,12	52,75%
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 187 670,00		1 187 670,00	1 261 930,48	-74 260,48	106,25%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 638 090,00	-498 000,00	7 140 090,00	7 256 973,10	-116 883,10	101,64%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-17 468 601,00		-17 468 601,00	-16 832 441,83	-636 159,17	96,36%
HENKILÖSIVUKULUT	-5 022 329,00		-5 022 329,00	-4 645 816,98	-376 512,02	92,5%
PALVELUJEN OSTOT	-11 792 570,00		-11 792 570,00	-12 403 029,42	610 459,42	105,18%
ERIKOISSAIRAANHOITO	-27 086 400,00	-3 250 000,00	-30 336 400,00	-30 518 224,75	181 824,75	100,6%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 135 110,00		-2 135 110,00	-1 988 303,56	-146 806,44	93,12%
AVUSTUKSET	-9 003 450,00		-9 003 450,00	-8 457 258,13	-546 191,87	93,93%
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 464 050,00		-1 464 050,00	-1 345 974,77	-118 075,23	91,94%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 972 510,00	-3 250 000,00	-77 222 510,00	-76 191 049,44	-1 031 460,56	98,66%
TOIMINTAKATE	-66 334 420,00	-3 748 000,00	-70 082 420,00	-68 934 076,34	-1 148 343,66	98,36%
20 HYVINVOINTIPALVELUT						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	1 966 780,00		1 966 780,00	1 899 804,57	66 975,43	96,59%
MAKSUTUOTOT	0,00		0,00	172,50	-172,50	
MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00		0,00	0,00	0,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 966 780,00		1 966 780,00	1 899 977,07	66 802,93	96,6%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-2 909 740,00		-2 909 740,00	-2 875 514,99	-34 225,01	98,82%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-66 785,28	66 785,28	
AVUSTUKSET	-155 000,00		-155 000,00	-106 130,45	-48 869,55	68,47%
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 457 930,00		-1 457 930,00	-1 458 847,06	917,06	100,06%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 522 670,00		-4 522 670,00	-4 507 277,78	-15 392,22	99,66%
TOIMINTAKATE	-2 555 890,00		-2 555 890,00	-2 607 300,71	51 410,71	102,01%
20 HYVINVOINTIPALVELUT						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	9 604 870,00	-498 000,00	9 106 870,00	9 156 950,17	-50 080,17	100,55%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-78 495 180,00	-3 250 000,00	-81 745 180,00	-80 698 327,22	-1 046 852,78	98,72%
TOIMINTAKATE	-68 890 310,00	-3 748 000,00	-72 638 310,00	-71 541 377,05	-1 096 932,95	98,49%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitellyt liitetiedossa kohdassa 43.

Koulutuslautakunta
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Hyvinvointijohtamisen eteenpäin vieminen koulutoimen osalta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Koulu nähdään ja koetaan yhtenä elimellisenä osana hyvinvointiin vaikuttavana tekijänä niin yksilötasolla kuin perheenkin kannalta.	Perheille parastatyöniloa työntekijöille - hankkeen jatkuminen ja syventyminen. Varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyö alkaa ja koulunuorisotyö on mukana molempien yläkoulujen arjessa.	Hankkeen toteutuminen (tavoitteet, toimenpiteet, laajeneminen, tulokset)	Toteutunut suunnitellusti. Hankkeen toiminta on pysytetty siirtämään arjen toimintaa. Varhaiskasvatuksessa yhteistyö päivähoidon ja sosiaali- ja terveystalveluiden henkilökunnan kesken on alkanut. Tämä näkyy neuvolakäyntien yhteydessä. Koulunuorisotyö on viikoittaista työtä yläkouluilla, joissa nuoristyöntekijä tuo oman nuorisotyöpainotteisen lähestymistavan koulun arkeen.
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet	<p>Uuteen esiopetuksen ja perusopetuksen opetus-suunnitelmaan siirtyminen jatkuu. Oppilaan roolin muuttuminen aktiiviseksi toimijaksi, itselleen tavoitteita asettavaksi ja ongelmia ratkaisevaksi koululaiseksi.</p> <p>Perheille parastatyöniloa työntekijöille - hankkeen ennaltaehkäisevyyden mallin luominen Tornioon.</p> <p>Koulutuslautakunnan alaisten toimijoiden yhteistyön edelleen syventäminen niin sosiaali- ja terveystalveluiden kuin nuorisotoimenkin kanssa.</p>	<p>Koulutusta uuteen pedagogiikkaan. Jo kaisessa koulussa on opettaja tai opettaja , jotka seuraavat uuden opetus-suunnitelman toteutumista kouluissa Yhteistyön muotojen etsintä ja kehittäminen. Jo käytössä olevan yhteistyön syventäminen (mm. neuvola ja varhaiskasvatus, koulunuorisotyö)</p> <p>Laaditaan Torniolle uusi valtakunnallinen taiteen perusopetuksen mukainen opetussuunnitelma ja varataan tähän riittävät resurssit. Mahdollistetaan eri taidemuotojen välinen yhteistyö asianmukaisilla ja yhteisillä tiloilla.</p>	<p>Koulutuksen toteutuminen ja kattavuus</p> <p>Mahdollisimman monen toimijan mukaan saaminen. Kaupunki, Perheiden talo, kolmas sektori, jne.</p> <p>Kurssien määrä ja osallistujien määrä</p>	Suunnitelmien mukaan edetään.

	<p>Mukaan pyritään saamaan myös kolmannen sektorin toimijoita. Kansalaisopistossa kehitetään erityisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua taiteen perusopetusta.</p>	<p>Kursseja tarjotaan lapsi- ja nuorisoryhmille</p>		
<p>Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - nuoret</p>	<p>Yläluokkien osalta siirtyminen uuteen opetussuunnitelmaan syksyllä 2017. Potentiaalisten koulupudokkaiden kokonaisvaltainen tukeminen ja sen varmistaminen, että toisen asteen koulutuspaikka löytyy ja ura työelämään jatkuu.</p> <p>Lukiossa uuden opetussuunnitelman käyttöönotto jatkuu toisen vuosikurssiin osalta. Sähköisen opetusympäristön kehittäminen edistyy niin teknisesti kuin opettajien valmiuksien osalta.</p>	<p>Joustavaan perusopetukseen tukeutuvan ryhmän työ jatkuu Putaan koulussa. Raumolla hankerahalla paljattu opettaja seuraa oppilaiden koulupolkua.</p> <p>Uuden opetussuunnitelman mukainen kurssitarjonta. Opettajien koulutus sähköisiin järjestelmiin jatkuu.</p>	<p>Peruskoulun päättäneiden lukumäärä ja sijoittuminen II asteen opiskelupaikkoihin.</p> <p>Koulutus tavoittaa kaikki opettajat</p>	<p>Toteutunut suunnitellusti. Erityisopetuksen resurssia on siirretty yleisopetuksen kouluihin niin Raumolle kuin Putaallekin.</p>
<p>Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - ikäihmiset</p>	<p>Kansalaisopisto tarjoaa eri ikäisiä ihmisiä kurssitarjonnallaan.</p> <p>Kansalaisopisto huomioi ikääntyvien tarpeet ja huomioi myös koko kunnan tarpeet kurssitarjonnan suhteen.</p>	<p>Ikäihmisille tarjotut kurssit ovat osa elinikäistä oppimista</p> <p>Kursseja tarjotaan kylissä ja tiloissa joissa huomioidaan esteellisyysasiat</p>	<p>Kurssien määrä ja osallistujien määrä.</p>	<p>Toteutunut suunnitellusti</p>

Tiivis raja-, seutu- ja alueyh-teistyö palveluiden järjestä-misessä ja tuottamisessa	Perusopetuksessa Tornion ja Haapa-rannan koulujen yhteistyö jatkuu.	Syksyllä 2016 aloite-tut koulujen yhdys-opettaja tapaamiset jatkuvat. Tavoit-teena koulujen ja luokkien välinen tii-viimpi yhteistyö. Siika- projektin yh-tenä osana alkanut luokkien välinen yh-teistyö jatkuu.	Tapaamisen jär-jestäminen ja koulu sekä luok-kayhteistyön al-kaminen.	Toteutunut suunni-tellusti
--	---	--	---	----------------------------

Asuminen ja ympäristö

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Varhaiskasvatus ja alaluokkien opetus tarjotaan lähipalveluna.	Sekä päivähoito että alaluokkien opetus organisoidaan tukemaan asuinympäristön viihtyisyyttä ja vetovoimaa.	Kuljettu matka ja käytetty aika. Esim. koulukuljetukseen käytetty aika pysyy lain vaatimissa rajoissa.	Toteutunut suunnitelusti.
Onnistunut maankäyttöpoliitiikka (maapolitiikka + kaavoitus)	Maankäyttö - ja kaavoituspolitiikassa huomioidaan päivähoiton ja koulujen sijainti ja kantokyky.	Yhteistyö teknisten palveluiden kanssa suunnitteluvaiheessa.	Päiväkotien käyttöasteet ja koulujen oppilasmäärät.	Toteutunut suunnitelusti esimerkkinä mairittakoon päiväkotitouhulan sijoittaminen paikalle, joka on helposti asiakkaiden saavutettavissa.

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Työllisyyden edistäminen	Nuorten työllistymisen edistäminen palvelualueella	Oppisopimus - ja harjoittelupaikkojen tarjoaminen mahdollisuuksien mukaan.	Toteutuneet oppisopimus - ja harjoittelupaikat.	Toteutunut suunnitelusti. Käytetty erityisesti harjoittelijoita varhaiskasvatuksessa.
Kohtaava koulutus ja osaaminen	Yhteistyö Lappian, Amk:n ja Peräpohjan opiston kanssa. Työelämä koulutus kaupungin kaikille 9.luokkalaisille. Järjestäjänä oppilaitos (Lappia) tai kolmannen sektorin toimija	Yhteisten tilojen käyttö. Kurssitarjonnan päällekkäisyyksien karsiminen. Opettajien yhteiskäyttö. Yhteishaun jälkeen huhti-toukokuussa jokainen peruskoulunsa päättävä oppilas saa työelämäkoulutusta.	Tilojen yhteiskäytön määrä, kurssiyhteistyö, opettaja yhteistyö. Kaikki 9.luokkalaiset osallistuvat	Toteutunut työelämä koulutuksen osalta. Yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa ollaan lähinnä tilata-solla.

Resurssit ja johtaminen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Talouden hallinta	Kaupungin talouden tasapainottaminen TA 2017 edellyttämällä tavalla. Palvelut tuotetaan annettussa talousarvio raamissa.	Talouden tasapainottaminen taloustyöryhmän asettamien raamien mukaan. Talouden seuranta ja raportointi.	Talouden tasapainottamishikko vuosille 2017-2019 Kuukausiraportit, osavuositaukukset.	Taloudessa ylitystä talousarvioon 0,9 %. Varhaiskasvatuksessa palkattiin keväällä neljä määräaikaista lastentarhanopettajaa syynä kasvaneet ryhmäkoot. Lisäksi henkilökohtaisia avustajia on palkattu niin päiväkoteihin kuin kouluihin, Muita syitä ylitykseen on ennakoitua suuremmat yksityisen hoidon tuet, eritilaisuuksien vuokratannukset ja oppikirjojen hankinta etupainotteisesti. Tilanne toisen vuosipuolikkaan aikana taasoittunut. Pysytty talousarviossa.
Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit	Tarkka investointisuunnitelma ottaen huomioon talouden asettamat ehdot. Alustava suunnitelma myös seuraavalle talousarviovuodelle. Palvelusetelin laatiminen varhaiskasvatukseen	Eri kustannuspaikkojen keskeiset tarpeet kootusti yhteen. Tärkeysjärjestykseen asettaminen ja investointien toteuttaminen TA2017 raamin mukaisesti. Palvelusetelin arvon määrittäminen varhaiskasvatuksessa.	Vuosille 2017-2019 hyväksytty talouskehikko. Kuukausiraporttien ja osavuositaukusten investointeja koskevat osiot. Palvelusetelin käyttöönotto, käyttäjien määrän seuraaminen ja arviointi.	Toteutunut suunnitelusti
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Esimiestyön vahvistaminen ja henkilöstön sitouttaminen sekä strategiatietoisuuden lisääminen. Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien lisääminen omaan työhön.	Esimieskoulutukset (esim. JET) Ohjeistusten selventäminen ja päivittäminen. Tiedottamisen lisääminen. Työhyvinvointikeskustelut ja tiimipalaverit.	Työhyvinvointikeskustelut toteutettu kaikkien kanssa. Tiimipalaverit säännöllisiä. Johtoryhmät tiedottavat asioista, jotka koskevat henkilöstöä. Suunnitellut koulutukset toteutettu.	Toteutunut suunnitelusti

<p>Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Uuden opetus-suunnitelman siirtäminen käytäntöön. TVT teknologian hyödyntäminen opetuksessa. Perheille parasta-työniloa työntekijöille-hankkeen käytännön toimenpiteet jatkuvat niin varhaiskasvatuksessa kuin koulunuorisotyössäkin.</p> <p>Vakas ja toiminnallisen osallisuushankkeen aloittaminen seudullisesti. (Varhaiskasvatus)</p> <p>Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintatapojen uudistaminen ja kehittäminen, organisointi, vastuuttaminen ja käytännön hoidon järjestäminen.</p>	<p>Jokaisessa koulussa opettaja, joka vastaa teknologiapohjaisen opetuksen sujumisesta ja kehittämisestä.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa yhteistyö sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa syvenee. (Neuvolayhteistyö), Varhaiskasvatussuunnitelman tekeminen ja toiminnallisen osallisuusmallin luominen.</p> <p>Koulunuorisotyö jalkautunut yläluokille ja asettunut pysyväksi toiminnaksi koulujen arkeen.</p> <p>Arkistovastuuhenkilöiden nimeäminen, arkistonmuodostussuunnitelman laatiminen sekä tietojärjestelmäselosteiden ja rekisteriselosteiden/tietosuojaselosteiden päivittäminen.</p>	<p>Koulutettujen opettajien määrä ja sijoittuminen jokaiseen kouluun. TVT käyttö opetuksessa niin osaamisen kuin laitteiden osalta. Perheille parasta-työniloa työntekijöille-hankkeen tuomat yhteistyömuodot eri hallintokuntien välillä.</p> <p>Varhaiskasvatussuunnitelman ja toiminnallisen osallisuusmaliin käyttöönotto, seuranta ja arviointi.</p> <p>Arkistovastuuhenkilöt nimetty, arkistonmuodostussuunnitelma laadittu ja käytössä palvelualueella, tietojärjestelmäselosteet ja rekisteriselosteet/tietosuojaselosteet päivitetty.</p>	<p>Toteutunut suunnitellusti. Jokaisessa koulussa valmiuksia teknologian käyttöön opetuksessa on lisätty suunnitelman mukaan. Perheille parasta - hanke edennyt suunnitelmien mukaan. Varhaiskasvatuksessa aloitettu yhteistyö sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa.</p> <p>Koulunuorisotyö vakiintunut toimintatavaksi molemmissa yläkouluissa.</p>
--	---	--	--	--

Lautakunnan arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

LAUTAKUNTA:	Sivistyslautakunta
Toimiala	Sivistys
Lautakunnan palvelualueet	Varhaiskasvatuspalvelut, peruskoulutus sekä nuorten- ja aikuisten koulutus
TOIMINNALLISET TAVOITTEET: Tuottaa ja kehittää monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus, perusopetus sekä nuorten ja aikuisten koulutuspalveluita.	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	<p>Sivistyslautakunnan alainen toiminta toteutui suunnitellusti vuonna 2017. Varhaiskasvatuksessa otettiin lisääntyneen päivähoitotarpeen takia käyttöön palveluseteli. Kaupungissa aloitti toimintansa yksityinen päiväkotitouhula elokuussa 2017. Tarpeen lisääntymisen taustalla oli perhepäivähoitajien määrän merkittävä väheneminen. Lisäksi vanhemmat hakevat lapsiaan päivähoitoon enenevässä määrin. Taustalla on työtilanteen paraneminen ja varhaiskasvatuksen hyvä maine.</p> <p>Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön alaluokkien lisäksi myös yläkoulujen seitsemänsillä luokilla. Oppilashuollon osalta koulupsykologipalvelut hoidettiin edelleen ostopalveluna. Omaa psykologiaa ei sinnikkäistä yrityk-sistä huolimatta saatu palkattua. Hakijoita toimeen ei ollut.</p> <p>Koulupudokas uhan alla oleville oppilaille räätälöitiin molemmissa yläkouluissa henkilökohtaisia opintopolkuja. Tässä toiminnassa yhteistyökumppanina olivat sosiaali-toimi ja työvoimalasäätiö. Toiminta lähti liikkeelle osana perheille parasta – hanketta. Tämän hankkeen pysyvinä toimintamuotoina jatkuivat varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyö sekä koulunuorisotyö Putaan ja Raumon yläkouluilla. Uutena tukimuotona kyseisille kouluille ohjattiin myös etsivä nuorisotyö toimintaa. Kokemukset tämän toiminnan suhteen ovat varsin myönteisiä.</p> <p>Kokonaisuutena voidaan sanoa, että sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa perusteet ovat kunnossa. Varhaiskasvatuksessa päivähoitopaikkojen lisääntyneeseen tarpeeseen on tehtävä tarkat suunnitelmat ja pidettävä huolta siitä, että hoitopaikka löytyy säädösten vaatimassa ajassa.</p> <p>Peruskoulussa oppilashuoltohenkilöstön suhteen tilanne paranee elokuussa 2018, jolloin koulutoimen palkkaama koulupsykologi aloittaa työnsä.</p> <p>Ryhmäkoot peruskoulussa ovat asiallisella tasolla ja lukion siirtyminen digiaikaan on sujunut suunnitellusti. Perusopetuksessa hyväksi koettu tutoropettaja toiminta jatkuu edelleen.</p> <p>Henkilökunnan koulutuksen puolelta on syytä tuoda esiin yhä vaheneva seutukunnallinen panos. Vuoden 2017 aikana järjestimme useita yhteisiä koulutuksia Merilapin kuntien yhteistyönä.</p>

Asuminen ja ympäristö	Sivistyslautakunnan on tuotettava kaupungin alueella peruspalvelut joko lähi tai keskitettynä palveluna. Tavoitteena mahdollisimman hyvä saavutettavuus. Tässä on onnistuttu.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Osaamista erityisesti nuorten koulutuksen osalta pyrittiin lisäämään tiivistämällä yhteistyötä Lappian ja Peräpohjolan opiston kanssa. Kaksoistutkinto on edelleen suosittu. Aikuisten maahanmuuttajien peruskoulutus hoidettiin Peräpohjolan opiston kautta.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Henkilöstön työpaikkakokoukset pidettiin suunnitellusti. Koulutuksesta voidaan mainita johtamiskoulutus, johon rehtorit osallistuivat suurta intoa osoittaen.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Annetussa talousarviossa pysyttiin.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Investointiohjelma toteutui suunnitellusti. Pääpaino oli edelleen sähköisten oppimismateriaalien hankinnassa.

RISKIN TOIMENPIDESUUNNITELMA

Toimialue / palvelualue: Sivistyspalvelut/ Koulutus		
Riskin nimi: Toiminnallinen riski		
Riskin kuvaus: Väestörakenteen muutokset, lasten ja nuorten osuus väestöstä vähenee. Toisaalta tilapäisesti kasvavaan varhaiskasvatustarpeeseen vastaaminen.		
Riskin omistaja: Perusopetuksen johtoryhmä/sivistyslautakunta		
Vaikutus: 3	Todennäköisyys: 6	Riskiluku: 18
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuuhenkilö
Väestörakenteen kehityksen seuranta ja tarvittaessa kouluverkon tiivistäminen edelleen siltä osin, kun sen on mahdollista. Pysytään nykyisessä kaupungin tilamallissa. Uusia perusopetuksen tiloja ei toistaiseksi rakenneta. Varhaiskasvatuksen kohdalla käytössä palveluseteli (20%) ja kunnan oman toiminnan kartoittaminen	Talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa määritely	Sivistystoimenjohtaja/talous- ja hallintopäällikkö. Varhaiskasvatuspäällikkö.
Raportointi, lisätiedot: Raportointi taloushallinnon ohjeistuksen mukaisesti neljännesvuosittain ja tilinpäätöksessä koulutuksen johtoryhmälle sekä sivistyslautakunnalle.		
Riskin nimi: Taloudellinen riski		
Riskin kuvaus: Yleinen taloudellisen tilanteen heikkeneminen haittaa tavoitteiden toteutumista		
Riskin omistaja: Sivistystoimen johtoryhmä		
Vaikutus: 4	Todennäköisyys: 5	Riskiluku: 20
Toimenpide	Aikataulu/ valmis	Vastuuhenkilö
Ristiriita näiden kahden asian välillä on tiedostetaan.	Talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa määritely.	Talous- ja hallintopäällikkö sekä sivistystoimenjohtaja
Raportointi, lisätiedot: Seuranta ja raportointi kuukausittain sivistystoimenjohtoryhmälle.		

Sivistyslautakunta

410 (KOULUTUSLAUTAKUNTA) SIVISTYSLAUTAKUNTA 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	516 930,00		516 930,00	640 050,27	-123 120,27	123,82%
MAKSUTUOTOT	1 586 560,00		1 586 560,00	1 565 971,74	20 588,26	98,7%
TUET JA AVUSTUKSET	190 280,00		190 280,00	340 449,07	-150 169,07	178,92%
MUUT TOIMINTATUOTOT	15 090,00		15 090,00	21 850,48	-6 760,48	144,8%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 308 860,00		2 308 860,00	2 568 321,56	-259 461,56	111,24%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-18 469 768,00		-18 469 768,00	-18 135 117,14	-334 650,86	98,19%
HENKILÖSIVUKULUT	-4 861 958,00		-4 861 958,00	-4 642 762,85	-219 195,15	95,49%
PALVELUJEN OSTOT	-4 240 028,00		-4 240 028,00	-4 190 473,52	-49 554,48	98,83%
AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 477 640,00		-1 477 640,00	-1 412 654,94	-64 985,06	95,6%
AVUSTUKSET	-1 424 160,00		-1 424 160,00	-1 436 099,71	11 939,71	100,84%
MUUT TOIMINTAKULUT	-92 920,00		-92 920,00	-126 209,46	33 289,46	135,83%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-30 566 474,00		-30 566 474,00	-29 943 317,62	-623 156,38	97,96%
TOIMINTAKATE	-28 257 614,00		-28 257 614,00	-27 374 996,06	-882 617,94	96,88%
410 (KOULUTUSLAUTAKUNTA) SIVISTYSLAUTAKUNTA 2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	699 050,00		699 050,00	677 154,56	21 895,44	96,87%
MAKSUTUOTOT	0,00		0,00	4 003,20	-4 003,20	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	699 050,00		699 050,00	681 157,76	17 892,24	97,44%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-2 771 350,00		-2 771 350,00	-2 799 063,72	27 713,72	101,0%
AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-54 800,00	54 800,00	
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 988 360,00		-3 988 360,00	-3 988 929,11	569,11	100,01%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 759 710,00		-6 759 710,00	-6 842 792,83	83 082,83	101,23%
TOIMINTAKATE	-6 060 660,00		-6 060 660,00	-6 161 635,07	100 975,07	101,67%
410 (KOULUTUSLAUTAKUNTA) SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 007 910,00		3 007 910,00	3 249 479,32	-241 569,32	108,03%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-37 326 184,00		-37 326 184,00	-36 786 110,45	-540 073,55	98,55%
TOIMINTAKATE	-34 318 274,00		-34 318 274,00	-33 536 631,13	-781 642,87	97,72%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelty liitetiedossa kohdassa 43.

Kulttuuri- ja nuorisolautakunta
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Kulttuuri- ja nuorisotoimi tarjoaa kuntalaisille laadukkaat palvelut. Tavoite on tuoda kyseiset palvelut kunnan eri alueille.	Palvelut tuotetaan kaikkien ulottuville huomioiden eri ikäryhmät ja kunnan eri alueet.	Tapahtumien lukumäärä. Kävijämäärät niin kulttuuripalvelujen, museon, kirjaston kuin nuorisotoimen osalta.	Toteutunut suunnitellusti
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet	Yhteistyön jatkuminen ja syveneminen varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Perheille parasta - työniloa työntekijöille-hanke jatkuu.	Musiikki ja teatterivierailut kaikilla päiväkodeilla ja kouluilla. Museovierailut molemmissa museoissa.	Jokainen torniolainen lapsi ja nuori näkee yhden musiikki- tai teatteriesityksen vuoden aikana.	Toteutunut suunnitellusti
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - nuoret	Koulunuorisotyön vakiintuminen molempiin yläkouluihin. Kuuluu Perheille parasta - työniloa työntekijöille - hankkeeseen.	Nuorisotyöntekijöiden läsnäolo kouluilla ja yhteistyö koulun muiden työntekijöiden kanssa. Nuorisotyöntekijöiden säännöllinen mukana olo yläkoulujen arjessa. Yhteistyö erityisesti oppilashuoltoryhmien kanssa. Aktiivinen osallistuminen oppilashuollolliseen työhön.	Nuorisotyöntekijä mukana palaverissa. Tapaamiskerrat oppilaiden kanssa.	Koulunuoristyö vakiintunut osaksi yläkoulujen toimintaa.
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - ikäihmiset	Kulttuuripalvelujen suuntaaminen ikäihmisille. Tavoitteena helposti saatavuus.	Tarjonta kohdennetaan ikäihmisille. Sisältö suunnataan heille sopivaksi.	Kävijämäärä.	Lukumäärät saadaan myöhemmin..
Kuntalaisen hyvinvointia edistävät ja vetovoimaiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Suomi 100-vuotta juhluvuoden näkyminen Torniossa erilaisina kulttuuri-tapahtumina.	Työryhmä esittää ja toteuttaa tapahtumia ympäri vuoden.	Tapahtumien näkyvyys ja kävijämäärät.	Toteutunut suunnitellusti

Tiivis raja-, seutu- ja alueyh-teistyö palveluiden järjestä-misessä ja tuottamisessa	Haaparannan kanssa yhteis-työssä osallistumi-nen erilaisiin kulttuuri- ja nuorisota-pahtumiin (ka-lottjazz ja blues, uusi vuosi jne.) Yhteistyö Haapa-rannan kanssa koskien itsenäisyy-den juhluvuotta.	Yhteisten tapahtu-mien suunnittelu ja järjestäminen. Suo-men itsenäisyyden juhluvuotena koros-taa alueen yhteis-työtä ja alueen niin suomalaisia kuin ruotsalaisia juuria ja rajaa. Tämä tapah-tuu yhteisten tapah-tumien muodossa.	Tapahtumien määrä ja kävijä-määrä.	Toteutunut suunni-tellusti. Tapahtumia uudistettu esim. Ka-lotti Jazzit
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuk-sien vahvistaminen	Aktiiviset, osallistu-vat kuntalaiset.	Yhteistyö eri harras-tajaryhmien kanssa esim. teatteri-, kuva-taide-, musiikki-, ja tanssiryhmien kanssa. Suomi 100 -vuotta tapahtumissa mukana olo	Yhteisten tilai-suuksien määrä, jossa osajärjestä-jänä toimii kulttuuri-toimi. Harjoi-tustilojen ja esi-tystilojen vuok-raaminen ryh-mille.	Toteutunut suunni-tellusti

Asuminen ja ympäristö

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Elävä, yhteinen ja esteetön kaupunkikeskusta	Kulttuurin näkyimi-nen kaupunkiku-vassa. Kulttuurita-pahtumien ja kulttuuri-laitosten hyö-dyntäminen mat-kailussa.	Tapahtumien edel-leen kehittäminen osana kaupunkikulttuuria.	Tapahtumien kä-vijämäärä. Perä-pohjolan markki-noiden uuden konseptin onnis-tuminen.	Kalotti ´jazz ja blues - festivaalissa toteu-tettiin uusi konsepti. Tapahtumaa ajalli-sesti tiivistettiin ja paikkana toimi Ai-neen taidemuseon ympäristö. Tapah-tuma onnistui niin taloudellisesti kuin kävijämääränkin suhteen paremmin kuin edellisenä vuonna. Samoin muiden tapahtumien suhteen kävijä-määrä tavoite saa-vutettiin.

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Kohtaava koulutus ja osaaminen	Yhteistyötä Torniossa toimivien toisen asteen oppilaitosten kanssa jatketaan ja tiivistetään.	Peräpohjolan markkinoiden uudistaminen käynnistyi kesällä 2016 ja jatkuu edelleen. Lappia keskeinen yhteistyökumppani markkinoilla. Lisäksi mukana kolmannen sektorin toimijoita	Eri toimijoiden lukumäärä	Toteutunut suunnitellusti.
Tuloksellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö	Yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Tapahtumien järjestelyissä kaupungin rooli tulevaisuudessa vähenee ja keskittyy lähinnä toiminnan tuottamisena toimimiseen.	Peräpohjolan markkinoiden ja Kalotti jazz ja blues festivaalin järjestelyissä verkostoa laajennetaan. Mukana opilaitosten lisäksi järjestöjä ja urheiluseuroja.	Eri toimijoiden lukumäärä.	Toteutunut suunnitellusti erityisesti Peräpohjolan markkinoiden osalta. Markkinoiden toteuttamisessa kolmannen sektorin rooli merkittävä. Jazzien osalta siirryttiin uuteen konseptiin kesällä 2017 ja mukaan saatiin uusia toimijoita.

Resurssit ja johtaminen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Talouden hallinta	Palvelut tuotetaan talousarvion asettamassa raamissa. Talouden tasapainottaminen TA 2017 mukaisesti	Jatkuva seuranta ja riittävät toimenpiteet talousarviossa pysymiseksi.	Talousarvio 2017 ja talousarvio kehikko vuosille 2017-2019. Kuukausiraportit ja osavuosisat-saukset.	Ylitystä annetusta talousarviosta 1,2 %. Syinä ylitykseen nuorisopuolen määräraikaisten projektityöntekijöiden palkat, kirjastossa käyttöön otettu uusi kirjastojärjestelmä Koha ja sen aiheuttamat ylimääräiset kulut. Toukuksussa toteutettu Open Borders of Solidarity tapahtuma aiheutti kuluja 25.000 e. Kyseiseen tapahtumaan saadaan EU tukea, joka tuloutuu seuraavalle kaudelle. Vuoden loppuun mennessä tilanne koko lautakunnan osalta tasoittunut. Talousarviossa on pysytty.

Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit	Investoinnit tukevat palvelutoimintaa.	Kartoitetaan ja priorisoidaan investointitarpeet	Toteutuneet investoinnit	Investoinnit toteutuneet suunnitellusti
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Johtajuudessa korostetaan avoimuutta, kannustavuutta ja erityinen huomio kiinnitetään riittävään ja nopeaan tiedottamiseen.	Työhyvinvointikeskustelut. Johtoryhmien säännölliset kokoontumiset ja tehtyjen linjausten tiedottaminen.	Työhyvinvointikeskustelut kaikkien työntekijöiden kanssa. Yleinen säännöllisyys eri ryhmien kokoontumisten suhteen.	Toteutunut suunnitellusti
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	<p>Täydennyskoulutuksen tarjoaminen resurssien puitteissa. Henkilöstön työkykyyn huomion kiinnittäminen.</p> <p>Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintatapojen uudistaminen ja kehittäminen, organisointi, vastuuttaminen ja käytännön hoidon järjestäminen.</p>	<p>Varhaisen tuen malli käytössä. Työnohjauksen käyttöä suositellaan.</p> <p>Arkistovastuuhenkilöiden nimeäminen, arkistonmuodostussuunnitelman laatiminen sekä tietojärjestelmäselosteiden ja rekisteriselosteiden/tietosuojaselosteiden päivittäminen.</p>	<p>Sairauspäivien seuranta. Pyritään edelleen vähentämään sairauspäiviä verrattuna edellisiin vuosiin. Koulutuspäivien määrä.</p> <p>Arkistovastuuhenkilöt nimetty, arkistonmuodostussuunnitelma laadittu ja käytössä palvelualueella. Tietojärjestelmäselosteet ja rekisteriselosteet/tietosuojaselosteet päivitetty.</p>	Toetutunut suunnitellusti. Tarkat luvut saadaan myöhemmin.

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

LAUTAKUNTA:	Elämänlaatulautakunta
Toimiala	Sivistys
Lautakunnan palvelualueet	Kirjasto, kulttuuritoimi, maakuntamuseo, liikuntatoimi, nuorisotoimi ja vapaa sivistystyö.
TOIMINNALLISET TAVOITTEET: Tarjota ja kehittää kulttuuri – nuoriso – vapaan sivistystyön – ja liikuntapalveluja ottaen huomioon kuntalaisten tarpeet ja toiveet.	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	<p>Elämänlaatulautakunnan alainen toiminta toteutui suunnitellusti vuonna 2017. Merkittävin uudistus tapahtui jo perinteeksi muodostuneen Kalotti jazz ja blues –festivaaliin suhteen. Haaparanta yhteistyön pitkäaikainen saavutus tiivistettiin kahteen päivään ja ”festarihenkeä” haettiin sijoittamalla tapahtuma Aineen taidemuseon läheisyyteen ns. kulttuurikartano alueelle. Uudistettu tapahtuma sai hyvän vastaanoton ja kävijämääräkin nousi verrattuna edelliseen vuoteen.</p> <p>Toisena asiana on syytä nostaa esiin eri alueiden tiivistynyt yhteistyö jopa eri toimialojen kesken. Nuorisotoimen yhteistyö yläkoulujen kanssa koulunuorisotyön ympärillä, konsertti joka kouluun yhdessä kulttuuritoimen kanssa, Haaparanta yhteistyö museotoimien kesken, yhteiset tapahtumat kulttuurikartano alueella jne..</p> <p>Lukuja:</p> <p>Nuorisotyö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuorisotilat. Käyntimäärä 9096 - Nuorisopiste Aaltonen 3048 - Tapahtumia 79. Kävijöitä 8814 - Etsivä nuorisotyö (13 -28 v). Tavoittaneet yhteensä 168 nuorta. Toimenpiteisiin ohjattu 92. Toimenpiteitä 479. <p>Kirjasto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lainamäärät 234 883 - Kävijät 82 782 - Järjestetyt tapahtumat 147 <p>Kaikissa luvuissa laskua edellisvuoteen. Syynä se, että kirjasto ollut suljettuna aikaisempaa enemmän kirjastojärjestelmän vaihdon sekä henkilökunnan koulutuksen vuoksi.</p> <p>Kansalaisopisto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valtionosuustunteja 8895 - myyntipalvelu/tilauskoulutustunteja 172 - osallistujia 4535 - kursseja 352 <p>Kulttuuritoimi</p> <ul style="list-style-type: none"> - tapahtumia 61 - kävijät 12 915 - Kalottijazz ja blues 2190 <p>Maakuntamuseo</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7305

Asuminen ja ympäristö	Kulttuurialueen ja sitä kautta tapahtumien järjestäminen ns. kulttuurikartano alueella. Esim.. taidebasaari, joulupolku, Tornio-viikon tapahtumat, Kalotti jazz, Pride - tapahtuma.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Matkailun ja kulttuuritoimen yhteistyön tiivistämiseen selkeä tarve.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Henkilöstön työpaikkakokoukset pidettiin suunnitellusti. Koulutukseen osallistuttiin taloudellisten resurssien asettamissa rajoissa. Johtamiskoulutusta esimiehille.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Annetussa talousarviossa pysyttiin.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Investointiohjelma toteutui suunnitellusti.

RISKIN TOIMENPIDESUUNNITELMA

Toimiala / palvelualue: Sivistyspalvelut/ Elämänlaatu		
Riskin nimi: Toiminnallinen riski		
Riskin kuvaus: Väestörakenteen muutokset, lasten ja nuorten osuus väestöstä vähenee.		
Riskin omistaja: Johtoryhmä/elämänlaatulautakunta		
Vaikutus: 3	Todennäköisyys: 6	Riskiluku: 18
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuhenkilö
Väestörakenteen kehityksen seuranta ja tarvittaessa siihen reagointi palvelujen tarjonnan suhteen. Palveluja tarjotaan koko kunnan alueella ja kaikille ikäryhmille.	Talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa määriteltä	Sivistystoimenjohtaja/talous- ja hallintopäällikkö.
Raportointi, lisätiedot: Raportointi taloushallinnon ohjeistuksen mukaisesti neljännesvuosittain ja tilinpäätöksessä johtoryhmälle sekä elämänlaatulautakunnalle		
Riskin nimi: Taloudellinen riski		
Riskin kuvaus: Yleinen taloudellisen tilanteen heikkeneminen haittaa tavoitteiden toteutumista		
Riskin omistaja: Johtoryhmä		
Vaikutus: 4	Todennäköisyys: 5	Riskiluku: 20
Toimenpide	Aikataulu/ valmis	Vastuhenkilö
Ristiriita näiden kahden asian välillä on tiedostetaan.	Talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa määriteltä.	Talous- ja hallintopäällikkö sekä sivistystoimenjohtaja
Raportointi, lisätiedot: Seuranta ja raportointi kuukausittain johtoryhmälle.		

Elämänlaatulautakunta

460 (KULTTUURI- JA NUORISOLAUTAKUNT) ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	49 140,00		49 140,00	50 433,15	-1 293,15	102,63%
MAKSUTUOTOT	23 120,00		23 120,00	38 903,24	-15 783,24	168,27%
TUET JA AVUSTUKSET	191 190,00		191 190,00	236 432,75	-45 242,75	123,66%
MUUT TOIMINTATUOTOT	21 270,00		21 270,00	32 523,00	-11 253,00	152,91%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	284 720,00		284 720,00	358 292,14	-73 572,14	125,84%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-1 081 223,00		-1 081 223,00	-1 121 861,23	40 638,23	103,76%
HENKILÖSIVUKULUT	-331 723,00		-331 723,00	-328 908,13	-2 814,87	99,15%
PALVELUJEN OSTOT	-241 420,00		-241 420,00	-232 092,35	-9 327,65	96,14%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-193 450,00		-193 450,00	-173 800,51	-19 649,49	89,84%
AVUSTUKSET	-24 600,00		-24 600,00	-15 840,00	-8 760,00	64,39%
MUUT TOIMINTAKULUT	-52 220,00		-52 220,00	-60 276,66	8 056,66	115,43%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 924 636,00		-1 924 636,00	-1 932 778,88	8 142,88	100,42%
TOIMINTAKATE	-1 639 916,00		-1 639 916,00	-1 574 486,74	-65 429,26	96,01%
460 (KULTTUURI- JA NUORISOLAUTAKUNT) ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA 2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	0,00		0,00	190,00	-190,00	
MAKSUTUOTOT	0,00		0,00	2 766,00	-2 766,00	
MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00		0,00	410,00	-410,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0,00		0,00	3 366,00	-3 366,00	
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-164 410,00		-164 410,00	-166 512,61	2 102,61	101,28%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-2 000,88	2 000,88	
MUUT TOIMINTAKULUT	-418 960,00		-418 960,00	-428 577,12	9 617,12	102,3%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-583 370,00		-583 370,00	-597 090,61	13 720,61	102,35%
TOIMINTAKATE	-583 370,00		-583 370,00	-593 724,61	10 354,61	101,77%
460 (KULTTUURI- JA NUORISOLAUTAKUNT) ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	284 720,00		284 720,00	361 658,14	-76 938,14	127,02%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 508 006,00		-2 508 006,00	-2 529 869,49	21 863,49	100,87%
TOIMINTAKATE	-2 223 286,00		-2 223 286,00	-2 168 211,35	-55 074,65	97,52%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedossa kohdassa 43.

Aineen taidemuseon johtokunta
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Tavoitteena on tuoda museopalvelut kaikkien kuntalaisten ulottuville. Taidemuseo lisää hyvinvointia, ja ympäröivää yhteisöä kyseenalaistamaan ja katsomaan maailmaa myös toisin.	Tuotetaan ajatuksia herättävä näyttelyohjelma oheisohjelmiseen.	Osallistujamäärä. Mahdolliset palautteet.	Kävijämäärä 17862. Toteutettiin näyttelyohjelma, jossa mm. Suomi 100 teemat, mutta myös seksuaaliset vähemmistöt sekä saamelaiset huomioitiin. Toteutettiin 5 omaa tuotantoa olevaa näyttelyä, yksi kaupakeskuksessa. Toiminta johti Vuoden museo finaaliipaikkaan.
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet	Tavoitteena tuottaa palveluja, joilla kasvatetaan tulevaisuuden museokävijöitä ja korostetaan taidemuseon roolia perheiden yhdessäolo- paikkana.	Järjestetään koko perheelle suunnattuja tapahtumia, kuten esim. Joulupolku.	Osallistujamäärä. Mahdolliset palautteet.	Opastuksia 261, joihin osallistui 4722 henkilöä. Päiväkoti-koululais- ja opiskelijaryhmien opastukset 178, osallistujia 3250. Järjestettyjä työpajoja 144, osallistujia 3147. Muita yleisötapahtumia 46
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - nuoret	Uudenlainen yhteistyö koulujen kanssa hyödyntäen perusopetuksen uutta opetussuunnitelmaa, joka tukee koulujen moniaineista opetusta ja korostaa oppilaiden omatoimisuutta, vuorovaikutustaitojen merkitystä sekä rohkaisee opettajia koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen käyttöön.	Tiiviimpi yhteistyö koulujen kanssa. Museon näyttelyitä ja kokoelmia on helppo liittää eri oppiaineisiin (kuva- taide ,historia, suomen kieli ja kirjallisuus) Taide kertoo elämästä ja ihmisenä olemisesta: yhteiskuntaoppi, uskonto, elämäntaito, psykologia, biologia ja maantieto, linkittyvät helposti museon näyttelyihin.	Osallistujamäärä. Mahdolliset palautteet.	VarjoAineita -projekti kohdistu pääosin nuoriin ja vastasi perusopetuksen opetussuunnitelman uudistukseen tuoden Aineen taidemuseon oppimisympäristöksi kuvataiteen lisäksi mm. biologiaan, äidinkielen, historiaan ja matematiikkaan. 80 työpajaa, 1062 osallistujaa

Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - ikäihmiset	Tarjotaan virikkeellistä ja ajatuksia herättäviä helposti saavutettavia palveluita.	Erityisopastukset ja keskustelun mahdollistaminen museokäyntien yhteydessä. Jo olemassa olevien palveluiden jatkaminen. (mm. MuistiAine).	Osallistujamäärä. Mahdolliset palautteet.	Senioripisteen kanssa yhteistilaisuus, n 50 osallistujaa
Kuntalaisen hyvinvointia edistävät ja vetovoimaiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Laadukkaat näytellyt ja oheistapahtumat resurssien mukaan.	Mielenkiintoisten tapahtumien järjestäminen.	Medianäkyvyys	Televisio, radio sekä lehdistössä esiinnytty usein Facebook 1846, Twitter 427, Instagram 991 seuraajaa
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Syventää jo olemassa olevaa yhteistyötä. Laajentaa kävijäpohjaa ja lisää kävijöitä seutukunnista.	Erilaiset yhteistyöhankkeet.	Yhteistyön määrä.	Tiivis yhteistyö Svefin kanssa
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Tavoitteena saada ihmisiä osallistumaan museon toimintaan. Tavoitteena saada museolle vapaaehtoista työvoimaa.	Tehostetaan yhteistyötä Aineen taidemuseon ystävät ry:n sekä muiden sidosryhmien kanssa.	Yhteistilaisuuksien määrä.	järjestetty 46 tapahtumaa

Asuminen ja ympäristö

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Ympäristö, näyttelytila ja yleisötilat viihtyisät ja siistit.	Huolletaan näyttely- ja aulatilat päivittäin, esitteet, julisteet ym. siististi esillä ja ajan- tasaisia. Teostieto- laput, lamput ym. ehjiä jne. Velvoite- taan tekninen puoli pitämään huolta kiinteistöstä ja ympäristöstä. Palo-ovet pidetään suljettuina ja tilat paloturvalli- sina.	Mahdolliset pa- lautteet.	Töitä tehty asian eteen, seiniä maa- lattu, tiloja huollettu ja siistitty
Elävä, yhteinen ja esteetön kaupunkikeskusta	Kaupungin keskus- tilan parempi käyt- töönnotto.	Keskustan julkisten veistosten esille tuo- minen mm. opastet- tujen kierrosten, Painu patsaille-esit- teen ja mobiilisovel- lusten kautta.	Opastettujen kierrosten määrä. Palaut- teet.	7kpl Painu patsaille - kierrosta ryhmille
Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut	Kestävän kehityk- sen mukaisen ajat- teluntuoma mahdol- lisuus esitellä koko- elmia ja tavoittaa yleisöä uudella ta- valla sekä tuoda tuoreita lähestymis- tapoja kokoelmien hoitoon, talouteen ja yhteisöllisyyteen. Kestävä näyttelypo- litiikka.	Tehokas resurssien käyttö, pitkäjänteis- yys toiminnassa, sosiaalinen vastuu. Kokoelmat ja niihin liittyvä tieto julkiseen käyttöön. Kokoel- mien säilyminen tu- leville sukupolville hyvin ja turvallisesti (= kokoelmien hyvä hallinta). Ajattomuus, yksin- kertainen, käyttövar- muuteen perustuva tekniikka. Teos- ten/näyttelyrakentei- den lainaaminen. Somen tehokas käyttö.	Lainojen määrä. Some näky- vyys.	Taideteoslainoja 45 kpl Facebook 1846, Twit- ter 427, Instagram 991 seuraajaa

Resurssit ja johtaminen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Talouden hallinta	Talousarvio toteutuu suunnitellusti.	Menojen ja tulojen säännöllinen seuranta, ulkopuolisen rahoituksen haku. Palvelujen oikea hinnoittelu.	Talousarviossa pysyminen.	Tuotot 151,9 % Kulut 109,8 % Netto 103,1%
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Aktiivinen ja luova henkilöstö, joka jatkuvasti ylläpitää ja kehittää osaamistaan.	Onnistuneet rekrytoinnit, yhteydenpito ja osallistuminen erisidosryhmien kanssa.	Koulutetun henkilöstön määrä, henkilötyövuosien määrä.	Vakituinen henkilöstö: 3 akateemisesti koulutettua, 1 AMK-koulutettu 2 opistotasoista Projektityöntekijät ym. joko akateemisia tai AMK Henkilöstövuosia 6,7

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

LAUTAKUNTA:	Aineen taidemuseo johtokunta
Toimiala	Sivistyspalvelualue
Lautakunnan palvelualueet	
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet erittäin hyvin. Monipuolinen näyttely-, taidekasvatus- ja tapahtumatarjonta kuntalaisille sekä muille. Paljon positiivista näkyvyyttä mediassa. valinta Vuoden museo -finaaliin.
Asuminen ja ympäristö	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Taidemuseolla ei toiminnallisia tavoitteita tässä kohdassa
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitelmien mukaan.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Tulot toteutuneet 151,9 %, menot 109,8 %, netto 103,1 %
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Suunnitelmien mukaan.

Aineen taidemuseo

480 AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
1 ULKOINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	29 430,00		29 430,00	27 707,82	1 722,18	94,15%
MAKSUTUOTOT	14 010,00		14 010,00	16 346,29	-2 336,29	116,68%
TUET JA AVUSTUKSET	24 700,00		24 700,00	58 372,76	-33 672,76	236,33%
MUUT TOIMINTATUOTOT	980,00		980,00	0,10	979,90	0,01%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	69 120,00		69 120,00	102 426,97	-33 306,97	148,19%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-170 897,00		-170 897,00	-191 388,48	20 491,48	111,99%
HENKILÖSIVUKULUT	-42 668,00		-42 668,00	-45 301,99	2 633,99	106,17%
PALVELUJEN OSTOT	-26 850,00		-26 850,00	-36 128,85	9 278,85	134,56%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-15 430,00		-15 430,00	-24 000,84	8 570,84	155,55%
MUUT TOIMINTAKULUT	-680,00		-680,00	-5 873,83	5 193,83	863,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-256 525,00		-256 525,00	-302 693,99	46 168,99	118,0%
TOIMINTAKATE	-187 405,00		-187 405,00	-200 267,02	12 862,02	106,86%
480 AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	0,00		0,00	1 603,75	-1 603,75	
MAKSUTUOTOT	0,00		0,00	1 030,00	-1 030,00	
MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00		0,00	-75,00	75,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0,00		0,00	2 558,75	-2 558,75	
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-34 730,00		-34 730,00	-37 163,07	2 433,07	107,01%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-753,92	753,92	
MUUT TOIMINTAKULUT	-214 060,00		-214 060,00	-214 159,96	99,96	100,05%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-248 790,00		-248 790,00	-252 076,95	3 286,95	101,32%
TOIMINTAKATE	-248 790,00		-248 790,00	-249 518,20	728,20	100,29%
480 AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	69 120,00		69 120,00	104 985,72	-35 865,72	151,89%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-505 315,00		-505 315,00	-554 770,94	49 455,94	109,79%
TOIMINTAKATE	-436 195,00		-436 195,00	-449 785,22	13 590,22	103,12%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedossa kohdassa 43.

Sivistyspalvelut yhteensä

40 SIVISTYSPALVELUT						
1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	595 500,00		595 500,00	718 191,24	-122 691,24	120,6%
MAKSUTUOTOT	1 623 690,00		1 623 690,00	1 621 221,27	2 468,73	99,85%
TUET JA AVUSTUKSET	406 170,00		406 170,00	635 254,58	-229 084,58	156,4%
MUUT TOIMINTATUOTOT	37 340,00		37 340,00	54 373,58	-17 033,58	145,62%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 662 700,00		2 662 700,00	3 029 040,67	-366 340,67	113,76%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-19 721 888,00		-19 721 888,00	-19 448 366,85	-273 521,15	98,61%
HENKILÖSIVUKULUT	-5 236 349,00		-5 236 349,00	-5 016 972,97	-219 376,03	95,81%
PALVELUJEN OSTOT	-4 508 298,00		-4 508 298,00	-4 458 694,72	-49 603,28	98,9%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 686 520,00		-1 686 520,00	-1 610 456,29	-76 063,71	95,49%
AVUSTUKSET	-1 448 760,00		-1 448 760,00	-1 451 939,71	3 179,71	100,22%
MUUT TOIMINTAKULUT	-145 820,00		-145 820,00	-192 359,95	46 539,95	131,92%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-32 747 635,00		-32 747 635,00	-32 178 790,49	-568 844,51	98,26%
TOIMINTAKATE	-30 084 935,00		-30 084 935,00	-29 149 749,82	-935 185,18	96,89%
40 SIVISTYSPALVELUT						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	699 050,00		699 050,00	678 948,31	20 101,69	97,12%
MAKSUTUOTOT	0,00		0,00	7 799,20	-7 799,20	
MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00		0,00	335,00	-335,00	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	699 050,00		699 050,00	687 082,51	11 967,49	98,29%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-2 970 490,00		-2 970 490,00	-3 002 739,40	32 249,40	101,09%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-57 554,80	57 554,80	
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 621 380,00		-4 621 380,00	-4 631 666,19	10 286,19	100,22%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 591 870,00		-7 591 870,00	-7 691 960,39	100 090,39	101,32%
TOIMINTAKATE	-6 892 820,00		-6 892 820,00	-7 004 877,88	112 057,88	101,63%
40 SIVISTYSPALVELUT						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 361 750,00		3 361 750,00	3 716 123,18	-354 373,18	110,54%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-40 339 505,00		-40 339 505,00	-39 870 750,88	-468 754,12	98,84%
TOIMINTAKATE	-36 977 755,00		-36 977 755,00	-36 154 627,70	-823 127,30	97,77%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedossa kohdassa 43.

Teknisten palvelujen lautakunta
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Nykyaikaiset ja toimivat liikunta- paikat.	Uimahallin peruskorjaus.	Uimahallin peruskorjauksen toteutuminen ja aikataulu.	Hankintapäätös tehty 28.6. ja urakkasopimukset allekirjoitettu 11.8. ja työt ovat käynnistyneet elokuussa 2017.
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - lapset ja lapsiperheet	Asuinalueen viihtyvyyden parantaminen.	Leikkikenttien kunnostukset yleissuunnitelman mukaisesti.	Yleissuunnitelman mukaisten hankkeiden toteuma.	Kunnostukset on toteutettu ltk 10.5.2017 § 69 mukaisesti, 4 kpl.
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Haaparannan kanssa yhteisten investointihankkeiden toteuttaminen. Osallistuminen sote- ja maakuntauudistukseen liittyviin selvityksiin tukipalvelujen osalta.	1) Tornionjokisuun veneväylän merkitseminen. 2) Näränperän padon korottamisen suunnittelu. 3) Osallistutaan selvityksiin liittyviin työryhmiin.	1) Uudistettu väylä merkitty maastoon ja merkarttaan. 2) Laadittu suunnitelma. 3) Uudistuksiin liittyvien tukipalvelujen pelisäännöt.	1) Väylä on merkitty ja käytössä. 2) Padon korottamisen suunnitteluhanketta on valmisteltu, mutta rahoitus Ruotsin valtion osalta on avoin. 3) Valmistelutyöryhmiin on osallistuttu erillisen aikataulun mukaisesti.
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Sosiaalisen median hyödyntäminen vuorovaikutuskanavana. Yksityisteiden tienpidon kehittäminen.	1) Harava-palvelun käyttö. 2) Tiekuuntien opastaminen ja avustuksista tiedottaminen.	1) 1-2 kpl kansalaiskyselyä Tornion alueen kaavahankkeista. 2) Kunnossapitoavustusta saavat tiekunnat, kpl Valtion tukea perusparannushankkeisiin saavat tiekunnat, kpl	1) Ei kyselyyn sopivia kaavahankkeita toistaiseksi. 2) 69 yksityistietä on saanut kunnossapitoavustusta. 3) Perusparannushankkeita ei ole viireillä.

Asuminen ja ympäristö

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Rakennetun ympäristön laadun edistäminen.	1) Kaupunginosa-kohtaisten kaupunkikuvaselvitysten laadinta. 2) Liikenneturvallisuukskohteiden toteuttaminen. 3) Katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossapito-seurannan kehittäminen.	1) 1-2 kpl kaupunginosakohtaista kaupunkikuvaselvitystä. 2) Toteutetut liikenneturvallisuukskohteet, 2 kpl 3) Suunnitelma kunnossapidon seurannasta.	1) Kaupunkikuvaselvityksiä eikä kehittämissuunnitelmia ei ole aloitettu, koska asiantuntijapalveluiden varat ohjataan kaavojen perusselvitysten laadintaan. 2) Toteutettu 4 kpl 3) Suunnitelma toteutuu osana JET-koulutusta.
Onnistunut maankäyttöpolitiikka (maapolitiikka + kaavoitus)	Maanhankinnan tehostaminen kasvualueilla.	Maapoliittisen ohjelman ohjauskeinojen käyttöönotto.	Maapoliittisen ohjelman mukainen maanhankinta ja sen pohjalta kaavoitus Pihlajasaarella ja mahdollisesti Ainolanvainiolla.	Raakamaata hankittiin Färinmäeltä ja Pihlajasaarella. Färinmäen asemakaavoitus aloitettiin, mutta Pihlajasaaren asemakaavoitus käynnistyy vuonna 2018.
Elävä, yhteinen ja esteetön kaupunkikeskusta	Suensaaren eteläkärjen kehittäminen. PGR-alueen toteutumisen tukeminen.	1) Eteläkärjen maankäytön laajaan vuorovaikutukseen perustuva vaihtoehtojen kartoitus ja mahdollinen arkkitehtikilpailu. 2) Asiantuntija-apu Barents Center hankkeelle.	1) Kirjalliset ja kuvalliset analyysit maankäytön vaihtoehtoista. Arkkitehtikilpailun tulokset. Asemakaavamuutoksen laadinta. 2) Barents Centerin rakennustyöt.	1) Europan 14 arkkitehtikilpailuun osallistui 19 ehdotusta ja voittajaksi valittiin Two Cities One Heart -ehdotus, joka oli myös yleisön suosikki. 2) Ei ole käynnistynyt.
Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut	Tilapalvelujen hallinnoimien toimiltojen jätekuorman pienentäminen kierrätettävän jätteen keräystä tehostamalla. Valaistuksen käytettävän energian säästäminen.	1) Lajittelun organisointi ja toteuttaminen. 2) Katuvalojen vaihtaminen LED-valaisimiin.	1) Kiinteistökohtaisten muutosten loppuun saattaminen. 2) 400 vaihdettua valaisinta.	1) Kiinteistökohtaiset toimet valmiit. 2) 575 led valaisinta vaihdettu.

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Logistisen aseman vahvistaminen	Henkilö- ja tavaraliikenteen toimintaedellytysten kehittäminen.	1) Kyläjoen logistiikka-alueen edistäminen hankesuunnittelulla. 2) Röyttän LNG-puiston maankäytön suunnittelu.	1) Kyläjoen logistiikka-alueen hankesuunnitelma. 2) Röyttän LNG-puiston asema-kaavoitus ja kaavoitusta palvelevat perusselvitykset.	1) Siirtyy voimavarojen keskittyessä Arktiseen LNG-puistoon (Arctio). 2) Arktisen LNG-puiston osayleiskaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu ja kaavan laadinta on aloitettu.

Resurssit ja johtaminen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Talouden hallinta	Talousarvion toteutuminen.	Talousarvion mukainen toiminta.	Käyttösuunnitelma ja osavuosikatsaukset.	Käyttösuunnitelma on laadittu tammi-kuussa ja osavuosikatsaukset erillisen aikataulun mukaisesti.
Kokonaistaloudelliset ja suunnitelmalliset investoinnit	Investointien suunnittelu pitkällä aikavälillä.	Talonrakennuksen pitkän tähtäimen investointisuunnitelman päivittäminen.	Päivitetty suunnitelma.	PTS on tarkistettu syksyllä ennen talousarvion investointiesitysten laatimista.
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Osaamisen kehittäminen. Työhyvinvoinnin säännöllinen seuranta. Asiakirjahallinnon ja arkistotoimien toimintatapojen uudistaminen ja kehittäminen.	1) JET-koulutukseen osallistuminen. 2) Säännölliset työhyvinvointikeskustelut. 3) Arkistovastuuhenkilöiden nimeäminen ja arkistonmuodostussuunnitelman laatiminen.	1) Esimiesten osallistuminen koulutukseen. 2) Toteutuneet työhyvinvointikeskustelut. 3) Vastuuhenkilöt nimetty ja suunnitelma laadittu.	1) Koulutus jatkuu keväälle 2018. 2) Toteutunut yksiköiden omien aikataulujen mukaisesti. 3) Vastuuhenkilöt nimetty. Suunnitelma kesken.

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

LAUTAKUNTA:	Teknisten palvelujen lautakunta
Toimiala	Tekniset palvelut
Lautakunnan palvelualueet	Kunnallistekniikka, kaavoitus ja mittaus, tilapalvelut
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Uimahallin peruskorjaus käynnistyi aikataulun mukaisesti elokuussa 2017 sekä leikkikenttien kunnostukset toteutettiin yleissuunnitelman mukaisesti. Kaavahankkeita, joissa olisi voitu käyttää kansalaiskyselyä työkaluna, ei vuoden 2017 aikana ollut vireillä. Yksityisteiden perusparannushakkeita ei myöskään käynnistynyt viime vuoden aikana.
Asuminen ja ympäristö	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääasiassa suunnitellulla tavalla. Europan 14 arkkitehtikilpailun suosio ja taso olivat hyvät. Kaupunkikuvaselvityksiä ei ole aloitettu asiantuntijapalveluun varattujen määrärahojen ohjaututtua kaavojen perusselvitysten laadintaan.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Voimavaroja on keskitetty Arction osayleiskaavan laadintaan.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Talousarviossa asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Investoinnit ovat toteutuneet pääosin suunnitellulla tavalla. Investointien kokonaismeno on alittunut noin 216 000 euroa. Kivirannan koulun ilmanvaihtoremontti ylittyi 89 540 euroa. Ylitystä on pyritty kompensoimaan talonrakennuksen hankkeiden osalta, joista on haettu säästöjä.

RISKIN TOIMENPIDESUUNNITELMA

Palvelualue / tulosalue: Tekniset palvelut / tilapalvelut		
Riskin nimi: Omaisuusriski		
Riskin kuvaus: Kiinteistöjen kunnossapito: Peruskorjausten ja kunnossapidon laiminlyönti heikentää kiinteistöjen kuntoa (talouden säästöjen puitteissa) – vaikuttaa kiinteistöjen arvoon ja käytettävyyteen (esim. sisäilma)		
Riskin omistaja: Tilapalveluiden päällikkö		
Vaikutus: 3	Todennäköisyys: 3	Riskiluku: 9
Toimenpide	Aikataulu / valmis	Vastuhenkilö
Investointien pitkäaikainen suunnittelu	Tehdyn investointisuunnitelman mukainen	Tekninen johtaja
Raportointi, lisätiedot: Riskien seuranta ja raportointi tapahtuu tammikuussa ja kesäkuussa tehtyjen toimenpidesuunnitelmien mukaisesti tilinpäätöksen 2017 sekä kesäkuun 2018 osavuositarkastuksen yhteydessä.		

Teknisten palvelujen lautakunta

610 TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNT	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
1 ULKOINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	596 570,00		596 570,00	468 621,29	127 948,71	78,55%
MAKSUTUOTOT	126 700,00		126 700,00	250 435,54	-123 735,54	197,66%
TUET JA AVUSTUKSET	0,00		0,00	34 713,59	-34 713,59	
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 325 500,00		2 325 500,00	2 332 325,10	-6 825,10	100,29%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 048 770,00		3 048 770,00	3 086 095,52	-37 325,52	101,22%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-3 408 437,00		-3 408 437,00	-3 265 741,96	-142 695,04	95,81%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 178 709,00		-1 178 709,00	-1 144 325,91	-34 383,09	97,08%
PALVELUJEN OSTOT	-4 496 540,00		-4 496 540,00	-4 453 291,08	-43 248,92	99,04%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 536 900,00		-3 536 900,00	-3 501 600,15	-35 299,85	99,0%
AVUSTUKSET	-63 000,00		-63 000,00	-24 974,25	-38 025,75	39,64%
MUUT TOIMINTAKULUT	-102 760,00		-102 760,00	-147 459,80	44 699,80	143,50%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 786 346,00		-12 786 346,00	-12 537 393,15	-248 952,85	98,05%
TOIMINTAKATE	-9 737 576,00		-9 737 576,00	-9 451 297,63	-286 278,37	97,06%
610 TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNT						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	1 714 280,00		1 714 280,00	1 705 262,09	9 017,91	99,47%
MAKSUTUOTOT	0,00		0,00	3 586,13	-3 586,13	
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 552 720,00		7 552 720,00	7 218 530,83	334 189,17	95,58%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	9 267 000,00		9 267 000,00	8 927 379,05	339 620,95	96,34%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-824 270,00		-824 270,00	-665 545,66	-158 724,34	80,74%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	109 925,40	-109 925,40	
MUUT TOIMINTAKULUT	-226 680,00		-226 680,00	-219 623,96	-7 056,04	96,89%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 050 950,00		-1 050 950,00	-775 244,22	-275 705,78	73,77%
TOIMINTAKATE	8 216 050,00		8 216 050,00	8 152 134,83	63 915,17	99,22%
610 TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNT						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	12 315 770,00		12 315 770,00	12 013 474,57	302 295,43	97,55%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 837 296,00		-13 837 296,00	-13 312 637,37	-524 658,63	96,21%
TOIMINTAKATE	-1 521 526,00		-1 521 526,00	-1 299 162,80	-222 363,20	85,39%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitellyt liitetiedossa kohdassa 43.

Liikuntalautakunta

Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Kuntalaisen hyvinvointia edistävät ja vetovoimaiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Kuntalaisten aktiivoinen ohjatun liikuntatoiminnan avulla.	Satsaa itseesi liikuntaryhmät ja erityisliikuntaryhmät.	Liikuntaryhmien lukumäärä ja kävijämäärä.	Liikuntaryhmien yhteenlaskettu osallistumiskertoja oli yhteensä 15 051. Liikuntaryhmiin on osallistunut yhteensä 548 eri henkilöä.
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	Tornio-Haaparanta uimahalliyhteistyön kehittäminen.	Haaparannan uimahallin yhteiskäytön pelisäännöt Tornion uimahallin peruskorjauksen aikana. Tornion uimahallin yhteiskäytön pelisäännöt peruskorjauksen jälkeen.	Päätökset uimahalliyhteistyöstä.	Peruskorjauksen aikainen yhteistyö on sovittu. Peruskorjauksen jälkeinen yhteistyöstä on alustavasti neuvoteltu. Jatkovalmistelu on Haaparannan tahtotilasta kiinni.

Asuminen ja ympäristö

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Rakennetun ympäristön laadun edistäminen.	Uimahallin peruskorjaus.	Peruskorjauksen toteutumisen ja aikataulu.	Peruskorjaus on käynnistynyt aikataulussa ja etenee suunnitelman mukaisesti.

Resurssit ja johtaminen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Talouden hallinta	Liikuntapalvelujen tuottaminen talouden kanssa tasapainossa. Hallintosäännön mukainen organisaatio.	Talousarvion mukainen toiminta. Organisaation muuttaminen uuden hallintosäännön mukaisesti.	Käyttösuunnitelma ja osavuositarkastukset. Suoritetut organisaatiomuutokset.	Käyttösuunnitelma on laadittu tammikuussa ja osavuositarkastukset erillisen aikataulun mukaisesti. Hallintosäännön organisaatiomuutokset on suunniteltu ja toteutettu.
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpito ja kehittäminen.	Säännölliset yksiköpalaverit.	Toteutuneet yksikkökohtaiset palaverit.	Uimahallilla on viikoittain ollut yhteinen palaveri.
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvoinnin edistäminen.	Työhyvinvointikeskustelut	Työhyvinvointikeskustelujen toteuma.	Työhyvinvointikeskustelut on käyty yksikön oman aikataulun mukaisesti.

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

LAUTAKUNTA:	Liikuntalautakunta (31.5.2017 saakka)
Toimiala	Tekniset palvelut
Lautakunnan palvelualueet	Liikuntatoimi
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Liikuntaryhmät ja Haaparannan uimahallin yhteiskäyttö oman hallin remontin aikana ovat toteutuneet suunnitellusti.
Asuminen ja ympäristö	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Uimahallin peruskorjaus käynnistyi aikataulun mukaisesti elokuussa 2017
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Ei asetettuja toiminnallisia tavoitteita.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Talousarviossa asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu suunnitellulla tavalla.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Uimahallin sisäisiä vuokria on kirjautunut arvioitua huomattavasti vähemmän.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Ei investointeja.

Liikuntalautakunta

680 (LIIKUNTALAUTAKUNTA) ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA 1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	135 900,00		135 900,00	121 009,72	14 890,28	89,04%
MAKSUTUOTOT	96 090,00		96 090,00	109 357,19	-13 267,19	113,81%
TUET JA AVUSTUKSET	0,00		0,00	1 445,62	-1 445,62	
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 600,00		2 600,00	5 959,66	-3 359,66	229,22%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	234 590,00		234 590,00	237 772,19	-3 182,19	101,36%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-343 375,00		-343 375,00	-313 179,19	-30 195,81	91,21%
HENKILÖSIVUKULUT	-116 135,00		-116 135,00	-109 898,02	-6 236,98	94,63%
PALVELUJEN OSTOT	-201 000,00		-201 000,00	-246 729,97	45 729,97	122,75%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-125 040,00		-125 040,00	-88 235,70	-36 804,30	70,57%
AVUSTUKSET	-102 990,00		-102 990,00	-89 410,00	-13 580,00	86,81%
MUUT TOIMINTAKULUT	-77 580,00		-77 580,00	-15 893,88	-61 686,12	20,49%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-966 120,00		-966 120,00	-863 346,76	-102 773,24	89,36%
TOIMINTAKATE	-731 530,00		-731 530,00	-625 574,57	-105 955,43	85,52%
680 (LIIKUNTALAUTAKUNTA) ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA 2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	0,00		0,00	20 233,30	-20 233,30	
MAKSUTUOTOT	124 230,00		124 230,00	131 578,12	-7 348,12	105,91%
MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00		0,00	19,10	-19,10	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	124 230,00		124 230,00	151 830,52	-27 600,52	122,22%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-209 060,00		-209 060,00	-179 194,74	-29 865,26	85,71%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-2 003,35	2 003,35	
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 029 910,00		-1 029 910,00	-698 670,19	-331 239,81	67,84%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 238 970,00		-1 238 970,00	-879 868,28	-359 101,72	71,02%
TOIMINTAKATE	-1 114 740,00		-1 114 740,00	-728 037,76	-386 702,24	65,31%
680 (LIIKUNTALAUTAKUNTA) ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	358 820,00		358 820,00	389 602,71	-30 782,71	108,58%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 205 090,00		-2 205 090,00	-1 743 215,04	-461 874,96	79,05%
TOIMINTAKATE	-1 846 270,00		-1 846 270,00	-1 353 612,33	-492 657,67	73,32%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedossa kohdassa 43.

Perämeren jätelautakunta
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut - koko väestö/työikäiset	Jätelautakunta tehtäväkentässään toimii yhteistyössä Perämeren Jätehuolto Oy:n kanssa siten, että tapahtuneet muutokset toimialueensa kuntien järjestämisvastuulla olevassa jätehuollossa toteutetaan tarkoituksenmukaisesti ja kestäväällä tavalla - erityisesti poltettavan ja palamattoman jätteen jätehuollon osalta.	Jätelautakunta päättää uusista jätehuoltomääräyksistä. Yhdessä Perämeren Jätehuolto Oy:n kanssa julkaistaan jäteopas ja panostetaan tiedottamiseen ja neuvontaan sekä jätteenkuljetusrekisterin ajantasaistamiseen.	Jätelautakunta tekee jätehuollon ratkaisujen ja muutosten edellyttämät päätökset tarkoituksenmukaisesti ja joutuisasti yhteistyössä jätehuollon toteuttajien kanssa. Kiinteistönhaltijoilla on helposti saatavilla tieto, kuinka heidän on toimittava kuntien järjestämisvastuulla olevaan jätehuoltoon liittyen.	Jätetaksan päivityksestä on päätetty 12.12.2017 (voimaantulo 18.1.2018). Vuoden 2016 jäteopas on edelleen ajantasainen. Jätteenkuljetusrekisterin kokoaminen ja ylläpito on jatkunut.

Asuminen ja ympäristö

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Rakennetun ympäristön laadun edistäminen. Jätelautakunta tehtäväkentässään toimii yhteistyössä Perämeren Jätehuolto Oy:n kanssa siten, että jätehuollon rakenteet tukevat turvallisen, terveellisen ja viihtyisän ympäristön toteutumista.	Jätelautakunta päättöksillään mahdollistaa ja tukee tarkoituksenmukaisia, kestäviä ja rakennetun ympäristön laatua edistäviä ratkaisuja ja muutoksia jätehuollossa ja avustaa Perämeren Jätehuolto Oy:tä niihin liittyvässä neuvonnassa.	Jätelautakunta tekee jätehuollon ratkaisujen ja muutosten edellyttämät päätökset tarkoituksenmukaisesti ja joutuisasti yhteistyössä jätehuollon toteuttajien kanssa. Kiinteistönhaltijoilla on helposti saatavilla tieto, kuinka heidän on toimittava kuntien järjestämisvastuulla olevaan jätehuoltoon liittyen.	Yhteistyö Perämeren Jätehuolto Oy:n kanssa on sujunut hyvin.

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Tuloksellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö	Perämeren jätelautakunnan yhteistyökuntien hyvä yhteistyö jätelautakunnan tehtävissä.	Jätelautakunta päättöksillään mahdollistaa ja tukee tarkoituksenmukaisia, kestäviä ja rakennetun ympäristön laatua edistäviä ratkaisuja ja muutoksia jätehuollossa ja avustaa Perämeren Jätehuolto Oy:tä niihin liittyvässä neuvonnassa.	Jätelautakunta tekee jätehuollon ratkaisujen ja muutosten edellyttämät päätökset tarkoituksenmukaisesti ja joutuisasti yhteistyössä jätehuollon toteuttajien kanssa. Kiinteistönhaltijoilla on helposti saatavissa tieto, kuinka heidän on toimittava kuntien järjestämisvastuulla olevaan jätehuoltoon liittyen.	Lautakunnan toiminnan kannalta yhteistyö toimialueen kuntien kanssa on sujunut hyvin.

Resurssit ja johtaminen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Talouden hallinta	Talousarvion toteuttaminen.	Talousarvion mukainen toiminta. Talousarvion toteuttamisen seuranta.	Käyttösuunnitelma ja osavuosisikatsaukset tarpeen mukaan.	Käyttösuunnitelma laadittu tammikuussa ja osavuosisikatsaukset erillisen aikataulun mukaan.
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Osaamisen kehittäminen.	Henkilöstön koulutus tarpeen mukaan.	Toteutuneet koulutukset, niiden ajallinen kesto ja niiden sisällön merkitys jätelautakunnan tehtävien kannalta.	Helmikuussa on osallistuttu jätehuollon viiranhaltijoiden verkostotapaamiseen.

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

TOIMIELIN:	Perämeren jätelautakunta
Palvelualue	Tekniset palvelut
Toimielimen tulosalueet	Perämeren jätelautakunta
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin suunnitellulla tavalla.
Asuminen ja ympäristö	Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti.
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti.
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Talous on toteutunut talousarvion mukaisena. Lautakunnan kustannukset laskutetaan Perämeren Jätehuolto Oy:ltä, jolloin nettokustannus on 0.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Ei investointeja.

Perämeren jätelautakunta

691 PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
1 ULKOINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	78 380,00		78 380,00	49 750,81	28 629,19	63,47%
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 010,00		6 010,00	2 391,82	3 618,18	39,8%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	84 390,00		84 390,00	52 142,63	32 247,37	61,79%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-22 627,00		-22 627,00	-25 908,45	3 281,45	114,5%
HENKILÖSIVUKULUT	-5 037,00		-5 037,00	-4 830,14	-206,86	95,89%
PALVELUJEN OSTOT	-37 980,00		-37 980,00	-17 413,30	-20 566,70	45,85%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 300,00		-1 300,00	-171,94	-1 128,06	13,23%
MUUT TOIMINTAKULUT	-14 140,00		-14 140,00	-100,00	-14 040,00	0,71%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-81 084,00		-81 084,00	-48 423,83	-32 660,17	59,72%
TOIMINTAKATE	3 306,00		3 306,00	3 718,80	-412,80	112,49%
691 PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-700,00		-700,00	-1 061,10	361,10	151,59%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-47,70	47,70	
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 610,00		-2 610,00	-2 610,00	0,00	100,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 310,00		-3 310,00	-3 718,80	408,80	112,35%
TOIMINTAKATE	-3 310,00		-3 310,00	-3 718,80	408,80	112,35%
691 PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	84 390,00		84 390,00	52 142,63	32 247,37	61,79%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-84 394,00		-84 394,00	-52 142,63	-32 251,37	61,78%
TOIMINTAKATE	-4,00		-4,00	0,00	-4,00	0,0%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelty liitetiedossa kohdassa 43.

Meri-Lapin ympäristölautakunta
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Tiivis raja-, seutu- ja alueyhteistyö palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa	<p>Lupakäsittelyiden nopeuttaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rakennusluvut 0,5 kk Ympäristöluvut 5 kk Maa-ainesluvut 3 kk Ymp. terveysvalvonnan luvat 2 kk <p>Laajentuneen seutuyhteistyön kehittäminen</p>	<p>Tehtävien selkeyttäminen.</p> <p>Työpaikkapalaverien lisääminen.</p>	Lupien käsittelyajat.	<p>Tavoitteelliset lupa-ajat ovat pääasiassa toteutuneet.</p> <p>Työpaikkapalaveria on pidetty pääasiassa yksikökohtaisesti. Lisäksi on osallistuttu sote- ja maakuntaudistukseen liittyviin palaveriin ympäristöterveyshuollon osalta.</p>
Monikanavainen ja kattava palveluverkko	Varautuminen tulevaan maakuntaudistukseen ympäristöpalveluiden osalta.	Pyritään aktiivisesti valmistelu-työryhmiin.		Valmisteluun on osallistuttu mahdollisuuksien mukaisesti.

Asuminen ja ympäristö

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö	Rakennetun ympäristön laadun edistäminen.	Viranomaistoimenpiteitä ja erityisesti tiedotusta tehostetaan.	Valitusten määrä.	
Kestävät ympäristö- ja energiaratkaisut	Kunnan omien toimintojen ympäristö- ja ympäristöterveysvaikutusten tiedostaminen.	Toimijoiden yhteistyön lisääminen.		

Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Tuloksellinen verkosto- ja ohjelmayhteistyö	Yhteistyökuntien saumaton työskentely.	Sähköisen palvelun lisääminen.	Viranomaistyön (työmäärän) ja kaantuminen.	Sähköisen rakennuslupaprosessin käyttöönottoa on selvitetty.

Resurssit ja johtaminen

Kaupungin strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	Mittarit	Toteuma
Talouden hallinta	Talousarvion toteutuminen	Talousarvion mukainen toiminta	Käyttösuunnitelman toteutumista seurataan	Käyttösuunnitelma on laadittu ja talouden toteumaa seurattu säännöllisesti.
Kannustava johtaminen ja päätöksenteko	Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpito ja kehittäminen.	Henkilöstökyselyn tulosten käsittely yksikköpalaverissa.	Toteutuneet yksikkökohtaiset palaverit.	Palaverit toteutuneet erillisen aikataulun mukaisesti.
Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointi paranee.	Kannustetaan ammattitaidon ja työhyvinvoinnin ylläpidossa.	Työyhteisön ilmapiiri Koulutuspäivien määrä	Työilmapiirin ylläpitämiseksi suoritetaan jatkuvasti toimenpiteitä. Koulutuksiin on osallistuttu yksiköiden omien koulutusaikataulujen mukaisesti.

Toimielimen arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä investointien toteutumisesta vuonna 2017:

LAUTAKUNTA:	Meri-Lapin ympäristölautakunta
Toimiala	
Lautakunnan palvelualueet	Rakennusvalvonta, eläinlääkintä, ympäristöterveysvalvonta, joukkoliikenne ja ympäristönsuojelu
TOIMINNALLISET TAVOITTEET:	
Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	Asetetut tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti
Asuminen ja ympäristö	Rakennetun ympäristön laatu on kohentunut
Elinkeinot, osaaminen ja kilpailukyky	Verkkotyöskentelyssä on edelleen parantamista
Resurssit ja johtaminen / Henkilöstö	Henkilöstössä (eläinlääkinnässä) runsaasti sijaisuuksia. Sijaisuusjärjestelyt toimivat. Rekrytoinnit ovat lisääntyneet.
TALOUDELLISET TAVOITTEET:	
Hallintokunta on pysynyt hyvin taloudellisissa tavoitteissaan.	
Resurssit ja johtaminen / Talous	Henkilöstöresurssit olleet osittain alle budjetoidun sijaisjärjestelyjen vuoksi.
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN:	Ei investointeja

Meri-Lapin ympäristölautakunta

695 MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
1 ULKOINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	971 210,00		971 210,00	800 187,67	171 022,33	82,39%
MAKSUTUOTOT	353 670,00		353 670,00	427 943,45	-74 273,45	121,0%
TUET JA AVUSTUKSET	0,00		0,00	126,00	-126,00	
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 200,00		4 200,00	1 479,76	2 720,24	35,23%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 329 080,00		1 329 080,00	1 229 736,88	99 343,12	92,53%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-1 181 586,00		-1 181 586,00	-1 028 799,97	-152 786,03	87,07%
HENKILÖSIVUKULUT	-311 527,00		-311 527,00	-288 360,45	-23 166,55	92,56%
PALVELUJEN OSTOT	-255 470,00		-255 470,00	-187 983,52	-67 486,48	73,58%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-55 010,00		-55 010,00	-42 151,60	-12 858,40	76,63%
AVUSTUKSET	-18 600,00		-18 600,00	-19 833,77	1 233,77	106,63%
MUUT TOIMINTAKULUT	-73 250,00		-73 250,00	-63 467,43	-9 782,57	86,64%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 895 443,00		-1 895 443,00	-1 630 596,74	-264 846,26	86,03%
TOIMINTAKATE	-566 363,00		-566 363,00	-400 859,86	-165 503,14	70,78%
695 MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITTUOTOT	667 130,00		667 130,00	502 104,09	165 025,91	75,26%
MAKSUTUOTOT	0,00		0,00	5 362,14	-5 362,14	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	667 130,00		667 130,00	507 466,23	159 663,77	76,07%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-56 820,00		-56 820,00	-56 121,08	-698,92	98,77%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-1 771,05	1 771,05	
MUUT TOIMINTAKULUT	-43 940,00		-43 940,00	-48 714,24	4 774,24	110,87%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-100 760,00		-100 760,00	-106 606,37	5 846,37	105,8%
TOIMINTAKATE	566 370,00		566 370,00	400 859,86	165 510,14	70,78%
695 MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 996 210,00		1 996 210,00	1 737 203,11	259 006,89	87,03%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 996 203,00		-1 996 203,00	-1 737 203,11	-258 999,89	87,03%
TOIMINTAKATE	7,00		7,00	0,00	7,00	0,0%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukuihin. Työllisyyskustannusten jako esitelty liitetiedossa kohdassa 43.

Tekniset palvelut yhteensä

60 TEKNISET PALVELUT						
1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	1 782 060,00		1 782 060,00	1 439 569,49	342 490,51	80,78%
MAKSUTUOTOT	576 460,00		576 460,00	787 736,18	-211 276,18	136,65%
TUET JA AVUSTUKSET	0,00		0,00	36 285,21	-36 285,21	
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 338 310,00		2 338 310,00	2 342 156,34	-3 846,34	100,16%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 696 830,00		4 696 830,00	4 605 747,22	91 082,78	98,06%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-4 956 025,00		-4 956 025,00	-4 633 629,57	-322 395,43	93,49%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 611 408,00		-1 611 408,00	-1 547 414,52	-63 993,48	96,03%
PALVELUJEN OSTOT	-4 990 990,00		-4 990 990,00	-4 905 417,87	-85 572,13	98,29%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 718 250,00		-3 718 250,00	-3 632 159,39	-86 090,61	97,68%
AVUSTUKSET	-184 590,00		-184 590,00	-134 218,02	-50 371,98	72,71%
MUUT TOIMINTAKULUT	-267 730,00		-267 730,00	-226 921,11	-40 808,89	84,76%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 728 993,00		-15 728 993,00	-15 079 760,48	-649 232,52	95,87%
TOIMINTAKATE	-11 032 163,00		-11 032 163,00	-10 474 013,26	-558 149,74	94,94%
60 TEKNISET PALVELUT						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	2 381 410,00		2 381 410,00	2 227 599,48	153 810,52	93,54%
MAKSUTUOTOT	124 230,00		124 230,00	140 526,39	-16 296,39	113,12%
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 552 720,00		7 552 720,00	7 218 549,93	334 170,07	95,58%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 058 360,00		10 058 360,00	9 586 675,80	471 684,20	95,31%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-1 090 850,00		-1 090 850,00	-901 922,58	-188 927,42	82,68%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	106 103,30	-106 103,30	
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 303 140,00		-1 303 140,00	-969 618,39	-333 521,61	74,41%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 393 990,00		-2 393 990,00	-1 765 437,67	-628 552,33	73,74%
TOIMINTAKATE	7 664 370,00		7 664 370,00	7 821 238,13	-156 868,13	102,05%
60 TEKNISET PALVELUT						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	14 755 190,00		14 755 190,00	14 192 423,02	562 766,98	96,19%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-18 122 983,00		-18 122 983,00	-16 845 198,15	-1 277 784,85	92,95%
TOIMINTAKATE	-3 367 793,00		-3 367 793,00	-2 652 775,13	-715 017,87	78,77%

Työllisyyskustannukset eivät sisälly lukiin. Työllisyyskustannusten jako esitely liitetiedossa kohdassa 43.

Käyttötalous yhteensä

TORNION KAUPUNKI						
1 ULKOINEN LASKENTA	ALKUPERÄINEN TA	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TOTEUMA	POIKKEAMA	POIKKEAMA -%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	5 933 440,00	-498 000,00	5 435 440,00	5 191 060,88	1 240 379,12	80,71%
MAKSUTUOTOT	5 857 890,00		5 857 890,00	6 363 452,17	-505 562,17	108,63%
TUET JA AVUSTUKSET	1 485 010,00	100 000,00	1 585 010,00	1 822 868,90	-237 858,90	115,01%
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 872 320,00		3 872 320,00	4 051 178,27	-178 858,27	104,62%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	17 746 660,00	-398 000,00	16 750 660,00	17 428 560,22	318 099,78	98,21%
TOIMINTAKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-44 830 971,00	-200 000,00	-45 030 971,00	-43 845 839,28	-1 185 131,72	97,37%
HENKILÖSIVUKULUT	-12 643 596,00		-12 643 596,00	-12 044 206,66	-599 389,34	95,26%
PALVELUJEN OSTOT	-52 011 408,00	-3 250 000,00	-55 261 408,00	-55 892 571,37	631 163,37	101,14%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 873 970,00		-7 873 970,00	-7 608 686,62	-265 283,38	96,63%
AVUSTUKSET	-11 125 180,00		-11 125 180,00	-10 513 630,31	-611 549,69	94,5%
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 916 230,00		-1 916 230,00	-1 843 311,61	-72 918,39	96,19%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-133 851 355,00	-3 450 000,00	-133 851 355,00	-131 748 245,85	-2 103 109,15	98,43%
TOIMINTAKATE	-116 104 695,00	-3 848 000,00	-117 100 695,00	-114 319 685,63	-1 785 009,37	98,46%
TORNION KAUPUNKI						
2 SISÄINEN LASKENTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	7 628 000,00		7 628 000,00	7 427 208,44	200 791,56	97,37%
MAKSUTUOTOT	124 230,00		124 230,00	148 498,09	-24 268,09	119,53%
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 552 720,00		7 552 720,00	7 218 884,93	333 835,07	95,58%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	15 304 950,00		15 304 950,00	14 794 591,46	510 358,54	96,67%
TOIMINTAKULUT						
PALVELUJEN OSTOT	-7 473 000,00		-7 473 000,00	-7 307 946,40	-165 053,60	97,79%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00		0,00	-22 285,81	22 285,81	
AVUSTUKSET	-155 000,00		-155 000,00	-109 457,45	-45 542,55	70,62%
MUUT TOIMINTAKULUT	-7 676 950,00		-7 676 950,00	-7 354 901,80	-322 048,20	95,8%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 304 950,00		-15 304 950,00	-14 794 591,46	-510 358,54	96,67%
TOIMINTAKATE	0,00		0,00	0,00	0,00	
TORNION KAUPUNKI						
YHTEENSÄ						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	33 051 610,00	-398 000,00	32 055 610,00	32 223 151,68	828 458,32	97,49%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-149 156 305,00	-3 450 000,00	-149 156 305,00	-146 542 837,31	-2 613 467,69	98,25%
TOIMINTAKATE	-116 104 695,00	-3 848 000,00	-117 100 695,00	-114 319 685,63	-1 785 009,37	98,46%

4.2. TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.-31.12.2017 JA VERTAILU EDELLISEEN VUOTEEN

(Sisältää sisäiset erät)	Ta 2017	Toteutuma 2017	Ero TA 2017 tot 2017 e	tot.%	Tot. 2016	Muutos e 16/17	Muutos %
Ulkoinen tuloslaskelma							
Myyntituotot	5 933 440	5 191 060,88	742 379	87,5	5 828 807,27	-637 746	-10,9
Maksutuotot	5 857 890	6 363 452,17	-505 562	108,6	6 644 052,59	-280 600	-4,2
Tuet ja avustukset	1 485 010	1 822 868,90	-337 859	122,8	2 667 239,51	-844 371	-31,7
Muut toimintatuotot	3 872 320	4 051 178,27	-178 858	104,6	5 065 659,13	-1 014 481	-20,0
Toimintamenot	-130 401 355	-131 748 245,85	1 346 891	101,0	-134 925 440,14	-3 177 194	-2,4
Palkat ja palkkiot	-44 830 971	-43 845 839,28	-985 132	97,8	-45 072 031,58	-1 226 192	-2,7
Henkilösivukulut	-12 643 596	-12 044 206,66	-599 389	95,3	-13 998 432,00	-1 954 225	-14,0
Palvelujen ostot	-24 925 008	-25 374 346,62	449 339	101,8	-27 670 362,72	-2 296 016	-8,3
Erikoissairaanhoido	-27 086 400	-30 518 224,75	3 431 825	112,7	-29 087 248,19	1 430 977	4,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						0	
Ostot tilikauden aikana	-7 873 970	-7 608 686,62	-265 283	96,6	-7 640 291,12	-31 605	-0,4
Avustukset	-11 125 180	-10 513 630,31	-611 550	94,5	-9 792 189,50	721 441	7,4
Muut toimintakulut	-1 916 230	-1 843 311,61	-72 918	96,2	-1 664 885,03	178 427	10,7
Toimintakate	-113 252 695	-114 319 685,63	1 066 991	100,9	-114 719 681,64	399 996	-0,3
Sisäinen tuloslaskelma							
Toimintatuotot	15 304 950	14 794 591,46	510 359	96,7	15 558 065,85	763 474	4,9
Toimintakulut	-15 304 950	-14 794 591,46	-510 359	96,7	-15 558 065,85	-763 474	4,9
Toimintakate	0	0,00	0		0,00		
Toimintatuotot yht	32 453 610	32 223 151,68	230 458	99,3	35 763 824,35	3 540 673	9,9
Toimintakulut yht	-145 706 305	-146 542 837,31	836 532	100,6	-150 483 505,99	-3 940 669	2,6
Toimintakate	-113 252 695	-114 319 685,63	1 066 991	100,9	-114 719 681,64	-399 996	0,3
Verotulot yhteensä	81 835 430	83 200 643,85	-1 365 214	101,7	81 334 738,91	1 865 905	2,3
Kunnallisvero	72 382 000	73 199 774,26	-817 774	101,1	72 430 333,10	769 441	1,1
Kiinteistövero	6 770 430	6 779 685,07	-9 255	100,1	6 233 916,08	545 769	8,8
Yhteisövero	2 683 000	3 221 184,52	-538 185	120,1	2 670 489,73	550 695	
Valtionosuudet	38 475 897	38 663 380,34	-187 483	100,5	39 809 957,00	-1 146 577	-2,9
Rahoitustulot ja -menot	-498 000	-55 047,13	-442 953	11,1	-160 660,76	105 614	-65,7
Korkotulot konserniyhtiöiltä	85 000	53 599,16	31 401	63,1	80 763,58	-27 164	-33,6
Korkot.kons. pääomalaina	305 000	305 000,00	0	100,0	305 000,00	0	0,0
Korkotulot	5 000	2 287,48	2 713	45,7	849,44	1 438	169,3
Muut rahoitustulot	140 000	115 066,26	24 934	82,2	109 569,13	5 497	5,0
Korkomenot	-1 000 000	-530 702,39	-469 298	53,1	-652 712,15	122 010	-18,7
Muut rahoitusmenot	-33 000	-297,64	-32 702	0,9	-4 130,76	3 833	-92,8
Vuosikate	6 560 632	7 489 291,43	-928 659	114,2	6 264 353,51	1 224 938	19,6
Poistot käyttöön. ja pitkävaikutteisista menoista	-5 618 860	-5 656 056,31	37 196	100,7	-5 524 320,66	-131 736	0,00
Satunnaiset tulot ja menot			0			0	
Satunnaiset tulot	0	0,00	0		0,00	0	
Tilikauden tulos	941 772	1 833 235,12	-891 463	194,7	740 032,85	1 093 202	147,7
Poistoeron lis.-/vähenn. + Varausten lis.-/vähennys + Rahastojen lis.-/vähennys +		12 897,71	-12 898		66 950,70	-54 053	
Tilikauden yli- alijäämä	941 772	1 846 132,83	-904 361	196,0	806 983,55	1 039 151	128,8

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU TA-MUUTOSTEN JÄLKEEN 1.1.-31.12.2017

(Sisältää sisäiset erät)	TA muutos	Toteutuma	Poikkeama	tot. %	Tot.
Ulkoinen tuloslaskelma	2017	2017			2016
Toimintatulot	16 750 660	17 428 560,22	-677 900	104,0	20 205 758,50
Myyntituotot	5 435 440	5 191 060,88	244 379	95,5	5 828 807,27
Maksutuotot	5 857 890	6 363 452,17	-505 562	108,6	6 644 052,59
Tuet ja avustukset	1 585 010	1 822 868,90	-237 859	115,0	2 667 239,51
Muut toimintatuotot	3 872 320	4 051 178,27	-178 858	104,6	5 065 659,13
Toimintamenot	-133 851 355	-131 748 245,85	-2 103 109	98,4	-134 925 440,14
Palkat ja palkkiot	-45 030 971	-43 845 839,28	-1 185 132	97,4	-45 072 031,58
Henkilösivukulut	-12 643 596	-12 044 206,66	-599 389	95,3	-13 998 432,00
Palvelujen ostot	-24 925 008	-25 374 346,62	449 339	101,8	-27 670 362,72
Erikoissairaanhoido	-30 336 400	-30 518 224,75	181 825	100,6	-29 087 248,19
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-7 873 970	-7 608 686,62	-265 283	96,6	-7 640 291,12
Avustukset	-11 125 180	-10 513 630,31	-611 550	94,5	-9 792 189,50
Muut toimintakulut	-1 916 230	-1 843 311,61	-72 918	96,2	-1 664 885,03
Toimintakate	-117 100 695	-114 319 685,63	-2 781 009	97,6	-114 719 681,64
Sisäinen tuloslaskelma					
Toimintatuotot	15 304 950	14 794 591,46	510 359	96,7	15 558 065,85
Toimintakulut	-15 304 950	-14 794 591,46	-510 359	96,7	-15 558 065,85
Toimintakate	0	0,00	0		0,00
Toimintatuotot yhteensä	32 055 610	32 223 151,68	-167 542	100,5	35 763 824,35
Toimintakulut yhteensä	-149 156 305	-146 542 837,31	-2 613 468	98,2	-150 483 505,99
Toimintakate	-117 100 695	-114 319 685,63	-2 781 009	97,6	-114 719 681,64
Verotulot yhteensä	81 835 430	83 200 643,85	-1 365 214	101,7	81 334 738,91
Kunnallisvero	72 382 000	73 199 774,26	-817 774	101,1	72 430 333,10
Kiinteistövero	6 770 430	6 779 685,07	-9 255	100,1	6 233 916,08
Yhteisövero	2 683 000	3 221 184,52	-538 185	120,1	2 670 489,73
Valtionosuudet	38 475 897	38 663 380,34	-187 483	100,5	39 809 957,00
Rahoitustulot ja -menot	-498 000	-55 047,13	-442 953	11,1	-160 660,76
Korkotulot konserniyhtiöiltä	85 000	53 599,16	31 401	63,1	80 763,58
Korkot.kons. pääomalaina	305 000	305 000,00	0	100,0	305 000,00
Korkotulot	5 000	2 287,48	2 713	45,7	849,44
Muut rahoitustulot	140 000	115 066,26	24 934	82,2	109 569,13
Korkomenot	-1 000 000	-530 702,39	-469 298	53,1	-652 712,15
Muut rahoitusmenot	-33 000	-297,64	-32 702	0,9	-4 130,76
Vuosikate	2 712 632	7 489 291,43	-4 776 659	276,1	6 264 353,51
Poistot käyttöom. ja pitkävaikutteisista menoista	-5 618 860	-5 656 056,31	37 196	100,7	-5 524 320,66
Satunnaiset tulot ja menot			0		
Tilikauden tulos	-2 906 228	1 833 235,12	-4 739 463	-63,1	740 032,85
Poistoeron lis./vähenn. + Varausten lis./vähennys + Rahastojen lis./vähennys +		12 897,71	-12 898		66 950,70
Tilikauden yli- alijäämä	-2 906 228	1 846 132,83	-4 752 361	-63,5	806 983,55

4.2.1. Tuloslaskelman verotulojen ja valtionosuuksien toteutumien erittelytiedot

Verotulojen erittely	Talousarvio-17 e	Toteutuma-17 e	TA-poikkeama -17		Toteutuma-16 e	Muutos 17-16	
			e	%		e	%
Kunnallisvero	72 382 000	73 199 774	-817 774	-1,13 %	71 595 804	1 603 970	2,24 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 683 000	3 221 185	-538 185	-20,06 %	2 951 286	269 899	9,15 %
Kiinteistövero	6 770 430	6 779 685	-9 255	-0,14 %	4 856 595	1 923 090	39,60 %
Verotulot yhteensä	81 835 430	83 200 644	-1 365 214	-1,67 %	79 403 685	3 796 959	4,78 %
Kunnan tulovero euroa/asukas	3 260	3 298	-38		3 239	60	1,84 %
Verotulot yht. euroa/asukas	3 686	3 749	-63		3 592	157	4,38 %
Asukasmäärä	22 203	22 193	10		22 107	86	0,39 %

Kunnallisverotulot verovuosina 2011-2016	Vero- prosentti	Määrä e	Kasvu e	Kasvu % ed. v	Kasvu -% kunnat yht.
Verovuosi 2011	20,00 %	64 525 262	2 056 409	3,29 %	5,10 %
Verovuosi 2012	20,00 %	66 521 396	1 996 134	3,09 %	3,60 %
Verovuosi 2013	20,00 %	67 948 891	1 427 495	2,15 %	3,90 %
Verovuosi 2014	20,50 %	69 466 780	1 517 889	2,23 %	1,30 %
Verovuosi 2015	20,50 %	71 595 804	2 129 024	3,06 %	1,60 %
Verovuosi 2016	20,50 %	72 430 333	834 529	1,17 %	1,70 %

Kiinteistöveroprosentit	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Sallittu vaihteluväli 2017
Yleinen kiinteistövero	1,12 %	1,05 %	1,05 %	1,05 %	1,00 %	1,00 %	0,93-1,80
Vakituinen asuinrakennus	0,50 %	0,42 %	0,42 %	0,42 %	0,35 %	0,35 %	0,41-0,90
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	0,95 %	0,95 %	0,93-1,80
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00-1,35
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	2,00-6,00
Voimalaitos	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	0,80-3,10

Valtionosuuksien erittely	Talousarvio- 17 e	Toteutuma- 17 e	TA-poikkeama 17		Toteutuma- 16 e	Muutos 17-16	
			e	%		e	%
Peruspalvelujen valtionosuus	31 055 601	31 111 469	-55 868	-0,18 %	31 702 920	-591 451	-1,9 %
Verotulojen tasaus	8 328 228	8 328 228	0	0,00 %	8 497 200	-168 972	-2,0 %
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-907 932	-776 316	-131 616	14,50 %	-2 251 370	1 475 054	-65,5 %
VO:n järjestelmän muutoksen tasaus	0	0	0		864 250	-864 250	-100,0 %
Valtionosuudet yhteensä	38 475 897	38 663 380	-187 483	-0,49 %	38 813 000	-149 620	-0,39 %

4.3. Investointien toteutuminen

KESKUSHALLINTOPALVELUT	TP 2016	TA 2017	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2017	POIKKEAMA
Investointiprojektit						
101 Kiinteä omaisuus/Kaup.hallitus						
6060 MAANHANKINTA	-4 942,66	-250 000,00	0,00	-250 000,00	121 258,56	-371 258,56
Menot	-51 335,51	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-54 577,51	-245 422,49
Tulot	46 392,85	50 000,00	0,00	50 000,00	175 836,07	-125 836,07
103 Aineeton kom/Kaupunginhallitus						
6070 LAPIN SÄHKÖVOIMA OY	-127 464,96	-130 000,00	-1 808 975,02	-1 938 975,02	-1 938 975,02	0,00
Menot	-127 464,96	-130 000,00	-1 808 975,02	-1 938 975,02	-1 938 975,02	0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6090 MUUT YHTIÖT	-1 981,92	0,00	1 347 500,00	1 347 500,00	1 345 518,08	1 981,92
Menot	-1 981,92	0,00	0,00	0,00	-1 981,92	1 981,92
Tulot	0,00	0,00	1 347 500,00	1 347 500,00	1 347 500,00	0,00
106 Irtain omaisuus/Kaup.hall						
6101 ATK-LAITTEET	-137 214,00	-175 250,00	0,00	-175 250,00	-172 825,74	-2 424,26
Menot	-137 214,00	-175 250,00	0,00	-175 250,00	-172 825,74	-2 424,26
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
109 Muu investointitoim/Kaup.hall						
6161 INVESTOINTIEN EU-PROJEKTIT	0,00	-85 000,00	0,00	-85 000,00	0,00	-85 000,00
Menot	0,00	-170 000,00	0,00	-170 000,00	0,00	-170 000,00
Tulot	0,00	85 000,00	0,00	85 000,00	0,00	85 000,00
NETTOMENOT	-271 603,54	-640 250,00	-461 475,02	-1 101 725,02	-645 024,12	-456 700,90
Menot	-317 996,39	-775 250,00	-1 808 975,02	-2 584 225,02	-2 168 360,19	-415 864,83
Tulot	46 392,85	135 000,00	1 347 500,00	1 482 500,00	1 523 336,07	-40 836,07

PERUSTELUT

Kiinteä omaisuus:

- tonttien osto 54 578 e
- tonttien myynti 175 836 e

Aineeton käyttöomaisuus:

- Tornion Golf Oy osakepääoman lisäys 1 982 e
- Lapin Sähkövoima Oy osakepääoma lisäys 1 938 975 e
- Kemi-Tornion Ammattikorkeakoulun osakepääoman myynti 1 347 500 e

Irtain omaisuus:

- ATK-hankinnat 175 826 e

Muu investointitoiminta

- Kaupunginhallituksen päättämä kehittämistoiminta, mm. EU-projektit yms. kaupunginhallitus päättää hankekohtaisesti toimenpiteet erikseen.

HYVINVOINTIPALVELUT	TP 2016	TA 2017	TA MUU- TOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2017	POIKKEAMA
10 Investointiprojektit						
201 Irtain omaisuus/Hyvinv.palv						
6201 HYVINVOINTIPALV.IRTAIMISTOHANK	-57 097,36	-79 500,00	0,00	-79 500,00	-131 663,29	52 163,29
Menot	-57 097,36	-79 500,00	0,00	-79 500,00	-131 663,29	52 163,29
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6202 HYVINVOINTIPALV. ATK-OHJELMAT	-17 459,00	-135 000,00	0,00	-135 000,00	-10 500,00	-124 500,00
Menot	-17 459,00	-135 000,00	0,00	-135 000,00	-10 500,00	-124 500,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NETTOMENOT	-74 556,36	-214 500,00	0,00	-214 500,00	-142 163,29	-72 336,71
Menot	-74 556,36	-214 500,00	0,00	-214 500,00	-142 163,29	-72 336,71
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

PERUSTELUT

Terveyskeskukseen on hankittu paalipuristin 11.864,50 eurolla

Hammashoitolaan on hankittu öljyämislaitte 5 425,53 e

Hammashoitolaan on hankittu röntgenputket + lattiapylväät 9 225 e

Terveyskeskuksen vuodeosasto 1:lle on hankittu hoitajakutsulaitteisto 105.148,26 e

Röntgenin digiröntgenkoneen ohjaus PC:n uusiminen ja digiröntgenkoneen ohjausohjelmiston päivittäminen 10.500 e

(KOULUTUSLAUTAKUNTA) SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2016	TA 2017	TA MUUTOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2017	POIKKEAMA
10 Investointiprojektit						
401 Irtain omaisuus/Varh.kasv.palv						
6300 VARHAISKASVATUKSEN IRTAIMISTOI	-24 380,57	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-26 434,73	-3 565,27
Menot	-24 380,57	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-26 434,73	-3 565,27
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
410 Irtain omaisuus/Peruskoulutus						
6310 PERUSKOULUTUKSEN IRTAIMISTOINV	-116 596,41	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-99 047,99	-20 952,01
Menot	-116 596,41	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-99 047,99	-20 952,01
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6311 PERUSKOULUTUKSEN atk-ohjelmat		0,00	0,00	0,00	-7 348,00	7 348,00
Menot		0,00	0,00	0,00	-7 348,00	7 348,00
Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
420 Irtain omaisuus/Nuort ja aik k						
6320 NUORTEN JA AIKUISTEN KOULUT. IR	-31 952,45	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-26 063,91	-3 936,09
Menot	-31 952,45	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-26 063,91	-3 936,09
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NETTOMENOT	-172 929,43	-180 000,00	0,00	-180 000,00	-158 894,63	-21 105,37
Menot	-172 929,43	-180 000,00	0,00	-180 000,00	-158 894,63	-21 105,37
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

PERUSTELUT

Varhaiskasvatus:

Hankittu päiväkodeille kalusteita ja tvt-laitteita

Peruskoulutus:

Opetukseen peruskouluille hankittu tietoteknisiä välineitä. Rakennettu myös kuituympyrä Kokkokankaan, Arpelan ja Karungin kouluille

Hankittu Aura kirjaamisohjelma koulukuraattoreille.

Nuorten ja aikuisten koulutus

Lukio Hankittu tietotekniikkavälineitä ja kalusteita

Kansalaisopisto

Valokuituyhteyden hankkiminen

ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA		TP 2016	TA 2017	TA MUU- TOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2017	POIK- KEAMA
10	Investointiprojektit						
450	Irtain omaisuus/Kultt. ja nuor						
6350	KIRJASTOTOIMEN IRTAIMISTO- HANK.	-7 417,12	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-17 610,99	-2 389,01
Menot		-7 417,12	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-17 610,99	-2 389,01
Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6360	KULTTUURITOIMEN IRTAIMISTOINV	0,00	-2 000,00	0,00	-2 000,00	0,00	-2 000,00
Menot		0,00	-2 000,00	0,00	-2 000,00	0,00	-2 000,00
Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6370	MUSEON IRTAIMISTOINV.	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00
Menot		0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00
Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6371	MAAKUNTAMUSEON PERUSNÄYT.	-4 839,41					
Menot		-9 839,41					
Tulot		5 000,00					
6380	NUORISOTOIMEN IRTAIMISTO- HANK.	-4 025,81	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-9 943,55	-56,45
Menot		-4 025,81	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-9 943,55	-56,45
Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NETTOMENOT		-16 282,34	-42 000,00	0,00	-42 000,00	-27 554,54	-14 445,46
Menot		-21 282,34	-42 000,00	0,00	-42 000,00	-27 554,54	-14 445,46
Tulot		5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

PERUSTELUT**Kirjasto**

Asiakaspalvelupisteiden uusiminen

Nuorisotoimi

Tietotekniikkavälineitä- ja sovelluksia pelitoimintaan.

Kulttuuritoimen laitehankinnat sekä maakuntamuseon laite- ja kokoelmahallintojärjestelmän hankinta eivät toteutuneet.

AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA	TP 2016	TA 2017	TA MUU- TOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2017	POIKKEAMA
10 Investointiprojektit						
460 Irtain omaisuus/Aineen taidemu						
6390 TAIDEMUSEON IRTAIMISTOHANK.	-19 927,28	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-17 954,55	-2 045,45
Menot	-19 927,28	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-17 954,55	-2 045,45
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NETTOMENOT	-19 927,28	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-17 954,55	-2 045,45
Menot	-19 927,28	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-17 954,55	-2 045,45
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

PERUSTELUT

Taidehankintoja

SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ	TP 2016	TA 2017	TA MUU- TOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2017	POIKKEAMA
NETTOMENOT	-209 139,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-214 139,05	-242 000,00	0,00	-242 000,00	-204 403,72	-37 596,28
Tulot	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

TEKNISET PALVELUT		TP 2016	TA 2017	TA MUU- TOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2017	POIK- KEAMA
10	Investointiprojektit						
500	Kiint.omaisuus/Tekn.palv						
6400	TEKNISTEN PALV. MAANHANKINNAT	0,00	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-2 328,00	-2 672,00
	Menot	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-2 328,00	-12 672,00
	Tulot	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	10 000,00
510	Irtain omaisuus/Tekn.palv						
6410	TEKNISTEN PALV.IRTAIMISTOHANK.	0,00	-62 000,00	0,00	-62 000,00	-63 681,96	1 681,96
	Menot	0,00	-62 000,00	0,00	-62 000,00	-63 681,96	1 681,96
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
520	Julk. kom/Tekniset palvelut						
6450	BUDJETTI PROJRY JULKINEN KOM	0,00	-50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00
6461	AINOLANVAINIO 2	-130 012,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6463	LUOKKALANKATU	-1 442,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6464	HOLMANKOSKENKATU	0,00	-106 000,00	0,00	-106 000,00	-142 859,30	36 859,30
6465	KOSTEKUJA	0,00	-18 000,00	0,00	-18 000,00	-3 768,52	-14 231,48
6801	PÄÄLLYSTÄMINEN	-405 787,32	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-352 433,07	52 433,07
6802	KUIVATUSOJIEN PERKAUS	-21 289,78	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-17 904,60	-2 095,40
6803	KATUAL.VIIMEISTELYTYÖT	-34 509,75	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-31 513,84	11 513,84
6820	RANTATIE	-141 725,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6828	JÄÄKÄRINKATU	-118 290,82	-58 000,00	0,00	-58 000,00	-59 779,49	1 779,49
6829	LAPPALAISENTIE	0,00	-127 000,00	0,00	-127 000,00	-149 831,56	22 831,56
6830	HALLITUSKATU	0,00	-189 000,00	70 000,00	-119 000,00	-101 845,28	-17 154,72
6832	PANIMONRANTA	0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-19 116,82	-883,18
6833	VESAISENKATU	0,00	0,00	-140 000,00	-140 000,00	-132 278,85	-7 721,15
7300	ULKOVALAISTUS	-297 567,50	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-129 409,91	-70 590,09
7503	MÖLJÄN KALUSTEET	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-9 876,95	-123,05
7507	LOSSINRANNAN VAR.ALUEEN KU- LUNV	-8 417,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7508	PIKISAARI LAPPARI	0,00	-80 000,00	70 000,00	-10 000,00	-11 953,15	1 953,15
7510	KÄVELYKATU	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-14 382,09	-617,91
7511	KOJAMO-TAIDETEOS	0,00	-42 500,00	0,00	-42 500,00	0,00	-42 500,00
	Menot		-85 000,00	0,00	-85 000,00	0,00	-85 000,00
	Tulot		42 500,00	0,00	42 500,00	0,00	42 500,00
7611	LÄNSIRANNAN JA RAJAKAAREN IST	-11 093,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7811	ANNALIN LEIKKIKENTTÄ	-24 275,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7812	RAUSTIN LEIKKIPUISTO	-8 116,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7813	LOHIRYSÄN LEIKKIPUISTO	-8 586,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7814	LIIKENNEPUISTO	-9 697,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7815	KAAKAMON LEIKKIPUISTO	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-9 716,74	-283,26
7816	AARNINTIEN LEIKKIPUISTO	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-11 817,39	1 817,39
7817	ARBORETUM/KALLIOPUTAAN LEI- KIPU	0,00	0,00	-20 000,00	-20 000,00	-19 900,00	-100,00
7818	SAUMAAJAN LEIKKIPUISTO	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-8 690,91	-1 309,09
7932	VENEVÄYLIEN KUNNOTUS	-40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

TEKNISET PALVELUT		TP 2016	TA 2017	TA MUU- TOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2017	POIK- KEAMA
558	Kivirannan koulu						
8608	KIVIRANNAN KOULU	-331 242,05	-350 000,00	0,00	-350 000,00	-439 540,69	89 540,69
	Menot	-331 242,05	-350 000,00	0,00	-350 000,00	-439 540,69	89 540,69
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
564	Uimahalli						
8615	UIMAHALLI	-150 683,03	-3 080 000,00	0,00	-3 080 000,00	-3 201 350,72	121 350,72
	Menot	-150 683,03	-3 500 000,00	0,00	-3 500 000,00	-3 557 350,72	57 350,72
	Tulot	0,00	420 000,00	0,00	420 000,00	356 000,00	64 000,00
	Rahoitusosuudet	0,00	420 000,00	0,00	420 000,00	356 000,00	64 000,00
8617	Kaakamon koulu						
	KAAKAMON KOULU	-309 814,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8618	Kyläjoen koulu						
	KYLÄJOEN KOULU	-18 577,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8620	Pirkiön päiväkoti						
	PIRKKIÖN PÄIVÄKOTI	0,00	0,00	0,00	0,00	22 850,91	-22 850,91
572	Kaupungintalo						
8621	KAUPUNGINTALO	0,00	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-287 053,62	-12 946,38
	Menot	0,00	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-287 053,62	-12 946,38
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
575	Tornion yhteislyseon lukio						
	Tornion yhteislyseon lukio	-43 330,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
576	Putaan koulu c-rakennus						
	PUTAAN KOULU C-RAKENNUS	-238 187,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
577	Levin maja						
8627	LEVIN MAJA	0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-44 633,24	-5 366,76
	Menot	0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-44 633,24	-5 366,76
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
750	Irtain omaisuus/Liikuntatoimi						
	LIIKUNTAPALV. IRTAIMISTOINV.	-16 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Irtain omaisuus/Liikuntatoimi						
	TENNISKENTÄN KUNNOSTUS	-22 691,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Menot	-31 691,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Tulot	9 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Rahoitusosuudet	9 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NETTOMENOT		-3 065 969,29	-5 777 500,00	0,00	-5 777 500,00	-5 720 325,75	-57 174,25
Menot		-3 074 969,29	-6 250 000,00	0,00	-6 250 000,00	-6 076 325,75	-173 674,25
Tulot		9 000,00	472 500,00	0,00	472 500,00	356 000,00	116 500,00

PERUSTELUT

Kiinteä omaisuus
Irtain omaisuus
Holmankoskenkatu
Kostekuja

Kiinteistön määräala 1 kpl
Höyrymestari, kunnallistekniikan ja tilapalvelujen autot hankittu
Holmankoskenkatu ja Kostekuja urakoitu yhtenä urakkana, valmis
Holmankoskenkatu ja Kostekuja urakoitu yhtenä urakkana, valmis

Päällystäminen	Asfaltointikohteet tehty
Kuivatusojien perkaus	Valmis
Katualueiden viimeistelytyöt	Valmis
Jääkärinkatu	Valmis
Lappalaisentie	Keskeytetty talven vuoksi, jatkuu keväällä 2018
Hallituskatu	Valmis
Panimonranta	Vuoden 2017 työt valmiina, jatkuu 2018
Vesaisenkatu	Kivityöt jäi keskeneräisiksi, keskeneräiset työt sisällytetään 2018 vuoden urakkaan.
Ulkovalaistus	Jokavuotinen huoltotyö, valaisimien vaihto
Möljän kalusteet	Valmis
Lossirannan varastoal. kulunvalvonta	Lisäkuluja viime vuoden hankintaan
Pikisaari Lappari	Valmis
Kävelykatu	Valmis
Kojamo-taideteos	Ei avustusta tälle vuodelle, siirretään
Kaakamon leikkipuisto	Valmis
Aarnintien leikkipuisto	Valmis
Arboretum / Kallioputaan leikkipuisto	Valmis
Saumaajan leikkipuisto	Valmis
Yhteistyöhankkeet / Tiehallinto	Rahoitusosuus risteysalueen suunnittelusta Kromitie-Thurevikinkatu
Keroputaantie/Keronkujan liittymä	Siirretty investoinneista keskeneräinen hanke käyttötalouteen, ei toteudu.
Liikenneturvallisuus	Valmis
Isopalon päiväkot	Valmis
Kaakamon terveystalo	Siirretty investoinneista keskeneräinen hanke käyttötalouteen, ei toteudu.
Raumon koulu	Liikuntasalin lattia, rahoitus ei riittänyt, siirretään ensi vuoden talousarvioon
Åströmin kartano	Sivurakennuksen vesikatteen uusiminen, tarjoushinta ylitti määrärahat, siirretään ensi vuodelle.
Rajakartano	Valmis
Putaan terveystalo	Valmis
Paloasema	Katon maalaus, Pinnoitettu pelti jota ei voida maalata. Ei toteudu suunnitelmien mukaan.
Vapaudenkatu 19	Valmis
Karungin koulu	Toteuttamatta, käyttäjän toiveet ylittivät varatut määrärahat.
Monitoimitalo	Valmis
Pääterveysasema	Kesken, urakat jatkuu huhtikuu 2018 asti.
Porthanin koulu	Ikkunoiden uusiminen, Museolta ei lupaa uusimiselle.
Kivirannan koulu	Valmis
Uimahalli	Kesken, Peruskorjaus aloitettu elokuussa, valmistuu 2018 elokuu.
Pirkkiön päiväkot	Peruskorjauksen suunnitelmat, siirretty investoinneista keskeneräinen hanke käyttötalouteen, ei toteudu.
Kaupungintalo	Valmis
Levin maja	Valmis

TOIMIALAT YHTEENSÄ	TP 2016	TA 2017	TA MUU-TOKSET	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUMA 31.12.2017	POIKKEAMA
NETTOMENOT	-3 621 268,24	-6 874 250,00	-461 475,02	-7 335 725,02	-6 711 916,88	-623 808,14
Menot	-3 681 661,09	-7 481 750,00	-1 808 975,02	-9 290 725,02	-8 591 252,95	-699 472,07
Tulot	60 392,85	607 500,00	1 347 500,00	1 955 000,00	1 879 336,07	75 663,93

4.4. Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Toteutuma e	Poikkeama e
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate +/-	6 560 632	7 489 291	928 659
Satunnaiset erät +/-	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		-643 045	-643 045
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-7 481 750	-8 591 253	-1 109 503
Rahoitusos. inv.menoihin +	547 500	356 000	-191 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	60 000	1 975 529	1 915 529
Investointien nettomeno	-6 874 250	-6 259 724	614 526
Toiminnan ja investointien rahavirta	-313 618	586 522	900 140
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset -	-500 000	0	500 000
Antolainasaamisten vähennykset +	400 000	0	-400 000
Muiden pitk.aik. saamisten lisäys -/ vähennys +	0	0	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +	10 000 000	0	-10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -	-6 935 862	-6 896 374	39 488
Lyhytaikaisten lainojen muutos - / +	-2 630 000	5 000 000	7 630 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	20 520	-1 309 851	-1 330 371

Tunnusluvut

Kassalainat	11 458 700	13 000 000	1 541 300
Pitkäaikainen lainakanta	47 382 236	37 421 725	-9 960 511
Lainakanta	58 840 936	50 421 725	-8 419 211
Pitkäaikaiset lainat/asukas	2 134	1 706	-428
Lainat/asukas	2 650	2 299	-351
Asukasmäärä	22 203	21 931	-272

4.5. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Sito- vuus) B,N	Määrärahat 1 000 e					Tuloarviot 1 000 e				
		TA 2017	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poik- keama	TA 2017	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUS		145 706	3 350	149 056	146 494	2 563	32 453	-398	32 055	32 201	-146
Tarkastuslautakunta	B	81		81	71	10					
Kaupunginhallitus	B	8 669	200	8 869	9 008	-139	4 732	100	4 832	5 138	-306
Sosiaali- ja terveystk	B	78 495	3 250	81 745	80 699	1 046	9 605	-498	9 107	9 156	-49
Sivistyspalvelut yht.		40 339	0	40 339	39 871	469	3 361	0	3 361	3 715	-354
Sivistyslautakunta (Koulutuslautakunta)	B	37 326		37 326	36 786	540	3 007		3 007	3 249	-242
Elämänlaatulautakunta	N	2 508		2 508	2 530	-22	285		285	362	-77
Aineen taidemuseon johtokunta	N	505		505	555	-50	69		69	104	-35
Tekniset palvelut yht		18 122	0	18 122	16 845	1 277	14 755	0	14 755	14 192	563
Teknopalv.lautakunta	B	13 837		13 837	13 312	525	12 316		12 316	12 013	303
Liikuntaltk (Elämänlaa- tultk)	N	2 205		2 205	1 744	461	359		359	390	-31
Perämeren jätelauta- kunta	N	84		84	52	32	84		84	52	32
Meri-Lapin ympäristötk	N	1 996		1 996	1 737	259	1 996		1 996	1 737	259
TULOSLASKELMAT		1 033	0	1 033	531	502	120 846	0	120 846	123 486	2 640
Verotulot yhteensä	B						81 835		81 835	83 200	1 365
Valtionosuudet	B						38 476		38 476	39 810	1 334
Korkotulot	B						395		395	361	-34
Muut rahoitustulot	B						140		140	115	-25
Korkomenot	B	1 000		1 000	531	469					
Muut rahoitusmenot	B	33		33		33					

Poikkeama-sarake: tulon alitus -, tulon ylitys +, menon alitus+, menon ylitys -

*) B=bruttomääräraha/-tuloarvio, N=nettomääräraha/-tuloarvio

**) Kaupunginhallitus sis. työllisyyspalkat

	Sitovuus *) B,N	TA 2017	TA-muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poikkeama	TA 2017	TA-muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poikkeama
INVESTOINTIOSA		7 482	1 809	9 291	8 591	700	608	1 348	1 956	1 879	77
Keskushallintopalvelut											
Kiinteä omaisuus	B	300		300	55	245	50		50	175	-125
Aineeton käyttöomaisuus	B	130	1 809	1 939	1 941	-2	0	1 348	1 348	1 348	0
Irtain omaisuus	B	175		175	173	2					
Muu investointitoiminta	B	170		170		170	85		85		85
Hyvinvointipalvelut											
Irtain omaisuus	B	215		215	142	73					
Sivistyspalvelut											
Irtain omaisuus	B	242		242	204	38	0		0	0	0
Tekniset palvelut											
Kiinteä omaisuus	B	15		15	2	13	10		10		10
Julkinen käyttöomaisuus	B	1 368		1 368	1 287	81					
Talonrakennus	B	4 867		4 867	4 787	80	463		463	356	107
RAHOITUSOSA		20 900	0	20 900	12 000	8 900	0	0	0	0	0
Antolainasaam.lis.	B	500		500	0	500					
Antolainasaam.väh.	B	400		400	0	400					
Pitkäaik.lain.lis.	B	10 000		10 000	0	10 000					
Pitkäaik.lain.väh.	B	7 000		7 000	7 000	0					
Lyhytaik.lain.muutos	B	3 000		3 000	5 000	-2 000					
YHTEENSÄ		175 121	5 159	180 280	167 616	12 665	153 907	950	154 857	157 566	2 571

Poikkeama-sarake: tulon alitus -, tulon ylitys +, menon alitus+, menon ylitys -

*) B=bruttomääräraha/-tuloarvio, N=nettomääräraha/-tuloarvio

**) Kaupunginhallitus sis. työllisyyspalkat

5.1. Tuloslaskelma

	1.1 -31.12.2017		1.1 -31.12.2016		Muutos e
Toimintatuotot					
Myyntituotot	5 191 060,88		5 824 665,47		-633 604,59
Maksutuotot	6 363 452,17		6 648 194,39		-284 742,22
Tuet ja avustukset	1 822 868,90		2 667 239,51		-844 370,61
Muut toimintatuotot	<u>4 051 178,27</u>	17 428 560,22	<u>5 065 659,13</u>	20 205 758,50	<u>-1 014 480,86</u>
					-2 777 198,28
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-43 845 839,28		-45 072 031,58		1 226 192,30
Henkilösivukulut					0,00
Eläkekulut	-10 174 375,60		-11 058 522,45		884 146,85
Muut henkilösivukulut	-1 869 831,06		-2 939 909,55		1 070 078,49
Palvelujen ostot	-55 892 571,37		-56 757 610,91		865 039,54
Aineet tarvikkeet ja tav.	-7 608 686,62		-7 640 291,12		31 604,50
Avustukset	-10 513 630,31		-9 792 189,50		-721 440,81
Muut toimintakulut	<u>-1 843 311,61</u>	-131 748 245,85	<u>-1 664 885,03</u>	-134 925 440,14	<u>-178 426,58</u>
Toimintakate		-114 319 685,63		-114 719 681,64	399 996,01
Verotulot		83 200 643,85		81 334 738,91	1 865 904,94
Valtionosuudet		38 663 380,34		39 809 957,00	-1 146 576,66
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	360 886,64		386 613,02		-25 726,38
Muut rahoitustuotot	115 066,26		109 569,13		5 497,13
Korkokulut	-530 702,39		-652 712,15		122 009,76
Muut rahoituskulut	<u>-297,64</u>	-55 047,13	<u>-4 130,76</u>	-160 660,76	<u>3 833,12</u>
Vuosikate		7 489 291,43		6 264 353,51	1 224 937,92
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot		-5 656 056,31		-5 524 320,66	-131 735,65
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos		1 833 235,12		740 032,85	1 093 202,27
Varausten lis.(-) / väh.(+)					
- Työyhteisön kehittämisvaraus		12 897,71		66 950,70	-54 052,99
Rahastojen lis.(-) / väh.(+)					
- Vahinkorahasto					0,00
					0,00
Tilikauden yli- / alijäämä		1 846 132,83		806 983,55	1 039 149,28

5.2. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma 31.12.2017

		2017		2016	
Vuosikate	+	7 489 291,43		6 264 353,51	
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät		<u>-643 045,22</u>	6 846 246,21	<u>-1 757 646,61</u>	4 506 706,90
Investointimenot	-	-8 591 252,95		-3 681 661,09	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	356 000,00		14 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+	<u>1 975 529,16</u>	-6 259 723,79	<u>1 503 662,02</u>	-2 163 999,07
			586 522,42		2 342 707,83
Antolainasaamisten lisäykset	-				
Antolainasaamisten vähennykset	+	<u> </u>		<u> </u>	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+			10 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-6 896 373,83		-7 018 030,84	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-/+	<u>5 000 000,00</u>	-1 896 373,83	<u>-7 000 000,00</u>	-4 018 030,84
Oman pääoman muutokset					1 838 600,52
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-/+	-22 717,93		41 516,03	
Vaihto-omaisuuden muutos	-/+	12 327,03		-1 189,37	
Saamisten muutos	-/+	35 420,35		659 752,81	
Korottomien velkojen muutos	-/+	<u>-894 481,48</u>	-869 452,03	<u>-74 499,87</u>	625 579,60
			-2 765 825,86		-1 553 850,72
	-/+		-2 179 303,44		788 857,11
Rahavarat 31.12.	+	1 066 698,69		3 246 002,13	
Rahavarat 1.1.	-	<u>-3 246 002,13</u>	-2 179 303,44	<u>-2 457 145,02</u>	788 857,11
PITKÄAIKAISET LAINAT 31.12.			37 421 725,00		44 318 099,00
Kassalainat 31.12.			<u>13 000 000,00</u>		<u>8 000 000,00</u>
			50 421 725,00		52 318 099,00

5.3. Tase

	31.12.2017 e	31.12.2016 e
VASTAAVA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	37 009,20	30 322,61
Muut pitkävaikuttiset menot	693 294,85	771 612,69
Aineettomat hyödykkeet yht.	730 304,05	801 935,30
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 570 782,04	14 689 712,60
Rakennukset ja rakennelmat	47 594 623,74	50 171 595,03
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 461 063,46	17 964 546,27
Koneet ja kalusto	1 304 395,12	1 300 475,52
Muut aineelliset hyödykkeet	281 253,61	263 299,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 074 790,21	445 151,56
Aineelliset hyödykkeet yht.	85 286 908,18	84 834 780,04
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	22 785 283,09	22 191 826,15
Muut lainasaamiset	9 289 437,10	9 289 437,10
Muut saamiset	142 219,00	142 219,00
Sijoitukset yht.	32 216 939,19	31 623 482,25
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	2 663,30	2 849,40
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	94 767,07	91 676,32
Toimeksiantojen varat yht.	97 430,37	94 525,72
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	79 245,01	84 157,38
Ennakkomaksut	230,17	7 644,83
Vaihto-omaisuus yht.	79 475,18	91 802,21
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	65 451,33	39,85
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 427 956,86	2 016 837,89
Lainasaamiset		16 183,92
Muut saamiset	709 907,91	723 363,34
Siirtosaamiset	2 535 886,29	2 086 265,22
Saamiset yht.	5 739 202,39	4 842 690,22
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 066 712,17	3 246 002,13
	1 066 712,17	3 246 002,13
VASTAAVAA YHTEENSÄ	125 216 971,53	125 535 217,87

5.3. Tase

TASE	31.12.2017 e	31.12.2016 e
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	40 133 879,73	40 133 879,73
IV Muut omat rahastot	900 000,00	900 000,00
V Edellisen tilikauden yli-/alijäämä	12 855 715,31	12 048 731,76
VI Tilikauden yli-/alijäämä	<u>1 846 132,83</u>	<u>806 983,55</u>
	55 735 727,87	53 889 595,04
Oma pääoma yht.		
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Vapaaehtoiset varaukset		
Työyhteisöjen kehittämisvaraus	<u>220 869,74</u>	<u>233 767,45</u>
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
yht.	220 869,74	233 767,45
C PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	<u>1 197 604,23</u>	<u>1 470 363,10</u>
Pakolliset varaukset yht.	1 197 604,23	1 470 363,10
D TOIMEKSI ANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	2 663,29	2 849,39
Lahjoitusrahastojen pääomat	231 134,97	246 120,99
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>182 898,02</u>	<u>187 539,18</u>
Toimeksiantojen pääomat yht.	416 696,28	436 509,56
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30 435 862,98	37 371 724,98
Lainat julkisyhteisöiltä		0,09
Muut velat		
Pitkäaikainen yht.	<u>30 435 862,98</u>	<u>37 371 725,07</u>
II Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 985 862,00	14 935 862,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	10 511,74
Saadut ennakot	7 218,00	1 363 353,05
Ostovelat	8 297 159,84	5 741 093,09
Muut velat	1 621 329,48	1 883 562,87
Siirtovelat	<u>7 298 641,11</u>	<u>8 198 874,90</u>
Lyhytaikainen yht.	37 210 210,43	32 133 257,65
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>125 216 971,53</u>	<u>125 535 217,87</u>

5.4. Konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Toimintatuotot	66 494 719,29	72 471 246,16
Toimintakulut	-185 321 597,40	-188 558 504,81
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	117 432,45	607 914,28
Toimintakate	-118 709 445,66	-115 479 344,37
Verotulot	82 928 471,58	81 334 738,91
Valtionosuudet	51 271 337,62	53 590 194,74
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	257 507,55	41 947,12
Muut rahoitustuotot	159 225,37	304 970,37
Korkokulut	-1 236 494,99	-1 571 187,87
Muut rahoituskulut	-297 147,32	-13 631,48
Vuosikate	14 373 454,15	18 207 687,42
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 405 581,84	-12 281 347,46
Satunnaiset erät	-203 334,32	0,00
Tilikauden tulos	1 764 537,99	5 926 339,96
Tilinpäätössiirrot	464,86	
Tilikauden verot	-301 405,63	-420 277,10
Laskennalliset verot	-78 220,00	-111 923,71
Vähemmistöosuus	-8 597,98	-3 552,42
Tilikauden yli/-alijäämä	1 376 779,24	5 390 586,72

5.4. Konsernin rahoituslaskelma

	31.12.2017		31.12.2016	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	14 373 454,15		18 207 687,42	
Satunnaiset erät	-203 334,32			
Tilikauden verot	-301 405,63		-420 277,10	
Tulorahoituksen korjaukset	-172 110,25	13 696 603,95	-1 811 409,73	15 976 000,59
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-14 903 185,95		-12 092 982,88	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	607 820,66		223 144,85	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 447 674,62	-11 847 690,67	2 202 889,14	-9 666 948,89
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 848 913,28		6 309 051,70
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-4 633,97			
Antolainasaamisten vähennys		-4 633,97	398 140,91	398 140,91
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 199 085,68		13 830 890,32	
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-9 075 531,34		-13 889 334,76	
Lyhytaikaisten lainojen muutos netto	4 114 872,51	-3 761 573,15	-5 301 817,44	-5 360 261,88
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	12 571,53		37 918,19	
Vaihto-omaisuuden muutos	69 502,22		-45 002,54	
Saamisten muutos	-2 339 011,49		-1 760 332,31	
Korottomien velkojen muutos	1 176 009,80	-1 080 927,94	506 339,94	-1 261 076,72
Rahoituksen rahavirta		-4 847 135,06		-6 223 197,69
Rahavarojen muutos		-2 998 221,78		85 854,01
Rahavarat 31.12.	13 886 996,55		16 885 218,33	
Rahavarat 1.1.	-16 885 218,33	-2 998 221,78	-16 799 364,32	85 854,01

5.4. Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	647 965,59	646 498,66
Muut pitkävaikutteiset menot	1 075 851,46	1 321 885,12
Ennakkomaksut	30 891,83	
Yhteensä	1 754 708,88	1 968 383,78
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15 609 574,37	15 736 669,50
Rakennukset	123 706 890,12	124 041 549,43
Kiinteät rakenteet ja laitteet	33 109 309,21	32 417 037,56
Koneet ja kalusto	7 841 916,08	8 051 307,47
Muut aineelliset hyödykkeet	813 635,75	717 232,35
Ennakkomaksut ja keskeneneräiset hankinnat	4 980 630,83	2 266 655,40
Yhteensä	186 061 956,36	183 230 451,71
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	11 324 144,37	13 213 258,28
Muut lainasaamiset	200,00	
Muut saamiset	109 848,64	102 941,17
Yhteensä	11 434 193,01	13 316 199,45
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	2 369 676,12	1 672 623,89
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	94 767,07	106 105,56
Muut toimeksiantojen varat	702,90	686,27
Yhteensä	2 465 146,09	1 779 415,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	750 122,71	812 210,27
Ennakkomaksut	230,17	7 644,83
Yhteensä	750 352,88	819 855,10
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 204 016,73	146,32
Lainasaamiset	111 050,40	38 895,04
Siirtosaamiset	1 933,94	4,68
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 564 221,87	8 856 544,91
Lainasaamiset	-16 183,92	
Muut saamiset	1 723 633,42	1 303 349,27
Siirtosaamiset	3 616 572,97	2 663 113,70
Yhteensä	15 205 245,41	12 862 053,92
Rahat ja pankkisaamiset	13 886 996,55	16 885 218,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ	231 558 599,18	230 861 578,01

Konsernitase

VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	40 133 879,73	40 133 929,73
Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma	25 000,00	25 000,00
Muut omat rahastot	2 334 011,01	2 389 437,82
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	40 970 140,44	33 988 427,70
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 376 779,24	5 390 586,72
Yhteensä	84 839 810,42	81 927 381,97
VÄHEMMISTÖOSUUDET	731 176,18	718 375,62
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	5 174,04	6 252,29
Muut pakolliset varaukset	3 016 413,90	2 817 159,56
Yhteensä	3 021 587,94	2 823 411,85
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	2 392 290,16	1 673 834,25
Lahjoitusrahastojen pääomat	270 453,44	278 421,62
Muut toimeksiantojen pääomat	184 889,72	197 075,55
Yhteensä	2 847 633,32	2 149 331,42
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	66 593 450,18	74 172 949,98
Lainat julkisyhteisöiltä	416,53	0,09
Laina muilta luotonantajilta	9 738 247,36	10 511 913,32
Saadut ennakot	318 328,19	309 806,48
Muut velat	7 396 977,35	6 727 881,87
Laskennalliset verovelat	1 843 236,63	1 809 816,67
Yhteensä	85 890 656,24	93 532 368,42
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 321 153,69	19 572 445,24
Lainat julkisyhteisöiltä		135 479,78
Lainat muilta luotonantajilta	773 326,32	1 215 783,16
Saadut ennakot	162 998,58	1 660 634,48
Ostovelat	12 935 030,76	8 781 433,82
Muut velat	3 656 694,84	3 880 435,36
Siirtovelat	12 321 056,22	14 400 210,90
Laskennalliset verovelat	57 474,67	64 286,99
Yhteensä	54 227 735,08	49 710 709,73
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	231 558 599,18	230 861 579,01

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelma on muutettu 26.11.2012 kv § 75. Uutta poistosuunnitelmaa noudatetaan vuodesta 2013 alkaen. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan mukaiseen arvoon.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Kaupungilla on ollut yksi koronvaihtosopimus. Sopimuksella on suojattu vaihtuvakorkoisten pankkilainojen korkoriskiä. Voimassa olevan korkosuojatun lainan pääoma oli tilikauden päättyessä 600 000,00 e, joka vastaa johdannaissopimuksen nimellisarvoa. Sopimus on voimassa 12.12.2018 saakka.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin. (Sek 9,8438)

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenojen vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ilmoitettavaa

5. Aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä

Ei ilmoitettavaa

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt. Lisäksi kaikki kuntayhtymät sekä yhteis- ja omistusyhteisyyshyönteisöt, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhtiöistä konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty Lou-nais-Lapin ajoharjoitteluratasäätiötä, koska omistusosuus on alle 20 %.

Lapin Ammattikorkeakoulu Oy ei ole enää Tornion kaupunkikonsernin osakkuusyhtiö ja näin ollen ei kuulu konserniin. Muutoksen vaikutuksena konsernitilinpäätöksen ylijäämä muuttuu n. 3 M€.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty sovelletulla hankintamenomenetelmällä, joka vastaa käytännössä Tornio-konsernissa aikaisemmin noudatettua pariarvomenetelmää. Eliminointierot on kirjattu muihin oman pääoman eriin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotuserusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistölle kuuluva osuus on erotettu konsernin tuloksesta ja omasta pääomasta.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

As. Oy Tornion Uusikatu 5:n tilikausi on 1.7.2016-30.6.2017

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Keskushallintopalvelut	2 150 383,50	3 293 422,92	2 150 383,50	3 293 422,92
Hyvinvointipalvelut	7 258 806,10	8 901 012,13	7 420 866,51	9 026 266,67
Sivistyspalvelut	2 944 524,38	2 704 490,11	3 153 107,88	2 911 185,28
Tekniset palvelut	4 453 364,04	4 700 108,82	4 704 202,33	4 974 883,63
Muut palvelut	49 687 641,27	52 872 211,13		
Toimintatuotot yhteensä	66 494 719,29	72 471 245,11	17 428 560,22	20 205 758,50

7. Verotulojen erittely

	Kaupunki	
	2017	2016
Kunnan tulovero	73 199 774,26	72 430 333,10
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 779 685,07	2 670 489,73
Kiinteistövero	3 221 184,52	6 233 916,08
Verotulot yhteensä	83 200 643,85	81 334 738,91

8. Valtionosuuksien erittely

	Kaupunki	
	2017	2016
Peruspalvelujen valtionosuus	31 111 468,51	32 736 744,00
Verotulojen tasaus	8 328 227,83	8 497 063,00
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	-776 316,00	-1 423 850,00
Valtionosuudet yhteensä	38 663 380,34	39 809 957,00

9. Palvelujen ostojen erittely

	Kaupunki	
	2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	41 661 837,27	42 867 998,74
Muiden palvelujen ostot	14 230 734,10	13 889 612,17
Palvelujen ostot yhteensä	55 892 571,37	56 757 610,91

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ilmoitettavaa

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

	Poistotapa	Poisto-aika
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5-20 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Tietokoneohjelmistot	Tasapoisto	5 vuotta
Muut	Tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poisteta	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
- Kiviset	Tasapoisto	35-45 vuotta
- Puiset	Tasapoisto	25-35 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Jätevedenpuhdistamot	Tasapoisto	30 vuotta
Jäteveden pumppaamot	Tasapoisto	30 vuotta
Vesilaitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Energialaitoksen rakennukset	Tasapoisto	20-30 vuotta
Kaukolämpölaitokset	Tasapoisto	20-30 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	25-30 vuotta
Muut rakennukset	Tasapoisto	25-30 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30-45 vuotta
- Kiviset	Tasapoisto	35-45 vuotta
- Puiset	Tasapoisto	30-40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot		
Liikenneväylät	Tasapoisto	20 vuotta
Puistot ja torit	Tasapoisto	15-20 vuotta
Leikkikentät	Tasapoisto	15-20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat		
Laiturit ja venerannat	Tasapoisto	15-20 vuotta
Piensatamat	Tasapoisto	15-20 vuotta
Satama	Tasapoisto	15-20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet		
Kaatopaikka	Tasapoisto	15-20 vuotta
Matonpesuasemat	Tasapoisto	15-20 vuotta
Urheilualueet	Tasapoisto	20-25 vuotta
Leirintäalue	Tasapoisto	15-20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Vedenjakeluverkko	Tasapoisto	30-40 vuotta
Viemäriverkko	Tasapoisto	30-40 vuotta
Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	20-30 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkoval.laitteet		
Sähköverkko	Tasapoisto	15-20 vuotta
Katuvalaistus	Tasapoisto	15-20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15-20 vuotta
Sähkö- ja vesi- ym. laitojen laitoskoneet ja laitteet		
Viemärlaitoksen koneet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Jätevesilaitosten puhdistamot	Tasapoisto	15-20 vuotta
Jätevesipumppaamot	Tasapoisto	15-20 vuotta
Kaukolämpömittarit	Tasapoisto	10-15 vuotta
Sähkölaitoksen mittarit	Tasapoisto	10-15 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	15-20 vuotta
Koneet ja Kalustot		
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15-20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8-15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5-7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5-10 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10-15 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5-10 vuotta
Sairaala- terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5-10 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3-5 vuotta
Viestintälaitteet	Tasapoisto	3-5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	

Pienet pysyvien vastaavienhankinnat, joiden hankintahinta on alle 10 000 e on kirjattu vuosikuluiksi.

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Eläkevastuu 1.1	6 252,29	7 324,15		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-1 078,25	-1 071,86		
Eläkevastuu 31.12.	5 174,04	6 252,29		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	1 557 345,01	1 571 441,16		
Lisäykset tilikaudella	302 149,47			
Vähennykset tilikaudella		-14 096,14		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	1 859 494,49	1 557 345,01		
Muut Pakolliset varaukset 1.1.	1 259 814,54	1 144 478,04	1 470 363,10	1 770 740,54
Lisäykset tilikaudella	255 267,14	415 713,94		
Vähennykset tilikaudella	-358 162,27	-300 377,44	-272 758,87	-300 377,44
Muut Pakolliset varaukset 31.12.	1 156 919,41	1 259 814,54	1 197 604,23	1 470 363,10

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Muut toimintatuotot				
Maa ja vesialueiden myyntivoitot	384 179,73	1 509 228,74	384 179,73	1 452 269,17
Rakennusten myyntivoitot		5 000,00		5 000,00
Muut myyntivoitot	4 422,91			
Myyntivoitot yhteensä	388 602,64	1 514 228,74	384 179,73	1 457 269,17
Muut toimintakulut				
Maa ja vesialueiden myyntitappiot	604,64		604,64	
Rakennusten myyntitappiot	13 288,74		13 288,74	
Muut myyntitappiot				
Myyntitappiot yhteensä	13 893,38		13 893,38	

14. Satunnaiset tuotot ja kulut

Ei ilmoitettavaa

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kaupunki	
	2017	2016
Osinkotuotot muissa yhteisöissä	70 786,70	69 974,52
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	70 786,70	69 974,52

16. Poistoeron muutokset

Ei ilmoitettavaa.

TASEN LIITETIEDOT**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset**

Ei ilmoitettavaa.

18. Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

19. Pysyvien vastaavien hyödykkeet ja sijoitukset

Tornion kaupunki, käyttöomaisuuden muutokset 2017

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet										
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Keskener.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2017	30 322,61	771 612,69	801 935,30	14 689 712,60	50 171 595,03	17 964 546,27	1 300 475,52	263 299,06	445 151,56	84 834 780,04
Lisäykset tilikaudella	17 848,00		17 848,00	56 905,51			547 272,16	17 954,55	5 654 315,79	6 276 448,01
Rahoitusosuudet tilikaudelta				-175 836,07						-175 836,07
Vähennykset tilikaudella					-166 464,14					-166 464,14
Siirrot erien välillä					906 608,51	1 118 068,63			-2 024 677,14	0,00
Tilikauden poisto	-11 161,41	-78 317,84	-89 479,25		-3 317 115,66	-1 621 551,44	-543 352,56			-5 482 019,66
Arvonlenn. ja palautukset										
Poistamaton hankintam. 31.12.17	37 009,20	693 294,85	730 304,05	14 570 782,04	47 594 623,74	17 461 063,46	1 304 395,12	281 253,61	4 074 790,21	85 286 908,18

Sijoitukset										
	Osakkeet ja Osuudet				Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset					
	Osakkeet konserniyhtiöt	osakkeet omistusyhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymiltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2017	5 595 177,08	6 663 182,77	7 637 794,96	2 295 671,34	22 191 826,15		9 289 437,10	0,00	142 219,00	9 431 656,10
Lisäykset tilikaudella				1 940 956,94	1 940 956,94					
Rahoitusosuudet tilikaudelta										
Vähennykset tilikaudella		-1 347 500,00			-1 347 500,00					
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.										
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.17	5 595 177,08	5 315 682,77	7 637 794,96	4 236 628,28	22 785 283,09	0,00	9 289 437,10	0,00	142 219,00	9 431 656,10
						Kaupungin pysyvät vastaavat yhteensä 31.12.2017				118 234 151,42

20.-22. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
	Koti- paikka	Kunnan omis- tus- osuus %	Konser- nin omistus- osuus %	kuntakonsernin osuus (1000 e)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Tornion Vuokra-asunnot Oy	Tornio	100	100	6 787	27 601	311
Kiinteistö Oy Kisakoti	Tornio	100	100	24	214	0
Tornion Krunni Oy	Tornio	100	100	115	187	5
Kiinteistö Oy Tornion Veljeskoti	Tornio		100	64	65	0
Tornion Oppilasasuntola Oy	Tornio	85,0	92,8	62	5 371	0
Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy	Tornio	90,5	90,5	263	130	-13
Tornion Keilahalli Oy	Tornio	79,8	79,8	115	114	0
Bottenvikens Reningsverk Ab,	Haaparanta	65	65	826	938	-73
Team Botnia Oy	Tornio	73,7	73,7	97	54	12
Tornion Energia Oy	Tornio	100	100	5 796	17 089	1 288
Tornion Vesi Oy	Tornio	100	100	2 512	16 922	118
Tornion Palveluasunnot oy	Tornio	100	100	9	1 916	0
Tornion Työvoimalasäätiö	Tornio	100	100	85	284	33
Kuntayhtymät						
Kemi-Tornionlaakson koulutus- kuntayhtymä Lappia	Tornio	55,58	55,58	19 094	3 213	3
Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Kemi	27,167	27,2	3 986	5 505	250
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä	Rovaniemi	7,7	7,7	306	235	12
Lapin Liitto	Rovaniemi	12,3	12,3	279	445	28
Yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt						
Kemin Digipolis Oy	Kemi	23,8	23,8	53	122	3
As Oy Tornion Uusikatu 5	Tornio	40	40	552	1	0
Meri-Lapin Vesi Oy	Tornio	45	45	627	1 973	46
Perämeren jätehuolto Oy	Kemi	34,6	34,6	923	842	119
Kiinteistö Oy Tornion Matkailupysäkki	Tornio	42,1	42,1	1 182	17	-2
Yhdistelemättä:						
Lapin Ammattikorkeakoulu oy	Rovaniemi		16,5	7 303	1 442	496
Lounais-Lapin ajoharjoittelu- ratasäätiö	Tornio					

23. Kunnan saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöiltä

	Kaupunki			
	2017	2017	2016	2016
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		261 525,13		52 483,96
Lainasaamiset yhteensä	9 289 437,10		9 289 437,10	
- joista				
Pääomalainat				
Tornion Energia Oy	3 000 000,00		3 000 000,00	
Tornion Vesi Oy	5 000 000,00		5 000 000,00	
Pitkäaikainen antolaina				
Tornion Vuokra-asunnot Oy	1 208 579,07		1 208 579,07	
Tornion Oppilasasunnot Oy	80 858,03		80 858,03	
Muut lainasaamiset				
Tornion Vesi Oy				10 511,74
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		403 860,28		433 859,94
Yhteensä	9 289 437,10	665 385,41	9 289 437,10	496 855,64
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		81 418,28		69 283,94
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	81 418,28	0,00	69 283,94
Saamiset osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		8 335,94		20 314,57
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	8 335,94	0,00	20 314,57
Saamiset yhteensä	9 289 437,10	755 139,63	9 289 437,10	586 454,15

24. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot			305 000,00	305 000,00
Kelan korvaus työterv.huoltoon	410 381,38	380 808,25	228 258,00	198 600,00
Eu-tuet ja avustukset	162 739,92	186 572,00	30 409,03	63 486,78
Valtion korvaukset käyttötalouden menoihin	632 417,73	802 210,29	588 190,53	769 573,55
Rahoitusosuudet investointiosan menoihin	131 000,00		131 000,00	
Myyntituottojen jaksotukset	662 494,16	13 360,92	662 494,16	13 360,92
Muut	1 617 539,78	1 280 162,24	590 534,57	736 243,97
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 616 572,97	2 663 113,70	2 535 886,29	2 086 265,22

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oman pääoman erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Peruspääoma 1.1.	40 133 929,73	40 133 879,73	40 133 879,73	40 133 879,73
Peruspääoma 31.12.	40 133 879,73	40 133 929,73	40 133 879,73	40 133 879,73
Yhdistysten js säätiöiden peruspääoma 1.1.	25 000,00	25 000,00		
peruspääoma 31.12.	25 000,00	25 000,00		
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	900 000,00	900 000,00	900 000,00	900 000,00
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	900 000,00	900 000,00	900 000,00	900 000,00
Muut rahastot 1.1.	1 489 437,83	1 187 116,53		
Muut rahastot 31.12.	1 434 011,01	1 489 437,83		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	2 334 011,01	2 389 437,83	900 000,00	900 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	40 970 140,44	33 231 331,84	12 855 715,31	12 048 731,76
Tilikauden yli-/alijäämä	1 376 779,24	6 147 681,53	1 846 132,83	806 983,55
Oma pääoma yhteensä	84 839 810,42	81 927 380,93	55 735 727,87	53 889 595,04

26. Erittely poistoerosta

Ei ilmoitettavaa.

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	Kaupunki	
	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	37 421 724,98	37 371 724,98
Lainat julkisyhteisöiltä		0,09
Pitkäaikaiset velat yhteensä	37 421 724,98	37 371 725,07

28. Joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

29. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	232 074,05	62 254,35		
Luottotappiovaraus	181 607,81	181 607,81	181 607,81	181 607,81
Eläkevastuu	5 174,04	6 252,29		
Ympäristövelvoitteet	743 237,55	1 015 952,38	743 237,55	1 015 952,38
Kuntayhtymän alijäämä			272 758,87	272 802,91
Potilasvahinkovaraus	1 859 494,49	1 557 345,01		
Pakollinen varaus 31.12.	3 021 587,94	2 823 411,84	1 197 604,23	1 470 363,10

30. Kunnan velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- ja omistusyhteisöille

	Kaupunki			
	2017	2017	2016	2016
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		196 957,34		232 718,36
Siirtovelat		778,46		1 345,61
Yhteensä	0,00	197 735,80	0,00	234 063,97
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		2 629 166,51		2 172 319,54
Siirtovelat				0,00
Yhteensä	0,00	2 629 166,51	0,00	2 172 319,54
Velat osakkuus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat		2 329,68		
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	2 329,68	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	2 826 902,31	0,00	2 406 383,51

31. Sekkilimiitti

Ei ilmoitettavaa.

32. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Liittymismaksut	7 396 977,35	6 727 881,87		
Muut velat	3 656 694,84	3 880 435,36	1 621 329,48	1 883 562,87
Yhteensä	11 053 672,19	10 608 317,23	1 621 329,48	1 883 562,87

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	5 306,08	11 848,82	5 306,08	11 848,82
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	6 409 333,85	7 092 689,25	5 929 061,91	6 779 367,39
Korkojaksotukset	38 781,00	72 283,43	38 781,00	72 283,43
Kielikoulun syyslukukauden maksuosuus	0,00	536 803,75	0,00	536 803,75
Muut menojäämät	5 867 635,29	6 999 835,39	1 325 492,12	798 571,51
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	12 315 750,14	14 701 611,82	7 293 335,03	8 187 026,08
Siirtovelat yhteensä	12 321 056,22	14 713 460,64	7 298 641,11	8 198 874,90

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

34. Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai osakkeita

Ei ilmoitettavaa.

35.-37. Vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38. Vuokravastuut

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	4 811 775,56	4 555 242,80	996 180,64	739 647,88
Leasingvastuut yhteensä	1 091 675,11	332 101,30	90 807,72	151 115,59
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	291 336,12	131 224,66	44 437,76	65 738,07
- Myöhemmin maksettavat	800 338,99	200 876,64	46 369,96	85 377,52
Yhteensä	5 903 450,67	4 887 344,10	1 086 988,36	890 763,47
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

39.-40. Vastuositoumukset

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma			61 425 585,65	62 561 235,97
Jäljellä oleva pääoma			31 943 713,97	30 795 519,94
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma			6 989 947,63	6 989 947,63
Jäljellä oleva pääoma			2 973 506,72	6 426 118,17
Muut vastuositoumukset				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 675 082,16	11 384 344,10	6 675 082,16	11 384 344,10
Jäljellä oleva pääoma	3 183 060,13	2 789 037,99	3 183 060,13	2 789 037,99
Yhteensä	3 183 060,13	2 789 037,99	38 100 280,82	40 010 676,10

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2017	2016
Tornion osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	123 814 502,00	107 043 079,00
Tornion mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahoitusta 31.12.	81 830,80	79 900,56

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Arvonlisäveron palautusvastuu	7 457 917,23	7 230 343,39	5 736 908,23	5 553 634,39
Osuus Lapin Sähkövoima oy:n lainasta		1 938 975,02		1 938 975,02

Sopimusvastuut

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti aiheutuvat velvoitteet	1 808 635,00	1 808 635,00	1 808 635,00	1 808 635,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 808 635,00	1 808 635,00	1 808 635,00	1 808 635,00

Korkojohdannaissopimukset

	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Kaikki koron vaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksella. Koronvaihtosopimuksella suojataan yksittäisen lainan korkoriskiä. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Nimellisarvo	3 328 872,30	4 138 466,95	600 000,00	1 200 000,00
Käypä arvo	-718 460,65	-1 339 089,56	-600 000,00	-1 200 000,00
Sopimuksia 2 kpl päättyy v.2017				
Sopimuksia 1 kpl päättyy v.2018				
Sopimuksia 2 kpl päättyy myöhemmin				
Sopimuksia yhteensä v17: kunta 1kpl ja konserni 3kpl				

Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset

Tornion kaupunki on allekirjoittanut 22.12.2017 Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n kanssa palvelusopimuksen yhdessä Kemin kaupungin ja Keminmaan ja Simon kuntien ja Länsi-Pohjan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän kanssa. Palvelusopimuksen tarkoituksena on sopimuksessa määrättyjen terveystalveluiden tuottaminen 15 vuoden ajan Kemin ja Tornion kaupunkien sekä Simon kunnan asukkaille ja erikoissairaanhoidon palvelujen tuottaminen myös Keminmaan, Tervolan ja Ylitornion asukkaille. Tornion kaupungin osalta on sovittu erikoissairaanhoidon ja terveystalveluiden (vastaanotto, työterveyshuolto, suun terveydenhuolto, röntgen ja kuntoutus) tuottamisesta yhteisyritys Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n toimesta. (Kh 6.11.2017 § 340, kv 13.11.2017 § 112, kh 13.12.2017 § 389 ja kh 15.1.2018 § 15).

Yhteisyrityksen hankintayksikkönä on kuntien valtuuttamana toiminut Länsi-Pohjan sairaanhoidopiirin kuntayhtymä, jonka 17.11.2017 § 198 tekemästä yhteisyrityshankintapäätöksestä on valitettu markkinaoikeuteen. Markkinaoikeuden päätöksestä ei tilinpäätöksen laadintahetkellä ole vielä tietoa. Palvelusopimuksen 5.1. kohdan mukaisesti sopimus on voimassa väliaikaisesti hankintalain 153 §:n tarkoittamalla tavalla, kunnes toimivaltainen tuomioistuim antaa asiassa ratkaisunsa. Palvelusopimuksen mahdollinen päättäminen oikeuden ratkaisun johdosta ei aiheuta vahingonkorvausperustetta millekään osapuolelle eivätkä osapuolet kohdista korvausvaateita toisilleen.

Tornion kaupunki on 22.12.2017 allekirjoittanut Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n kanssa osakassopimuksen yhdessä Kemin kaupungin ja Keminmaan ja Simon kuntien kanssa. Tornion kaupungin osuus yhteisyritys Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:stä on 76 osaketta eli 7,6 %. Tornion kaupunki on maksanut yhtiön suunnatussa osakeannissa 7.2.2018 em. 76 osaketta, hintaan 15 200 euroa. (Kh 6.11.2017 § 340, kv 13.11.2017 § 112, kh 13.12.2017 § 389 ja kh 15.1.2018 § 15)

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJA PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilötyövuodet v. 2017: 1281,4 laskettu uuden suosituksen mukaan (2016: 1301,2)

Henkilöstön määrä palvelualueittain palvelussuhteen luonteen mukaan sukupuolittain

31.12.2017	Vakinaiset			Määräaikaiset			Työllistetyt			Kaikki yhteensä		
	M	N	yht	M	N	yht	M	N	yht	M	N	yht
Keskushallintopalvelut	7	32	39	5	3	8	2	2	4	14	37	51
Hyvinvointipalvelut	18	344	362	9	148	157	6	12	18	33	504	537
Sivistyspalvelut	47	404	451	26	136	162	3	19	22	76	559	635
Tekniset palvelut	53	74	127	5	13	18	5	3	8	63	90	153
Yhteensä	125	854	979	45	300	345	16	36	52	186	1190	1376

	Vakinaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä		Yhteensä ilman työllistettyjä	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Keskushallintopalvelut	40	39	5	8	1	4	46	51	45	47
Hyvinvointipalvelut	357	362	160	157	11	18	528	537	517	519
Sivistyspalvelut	466	451	179	162	22	22	667	635	645	613
Tekniset palvelut	134	127	25	18	3	8	162	153	159	145
Yhteensä	997	979	369	345	37	52	1403	1376	1366	1324
Muutos ed. vuoteen	-18		-24		15		-27		-42	
Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 49,9 vuotta										
Koko henkilöstön keski-ikä on 47,5 vuotta										

43. Henkilöstökulut

	v. 2017 e	v. 2016 e	Muutos %
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	44 527 455	45 660 552	-2,48
- Henkilöstökorvaukset	-681 616	-588 520	15,82
Tuloslaskelman palkat	43 845 839	45 072 032	-2,72
Henkilöstösivukulut	12 044 207	14 010 346	-14,03
Eläkekulut	10 174 376	11 070 436	-8,09
Muut henkilösivukulut	1 869 831	2 939 910	-36,4
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	55 890 046	59 082 378	-5,4
Henkilöstömenoja aktivoitu käyttöomaisuuteen	156 875	145 233	8,02
Yhteensä henkilöstökulut	56 046 921	59 227 611	-5,37

Työllisyyden hoito ja kesätyöllistämiskustannukset palvelualoittain

Työllistämismenot ja -tulot palvelualoittain v 2017/1-12

	Työllistäminen	Kesä- työllistäminen	Lapin alueellinen työll.kokeilu	Yhteensä
	€	€	€	€
Keskushallintopalvelut				
Palkat	74 000,88	4 367,49	15 230,17	93 598,54
Henkilösivukulut	49 648,04	937,72	3 269,98	53 855,74
Muut menot	292 567,50	104 300,40	3 458,04	400 325,94
Toimintatulot	-80,00			-80,00
Työllistämistuki	-54 333,28		-762,80	-55 096,08
Nettomeno	361 803,14	109 605,61	21 195,39	492 604,14
Hyvinvointipalvelut				
Palkat	315 497,17	42 225,87		357 723,04
Henkilösivukulut	67 762,57	7 343,71		75 106,28
Muut menot	253,85	17,13		270,98
Toimintatulot				0,00
Työllistämistuki	-143 893,41			-143 893,41
Nettomeno	239 620,18	49 586,71		289 206,89
Sivistyspalvelut				
Palkat	272 899,73	20 544,91		293 444,64
Henkilösivukulut	61 067,48	4 005,73		65 073,21
Muut menot	703,07			703,07
Toimintatulot				
Työllistämistuki	-124 067,21			-124 067,21
Nettomeno	210 603,07	24 550,64		235 153,71
Tekninen keskus				
Palkat	197 639,01	28 673,87		226 312,88
Henkilösivukulut	42 533,51	2 796,21		45 329,72
Muut menot	190,71			190,71
Työllistämistuki	-98 455,11			-98 455,11
Nettomeno	141 908,12	31 470,08		173 378,20
Palvelualueet yhteensä				
Palkat	860 036,79	95 812,14	15 230,17	971 079,10
Henkilösivukulut	221 011,60	15 083,37	3 269,98	239 364,95
Muut menot	293 715,13	104 317,53	3 458,04	401 490,70
Toimintatulot	-80,00			-80,00
Työllistämistuki	-420 749,01		-762,80	-421 511,81
Nettomeno	953 934,51	215 213,04	21 195,39	1 190 342,94

44. Luottamushenkilön palkoista peritty ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kaupunki	
	2017	2016
Tornion Kokoomus ry	3 093,29	4 367,55
Keskustan Tornion kunnallisjärjestö ry	20 220,87	14 805,43
Tornion Vasemmistoliitto ry	6 912,34	6 307,89
Lounais-Lapin Vihreät ry	954,72	891,60
Tornion Perussuomalaiset ry	1 194,10	918,35
Tornion Sosiaalidemokraatit ry	3 843,66	3 643,15
Keminmaalaisten parhaaksi	43,04	61,95
Keskustan Keminmaan kunnallisjärjestö ry	54,30	38,35
Keminmaan Sosiaalidemokraatit ry	31,43	35,40
Vasemmistoliiton Tervolan kj.	87,95	64,90
Keskustan Tervolan kunnallisjärjestö ry	49,60	
Kemin Sosiaalidemokraatit	85,00	82,60
Kemin Vasemmistoliitto ry	156,40	206,50
Keskustan Simon kunnallisjärjestö ry	54,00	53,10
Vasemmistoliiton Ylitornion kj.	18,60	
Keskustan Ylitornion kunnallisjärjestö ry	18,60	
Keskustan Peräpohjolan piiri	12,40	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	36 830,30	31 476,77

45. Tilintarkastajien palkkiot

	Kaupunki	
	2017	2016
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	23 830,75	21 317,00
Tilintarkastajan lausunnot	1 142,50	498,00
Palkkiot yhteensä	24 973,25	21 815,00

Käytetyt kirjanpitokirjat

Päiväkirja
Pääkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito

Käytetyt tosittelajit/tositenumerot vuonna 2017

TOSITELAJI	TOSITENUMEROT	
ALKUSA	1 001 – 1 002	Avaava tase
BUD	2 001 – 2 008	Talousarvio
BUDL	3 001 – 3 011	Lisätalousarvio
MUIST1	10 001 – 10 386	Muistiotosite, ulk. Raindance
MUIRO2	15 001 – 15 413	Muistiotosite, ulk. Rondo
MUISIS	20 001 – 20 018	Muistiotosite, sis. Raindance
MUISRS	25 001 – 25 088	Muistiotosite, Rondo sis.
KÄYTTÖOM	34 001—34 111	Käyttöomaisuus
SISRON	40 001 – 41 764	Sisäinen lasku, Rondo
MUIVTU	45 001 – 45 106	Välitilinpäätösite, ulk. Raindance
MUIVTS	46 001 – 46 030	Välitilinpäätösite, sis. Raindance
PANKKI	101 001 – 102 255	Pankin tiliotosite
PALKAT	100 001 – 100 262	Palkat
SOSTYO	111 001 – 111 261	ProConsona sosiaalityö
KASSA1	112 001 – 112 345	CPU-kassatosite
OSTOT	8 000 001 – 8 029 700	Ostolaskut Rondosta
OMAKSU	8 090 001 – 8 090 422	Ostomaksut
YMRMAN	5 110 001 – 5 112 258	Manuaalisuoritukset
YMRVII	5 210 001 – 5 210 492	Viitesuoritukset
YMRHYV	5 310 001 – 5 310 767	Hyvityslaskujen kuittaus
TILEISTÄ POISTO	5 410 001 – 5 411 051	Tileistä poisto
YMR10	10 000 001- 10 011 587	Laskulaji 10 Terveyskeskusmaksu
YMR11	11 000 001- 11 001 890	Laskulaji 11 Työterveyshuolto
YMR12	12 000 001- 12 000 671	Laskulaji 12 Terveyskeskus muut palv.
YMR13	13 000 001- 13 000 256	Laskulaji 13 Kuntoutushoito
YMR14	14 000 001- 14 000 443	Laskulaji 14 Kuntalaskutus
YMR15	15 000 001- 15 001 411	Laskulaji 15 Vuodeosasto
YMR16	16 000 001- 16 000 756	Laskulaji 16 Vanhainkoti
YMR17	17 000 001- 17 007 209	Laskulaji 17 Kotihoitopalvelut
YMR19	19 000 001- 19 000 011	Laskulaji 19 Lääkevarasto
YMR25	25 000 001- 25 011 500	Laskulaji 25 Effica-hammashuolto
YMR31	31 000 001- 31 000 002	Laskulaji 31 Uimahallin laskut
YMR32	32 000 001- 32 001 735	Laskulaji 32 Iltapäiväkerho
YMR33	33 000 001- 33 000 664	Laskulaji 33 Timmi-tilavuokrat
YMR34	34 000 001- 34 000 104	Laskulaji 34 CPU-uimahallin laskut

YMR51	51 000 001- 51 000 052	Laskulaji 51 Kirjaston laskut
YMR52	52 000 001- 52 000 479	Laskulaji 52 Kouluviraston laskut
YMR53	53 000 001- 53 002 738	Laskulaji 53 Kansalaisopisto
YMR54	54 000 001- 54 006 520	Laskulaji 54 Päivähoito
YMR55	55 000 001- 55 000 062	Laskulaji 55 Aineen taidemuseo
YMR59	59 000 001- 59 000 037	Laskulaji 59 Tekninen keskus/JULK
YMR60	60 000 001- 60 000 882	Laskulaji 60 Ympäristötoimi/JULK
YMR70	70 000 001- 70 000 378	Laskulaji 70 Asuntojen vuokrat
YMR71	71 000 001- 71 000 416	Laskulaji 71 Toimitilavuokrat
YMR73	73 000 001- 73 000 054	Laskulaji 73 Keskusvaraston Sonet-laskut
YMR74	74 000 001- 74 000 015	Laskulaji 74 Ympäristötoimi
YMR75	75 000 001- 75 001 220	Laskulaji 75 Tekninen keskus
YMR77	77 000 001- 77 001 794	Laskulaji 77 Tontinvuokrat
YMR78	78 000 001- 78 000 360	Laskulaji 78 X-city rakennusvalvonta
YMR80	80 000 001- 80 000 938	Laskulaji 80 Muut saatavat
YMR81	81 000 001- 81 000 010	Laskulaji 81 Antolainat
YMR81	82 000 001- 82 000 066	Laskulaji 82
YMR98	98 000 001- 98 000 024	Viivästyskorot
9991	99 910 001- 99 910 047	Konsernin alkusaldot
9992	99 920 001- 99 920 023	Konsernin tytär/ky
9993	99 930 001- 99 300 011	Konsernikirjaukset
LIITETIETO	1-13	Liitetieto

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Torniossa, 26. päivänä maaliskuuta 2018

TORNION KAUPUNGINHALLITUS

Pekka Pelttari
Puheenjohtaja

Ilkka Kapraali
I varapuheenjohtaja

Markku Taramaa
II varapuheenjohtaja

Merja Aalto

Sari Juntura

Kaisa Juuso

Outi Keinänen

Matti Lankila

Raija Lummi

Kosti Ollila

Olli Rainio

Timo Nousiainen
Kaupunginjohtaja

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tarkastuskertomus.

Torniossa . päivänä . kuuta 2018